بسم الله الرحمن الرحیم

Ketabton.com

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانستان د بانکدارۍ قانون

ګڼه رسمي جريده(۸۱۹)

نېټه۳۰/۱۱/۱۳۸۲ هـ. ش

(c) ketabton.com: The Digital Library

خواننده گرامی!

افتخار داریم که بعد از نشر"مجموعه قوانین افغانستان" با شیوۀ تنظیم موضوعی، اکنون به‌خاطر سهولت بیشتر در دسترسی شما به قوانین مورد نیاز، سلسلۀ دیگری از قوانین نافذۀ کشور را با قطع کوچک جیبی در اختیار شما قرار می دهیم.

ځارنپوه حبیب الله "غالب"

وزیر عدلیه

نام: قانون بانکداری

ناشر: وزارت عدلیه جمهوری اسلامی افغانستان

تهیه و ترتیب: ریاست نشرات

مدیر پروژه: قانونمل محمد رحیم"دقیق" سرپرست ریاست نشرات

تدارکات و اداری: سید محمد هاشمی رئیس امورمالی و اداری و احمد خالد عزیزی معاون واحد پروژه بانک جهانی در وزارت عدلیه

طراح جلد وصفحه‌آرا: امان الله صداقت(غیبی)، عباس رسولی و حسین امینی

مصححین: نورعلم خان، حلیم سروش، محمد رفیع عمری و احسان الله نیکزاد

مشاورین: اسماعیل حکیمی و محمد یما قسمیار

تاریخ نشر: ۱۳۹۰

تیراژ: ۵۰۰۰

چاپ: اول (قطع جیبی)

قیمت: ۷۵ افغانی

مطبعه: مطبعه طباعتی وصنعتی احمد

تلفن ریاست نشرات: ۰۷۰۰۵۸۷٤۵۷

ویب سایت: www.moj.gov.af

کلیه حقوق چاپ برای وزارت عدلیه محفوظ است.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پښتو فهرست

د بانکدارۍ قانون

لومړی فصل: عمومي حکمونه ١٦
اصطلاحګانې.. ١٦
ممنوعه فعالیتونه... ١٩
د بانکدارۍ د مقرراتو وضع کول ٢١
د داخلي بانکدارۍ په فعالیتونو کې د بهرنیو ګټو په هکله کړنلاره.. ٢٢
له عدلي تعقیب څخه مصؤنیت ٢٣
دوه یم فصل: جواز او اجازه لیک ٢٣
د بانکدارۍ جواز او اجازه لیک ٢٣
د بانکدارۍ د جواز، اجازه لیک او فیس لپاره غوښتنلیک ٢٤
د جدیدالتأسیس شرکتونو لپاره د بانکدارۍ د جواز د صادرېدو ډول... ٢٥
د موجودو شرکتونو لپاره د جواز د ورکړې کړنلاره ٢٧
د بانکونو د فروعو او د نماینده ګیو د دفترونو لپاره د جواز لیکونو د ورکولو کړنلاره.. ٢٨
د بهرنیو بانکونو له تنظیمونکي سره همکاري ٢٩
د بانکي جواز یا اجازه لیک د صادرېدو په اړه عمومي شرایط. ٣٠
د بانکونو د ثبت دفتر ٣٣
د بانکي جواز لغو کول.. ٣٣
د غوښتنلیک په صورت کې د بانکي جواز یا اجازه لیک لغو کول ٣٧

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بانکي جواز یا اجازه لیک د لغو کولو د تصمیم خپرول........ ۳۸
درېیم فصل: د بانک تشکیل، مالکیت او اداره........................... ۳۸
د بانک تأسیسول... ۳۸
د بانک قانوني جوړښت.. ۳۸
د بانک اساسنامه ۳۹
د بانک پانګه ییز جوړښت ۳۹
په بانک کې د واکمنو استحقاقي ونډو په هکله قیودات ۳۹
د بانک اداری جوړښت ٤۳
د ونډه والو عمومي مجمع ٤٤
نظار هیئت ٤٦
عامل هیئت... ٤۸
د بررسۍ کمیټه ٤۹
د مدیرانو د شرایطو لړل ۵۰
د سوداګریزو ګټو بر بنډول (افشاء کول)........................... ۵۰
د اسرارو ساتل ۵۱
بانک ته له نوي سره سازمان ورکول ۵۱
د بانک د استحقاقي ونډو په هکله محدودیتونه ۵۲
څلورم فصل: دنده ایزې غوښتنې (عملیاتي التزامونه) ۵۵
د بانکوالۍ عمومي اصول.. ۵۵
بانکوالي فعالیتونه ۵٦
ممنوعه فعالیتونه.. ۵۸
احتیاطي ایجابات.. ۵۸
د بانک او مشتریانو رابطه ٦۱
له سر رسید د مخه د بدهي ورکړه................................. ٦۳
تضمین شوي پورونه.. ٦٤
د معاملو او ژمنو سندونه... ٦۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

مربوطو (وابسته) اشخاصوته بانکي اعتبار ٦٦
د جنایتونو د ارتکاب په اړه د بانکي خدمتونو منع کول ٦٧
پنځم فصل: حسابداري، رپوټ ورکونه او پلټنه ٦٨
مالي صورت حسابونه او احصائیوي رپوټونه ٦٨
بهرنی خپلواک بررس ۷۰
د مالي صورت حسابونو او د بررسانو د رپوټونو خپرول ۷۱
د پلټنې رپوټونه ۷۱
شپږم فصل: اجرايي تدبیرونه ۷۳
مخه نیوونکی اقدام ۷۳
د اصلاحي اقداماتو د سرته رسولو پلان ۷٤
د بېړنیو اصلاحي اقداماتو د اجراء کولو طرز العمل ۷۵
اوربدل او څېړنه ۷۸
مؤقت دستور ۷۹
د دستورونو صادرېدل، انفاذ او پاي ته رسېدل ۸۰
د دایمي یا مؤقتو دستورونو په اړه د دافغانستان بانک واکونه ۸۱
اووم فصل: متولیت ۸۲
د متولي د انتصاب دلیلونه ۸۲
د متولي انتصاب ۸۳
د متولي د انتصاب اغېزې ۸٤
د بانک د چارو مشري (زمامداري) ۸۵
د نوې کتنې خبرتیا ۸۵
د متولي رپوټ او د عمل برنامه ۸٦
استمهال ۸۷
د متولیت تېرېدل (انقضاء) ۸۷
اتم فصل: د بانک بیا رغول ۸۸
د بیا رغولو پروسه ۸۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

نهم فصل: د بانک انحلال ۸۸
داوطلبانه (اختیاري) انحلال ۸۸
اجباري انحلال ۸۹
لسم فصل: د بانک تصفیه ۹۱
پر بانک باندې د افلاس د عمومي قانون نه تطبیقیدل........... ۹۱
د ورشکستګۍ د اقداماتو پیل ۹۱
د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل کېدو غوښتنلیک ۹۱
د متولي انتصاب ۹۲
د غوښتنلیک د رد دلیلونه ۹۲
د غوښتنلیک د رد دلایل ۹۳
د بېځایه غوښتنلیکونو نه منل.. ۹٤
د ورشکستګۍ د اقداماتو د غوښتنلیک د نه منل کېدو په
صورت کې اجباري انحلال ۹۵
د ورشکستګۍ فیصله.. ۹۵
د ورشکستګۍ د فیصلې ابلاغول او خپرول........................ ۹٦
د تصفیې مدیر ۹٦
د تصفیې د مدیر واکونه.. ۹۷
د ورشکستګۍ د فیصلې ابلاغول.. ۹۸
د ورکړو او بها لرونکو سندونو د تسویې په سیستم کې د تسویې
قطعیت ۱۰۰
د بانک د ونډو یا بدیهیو لېږدونه ۱۰۱
د املاکو او شتمنیو رپوټ ۱۰۲
د مطالباتو ثبتول ۱۰۳
د غوښتنو منل ۱۰٤
تعادل او تلخیص ۱۰٦
د روانو (جاري) قراردادونو فسخ کول.. ۱۰۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوښتنو په تصفيې کې تفاهم... ۱۰۹
تضمين شوې غوښتنې ۱۰۹
د ورکړو لومړيتوب (تقدم) ۱۱۰
د انحلال پلان ۱۱۱
د ورشکسته بانک بيا احياء کول.. ۱۱۲
له اعتبار ورکوونکو سره نه جوړېدل (نه سازش) ۱۱۲
عمومي غونډه او د اعتبار ورکوونکو کميټه.................................. ۱۱۲
د سپارنو اېښودونکو ته د د مخه فوري ورکړه.............................. ۱۱۳
وېش ۱۱۳
د فرع يا داخلي نمايندګۍ د دفتر پر خلاف د ورشکستګۍ
اقدامات.. ۱۱٤
له پولې (مرز) څخه د بهر بانک افلاس.. ۱۱٦
د کمېسيون او د د افغانستان بانک ترمنځ مشورې ۱۱۷
د ورشکستګۍ د اقداماتو پای ته رسېدل...................................... ۱۱۷
يوولسم فصل: وروستني حکمونه ۱۱۸
د د افغانستان بانک د واکونو خپلواکي (استقلاليت) ۱۱۸
د ور اداري معيارونه.. ۱۱۸
انتقالي حکمونه... ۱۱۹
انفاذ ۱۱۹
د قوانينو لغو کېدل ۱۲۰

(c) ketabton.com: The Digital Library

فهرست(دری)

قانون بانکداری

فصل اول: احکام عمومی ۱۲۴
اصطلاحات............ ۱۲۴
فعالیت های ممنوعه............ ۱۲۶
وضع مقررات بانکداری ۱۲۸
طرزالعمل در مورد منافع خارجی در فعالیت های بانکداری داخلی ۱۲۹
مصؤنیت از تعقیب عدلی............ ۱۲۹
فصل دوم: جواز و اجازه نامه ۱۳۰
جواز و اجازه نامۀ بانکداری ۱۳۰
درخواست برای جواز بانکداری اجازه نامه و فیس............ ۱۳۰
طرز صدور جواز بانکداری برای شرکت های جدیدالتأسیس ۱۳۱
طرز العمل اعطای جواز برای شرکت های موجود ۱۳۳
طرزالعمل اعطای جواز نامه برای فروع و دفاتر نمایندگی بانک ها ۱۳۴
همکاری با تنظیم کنندۀ بانکهای خارجی............ ۱۳۵
شرایط عمومی در مورد صدور جواز یا اجازه نامۀ بانکی..... ۱۳۵
دفتر ثبت بانك ها ۱۳۷
لغو جواز بانکی............ ۱۳۸
لغو جواز یا اجازه نامۀ بانکی در صورت درخواست............ ۱۴۱
نشر تصمیم در مورد لغو جواز یا اجازه نامۀ بانکی ۱۴۱
فصل سوم: تشکیل، مالکیت و ادارۀ بانك............ ۱۴۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

تأسیس بانک ۱۴۲
ساختار قانونی بانک ۱۴۲
اساسنامۀ بانک ۱۴۲
ساختار سرمایوی بانک ۱۴۳
قیودات در مورد سهام استحقاقی ذیصلاحیت در بانک ۱۴۳
ساختار اداری بانک ۱۴۶
مجمع عمومی سهامداران ۱۴۷
هیئت نظار ۱۴۸
هیئت عامل ۱۵۰
کمیتۀ بررسی ۱۵۰
واجد شرایط بودن مدیران ۱۵۱
افشـاء منافع تجارتی ۱۵۲
حفظ اسرار ۱۵۲
سازمان دهی مجدد بانک ۱۵۳
محدودیت ها در مورد سهام استحقاقی بانک ۱۵۳
فصل چهارم: ایجابات وظیفوی (التزامات عملیاتی) ۱۵۶
اصول عمومی بانکداری ۱۵۶
فعالیت های بانکداری ۱۵۶
فعالیت های ممنوعه ۱۵۸
ایجابات احتیاطی ۱۵۸
روابط بانک و مشتریان ۱۶۱
پرداخت بدهی قبل از سر رسید ۱۶۲
قروض تضمین شده ۱۶۳
اسناد معاملات و تعهدات ۱۶۴
اعتبار بانکی به اشخاص وابسته ۱۶۴
منع خدمات بانکی در رابطۀ ارتکاب جنایات ۱۶۵

(c) ketabton.com: The Digital Library

فصل پنجم: حسابداری، راپور دهی و تفتیش ۱٦٦
صورت حسابات مالی و راپو های احصائیوی................................ ۱٦٦
بررس مستقل بیرونی.. ۱٦۷
انتشار صورت حسابهای مالی و راپور بررس‌ها ۱٦۸
گزارشات تفتیش.. ۱٦۹
فصل ششم: تدابیر اجرائی ۱۷۰
اقدام بازدارنده... ۱۷۰
پلان انجام اقدامات اصلاحی.. ۱۷۱
طرزالعمل اجرای اقدامات اصلاحی عاجل..................................... ۱۷۲
استماع رسیدگی... ۱۷٤
دستور مؤقت ۱۷۵
صدور، انفاذ و اختتام دساتیر... ۱۷۵
صلاحیت‌های د افغانستان بانک در رابطه به دساتیر دایمی یا مؤقت.. ۱۷۷
فصل هفتم: متولیت ۱۷۷
دلایل انتصاب متولی... ۱۷۷
انتصاب متولی ۱۷۸
اثرات انتصاب متولی ۱۷۹
زمامداری امور بانک... ۱۷۹
آگاهی تجدید نظر... ۱۸۰
گزارش متولی و برنامه عمل... ۱۸۰
استمهال ۱۸۱
انقضای متولیت.. ۱۸۱
فصل هشتم: احیای مجدد بانک ۱۸۲
پروسۀ احیای مجدد ۱۸۲
فصل نهم: انحلال بانک.. ۱۸۲

(c) ketabton.com: The Digital Library

انحلال داوطلبانه (اختیاری) ۱۸۲
انحلال اجباری ۱۸۳
فصل دهم: تصفیه بانک ۱۸٤
عدم تطبیق قانون عمومی افلاس در مورد بانک ۱۸٤
آغاز اقدامات ورشکستگی ۱۸٤
درخـواست آغاز اقدامات ورشکستگی ۱۸۵
انتصاب متولی ۱۸۵
دلایل رد درخواست ۱۸٦
دلایل رد درخواست ۱۸٦
عدم پذیرش درخواست‌هـای بیهوده ۱۸۷
انحـلال اجبـاری در صـورت عـدم پـذیرش درخواسـت اقـدامات
ورشکستگی ۱۸۸
فیصلهٔ ورشکستگی ۱۸۸
ابلاغ و انتـشار فیصلهٔ ورشکستگی ۱۸۸
مدیر تصفیه ۱۸۹
صلاحیت‌های مدیر تصفیه ۱۹۰
انفاذ فیصله ورشکستگی ۱۹۰
قطعیت تسـویه در سیستم تسـویه پرداخت و اسناد بهادار... ۱۹۲
انتقال سهام و بدهی‌های بانک ۱۹۳
گزارش املاک و دارایی ها ۱۹٤
ثبت مطالبات ۱۹٤
قبول مطالبات ۱۹۵
تعادل و تلخیص ۱۹۷
فسخ قراردادهای جاری ۱۹۹
تفاهم در تصفیهٔ مطالبات ۱۹۹
مطالبات تضمین شده ۱۹۹

(c) ketabton.com: The Digital Library

تقدم پرداخت ها ۲۰۰
پلان انحلال ۲۰۱
احیایی مجدد بانک ورشکسته ۲۰۲
عدم سازش با اعتبار دهندگان ۲۰۲
جلسه عمومی و کمیته اعتبار دهندگان ۲۰۲
پیش پرداخت فوری به سپرده گذاران ۲۰۳
توزیع ۲۰۳
اقدامات ورشکستگی علیه فرع یا دفتر نمایندگی داخلی ۲۰٤
افلاس بانک خارج از مرز ۲۰۵
مشاورت بین کمیسیون و دافغانستان بانک ۲۰٦
پایان اقدامات ورشکستگی ۲۰٦
فصل یازدهم: احکام نهائی ۲۰۷
استقلال صلاحیت های د افغانستان بانک ۲۰۷
معیارهای ادارهٔ شایسته ۲۰۷
احکام انتقالی ۲۰۸
انفاذ ۲۰۸
الغای قوانین ۲۰۸

(c) ketabton.com: The Digital Library

د افغانستان د بانکدارۍ د قانون د انفاذ په هکله، د افغانستان

د انتقالي اسلامي دولت د رئیس
فرمان

ګڼه: (۶۳)
نېټه: ۱۳۸۲/۶/۲۷

د نني عصر له مقتضیاتو سره د بانکي قوانینو د هماهنګ کولو په خاطر او د بشپړې ډاډمنې او مصؤنې فضاء د رامنځته کولو، په بانکي سیستم کې د کورنیو او بهرنیو او نورو نړیوالو مراجعو د خصوصي پانګې اچونې د اعتماد د جلبولو او لازیاتې هڅونې، په اقتصادي ژوندانه کې د هغوی د کارنده برخې اخیستنې او خصوصي برخې ته د دولت د پام اړونې په منظور، د افغانستان د بانکدارۍ قانون، د لوی خدای (ج) په نامه توشیح کوم. دغه قانون د توشیح له نېټې څخه نافذ او په رسمي جریده کې دې خپور شي.

حامد کرزی
د افغانستان د انتقالي اسلامي دولت رئیس

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بانکدارۍ قانون

لومړی فصل
عمومي حکمونه

اصطلاحګانې
لومړۍ ماده:

لاندې اصطلاحګانې په دې قانون کې لاندینۍ معناوې لري:

۱- مدیر: هغه شخص دی چې د بانک د نظار هیئت، عامل هیئت یا د څېړنې (بررسي) د کمېسیون غړی وي او یا د هغه د مدیریت په بست کې دنده ترسره کړي.

۲- بانک: هغه حکمي شخصیت دی چې د اعتباراتو د جوړونې یا د پانګې اچونې په منظور، خپل حساب ته له ټولو څخه په راکړې ورکړې او د پولي سپارنو یا د ورکړې وړ نورو وجوهو په ترلاسه کولو مشغول وي.

۳- بانکي مور (مادر) شرکت: هغه شرکت دی چې د یوه هېواد د بانکونو د تنظیموونکي لخوا چې مقر یې هلته واقع دی، تنظیمېږي او د هغه یو یا له یوه څخه زیات تابع شرکت د بانکي جواز لرونکی وي.

۴- د بانکدارۍ جواز: هغه اجازه لیک دی چې له ټولو خلکو څخه د اماناتو او سپارنو یا د ورکړې وړ نورو وجوهو د ترلاسه کولو په کسب باندې د بوختېدو، د اعتبار د ورکولو او پانګې اچونې لپاره د د افغانستان بانک لخوا یوه شرکت ته صادرېږي.

۵- بانکي فعالیتونه: هغه فعالیتونه چې د دې قانون په دري دېرشمه ماده کې درج شوي دي.

۶- فرع یا د فرعي دفتر: د راکړې ورکړې هغه ځای دی چې د قانون مطابق په بانک پورې اړه لري او په هغه کې د بانکدارۍ ټولې یا یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

برخه چارې ترسره کېږي. په دې قانون کې د درج شوو حکمونو مطابق د غیر مېشت بانک ټول داخلي فروع دفترونه، د واحدې نمایندګۍ د دفتر په توګه ګڼل کېږي. د نمایندګۍ له هغه دفترسره د دافغانستان بانک مراسلات او مکاتبات چې د غیر مېشت بانک لخوا هغه ته وړپېژندل کېږي او یا د نه وړپېژندنې په صورت کې، د هغه نماینده ګۍ له دفترسره چې د د افغانستان بانک یې لازم وګڼي صورت موندلی شي.

۷- اعتبار: د یوه مبلغ هر ډول ورکړه یا د ورکړې ژمنه ده چې د ټکتاني له ورکولو سره د ورکړل شوي مبلغ د بېرته ورکړې د حق، د نورو تضمین شویو یا ناتضمین شویو لګښتونو، د پور هر ډول تمدید، هرډول صادر شوي تضمین او د پور د بها لرونکو سندونو د پېرودلو او یا د مبلغ د ورکړې د ژمنې د نورو ډولونو په عوض چې په مستقیمه توګه یا د ټکتانې د تخفیفي پېرودنې د یوې بیې په واسطه ورکول شوی وي.

۸- د پور بها لرونکي سندونه: د معاملې وړ د پور سند، د هغه معادل سند او د معاملې وړ سند دی چې د ګډون یا تبادلې د ژمنې له لارې د معاملې وړ د پور د بل بها لرونکي سند د حصول حق ورکړي.
د پور بها لرونکي سندونه د دفتر په ثبت شوي سند کې شامل دي.

۹- سپارنه: د یوه مبلغ پیسو تحویلول دي چې د بانک د دفترونو د جاري یا سپما په یوه حساب کې شاملېږي. دغه تحویلي د یو تړون پر بنسټ چې د سپارونکي یا د هغه د استازي او بانک ترمنځ، بل حساب ته د بېرته ورکړې، لېږدونې په هکله له ټکتانې یا له هغې پرته یا جائزې سره د سمدستي او میعادي غوښتنلیک په وسیله صورت مومي.

۱۰- داخلي: هغه حکمي شخص دی چې مرکزي دفتر یا د راکړې ورکړې اصلي ځای ئې په افغانستان کې واقع وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱- غیر فعال حساب: هغه مفهوم دی چې د دې قانون د شپږ دېرشمې مادې په (۵) فقره کې درج دی.
۱۲- وړ او مناسب شخص: هغه امین او د باور وړ شخص دی چې حرفوي واکونه، کاري سابقه، مالي موقعیت یا بوختیا یې د د افغانستان بانک لخوا د بانک له مالکیت، اداري یا تولیت څخه نه وي سلب شوی. هغه شخص چې د جرم د ارتکاب له امله د واکمنې محکمې لخوا په حبس محکوم شوی وي، مناسب او وړ شخص نه ګڼل کېږي، خو دا چې محکومیت ئې د سیاسي یا مذهبي فعالیتونو په اړه وي، یا د واکمنې محکمې لخوا ورشکسته اعلان شوی وي او یا د شخصي ناوړه چلند له امله د واکمن مقام له لوري د یوه کسب (حرفې) له ترسره کولو څخه بې واکه شوی وي او یا ئې واک د تعلیق په حالت کې راوستل شوی وي.
۱۳- د د افغانستان بانک: هغه مفهوم دی چې د د افغانستان بانک د قانون په لومړۍ ماده کې درج دی.
۱۴- د مالي شخړو د حل او فصل کمېسیون: هغه کمېسیون دی چې د دې قانون په اته شپېتمه ماده کې درج دی.
۱۵- غیر مېشت: د دې مادې په (۱۰) جزء کې درج شوي له حکمي شخصیت څخه د پرته په مفهوم دی.
۱۶- شخص: له حقیقي یا حکمي شخص څخه عبارت دی.
۱۷- واکمنه استحقاقي ونډه: په یوه تشبث کې مستقیمه یا غیر مستقیمه ونډه ده چې لرونکې ئې په سلو کې د لس یا له هغې څخه د زیاتې پانګې یا د رائې ورکولو د حق یا د یوه تشبث په اداره کې چې نوموړې ونډې په هغې کې واقع دي د پام وړ نفوذ د اعمالولو د امکان مستحق وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۸- د نمایندګۍ دفتر: په بانک پورې تړلی د راکړې ورکړې ځای دی چې په هغه کې پولي سپارنې یا د بېرته ورکړې وړ وجوه له ټولو خلکو څخه ترلاسه کېدلی نه شي.
۱۹- تابع شرکت: هغه حکمي شخصیت دي چې یو شخص یا داشخاصو یوه ډله په ډله ایزه توګه په هغه کې په سلو کې د پنځوسو معادل یا له هغه څخه زیات د رأیو د حق لرونکو ونډو یا د واکمنو ونډو لرونکي وي او د شرکت په اداره او دسیاستونو او پروګرامونو په اجراء کولو کې ئې اغېزمن نفوذ او کنترول ولري.

ممنوعه فعالیتونه

دوه یمه ماده:

(۱) هېڅ شخص نه شي کولای له ددافغانستان بانک څخه د بانکدارۍ د جواز له ترلاسه کولو پرته، په هېواد کې د اعتبار د رامنځته کولو یا پانګې اچونې په منظور له عمومو څخه د پولي سپارنو یا د بېرته ورکړې وړ نورو وجوهو د ترلاسه کولو په فعالیتونو لاس پورې کړي.
لاندې اشخاص له دې حکم څخه مستثنی دي:
۱- هغه شخص چې د دې قانون له نافذېدو د مخه یې د تقنیني سندونو مطابق په افغانستان کې د اعتبار د رامنځته کولو یا پانګې اچونې په منظور د سپارنو یا د بېرته ورکړې وړ نورو وجوهو د ترلاسه کولو لپاره ئې د فعالیت جواز ترلاسه کړی دی.
۲- هغه شخص چې د اعتباراتو د تمویل پیسې په بېرته د ورکړې نه وړ پانګه کې د ونډییز ګډون د ژمنې، د مالي مؤسسو د اعتبار له ماحصل یا د پانګې په بازارونو کې د صادرو شوو بها لرونکو سندونو له لارې ترلاسه کوي.
۳- هغه شخص چې د تشبث د ماهیت او اندازې یا د هغه د منابعو (سرچینو) په علت، د د افغانستان بانک لخوا د دې قانون له حکمونو څخه معاف شوی وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه معافیتونه کېدلی شي مشروط یا د وخت له نظره محدود یا قسمي وي او د دې قانون ځیني برخې چې په نوموړي شخص باندې د اطلاق وړ وي، مشخصې او فهرست کېږي.
(۲) هېڅ شخص نه شي کولای د بانکدارۍ له جواز پرته د بانک د کلیمې یا د هغې له مشتقاتو څخه د راکړې ورکړې، محصول یا خدمت په اړه ګټه واخلي، خو دا چې له هغې څخه ګټه اخیستل قانون یا بین المللي موافقه لیک په رسمیت پېژندلي وي، یا هغه موارد چې پکې د (بانک) کلمه په کار وړل شوې وي، په بانکي فعالیتونو پورې اړه ونه لري. د نمایندګۍ دفتر نه شي کولای د بانک له کلیمې څخه په خپل عنوان کې استفاده وکړي، خو دا چې د (بانک) کلیمه د هغه بانک د قانوني نوم یو جزء وي چې د نمایندګۍ دفتر په هغه پورې مربوط دی.
هغه بانک چې د بانکدارۍ جواز ئې لغو شوی وي، مکلف دی چې په خپل عنوان کې د (انحلا ل په حا ل کې بانک) عبارت په کار یوسي.
(۳) ددافغانستان بانک کولای شي د نظر وړ اشخاصو د سندونو او ثبت دفترونه وپلټي، د تعلل او سرغړونې په صورت کې، مسئول امنیتي مراجع مکلف دي، د غوښتنې په وخت کې له زور څخه په کار اخیستنې سره له د افغانستان بانک سره په دې اړه مرسته وکړي.
(۴) په هغه صورت کې چې شخص د دې مادې له حکمونو څخه مغایر فعالیتونه ترسره کړي، د د افغانستان بانک کولای شي په دې هکله په لاندې توګه چلند وکړي:
۱- د فعالیتونو د سملاسي بندېدو په هکله هدایت صادر کړي. په هغه صورت کې چې شخص د یوې میاشتې په موده کې خپل فعالیتونه بند نه کړي، د دافغانستان بانک موضوع د شخړې د حل کمېسیون ته وړاندې کوي. کمېسیون د د افغانستان بانک لخوا د شتمنیو، دفترونو او سندونو د ضبط او ساتنې په هکله تصمیم نیسي

(c) ketabton.com: The Digital Library

او د موضوع د څېړنې په هکله د يوې اوونۍ په ترځ کې اقدام کوي او د څېړنې په غونډه کې د نظر وړ شخص او نورو علاقه لرونکو اشخاصو ته بلنه ورکوي او د دې قانون د درې شپېتمې مادې له حکم سره سم د شخصيت د انحلال يا د شتمنيو، دفترونو او سندونو د ضبط او ساتنې د ليرې (رفع) کولو امر صادروي.

۲- کمېسيون کولای شي د شتمنيو، دفترونو او سندونو د ضبط او ساتنې د امر د رفع کولو په صورت کې، د دافغانستان بانک ته د اووښتي زيان د جبران د څرنګوالي په اړه دستور صادر کړي.

۳- د انحلال په صورت کې، د انحلا ل عايدات د قضائي مخارجو او د دافغانستان بانک د نورو لګښتونو، د امانت اېښودونکو او د مربوطې مؤسسې يا نورو شخصي دائنينو د سپارنو لپاره د ترجيح په ترتيب سره وېشل کېږي. پاتې شتمنی د هغو مالکينوته لېږدول کېږي يا په دولت پورې اړه نيسي.

د بانکدارۍ د مقرراتو وضع کول

درېيمه ماده:

(۱) د د افغانستان بانک کولی شي د دې قانون د حکمونو مطابق مقررات وضع کړي. د کورنۍ بانکدارۍ صنعت ته د پام د راګرځولو په منظور د مقرراتو طرح د هغو د اهدافو له شرحې سره يو ځای خپروي او له خبرتيا سره يو ځای يې د نظريو او وړانديزونو د راټولولو لپاره اړوندو مراجعو ته لېږي.

د مقرراتو د مسودې په اړه نظريې او وړانديزونه، د ټاکلې مودې په ترځ کې چې د مسودې خپرولو له نېټې څخه وروسته له يوې مياشتې څخه لږه نه وي، د د افغانستان بانک ته وړاندې کېږي.

(۲) د د افغانستان بانک، د مقرراتو د وروستني متن په برابرولو کې هغه نظريې چې د دې مادې د (۱) فقرې په اساس يې لاس ته راوړې دي، په نظر کې نيسي، د مقرراتو د تصويب په صورت کې، د

(c) ketabton.com: The Digital Library

دافغانستان بانک مکلف دی د پورتنیو نظریو په اړه خپل ځواب خپور کړي.
که چیرې د مقررې وروستني متن له رومبني متن څخه چې د دې مادې د (۱) فقرې مطابق یې خپور کړی دی، د کتنې وړ تفاوت ولري، د دې تفاوت عمده ټکي هم د دافغانستان بانک لخوا خپریږي.
(۳) په هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک یې تشخیص کړي چې د دې مادې په (۱ او ۲) فقره کې د درج شوو حکمونو په تطبیق کې تأخیر د بانکي سیستم ګټو ته ټینګ (جدي) تهدید ګڼل کیږي، د نوموړو فقرو مفاد په وړاندیز شوو مقرراتو باندې د اطلاق وړ ندي. د مقررې په سریزه کې د دغه ډول تصمیم په هکله توضیح ورکول کیږي.

د داخلي بانکدارۍ په فعالیتونو کې د بهرنیو ګټو په هکله کړنلاره

څلورمه ماده:

(۱) د د افغانستان بانک واک لري غیرو مېشتو بانکونو او بانکي مور شرکتونو ته اجازه ورکړي تر څو هغو بانکونو ته چې له د افغانستان بانک څخه یې جواز اخیستی، دی واک لرونکې استحقاق ونډه او د داخلي تابع شرکتونو د بانکدارۍ د جواز مطابق یا د دافغانستان بانک لخوا د صادر شوي اجازه لیک مطابق، فرعې او د داخلي نمایندګیو دفترونه ولري، په دې شرط چې د هغو شتمنۍ او فعالیتونه د افغانستان د ملي بانکدارۍ د سیستم له منظمې پراختیا او سالمې کړنې سره متضاد نه وي او پر هغه تهدید ونه ګڼل شي.
(۲) د دافغانستان بانک د غیر مېشتو بانکونو داخلي تابع شرکتونو، بانکي مور شرکتونو، د غیر مېشتو بانکونو پر فرعو او د داخلي نمایندګیو د دفترونو او د داخلي بانکونو پر غیرمېشتو فرعو او د نمایندګۍ د دفترونو د فرعو په تنظیم او څارنه کې له اړوندو بهرنیو

(c) ketabton.com: The Digital Library

بانکي نظارت کوونکو سره د بالمثل عمل پر بنسټ په اغېزمنه توګه همکاري کوي.
پدې منظور د د افغانستان بانک کولای شي د بهرنیو بانکونو له تنظیموونکو سره د همکارۍ موافقت لیکونه لاسلیک کړي.

له عدلي تعقیب څخه مصؤنیت

پنځمه ماده:

د د افغانستان بانک د عالي شورى غړي، د ټولو رئیس، مرستیال، مامور یا یې استازی او هغه شخص چې د دې قانون د حکم مطابق د متولي یا د تصفیې د مدیر په توګه منسوبېږي، د دندې د ترسره کولو یا د ترسره کولو د قصد لپاره د اقدام یا نه اقدام څخه د راپیدا شوي هېڅ ډول زیان مسئول نه دي، خو دا چې ثابته شي چې عمل یا تېروتنه یې له سوء نیت څخه صورت موندلی دی.

دوه یم فصل
جواز او اجازه لیک

د بانکدارۍ جواز او اجازه لیک

شپږمه ماده:

(۱) د د افغانستان بانک د فروعیو یا د نمایندګیو د دفترونو د بانکدارۍ د جواز لیک یا د بانکي اجازه لیک د صادرولو او لغو کولو یوازنۍ مرجع ده.

(۲) هغه جوازونه او اجازه لیکونه چې د دې قانون د حکمونو مطابق صادرېږي د یوې نامحدودې نېټې لپاره اعتبار لري او د لېږدونې وړ ندي او د صادرېدو له نېټې څخه نافذ دي، خو دا چې په قانون کې بل ډول اټکل شوي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) د د افغانستان بانک کولای شي د بانکدارۍ د جواز یا اجازه لیک د صادرولو په وخت کې د اړتیا په صورت کې، شرطونه او محدودیتونه ضمیمه کړي.دغه محدودیتونه کېدلای شي چې وروسته د د افغانستان بانک لخوا تعدیل شي.

(۴) د بانکدارۍ جوازونه یوازې هغو شرکتونو ته چې د افغانستان د قوانینو مطابق جوړ او ثبت شوي وي او د هغو لومړنۍ ورکړل شوې مجازه پانګه له دوه سوه پنځوسو ملیونو (۲۵۰۰۰۰۰۰۰) افغانیو یا هغه زیات مبلغ څخه چې په دې منظور د د افغانستان بانک د مقرراتو پر بنسټ ټاکل کېږي، لږ نه وي، صادرېږي.

د بانکدارۍ د جواز، اجازه لیک او فیس لپاره غوښتنلیک

اوومه ماده:

(۱) د بانکدارۍ د جواز او اجازه لیک لپاره غوښتنلیک په لیکلې توګه د دافغانستان بانک ته وړاندې کېږي.

د غوښتنلیک د وړاندې کولو شرایط او ارزونه د د افغانستان بانک په مقرراتو کې مشخص او خپرېږي.

(۲) د د افغانستان بانک مکلف دی د بانکدارۍ د جواز یا اجازه لیک د غوښتنلیک له تصویبولو مخکې، د بانک د مالکینو او په هغه کې د استحقاقي ونډې لرونکو او مدیرانو د مالي وضعیت، شخصي، حرفوي او جرمي سوابقو په اړه چې د هغو لپاره غوښتنه په جریان کې ده، هر اړخیزې څېړنې ترسره کړي.

مالي مؤسسې او د مالیاتو د راټولونې او امنیتي مراجعو مسئولین مکلف دي، په دې هکله له د افغانستان بانک سره همکاري وکړي.

(۳) د د افغانستان بانک کولای شي د بانک د نظارت، جواز یا اجازه لیک له ورکړې څخه د راپیدا شوو مخارجو د یوې برخې د جبران په منظور ټاکلی فیس او همداراز د دغو جوازونو او اجازه لیکونو د

(c) ketabton.com: The Digital Library

اداري لګښتونو د تأمینولو لپاره چې د کلونو په اوږدو کې نافذ پاتې کېږي، کلنی فیس وغواړي او ترلاسه یې کړي.
(۴) د دې مادې د (۱) فقرې په درج شوي غوښتنلیک کې د شرطونو او د ارزونې د معیارونو د تحقق نه موندلو په صورت کې، وړاندې شوی غوښتنلیک مسترد بېږي.

د جدیدالتأسیس شرکتونو لپاره د بانکدارۍ د جواز د صادرېدو ډول اتمه ماده:

(۱) د جدیدالتأسیس شرکتونو لپاره د جواز د صادرېدو ډول د لاندې دوو پړاوونو لرونکی وي:
۱- د شرکت د مؤسسینو لخوا د بانکدارۍ د جواز د اخیستلو لپاره د لومړني غوښتنلیک وړاندې کول.
۲- له تأسیس او ثبت وروسته د وروستي (نهایي) غوښتنلیک وړاندې کول چې د دې قانون په دوولسمه ماده کې د درج شوو شرایطو او د اوومې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو مقرراتو لرونکی دی.
دافغانستان بانک کولای شي د غوښتنلیک د څېړنې په وخت کې نور مدرکونه هم وغواړي.
(۲)- د د افغانستان بانک مکلف دی د لومړني غوښتنلیک له ترلاسه کولو او د هغه له بشپړوالي څخه له ډاډه کېدو او د غوښتنلیک ورکوونکو او د بانک له وړاندیز شوو مدیرانوسره له کتنې وروسته، له موضوع څخه غوښتنلیک ورکوونکو ته خبر ورکړي.
(۳) د د افغانستان بانک مکلف دی، د دې مادې په (۲) فقره کې د درج شوې خبرتیا له صادرېدو وروسته، د دریو میاشتو په موده کې غوښتنلیک منظور یا رد کړي او د خپل تصمیم یو نقل غوښتنلیک ورکونکو ته واستوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغـو لومړنیـو غوښـتنلیکونو د بررسـۍ مـوده چې د غیـر مېشت غوښتنلیک ورکوونکي لخوا وړاندې کېږي شپږ میاشتې ده او په دې هکله د تصمیم نیول د لاندې مطالبو لرونکی دی:

۱- د بانکـدارۍ دجوازلـه صـادرېدو د مخـه د ورکـړې وړ پـانګې د حداقل اندازې ژمنه او ورکړه. (د د افغانستان بانک، د بانک د پانګې د حداقل مبلغ د ټاکلو لپاره په خاصه د بانک د بـانکي راکړې ورکړې او فعالیتونو برنامه چې د هغې په تأییدوونکو سندونو او مـدرکونو کې درج شوي دي، تر کتنې او څېړنې لاندې نیسي).

۲- د جـواز پـه صـادرېدو پـورې د اړونـدو شـرایطو او محـدودیتونو فهرست، د هغو د وضع کېدو په صورت کې.

۳- د هغـو ځـانګړو شرایطو د په پام کې نیولـو د څرنګوالي پـه اړه مفصلې څرګندونې چې د جواز له صادرېدو د مخه لازمي ګڼل کېږي.

۴- دد افغانـسـتان بانـک د بانکـدارۍ د جـواز د لـومړني (مقـدماتي) غوښـتنلیک د ردولـو او یـا د بانکـدارۍ پـر جـواز بانـدې د ځـانګړو شرایطو او محـدودیتونو د وضـع کولـو پـه صـورت کـې د هغـو دلایـل پلټونکو ته ذکر کوي.

(۴) د د افغانستان بانک د مقدماتي غوښتنلیک د تصویب په صـورت کې د تشکیلېدو په حال کې بانک په نوم د ژمنې شوي پانګې د ترلاسـه کولو لپاره په خپلو دفترونو کې یـو حسـاب پرانیزي او د تـصویب لـه نېټې څخـه د شپږو میاشـتو پـه تـرڅ کـې، غوښـتونکی شـرکت د یـوه شرکت په عنوان جوړېږي او په د افغانسـتان بانک کې د ثبت په اړونـد دفترکـې ثبتېـږي او د هغـې پـانګې د مبلـغ حـداقل میـزان چـې د د افغانسـتان بانک لخوا ټاکل شوې ده ورکړل کېـږي. وروسـته د شـرکت لــه لــوري، د بانکــدارۍ د جــواز لپــاره وروســتنی غوښــتنلیک د دافغانسـتان بانک ته وړاندې کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دغو پړاوونو لـه بشپړولو پرتـه هغـه تـصميم چې پـر بنـسټ يـې غوښتنليک تصويب شوی او فسخ ګڼل کېږي.
هغه وروستنۍ غوښتنليک چې د دافغانستان بانک د مقررې پر بنسټ وړاندې کېږي، لاندې تائيدي مدرکونه پکې شامل دي:
۱- د هغو مستندو شواهدو موجوديت چې د شرکت د تشکيل او ثبت او نـورو هغـو خاصـو شـرايطو چې د د افغانـستان بانک لخـوا اعمـا ل شوي دي.
۲- د شرکت لخوا د صادر شوې ليکلي اقرارليک موجوديت چې پـه مقدماتي غوښـتنليک کـې پـه وړانـدې شـوو اطلاعـاتو کـې د مهـم نـه بدلون بيانوونکی وي. د هـر ډول بـدلونونو رامنځتـه کېـدو پـه صـورت کې، موضوع مفصلاً شرح ورکول کېږي.
(۵) په هغه صورت کې چې د دافغانـستان بانـک ډاډ ترلاسـه کـړي چې غوښـتنليک وروسـتنی او د دې مـادې پـه (۳) فقـره کـې درج شـوي حکمونـه پـه پـام کـې نيـول شـوي دي، د بانکدارۍ جـواز صـادروي او موضوع په ليکلی توګه غوښتنليک ورکوونکو تـه خبـر ورکـوي او پـه د افغانستان بانک کې د شرکت په حساب کې د موجودو وجوهو اړونـد شرايط توضيح کوي او تر ممکن حده پورې د هغـه د خلاصـون زمينـه برابروي.

د موجودو شرکتونو لپاره د جواز د ورکړې کړنلاره

نهمه ماده:

(۱) شرکتونه کولای شي د غوښتنليک او تائيدي مدرکونو پـه وړانـدې کولـو سـره چـې د شـرکت د تأسـيس او ثبـت ښـکارندوی وي او د دې قـانون پـه دوولـسمه مـاده کـې د درج شـوو حکمونـو اود دافغانـستان بانک لـه صادرې شوې مقـررې سره مطابقت ولـري، لـه دافغانـستان بانـک څخـه د جواز د ترلاسـه کولـو غوښـتنه وکړي. د غوښتنليک پـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

جریان کې، د د افغانستان بانک کولای شي د غوښتنلیک په ملاتړ کې د نورو اضافي مستندو مدارکو غوښتنه هم وکړي.

(۲) د د افغانستان بانک د بانکدارۍ د جواز د غوښتنلیک له ترلاسه کولو او د بانک د مالکینو او وړاندیز شوو مدیرانو سره له کتنې او د غوښتنلیک او وړاندې شوو تائیدي مدرکونو له بشپړوالي څخه د ډاډ له ترلاسه کولو وروسته، موضوع په لیکلې توګه غوښتنلیک ورکوونکي ته خبر ورکوي او د دې قانون د اتمې مادې په (۳-۴ او ۵) فقرو کې درج شوي حکمونه تطبیقېږي. د ورکړې وړ پانګه نه شي کېدای له هغې حداقل الزامي پانګې څخه چې د د افغانستان بانک ټاکلې ده، زیاته وي.

د بانکونو د فروعو او د نمایند ګیو د دفترونو لپاره د جواز لیکونو د ورکولو کړنلاره

لسمه ماده:

(۱) داخلي بانک نه شي کولای، داخلي فرع یا غیر مېشته فرع یا د غیر مېشتې نمایندګي دفتر او همدارنګه غیر مېشت بانک نشي کولای داخلي فرع یا د داخلي نمایندګۍ دفتر د د افغانستان بانک له صادر شوي اجازه لیک پرته جوړ کړي.

(۲) د بانک د فرع یا د نمایندګۍ د دفتر لپاره د اجازه لیک صادرېدل د غوښتنلیک او تائیدي مدرکونو په وړاندې کولو سره چې د دې قانون په دوولسمه ماده کې درج شوو شرایطو لرونکي وي د د افغانستان بانک لخوا صورت مومي، د افغانستان بانک کولای شي دغوښتنلیک په ملاتړ نور مستند اضافي مدرکونه هم وغواړي.

(۳) د د افغانستان بانک د فرع یا د نمایندګۍ د دفتر د اجازه لیک د غوښتنلیک له ترلاسه کولو او د بانک له مالکینو او وړاندیز شوو مدیرانو سره له کتنې او د غوښتنلیک او وړاندې شوو تائیدي

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدرکونو له بشپړوالي څخه د ډاډ له ترلاسه کولو وروسته، د موضوع په هکله په لیکلي توګه غوښتنلیک ورکوونکي ته خبر ورکوي.
(۴) د د افغانستان بانک مکلف دی، د دې مادې په (۳) فقره کې د درج شوې خبرتیا له نېټې وروسته د غوښتنلیک د تصویبولو یا ردولو په هکله تصمیم ونیسي او یو نقل یې غوښتنلیک ورکوونکي ته ولېږي.
د غوښتنلیک د تصویبولو په صورت کې، جوازلیک فوراً صادرېږي او د فعالیتونو ماهیت، حدود او شرایط چې له غوښتنلیک سره ضمیمه کېږي، د دلایلو په وړاندې کولو سره توضیح کېږي.
د غوښتنلیک د ردولو په صورت کې، دهغه دلایل هم د د افغانستان بانک لخوا وړاندې کېږي.
(۵) د داخلي غیر مېشت بانک فروع یا د نمایندګۍ دفتر ته اجازه لیک نه صادرېږي، خو دا چې د د افغانستان بانک د هغه هېواد د بانکونو له تنظیموونکي سره چې دفتر هلته جوړېږي، له سلا وروسته د هغو په واسطه د دفتر د اغیزمنې څارنې ډاډ له د افغانستان بانک سره په نږدې همکارۍ کې ترلاسه کړي.

د بهرنیو بانکونو له تنظیموونکي سره همکاري

یوولسمه ماده:

د غیر مېشت بانکونو تابع شرکتونو یا غیر مېشت مور بانکي شرکتونو ته د بانکدارۍ جواز یا د غیر مېشت داخلي بانکونو فروعو او د نمایندګیو دفترونو ته اجازه لیکونه په هغه صورت کې صادرېدلی شي چې د د افغانستان بانک او بهرنیو واکمنو نظارت کوونکو مراجعو ترمنځ د بانک یا غیر مېشت بانکي شرکت، تابع شرکت، فرع یا د نمایندګۍ د دفتر د ادارې، فعالیت او مالي شرایطو په هکله د واک، مسئولیت او د اطلاعاتو د تبادلې د حدودو د ټاکلو په اړه د همکارۍ موافقه لیک لاسلیک شوی وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بانکي جواز یا اجازه لیک د صادرېدو په اړه عمومي شرایط

دوولسمه ماده:

(۱) د بانکونو د سالمې او محتاطانه اداري په هکله د ډاډ ترلاسه کولو ته د اړتیا له په نظر کې نیولو سره، د قانون د حکمونو مطابق بانکي جواز یوازې په هغه صورت کې صادرېدلی شي چې د دافغانستان بانک د لاندې مراتبو له تحقق څخه ډاډ ترلاسه کړي:

۱- بانک په خپله اداره او فعالیتونو کې د د افغانستان بانک دنافذو قوانینو حکمونه رعایتوي.

۲- د بانک لومړنۍ پانګه دې له هغه حداقل مبلغ سره چې د د افغانستان بانک د مقررې په واسطه ټاکل شوی دی، د بانکدارۍ دفعالیتونو د ترسره کولو لپاره چې بانک یې د تشبث نیت لري، کافي وي.

۳- په بانک کې د واکمنې ونډې لرونکو د یوه یا زیاتو خاوندانو نفوذ له امله د بانک د سالم او محتاطانه مدیریت د نقض کوونکو مدرکونو نه موجودیت.

۴- د یوه غیر مېشت تشبث په اړه چې په بانک کې د استحقاق د ونډې لرونکی دی د د افغانستان بانک د څارنیزو دندو د موانعو نه موجودیت.

۵- د هغه حقیقي شخص وړتوب او مناسبوالی چې په بانک کې د واکمن استحقاق د ونډې لرونکی وي.

او په هغه صورت کې چې شخص حکمي وي، د هغه د مدیرانو مناسبوالی.

۶- د بانک د داخلي کنترول د سیستم او د ریسک د اداري د کړنلارې مناسبوالی.

۷- د بانک د راکړې ورکړې او مالي اټکلونو د تګلارې (برنامې) مناسبوالی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸- په هغه صورت کې چې غوښتنلیک د غیر مېشت بانک په تابع شرکت پورې مربوط وي، بانک یا بانکي مور شرکت له هغه هېواده د جواز لرونکي چې مرکزي دفتر یې پکې واقع دی، د خپلې فرعي یا تابع شرکت د راتلونکو دیونو پر وخت ورکړه چې د افغانستان بانک لپاره رضایت بخښوونکی وي، تضمین کړي.

۹- په هغه صورت کې چې غوښتنلیک د بانک په تابع شرکت یا په غیر مېشت مور بانکي شرکت پورې مربوط وي، د هغه هېواد د بانکونو تنظیموونکي چې مرکزي دفتر یې هلته واقع دی، صادر کړی وي، د د افغانستان بانک له سلا (مشورې) وروسته دې ډاډ ترلاسه شي چې بانک یا غیر مېشت مور بانکي شرکت، په ټولیز (مجموعي) ډول او قناعت بښوونکي توګه دهغه تنظیموونکي په واسطه څارل کېږي.

۱۰- غوښتنلیک د بانک په تابع شرکت یا مور بانکي شرکت پورې چې د یوه یا زیاتو غیر مېشت بانکي تابع شرکت لرونکي وي او له د افغانستان بانک او د نورو تابع شرکتونو پر فعالیتونو باندې له ناظرو بهرنیو مقامونو سره له سلا وروسته، نوموړی بانک ډاډ ترلاسه کړي چې د دې بانک نور تابع شرکتونه یا مور بانکي شرکت په مجموعي ډول او کافي توګه د دغسې بهرنیو مقامونو له خوا څارل کېږي.

۱۱- په نورو شرکتونو کې دغوښتونکي بانک غړیتوب ددافغانستان بانک د نظارتي مسئولیتونو د ترسره کېدو مانع نشي.

۱۲- د هغو نورو شرطونو رعایتول چې ښايي د د افغانستان بانک یې د مقرراتو په وسیله تجویز کړي.

(۲) د د افغانستان بانک د غیر مېشتو بانکونو د نمایندګیو د فروعو او دفترونو د سالمې او محتاطانه ادارې د جوړولو په منظور، د دې قانون د حکمونو مطابق او تر دغو شرایطو لاندې کولای شي بانکي اجازه لیک صادر کړي:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- د فرع یا د نمایندګۍ د دفتر لخوا د هېواد د نافذو قوانینو رعایتول.
۲- د فرع یا د نمایندګۍ د دفتر د مدیرانو مناسبوالی او وړتوب.
۳- د داخلي کنترول او د ریسک د اداري د کړنلارې مناسبوالی.
۴- د فرع یا د نمایندګۍ د دفتر د فعالیتونو د تګلارې او مالي اټکلونو مناسبوالی.
۵- په هغه صورت کې چې غوښتنلیک د غیر مېشت بانک په داخلي فرع پورې مربوط وي، بانک، په هغه هېواد کې چې مرکزي دفتر ئې پکې واقع دی، له ټولو (عمومو) څخه د سپارنو یا د ورکړې وړ نورو وجوهو د ترلاسه کولو د جواز لرونکی وي.
۶- په هغه صورت کې چې غوښتنلیک د غیر مېشت بانک په داخلي فرع یا د داخلي نمایندګۍ په دفتر پورې مربوط وي، متقاضي بانک د هغو شرایطو او ضوابطو لاندې چې د د افغانستان بانک ته رضایت بخښونکي او د منلو وړ وي او د خپلې فرع یا نمایندګۍ د دفتر د راتلونکو دیونو مقتضي او پر وخت ورکړه تضمین کړي.
۷- په هغه صورت کې چې غوښتنلیک د غیر مېشت بانک د داخلي فرع یا نمایندګۍ په دفتر پورې مربوط وي د هغه هېواد چې د بانک مرکزي دفتر پکې واقع دی، د بانکونو تنظیموونکي د دغسې فرع د تأسیسولو اجازه ورکړې وي او پر بانک کلاً څارنه وکړی شي.
۸- په هغه صورت کې چې غوښتنلیک د غیر مېشت بانک په فرعې یا د داخلي نمایندګۍ په دفتر پورې مربوط وي د هغه هېواد د بانکونو تنظیموونکی چې د بانک مرکزي دفتر په هغه کې واقع وي له د افغانستان بانک سره په نېږدې همکارۍ کې، پر هغو څارنه کولای شي.
۹- نور هغه شرایط چې د د افغانستان بانک یې د مقرراتو په واسطه وضع کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بانکونو د ثبت دفتر

دیارلسمه ماده:

(۱) د د افغانستان بانک د اړوند بانک د نوم، آدرس، د ثبت د ګڼې، د جواز یا اجازه لیک د صادرېدو یا د لغوې د نېټې، اساسنامې او نورو تقنیني سندونو، د بهرني دفتر او د فرع یا د نمایندګۍ د دفتر د موجودیت په صورت کې هغه نوم او آدرس چې بانک ورپورې مربوط دی، د بانک یا فرع یا نمایندګۍ د مدیرانو په هکله د اطلاعاتو، حدودو او اختیاراتو او د هغو د لاسلیکونو د نمونې د ثبت په منظور، د مرکزي ثبت دفتر جوړوي.

(۲) د مرکزي ثبت دفتر مکلف دی د بانک یا د دفتر پر خلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل نېټه یا د دفتر او یا د هغو د تړلو (بندلو) نېټه ثبت کړي.

(۳) بانکونه مکلف دي د دریو ورځو په ترڅ کې د هغو تغییراتو په هکله چې د مرکزي ثبت په دفتر کې په ثبت شوو اطلاعاتو کې د درج شوو مراجعو لخوا منځ ته راغلي، په لیکلې توګه د دافغانستان بانک ته خبر ورکړي.

د بانکي جواز لغو کول

څوارلسمه ماده:

(۱) د دافغانستان بانک کولای شي د بانک د بانکوالۍ جواز ترلاندنیو شرایطو لاندې لغوکړي:

۱- د غوښتنلیک د وړاندې کولو په وخت کې د غلطو او غولوونکو اطلاعاتو ورکول او د نورو سرغړونو موجودیت.

۲- د صادرېدو له نېټې څخه تر شپږو میاشتو وروسته پورې له بانکي جواز څخه د بانک ګټه نه اخیستل او یا له عمومو څخه د پولي سپارنو یا د نورو ورکړې وړ وجوهو د ترلاسه کولو له شغل یا داعتبار اوپانګې اچونې له رامنځته کولو (ایجادولو) څخه انصراف.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- بانک د د افغانستان بانک د مقرراتو مطابق، د پانګې او الزامي زېرمې د حداقل نه لرونکی وي، د خپلو ژمنو په پوره کولو قادر نه وي او د هغو شتمنیو په وړاندې چې ورته سپارل کېږي، کوم تضمین وړاندې نکړی شي.
۴- بانک خپله اداره او بانکي فعالیتونه په ناسالمه او غیر محتاطانه توګه پرمخ بوزي یا په یوه ډول د د افغانستان بانک له قانون یا دستورونو او مقرراتو، له صادر شوي جواز او له اجازه لیک سره له منضمه محدودیتونو څخه سرغړونه وکړي.
۵- بانک یا مور بانکي شرکت یا بل بانک چې د شرکت بانک یې تابع وي یا د تابع بانک له شرکتونو څخه یوه یې جنایي فعالیتونو ته لاس اچولی وي.
۶- د دې قانون د دوولسمې مادې د لومړۍ فقرې په (۳، ۴، ۵، ۶ او ۷) اجزاو کې د درج شوو حکمونو نه رعایتول.
۷- په هغه صورت کې چې بانک د دافغانستان بانک دستورونو او دقوانینو او مقرراتو هغه حکمونه چې په اعمالولو یې مکلف دی نه وي تطبیق کړي.
۸- په هغه صورت کې چې بانک د دافغانستان بانک له د مخنۍ اجازې پرته، د یوه بل تشبث په تابع شرکت بدل شوی وي او د دې قانون په یوویشتمه ماده کې درج شوی حکم رعایت شوی نه وي.
۹- د بانک یا مور بانکي شرکت چې د شرکت بانک یې تابع دی، د فعالیت جواز لغوه شوی وي.
۱۰- د بانک خاوند یا خاوندانو د بانک د انحلال تصمیم نیولی وي.
۱۱- د بانک بیا سمبالولو (سازمان ورکولو)، ادغام یا تجزیې د دافغانستان بانک له مخکینۍ لیکلې اجازې پرته صورت موندلی وي یا یې په یو ډول د یوه قانوني یا عملیاتي خپلواک بنسټ په توګه خپل موجودیت له لاسه ورکړی وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۲- د بانک څارنه، پدې علت چې دخپلې اداري اوعملیاتي دستګاه، دفترونو یا سندونو یوه برخه یا ټول یې، د د افغانستان بانک له مخکینۍ لیکلې اجازې پرته بهرته لیږدولې وي د د افغانستان بانک ته ستونز منه شوې وي.
۱۳- د بانک څارنه پدې علت چې د یوې ډلې شرکتونو یا د غیر مېشت بانک د تابع شرکت یاشرکت یا د غیر مېشت مور بانکي شرکت غړی شوی دی، د دافغانستان بانک لپاره ستونزمنه شوي وي.
۱۴- د بانک پر خلاف د ورشکستګۍ اقدامات پیل شوي وي.
(۲) د د افغانستان بانک کولای شي تر دغو شرایطو لاندې د فرعي دفتر یا نمایندګۍ د دفتر اجازه لیک لغو کړي:
۱- اجازه لیک د ناسمو او غولوونکو اطلاعاتو د ورکولو یا د غوښتنلیک د وړاندې کولو په وخت کې د نورو سرغړونو د ترسره کولو پر اساس صادر شوی وي.
۲- هغه بانک چې اجازه لیک په واک کې لري، د بانکوالۍ جواز یې له لاسه ورکړی وي یا یې پر خلاف د ورشکستګۍ اقدامات پیل شوي وي او یا یې خاوندانو د بانک د انحلال تصمیم نیولی وي.
۳- له صادرېدو څخه د دوولسو میاشتو په ترڅ کې له خپل اجازه لیک څخه د بانک ګټه نه اخیستل.
۴- د اجازه لیک لرونکي فرع یا نمایندګۍ دفتر، خپل فعالیتونه په ناسالمه یا غیر محتاطانه توګه مخکې بیولي وي یا ئې د لاس رسېدنې وړ وجوهو موجودیت یا د دیونو د ورکړې وړتیا (قابلیت) یې تمدید کړی وي یا یې په یو ډول د د افغانستان بانک قانون، مقررات او د دستورونو یا ئې د دافغانستان بانک د اجازه لیک منضمه شرایط یا محدودیتونه یا یې واک نقض کړی وي.
۵- د اجازه لیک لرونکی فرعي دفتر یا ئې نمایندګۍ، د جنایي فعالیتونو مرتکب شوي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶- د دې قانون د دوولسمې مادې د (۲) فقرې په (۲ او ۳) جزء کې درج شوي شرطونه نه وي رعايت شوي.
۷- د اجازه ليک لرونکي بانک يا فرعي دفتر چې د د افغانستان بانک د صادره مقرراتو د حکمونو چې پر هغو باندې اعمال شوي دي يا د د افغانستان بانک په قانون کې د نورو اړکل شوو مقرراتو، له رعايتولو څخه ډډه کړې وي.
۸- د فرعي يا نمايندګي دفتر د اجازه ليک لرونکي بانک، د خپل دفتر د تړلو تصميم نيولی وي.
۹- په هغه صورت کې چې د بانک د اداري، عملياتي دستګاه، د دفترونو يا د نمايندګۍ يا فرع د دفتر د سندونو ټول يا د پام وړ برخه، د د افغانستان بانک له مخکينۍ ليکلې اجازې پرته بهرته ليږدول شوي وي او پر هغو باندې څارنه د د افغانستان بانك لپاره ستونزمنه شوی وي.
۱۰- د هغه بانک څارنه چې فرعي يا د نمايندګۍ دفتر د هغې مربوط دی، د د افغانستان بانک لپاره ستونزمنه شوی وي.
(۳) په هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک، د بانکي جواز يا اجازه ليک د لغو کولو تصميم ونيسي مکلف دی د هغه دلايل وړاندې کړي او مربوط بانک ته خبر ورکړي او موضوع د بانکونو د مرکزی ثبت په دفتر کې ثبت کړي.
د غير مېشت بانک د لغوې د تصميم خبر ورکول، دفرعي د دفتر يانمايندګۍ له لارې صورت مومي.
(۴) د داخلي بانک د بانکي جواز يا د غير مېشت بانک د فرعي دفتر د اجازه ليک د لغوې په هکله تصميم، د دې قانون د څلور پنځوسمې مادې د حکم مطابق، صورت مومي او د بانک يا فرعي دفتر د شتمنيو، دفترونو او سندونو د واکمنۍ په لاس کې اخيستلو لپاره د متولي انتصاب پکې شامل دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵) نیـول شـوي تـصمیمونه د دې مـادې پـه (۳) فقـره کـې درج شـوي حکم مطابق، مربوطو مراجعو ته د هغو له خبر ورکولو وروستـه نافذ ګڼل کېږي.

د غوښتنلیک په صورت کې د بانکي جواز یا اجازه لیک لغو کول

پنځلسمه ماده:

(۱) بانک کولای شي د خپـل بانکي جـواز یا د فـرع یا د نمایندګۍ د دفتـر د اجـازه لیـک لغـو، د انحـلال د تګـلارې (برنـامې) او بهرنـۍ خپلـواکې بررسـۍ لـه رپـوټ سـره یوځـای د مـالي صـورت حـساب د دافغانستان بانک لپاره د منلو وړ وي د غوښـتنلیک پـه وړاندې کولـو سره وغواړي.

د د افغانـستان بانک مکلـف دی، د دریـو میاشـتو پـه تـرڅ کـې پـدې هکله تصمیم ونیسي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي غوښـتنلیک منظوري، د انحـلا ل د برنـامې پـه تـصویب او لـه نـه ورشکـستګۍ څخـه د ډاډ د ترلاسـه کولـو، د بـانکي جـواز د لغـو کولـو پـه وخـت کـې د سـپارنو اېښودونکو او نورو دائینو د بدیهیو د ورکړې لپـاره د کـافي وجوهـو پـه درلودلـو سره، د دې قـانون پـه دوه شـپېتمه مـاده کـې د درج شـوي حکـم د پـه پـام کـې نیولـو سـره، د د افغانـستان بانـک لخـوا صـورت موندلی شي.

(۳) د غوښتنلیک په صورت کې د دافغانستان بانک تـصمیم د دلایلـو په وړاندې کولو سره په لیکلې توګه د مربـوط بانک پـه اطلاع رسـول کېږي.

(۴) هغه تصمیم چې د غوښتنې په صورت کې د بانکي جواز یا اجازه لیک په هکله نیول کېږي، د د افغانستان بانک لخوا د بـانکونو د ثبت په مرکزي دفتر کې ثبتېږي او سمدستي (فوراً) نافذ ېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بانکي جواز یا اجازه لیک د لغو کولو د تصمیم خپرول

شپاړسمه ماده:

(۱) د د افغانستان بانک د بانک د بانکي جواز یا د داخلي فرع یا نمایندګۍ د دفتر د اجازه لیک د لغو کولو په اړه د خپل تصمیم له نېټې وروسته په پنځو ورځو کې، موضوع د هېواد په یوه کثیرالانتشاره رسمي ورځپاڼه کې خپروي.

(۲) د بانکي جواز یا اجازه لیک د لغوې له نېټې څخه بانک یا اړوند دفتر (د انحلال په حال کې) عبارت، په خپل سرلیک (عنوان) کې په کار وړي او نشي کولای هغه فعالیتونه چې د بانکي جواز یا اجازه لیک مطابق مجاز دي، سرته ورسوي، خو دا چې د بانک د انحلال د پاي ته رسولو د پروسې د چټکولو په منظور اړین وګڼل شي.

بانک یا نوموړي دفتر، د دې قانون د دوه شپېتمې او دري شپېتمې مادې د حکمونو مطابق، د انحلال او تصفیې د چارو په بهیر کې، د دې قانون تر حکمونو لاندې راځي.

دریم فصل
د بانک تشکیل، مالکیت او اداره

د بانک تأسیسول

اووه لسمه ماده:

بانك د یوه یا څو حکمي یا حقیقي اشخاصو لخوا د مؤسس یا ونډه لرونکي (سهم لرونکي) په عنوان جوړېدای شي.

د بانک قانوني جوړښت

اتلسمه ماده:

بانک د شرکت په صورت ثبتېږي او قانوني ډول (جوړښت) یې د هغو مقرراتو په واسطه چې د بانک لخوا صادرېږي مشخص کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بانک خپل قانوني جوړښت یا تشکیل ته، د د افغانستان بانک له د مخکنۍ لیکلې اجازې پرته بدلون نشي ورکولای.

د بانک اساسنامه

نولسمه ماده:

(۱) بانک د اساسنامې لرونکی وي چې د د افغانستان بانک له تصویب وروسته د بانکونو د ثبت مرکزي دفتر ته سپارل کېږي او ثبتېږي.

(۲) بانک نشي کولای د د افغانستان بانک له د مخکنۍ لیکلې اجازې پرته په خپله اساسنامه کې تعدیلونه راوړي.

د بانک پانګه ییز جوړښت

شلمه ماده:

(۱) بانک مکلف دی تر څو شتمنۍ یې ثالثو اشخاصوته د هغه له بدهیو د د افغانستان بانک لخوا د هغه د ورکړل شوې لومړنۍ پانګې د حداقل مبلغ له میزان څخه د جواز د ترلاسه کولو په وخت کې یا له هغه زیات مبلغ څخه چې د د افغانستان بانک یې ټاکي، زیات وي.

(۲) بانک نشي کولای خپله پانګه یا زېرمې د ونډو د بیا پېرودنې یا د هغو خاوندانو ته د پانګې یا زېرمه ییزو شتمنیو د ویش په واسطه، د دافغانستان بانک له د مخنۍ اجازې پرته راټیټې کړي.

په بانک کې د واکمنو استحقاقي ونډو په هکله قیودات

یو ویشتمه ماده:

(۱) هېڅ شخص نشي کولای د دافغانستان بانک له د مخکنۍ اجازې پرته په یوه بانک کې چې په یوازې سر یا د هغه له اوسنۍ (فعلي) مشارکت سره یو ځای په هغه مشارکت کې واکمنه اسحقاقي ونډه تشکیل کړي، مشارکت ترلاسه کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) هغه شخص چې په بانک کې واکمنه استحقاقي ونډه لري، نشي کولای د دافغانستان د بانک له مخکنۍ لیکلې اجازې پرته، په نورو بانکونو کې مشارکت چې د هغه د استحقاق د ونډې د زیاتېدو یا په هغه بانک کې په سلو کې (۲۰) یا په سلو (۳۳) او یا په سلو (۵۰) ته د هغه د رائې د حق د نسبت د رسېدو سبب شي او یا د دې باعث شي چې بانک د هغه تابع شرکت وګرځي، ترلاسه کړي.

(۳) هغه شخص چې په بانک کې د واکمن استحقاق ونډه لري، نشي کولای د د افغانستان بانک له د مخنۍ لیکلې اجازې پرته، په نورو تشبثاتو کې مشارکت چې د هغه د واکمن استحقاق د ونډې د را منځته کېدو یا (۲۰) یا په سلو (۳۳) او یا (۵۰) زیاتو ته په سلو کې یا له هغه نه زیات د هغه د رائې د حق او پانګې د زیاتېدو سبب شي، ترلاسه کړي.

(۴) په هغه صورت کې چې په بانک کې د واکمنې استحقاق د ونډې لرونکی شخص په نورو تشبثاتو کې مشارکت چې د هغه د واکمن استحقاق د ونډې د رامنځته کېدو سبب شي چې د هغه د رایې حق یا پانګه په سلو کې (۲۰) یا په سلو کې (۳۳) یا په سلو کې (۵۰) فیصدو او یا زیاتو ته ورسوي، مشارکت ترلاسه کړي، مکلف دی د د افغانستان بانک منظوري واخلي.

(۵) د دې مادې په (۱، ۲ او ۴) فقرو کې درج شوو اشخاصو ته د د افغانستان بانک اجازه اړینه ګڼل کېږي او د غوښتنلیک په وړاندې کولو سره چې د دې مادې په (۶) فقره کې د درج شوي حکم تائیدوونکی دی، د د افغانستان بانک د وضع شوو مقرراتو مطابق صورت مومي.

د د افغانستان بانک کولای شي د غوښتنلیک په تائید کې مستند اضافي مدرکونه وغواړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۶) د د افغانستان بانک د دغو شرایطو لاندې غوښتنلیک ورکوونکي شخص ته اجازه صادروي:

۱- د غوښتنلیک ورکوونکي ورتوب او مناسبوالی، په هغه صورت کې چې حقیقي شخص وي.

۲- د مدیرانو ورتوب او مناسبوالی، په هغه صورت کې چې غوښتنلیک ورکوونکی حکمي شخص وي.

۳- غوښتنلیک ورکوونکی د جنایي فعالیتونو مرتکب شوی نه وي.

۴- له خطر سره د بانک د سالم او محتاطانه مدیریت په اړه د مدرکونو نه موجودیت، په هغه کې د اکتساب په نتیجه کې د نفوذ د استعمال په علت.

۵- د اکتساب په نتیجه کې بانک، د یوه تشبث په تابع شرکت بدل شوی نه وي چې له دغه امله نه د بانک شکل ولري او نه د مور بانکي شرکت شکل.

۶- په هغه صورت کې چې د اکتساب په نتیجه کې بانک، د بانک په تابع شرکت یا غیر مېشت مور بانکي شرکت باندې بدل شي، د بانکونو تنظیمونکی په هغه هېواد کې چې د هغوی مرکزي دفتر هلته واقع دی، دغه اکتساب ته اجازه ورکړې وي.

۷- که چېرې غیر مېشت تشبث د اکتساب په نتیجه کې له بانک سره اړیکې پیدا کړې وي، په اغیزناکه توګه په هغه هېواد کې چې مرکزي دفتر یې هلته واقع دی نه څارل کېږي یا پدې علت چې د هغه هېواد څارونکي مقامات له د افغانستان بانک سره همکاري نه کوي، اکتساب د دافغانستان بانک د څارنیزو مسئولیتونو خنډ (مانع) وګرځي.

۸- د نورو شرایط تطبیقول چې ممکنه ده د د افغانستان بانک یې د مقرراتو په واسطه تجویز کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷) د د افغانستان بانک ته د غوښتنلیک د سپارلو (تسلیمولو) له نېټې څخه د دریو میاشتو په ترڅ کې، غوښتنه باید تأیید یا رد شي او د د افغانستان بانک د تصمیم یو نقل غوښتنلیک ورکوونکي ته واستول شي، د هغو غوښتنلیکونو د منظورۍ یا رد موده (میعاد) چې د غیر مېشت غوښتنلیک ورکوونکي لخوا تسلیمېږي شپږ میاشتې ده، د اجازې د صادرولو په صورت کې، د د افغانستان بانک کولای شي د اکتساب د بشپړېدو لپاره وروستنۍ موده وټاکي، د رد په صورت کې دې، د غوښتنلیک د رد دلیلونه په مشروح ډول د غوښتنلیک ورکوونکي په واک کې ورکړي.

(۸) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي حکم او وروستنۍ مودې چې د یوه مشارکت د اکتساب په منظور یې ټاکلې ده، د نه رعایتولو په صورت کې، د دافغانستان بانک په لیکلې توګه شخص ته امر کوي چې په امریه کې د ټاکلې مودې له تېرېدو د مخه، خپله ټوله ونډه یا یې یوه برخه چې په امریه کې مشخصه کېږي وپلوري یا په بل ډول له هغې څخه منصرف شي.

(۹) شخص نشي کولای د د افغانستان بانک له لیکلې خبرتیا د مخه په بانک کې خپله واکمنه استحقاقي ونډه وپلوري یا په بل ډول له هغې څخه منصرف شي.

(۱۰) شخص نشي کولای د د افغانستان بانک له لیکلې خبرتیا د مخه د خپلې شتمنۍ د میزان په هکله چې قرار دی په بانک کې پاتې شي، د خپل استحقاق ونډه پداسې ډول رالږ کړي چې د رایې د حق یا پانګې نسبت یې په سلو کې له ۲۰ یا ۳۳ او یا ۵۰ څخه ښکته ته ورسېږي او بانک تابع شرکت وګڼل شي.

(۱۱) بانک مکلف دی له ونډه والو څخه د ونډو د بېرته پېرودنې په شمول په پانګه کې د ونډې د اکتساب یا له لاسه ورکولو په هکله چې د دې مادې په (۲ او ۱۰) فقره کې د درج شوو ټاکلو حدودو دجګېدو

(c) ketabton.com: The Digital Library

یا تېتېدو باعث وګرځي د معلوماتو له ترلاسه کولو وروسته د دریو ورځو په ترڅ کې د د افغانستان بانک ته خبر ورکړي.
(۱۲) بانک مکلف دی د مالي کال له پایته رسیدو یوه میاشت د مخه د شتمنۍ (دارایي) او ونډه والو اندازه چې د واکمن استحقاقي ونډه لري، په لیکلې توګه د د افغانستان بانک ته خبر ورکړي.
(۱۳) د د افغانستان بانک پدې اړه چې د دې مادې په (۶) فقره کې د درج شوو شرطونو یو یا زیات یې په یوه بانک کې د واکمن استحقاقي د ونډې لرونکي شخص په هکله د تطبیق وړ ندي، د داډ ترلاسه کولو په صورت کې، په لیکلې توګه هغه ته امر کوي چې په امریه کې د ټاکلې مودې له تېرېدو د مخه، په بانک کې د خپل استحقاق ټوله یا یوه برخه ونډه چې په امریه کې مشخصه کېږي، وپلوري یا په بل ډول له هغې څخه تیر شي.
(۱۴) د امریې د صادرېدو له نېټې څخه، د دې مادې له (۶) یا (۱۳) فقرې سره په مطابقت کې د هغه شخص په واسطه چې په امریه کې یې نوم اخیستل کېږي، د ټولې یا یوې برخې مشخصې ونډې تر پلورنې یا انصراف پورې د بانک د نظار هیئت له غړو څخه د هر غړي د رأیې ورکونې او غړیتوب حق چې د هغه په واسطه منصوب شوی دی، د تعلیق حالت ته ځي، د رأیې تعلیق شوي حق د ونډو د عمومي مجمع د غونډو د نصاب د حد د ټاکلو په منظور، د فوق العاده غونډو په شمول د محاسبې وړ ندی.
(۱۵) د د افغانستان بانک دغوښتنې له مخې، کمېسیون، مخصوص او خودمختار مدیر چې د رأیې د حق لرونکی او د دې مادې په (۱۴) ماده کې درج د تعلیق شوي غړي ځای نیوونکی وي، انتصابوي.

د بانک اداري جوړښت

دوه ویشتمه ماده:

(۱) بانک د لاندې اداري جوړښت لرونکی دی:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- د ونډه والو عمومي مجمع، د تصميم نيونې د سترې (عالي) مرجع په توګه.
۲- د نظارت هيئت د بانک د ادارې او فعاليتونو د څارنې د مسئول په توګه.
۳- عامل هيئت، د بانک د چارو د اجراء د مسئول په توګه چې د بانک ورځنۍ اداره په غاړه لري.
۴- د بررسۍ کميټه، د حسابدارۍ، کنترول او داخلي بررسيو دچارو د مسئول په توګه.
۵- نور هيئتونه او کميټې عندالضرورت د بانک د اساسنامې مطابق جوړېدای شي.

(۲) بانک مکلف دی د مخه تر دې چې شخص د نظار د هيئت يا عامل هيئت يا د بررسې دکميټې غړيتوب ته منصوب کړي، موضوع دې د مدرکونو په وړاندې کولو سره د دې قانون د (۹) مادې مطابق د بانکدارۍ د جواز د غوښتنې په وخت کې د د افغانستان بانک ته وړانديز او د هغه اجازه دې واخلي.

د ونډه والو عمومي مجمع

در ويشتمه ماده:

(۱) د بانک د ونډه والو عمومي مجمع د لاندې دندو او واکونو لرونکې ده:
۱- د بانک په اساسنامه کې د تعديلونو تصويبول.
۲- د بانک د دندو د لايحې تصويبول او په هغې کې تعديلونه.
۳- د ټکټانې د نرخ د کلي سياست د ډول ډول شتمنيو چې د لاس رسېدنې وړ وجوهو د پانګې اچونې لپاره مناسبې وي او د بانک د نورو مالي، حسابدارۍ، اداري او کدري کلي سياستونو ټاکل.
۴- د بانک د تشکيلاتي جوړښت ټاکل.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- د بانک د تابع شرکتونو، فروعو او نمايندګۍ د دفترونوتأسيسول او انحلال.
۶- د نورو مالي مؤسسو په ونډه ايزه (سهامي) پانګه کې د بانک د مشارکت په هکله د تصميم نيول.
۷- د بانک د نظار هيئت، عامل هيئت د بررسۍ د کميټې د غړو تقرر، عزل او د هغوی د معاشونو او حق الزحمو ټاکل. (د معـــاشونو او حق الزحمو ټاکل د بانک په مالي وضعيت او عوايدو پورې اړه نلري).
۸- له بانک څخه په استازيتوب د قراردادونو او ژمنو د لاسليک په هکله د بانک د مديرانو د واکونو د حدودو ټاکل او دا چې دغه واکونه تر کومه حده پورې کيدای شي، محول شي.
د نظار هيئت د غړو واکونه ثابت دي او د سپارلو وړ ندي.
۹- د دې قانون د اته ويشتمې مادې مطابق د بانک د مديرانو له سوداګريزو ګټو سره په رابطه کې د معلوماتو د وړاندې کولو او په هغو کې د تعديلاتو د کړنلارې تصويبول.
۱۰- د بانک د بودجې ټاکل او منظورول، د مديرانو، کارمندانو، مامورينو او استازو د استخدامولو د طرزالعمل تصويبول.
۱۱- د بانک په مجازه پانګه کې د زياتوالي منظوري، د بانک د ونډو د حدودو د شرايطو او ضوابطو ټاکل.
۱۲- د بانک د بررسۍ د کميټې د وړانديز پر اساس د بانک د کلنيو ګزارشاتو او رپوټونو تصويبول، د بانک د خالصو عوايدو ټاکل، د بانک زيرمه ايزو حسابونو او يا ونډه والو ته د ونډو د ګټې (مفاد) په ډول د دغسې خالصو عوايدو انتقالول او ورکړه.
۱۳- د بانک په دفترونو کې د مخصوصو زيرمو جوړول.
۱۴- د بانک د پلورلو، ادغام او انحلا ل، يا بندولو په هکله تصميم نيول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) ونډه وال د بانک په ونډه ایزه پانګه کې د هغوی د ونډې له میزان سره متناسب، د رأیې د حق لرونکي دي او هر ونډه وال کولای شي په خپله یا د یوه استازي له لارې، د ونډه والو په عمومي مجمع کې د خپلې رأیې له حق څخه ګټه واخلي.

(۳) د ونډه والو د عمومي مجمع غونډې، د اړتیا له مخې جوړېدی شي، د غونډې د ځای، نېټې او مودې په هکله معلومات د هغې له اجندا سره یوځای یوه میاشت د مخه ونډه والو ته استول کېږي.

په اضطراري غونډو کې دغه موده تر اوو ورځو پورې را کمېږي. په غونډو کې د هغو موضوعګانو په هکله چې په اجندا کې شاملې نه وي، تصمیم نشي نیول کیدای. عادي غونډې حداقل په کال کې یوځل، د بیلانس شیټ د بهرنۍ بررسۍ او د بانک د تېر مالي کال د مالي رپوټ له بشپړیدو دوه میاشتې وروسته دایرېږي.

فوق العاده غونډې د نظارت هیئت، عامل هیئت او د بررسۍ د کمیټې او هغو ونډه والو په غوښتنه چې، جمعاً په سلو کې د شلو یا زیاتو رأیو حق لري، په غوښتنه دایرېدی شي.

نظار هیئت

څلیرویشتمه ماده:

(۱) د بانک د نظار هیئت لاندې دندې او واکونه لري:

۱- د بانک پر اداره او فعالیتونو باندې څارنه.

۲- عامل هیئت او د ونډه والو عمومي مجمع ته د سلا (مشورې) ورکول.

۳- د ونډه والو د عمومي مجمع د غونډو جوړول او د اجنداء برابرول. د غونډو اجنداء چې د ونډه والو، عامل هیئت او د بررسۍ د کمیټې په غوښتنه دایرېږي، پخپله د هغوی لخوا تاکل کېږي.

۴- د اړتیا په صورت کې، د بانک د هغو شمېر معاملو د اجازې صادرول چې د ونډه والو د عمومي مجمع تصمیم ته اړتیا لري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- له نافذه قوانینو او مقرراتو څخه د بانک د سرغړونې په صورت کې، عامل هیئت ته د اخطار صادرول او پدې برخه کې دافغانستان بانک او ونډه والو عمومي مجمع ته د خبرتیا استول.
نظار هیئت کولای شي په هغه صورت کې چې بانک د لومړي ځل لپاره د سرغړونې مرتکب شوی وي او د هغو د منفي اغیزو په محوه کولو مؤفق شوي وي او د هغو د تکرار څخه د مخنیوي لپاره یې لازم اقدامات کړي وي، د دافغانستان بانک ته د خبرتیا له ورکولو څخه دې ډډه وکړي.
نظار هیئت مکلف دی د سرغړونې موضوع او پایلې یې د خپلو غونډو د یادښت په کتاب کې ثبت کړي.
۶- د اړتیا په صورت کې د بانک له سالم او محتاطانه مدیریت څخه د ډاډ د ترلاسه کولو په منظور، عامل هیئت ته د لارښوونې صادرول.
۷- د عامل هیئت او بررسۍ د کمیټې د هغه شمېر غړو د غړیتوب تعلیق چې د دې قانون د یوه حکم پر اساس یې واک سلب شوی وي یا پداسې حالاتو کې چې په عامل هیئت یا د بررسۍ په کمیټه کې د هغوی د حضور دوام د بانک له سالم او محتاطانه مدیریت سره جوړ نه وي او تر هغه وخته پورې چې د غړیتوب تعلیق شوي غړي یا بېرته په خپلو دندو وګمارل شي او یا د ونډه والو د عمومي مجمع لخوا په دایمي توګه تعویض شي، د نورو اشخاصو مؤقته ځای نیونه.
۸- په ټولو هغو مواردو کې چې نظار هیئت یې تشخیص کړي چې د بانک او د عامل هیئت د دوو یا له دوو څخه د زیاتو غړو ترمنځ د ګټو تضاد وجود لري، د عامل هیئت په عوض له بانک څخه استازیتوب.
۹- هغه تصمیمونه چې د دې مادې د (۴ څخه تر ۸) جزء مطابق د نظار هیئت لخوا نیول کېږي، د ونډه والو د عمومي مجمع په وروستۍ اجنداء کې درجېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) د بانک د نظار هیئت، د تاق ترکیب لرونکی دی او له دریو څخه لږ او له نهو غړو څخه نشي زیاتیدای. د هیئت غړي حقیقي اشخاص دي او د بانک د ونډه والو د عمومي مجمع لخوا د یوې څلور کلنې مودې لپاره انتصابیږي، د وروستیو دورو لپاره په عین موده د نظار هیئت د غړي بیا انتصاب مجاز دی.

د نظار هیئت غړي نشي کولای له بانک سره د مالکیت، اداري او استخدام په ډګرونو کې اړیکي ولري خو دا چې د هغو اړیکي د هغوی په دندو پورې مربوطې وي، د ونډه والو عمومي مجمع، د نظار هیئت یو تن غړی د نظار هیئت د رئیس په توګه ټاکی.

(۳) د نظار هیئت تصمیمونه د غړو د رأیو په ساده اکثریت سره نیول کیږي، غړي نه شی کولای د رأیو له ورکولو څخه ډډه وکړي.

عامل هیئت

پنځه ویشتمه ماده:

(۱) دبانک عامل هیئت، د بانک د اداري او فعالیتونو د اجراء مسئول دی.

(۲) عامل هیئت د تاق ترکیب لرونکی دی، له دریو څخه د لږو غړو لرونکی نشي کیدی. د عامل هیئت غړي د ونډه والو د عمومي مجمع لخوا د یوې څلور کلنې دورې لپاره ټاکل کیږي، د وروستیو دورو لپاره په عین موده، د هغوی بیا ټاکل مجاز دي. د ونډه والو عمومي مجمع د عامل هیئت یو تن غړی د عامل هیئت د رئیس په توګه ټاکی.

(۳) په هغه صورت کې چې شخص د غړیتوب شرایط له لاسه ورکړي، د ونډه والو د عمومي مجمع لخوا په عامل هیئت کې له غړیتوب څخه لیرې کیږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴) د عامل هیئت تصمیمونه په غونډه کې د حاضرو غړو د رأیو په ساده اکثریت سره نیول کېږي، غړي نشي کولای له رأیې ورکولو څخه ډډه وکړي.

د بررسۍ کمیټه

شپږ ویشتمه ماده:

(۱) د بانک د بررسۍ کمیټه د لاندې دندو او واکونو لرونکې ده:

۱- د بانک لپاره د حسابدارۍ او د ریسک د ادارې د مناسبې او اغېزناکې کړنلارې جوړول او د هغو پر تطبیق او رعایت باندې څارنه او د بانک د حسابونو او سندونو د بررسۍ لپاره د تدبیرونو نیول.

۲- په بانک کې د تطبیق وړ قوانینو پر رعایتولو باندې څارنه او نظار هیئت ته پدې برخه کې د رپوټ وړاندې کول.

۳- د هغو موضوعګانو په اړه چې د نظار هیئت لخوا هغه ته سپارل شوي دي، د نظریو وړاندې کول.

۴- د نظار هیئت یا د ونډه والو په غوښتنه چې ټول په سلو کې له (۱۰) څخه د زیاتو رأیو د حق لرونکي دي د بانک د بررسۍ د کمیټې لخوا د منظور شوي پلان پر اساس یا د بانک د اساسنامې مطابق د بانک پر فعالیتونو او معاملو باندې نوې کتنه.

(۲) د بررسۍ د کمیټې غړي د تاق ترکیب لرونکي دي او له دریو څخه د لږ و غړو لرونکې نشي کېدی. د بررسۍ کمیټه د بانک د ونډه والو د عمومي مجمع لخوا د یوې څلور کلنې دورې لپاره انتصابېږي، د وروستیو دورو لپاره، په عین موده، د هغوی بیا ټاکل مجاز دي.

د ونډه والو عمومي مجمع د بررسۍ د کمیټې یو تن غړی، د بررسۍ کمیټې د رئیس په توګه ټاکي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) د بررسۍ دکمیټې تصمیمونه، په غونډه کې د حاضرو غړو د رأیو په ساده اکثریت سره نیول کېږي. غړي نشي کولای د رأیې له ورکولو څخه ډډه وکړي.

د مدیرانو د شرایطو لړل

اووه ویشتمه ماده:

شخص په لاندې شرایطو سره د بانک د نظار هیئت یا عامل هیئت یا د بررسۍ د کمیټې په غړیتوب منصوبېدلای شي:

۱- وړ او مناسب وي.

۲- د بانک د یوه هیئت یا کمیټې برحال غړي نه وي.

۳- په هغه هیئت کې چې دی یې غړی دی یا قراروي چې غړی یې شي، د ګډون له حق څخه محروم شوی نه وي.

۴- دولتي کارکوونکی نه وي. د تدریس چارې له دې حکم څخه مستثنی دي.

۵- د بانک له یو مدیر سره تر دوه یمې درجې پورې ازدواج له لارې خپلوي یا اړیکي ونه لري یا رضاعي ورور نه وي.

د سوداګریزو ګټو بر بنډول (افشاء کول)

اته ویشتمه ماده:

(۱) د عامل هیئت، نظار هیئت او بررسۍ د کمیټې غړي د انتصاب په وخت کې مکلف دي د خپلو یا د خپلې کورنۍ د یوه غړي د پام وړ سوداګریزو ګټو په اړه چې په مستقیم یا غیر مستقیم ډول یې لرونکي دي، مؤظف هیئت ته بشپړ معلومات وړاندې کړي، دغه پروسه دکړنلارې مطابق چې د ونډه والو عمومي مجمع یې تصویبوي، هر کال صورت مومي.

(۲) په هغه صورت کې چې د بانک د نظار هیئت، عامل هیئت یا د بررسۍ د کمیټې چې د تصمیم نیولو د واک لرونکي دي، د غړي د

(c) ketabton.com: The Digital Library

سودا ګرېزو ګټو موضوع تر بحث لاندې ونیول شي، غړې مکلف دی، پدې برخه کې د خبرو په پیل کې بشپړ معلومات وړاندې کړي او د تصمیم نیولو په بهیر کې ګډون ونکړي. د نصاب د بشپړېدو په منظور، د ده حضور په غونډه کې اړین نه ګڼل کېږي.

د اسرارو ساتل

نهه ویشتمه ماده:

د بانک برحال او پخواني رئیسان، مدیران او کارکوونکي د بانک د اسرارو په ساتلو مکلف دي او نشي کولای له هغو اطلاعاتو څخه چې په بانک کې یې د خپلو خدمتونو په بهیر کې ترلاسه کړیدي، په شخصي ګټه استفاده وکړي او یا هغه د نورو اشخاصو په واک کې ورکړي، خو د قانون د حکم مطابق دغه اطلاعات کېدلی شي ماموړینو، کارکوونکو او استازې د پلټونکو، بررسان اومتخصصینو په شمول چې د دافغانستان بانک لخوا توظیف شوي دي او یا نورو دولتي مراجعو او عدلي او قضائي ادارو ته چې قانون یا واکمنې محکمې هغوی مؤظف کړي دي، وښودل شي.

بانک ته له نوي سره سازمان ورکول

دېرشمه ماده:

د بانک له نوي سره سازمانول، ادغام یا تجزیه، دهغو بانکونو په شمول چې جواز یې لغو شوی دی، یوازې د دافغانستان بانک په لیکلې اجازه صورت موندلی شي، دغه اجازه په هغه صورت کې صادرېږي چې بانک یا بانکونه چې پدې ډول سره منځته راغلي دي، بانکي جواز ولري او یا هغه ترلاسه کړی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د بانک د استحقاقي ونډو په هکله محدودیتونه

یو دیرشمه ماده:

(۱) بانک نشي کولای د لاندې شرایطو د تحقق په صورت کې، د د افغانستان بانک له اجازې پرته، په یوه حکمي بنسټ (نهاد) کې هغسې ګډون (مشارکت) ترلاسه کړي چې د واکوال استحقاقي د ونډې د رامنځته کېدو یا زیاتېدو باعث شي:

۱- حکمي بنسټ، د بانک تابع شرکت شي.

۲- د هغه د دفتري شتمنۍ ارزښت، د بانک د لاس نه خوړلې پانګې او زېرمې له په سلو کې له (۱۰) څخه زیات وي.

۳- د بانک د ټولو (مجموعي) شتمنیو دفتري ارزښت د بانک د لاس نه خوړلې شتمنۍ او زېرمو له په سلو کې له (۴۰) څخه زیات وي.

د د افغانستان بانک کولای شي دغه فیصدي بالترتیب په سلو کې (۱۵ او ۶۰) فیصدو ته زیاته کړي.

(۲) هغه ونډې چې د مالي معاملو یا د نجات د عملیاتو یا د بیا پلورنې لپاره له مشتري څخه د پېردونې په بهیر د عملیاتو په ترڅ کې د ورکړل شوو تضمینونو د اخیستلو په پایله کې چې په مؤقت ډول د بانک په خپل نوم د نورو په ګټه په امانت کې ساتل کېږي، د واکمنې استحقاقي ونډې په نوم (عنوان)، د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو حدودو د محاسبې په منظور، په حساب کې نه راځي.

هغه ونډې چې د بانک په واسطه، د دې فقرې له حکمونو سره په مطابقت کې اکتساب کېږي، له څنډه پرته د بانک لخوا پلورل کېږي او یا په یو بل ډول سره له هغې څخه تېرېږي.

هغه ونډه چې د بانک په امانت کې قرار لري، لدې حکم څخه مستثنی دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي اجازه لیک اخیستل د هغه غوښتنلیک په وړاندې کولو سره چې د لاندې مدرکونو لرونکی وي، صورت مونداۍ شي:

۱- تصدیق شوې نسخه چې د نظر وړ اکتساب په هکله د بانک د تصمیم ښکارندوی وي.

۲- په نورو تشبثاتو کې د هغې استحقاقي ونډې په شمول چې له نظر وړ اکتساب څخه لاسته راځي، د بانک د واکوالې استحقاقي ونډې اندازه.

۳- په بانک کې د نورو تشبثاتو د استحقاقي ونډو اندازه.

۴- د دې فقرې په (۲ او ۳) جزء کې د درج شوي حکمي بنسټ او نورو تشبثاتو اصلي سوداګریز فعالیتونه چې بانک په هغو کې د ګډون (مشارکت) پلان لري او د دوی د مرکزي دفتر تشخیص.

۵- په هغه صورت کې چې حکمي بنسټ د نظر وړ مشارکت په پایله کې د بانک په تابع شرکت بدل شي، د مدیرانو او د اړوندو مدرکونو فهرست (هغو مدرکونو ته ورته چې د بانکي جواز د غوښتنلیک په وخت کې د بانک د مدیرانو په هکله، د دې قانون د نهمې مادې مطابق صورت مومي) لازمي دي.

۶- په هغه صورت کې چې حکمي بنسټ چې بانک په هغه کې د مشارکت اراده لري، غیر مېشت بانک وي. د تصدیق لیک وجود چې نوی د هغه هېواد د بانکونو د تنظیموونکي په واسطه چې د غیر مېشت بانک مرکزی دفتر پکې واقع دی، تأیید کړي چې غیر مېشت بانک له عمومو څخه د سپارنو د ترلاسه کولو او د ورکړې وړ نورو وجوهو د راکړې ورکړې د فعالیتونو د سرته رسولو د جواز لرونکي دی او له پام وړ اکتساب سره مخالفت نلري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴) د د افغانستان بانک د غوښتنلیک د ترلاسه کولو له نېټې څخه وروسته د دریو میاشتو په ترڅ کې، د دې مادې د (۳) فقرې د حکم مطابق، اجازه صادره وي.لاندې موارد له دې امر څخه مستثنی دي:

۱- د دې مادې په (۴) فقره کې د درج شوي حکم نه رعایتول.

۲- د حکمي بنسټ له مدیرانو څخه د یوه یا زیاتو مدیرانو نه وړتیا او مناسبوالی چې د پام وړ مشارکت په پایله کې د بانک په تابع شرکت بدل شوی وي.

۳- د نظر وړ مشارکت له سالم او محتاطانه مدیریت څخه د نه ډاډ موجودیت او یا جنایي فعالیتونو ته د حکمي بنسټ تشبث.

۴- د د افغانستان بانک د څارنیزو دندو نه ترسره کېدل پدې علت چې غیر مېشت تشبث د اکتساب په پایله کې د بانک جزء شوی او په هغه هېواد کې چې مرکزې دفتر یې پکې واقع دی، په اغیزناکه توګه نه څارل کېږي یا دا چې د هغه هېواد څارونکي مقامات له دافغانستان بانک سره همکاري نه کوي.

(۵) د د افغانستان بانک کولای شي د جواز د صادرېدو په صورت کې، د مشارکت د اکتساب لپاره د حد اکثر مهلت موده وټاکي، د غوښتنلیک په صورت کې، د د افغانستان بانک مکلف دی دلایل یې وړاندې کړي.

(۶) هغه بانک چې په دې ماده کې د درج شوی حکم د نه په پام کې نیولو او د دافغانستان بانک له د مخنۍ لیکلې اجازې پرته یې مشارکت اکتساب کړی وي او یا یې د هغه مهلت له مودې څخه چې د د افغانستان بانک لخوا ټاکل شوې ده له رعایتولو څخه یې سرغړونه کړې وي، د د افغانستان بانک هغه ته امر کوي چې د هغې نېټې له تېرېدو د مخه چې په امر کې ټاکل شوېده، خپله ټوله یا یوه برخه واکمنه استحقاقي ونډه وپلوري یا په یو بل ډول له هغې څخه تیر شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷) د د افغانستان بانک کولای شي له هغه تشبث څخه د ډاډ په ترلاسه کولو سره چې بانک پکې واکواله استحقاقي ونډه لري او د جنايي فعاليتونو مرتکب شوی وي يا د بانک سالم او محتاطانه مديريت له خطر سره مخامخ شوی وي يا ئې د بانکدارۍ جواز له لاسه ورکړی وي يا غير مېشت بانک په هغه هېواد کې چې مرکزي دفتر يې پکې واقع دی، په اغېزناکه توګه نه څارل کېږي او يا دا چې څارونکي مقامات يې له د افغانستان بانک سره همکاري نه کوي، بانک ته امر ورکړي چې په امر کې د ټاکل شوې نېټې له تېرېدو د مخه دې خپله ټوله يا يوه برخه استحقاقي ونډه وپلوري يا په يو بل ډول سره له هغې څخه تير شي.

څلورم فصل
دنده ايزې غوښتنې (عملياتي التزامونه)

د بانکوالۍ عمومي اصول

دوه د پرشمه ماده:

(۱) بانک مکلف دی خپلې اداري چارې او فعاليتونو د قانون دحکمونو، د بانکوالۍ د جواز يا اجازه ليک د منضمه شرايطو او محدوديتونو او نورو حکمونو، لارښودونو او دستورونو مطابق چې د د افغانستان بانک لخوا صادرېږي په سالم او محتاطانه توګه سرته ورسوي.

(۲) بانک د لاس رسۍ وړ وجهي پانګه ايزو کافي سرچينو په ساتلو، د شتمنيو د استهلاک لپاره په تدارکاتو، د پورونو په ورکړې او د احتمالي ضررونو په جبران، د راکړې ورکړې د حسابدارۍ د سندونو او سوابقو په ساتلو، د ريسک له احتمالي ضرر څخه د مخنيوي لپاره داغېزناکو تدبيرونو په نيولو او د خپلو شتمنيو د ضرر د مخنيوي په منظور له ډول ډول پانګو اچونو څخه د ډاډ په ترلاسه کولو مکلف دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) د د افغانستان بانک کولای شي د بانکونو د احتیاطي څارنې معیارونه او کړنلاره اټکل او د مقرراتو په واسطه وضع کړي.
(۴) د عامل هیئت رئیس یا اداري مسئول مکلف دي، په هغه صورت کې چې د بانک الزامي پانګه، د نافذه قوانینو او مقرراتو مطابق له ټاکلي اندازې څخه لږ وي، موضوع دې سمدستي د افغانستان بانک ته خبر ورکړي.
(۵) د د افغانستان بانک کولی شي په دې فصل کې د درج شوو غیر مېشتو بانکونو د فروعو د حکمونو د ښه تطبیق لپاره ځانګړي مقررات وضع کړي.

بانکوالي فعالیتونه

دري دېرشمه ماده:

(۱) بانک کولای شي د دې قانون د حکمونو او د بانکوالۍ په جواز کې یې د وضع شوو شرایطو مطابق، لاندې فعالیتونه سرته ورسوي:
۱- د عندالمطالبه سپارنو په شان د پولي سپارنو یا نورو سپارنو یا د بیرته ورکړې نورو وجوهو چې ټکتانه په هغو پورې اړه ونیسي یا ونه نیسي، د پولي سپارنو ترلاسه کول.
۲- د اعتبار ورکړه که څه د رهن یا د مال د حبس د حق په وسیله تضمین شوې وي یا نه، له محدودیت پرته د مصرفي او رهني اعتباراتو پر ورکړې، په تنزیل سره د معاملې وړ سندونو د پیرودلو په شمول او له ظهر نویس څخه د ترلاسه کولو له حق پرته یا له پلورونکي څخه د ترلاسه کولو حق پرته په تنزیل سره د دین د ترلاسه کولو پیرودل او د وسایلو او تجهیزاتو د اجارې په شمول د سوداګریزو معاملو تمویل پدې شرط چې بیه یې د اجارې د مودې تر پایته رسېدو پورې ورکړه شي او اجاره ورکوونکی د ترمیم او په هغو پورې د اړوند لګښتونو مسئول نه وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- د ځان یا د پیرودونکو په ګټه د لانـدې مواردو پلورل او پېرودل د هغه بیا پلورلو او د دلالۍ د خدمتونو د برابرولو لپاره:
- د چک، برات، حجت او د سپارنې د ګواهی لیک په شمول د پیسو د بازار سندونه.
- بهرني اسعار.
- ګران بیه فلزات او قیمتي ډبرې.
- په بهرنیو اسعارو او د ټکټانې په نرخ پورې مربوط سندونه.
- ونډې اونور بها لرونکي سندونه.
- مخکــې پیــرودل شــوی (پــیش خریــد) قراردادونــه، مــستقبلي قراردادونـه، اختیـار قراردادونـه او پـه اسـعارو پـورې نـور مربـوط مشتقات.
- د معاوضي موافقت لیکونه.
- د پور پاڼې.
۴- په خپله یا د مشتریانو په ګټه، د ضمانتونو او د L/C اعتبار پاڼو د مشروطو ژمنو لاسلیک کول.
۵- د تصفیوي خدمتونو یا د پیسو، بها لرونکو سندونو او دچکونـو، اعتبـاري او د بتـي کـارتونو او د ورکـړې وړ نـورو کـارتونو، مـسافرتي چکونـو، بـانکي بـرات د انتقـا ل پـه شـمول، تلګرافـي، الکترونیکـي، دیبتونـو او لـه د مخـه مجـاز شـوو کرېـډېتونو د ورکـړې د سـندونو د انتقالاتو د خدمتونو تأمینول.
۶- د پیسو دلالي.
۷- د بهاء لرونکو سندونو په شمول د ګران بیو شیانو خوندي کـول او ساتنه.
۸- د بهـاء لرونکـو سـندونو د ټـاکونکي، مـالي سـلا کـارۍ یـا مـالي استازیتوب د مدیر په توګه د خدمتونو برابرول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۹- د بازار د اقتصاد په هکله د عمومي معلوماتو په شمول د مالي اطلاعاتو او د اعتبار د رپوټ ورکوني د خدمتونو برابرول.
۱۰- د دې مادې له (۱ تر ۹) جزء څخه راپیدا شوي نور فرعي فعالیتونه.

ممنوعه فعالیتونه

څلور دېرشمه ماده:

(۱) بانک نشي کولای، د عمده یا پرچون پلورنې په سوداګرۍ صنعتي یا تولیدي، دحمل او نقل، کرنې، ماهي ګیرۍ، کان، ودانیو، بیمې یا په نورو سوداګریزو فعالیتونو کې د عامل، استازي او شریک په توګه، لاس پورې کړي، د دې قانون په دري دېرشمه ماده کې درج شوي فعالیتونه لدې حکم څخه مستثنی دي.
بانک کولای شي د د افغانستان بانک د دمخه په لیکلې اجازه تر هغه ځایه چې د غوښتنو (مطالباتو) د ترلاسه کولو لپاره یې لازم دي، په مؤقته توګه د دغه ډول فعالیتونو سرته رسولو یا په سرته رسولو کې مشارکت ته دوام ورکړي.
د د افغانستان بانک واک لري ترڅو د دغه ډول فعالیتونو د سرته رسولو او مشارکت د دوام وروستنۍ موده وټاکي.

احتیاطي ایجابات

پنځه دېرشمه ماده:

(۱) بانک د خپلو شتمنیو، له بیلانس شیټ څخه د بهر اقلامو او خپلي زېرمه ایزې پانګې د مختلفو ډولونو په هکله د زیان او د ریسک د مدیریت د مختلفو شکلونو او خپلو نورو احتیاطي ایجاباتو د اقل حد او اکثر حد نسبتونه، د دافغانستان بانک له مقرراتو سره په مطابقت کې تنظیموي او هغه مقررات او کړنلارې چې د دغو نسبتونو په محاسبه کې پکار وړل کېږي تجویزوي. نوموړي مقررات

(c) ketabton.com: The Digital Library

د هغې مودې له تېرېدو وروسته چې بانک ته فرصت ورکړي چې د خپلو شتمنيو او بدهيو نسبتونه د مقرراتو له حکمونو سره هم غاړي کړي، د انفاذ وړ دي.
(۲) بانک مکلف دی په لاندې مواردو کې د د افغانستان بانک دستورونه په پام کې ونيسي:
۱- د ترلاسه شوو ضمانتونو او ګروپو په شمول د شتمنيو له ارزښت يا د ارزښت له تغيير يا د بانک د ديونو يا بديهيو په ميزان يا په ميزان کې له تغيير سره په رابطه کې د لاس رسېدنې وړ وجوهو د سرچينو په هکله، د لازمو تدبيرونو نيول. بانک ته اجازه ورکول کېږي چې دغه ايجابات له د افغانستان بانک سره د پولي سپارنو د ساتلو په واسطه چې معادل ارزښت لري، تأمين کړي.
۲- د بانکونو د اعتبار د ټول مبلغ او پانګې اچونې او يا د دې ډول ځانګړو اعتباراتو او پانګو اچونو د اکثر حد د ټاکلو په اړه د لازمو تدبيرونو نيول.
۳- د ټکتانې د نرخ، سر رسيد او نورو شروطو چې په مختلفو ډولونو او شکلونو تمويل، اجراء يا ترلاسه کېږي، د هغو مشروطو سپارنو او د يونو په شمول چې په استثنايي اوضاعو او حالاتو کې تجويزېږي، د نرخ له ټاکلو سره په رابطه کې د لازمو تدبيرونو نيول.
۴- د شتمنيو او نورو تدارکاتو له طبقه بندۍ او ارزونې سره په رابطه کې د لازمو تدبيرونو نيول.
۵- په لاندې مواردو کې د ممنوعيت او محدوديتونو د شرايطو رعايتول:
- د ترسره شوي اعتبار او پانګې اچونې او منل شوو بدهۍ ګانو څه په مشروط يا غير مشروط صورت، د ډولونو يا شکلونو په هکله.
- د شتمنيو د ټکتانې د نرخ يا د سررسيدويادسر رسيد او د ديونو د ټکتانې د نرخ د هم غاړې کولو په هکله.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- د نه خوندي (نه تحفظ) شوي خالص بېلانس په هکله (تحفظ پدې مفهوم عبارت دی له هغه مالي اقدام څخه چې په بيو کې له تغييراتو څخه د راپيدا شوو خطرونو مخنيوي وکړي)، له بهرنيو اسعارو، ګران بيه فلزاتو او ګرانو (قيمتي) ډبرو، د مبادلې له سندونو او د ټکټانې له نرخ، د ونډو او نورو بهاء لرونکو سندونو، د دمخه پېرودنې د قراردادونو، د معاوضې د موافقه ليکونو، د مستقبلي قرارداد د اختيار قرارداد او په اسعارو پورې د نورو مربوطو مشتقاتو، ونډو، د پور د پانو، ګران بيو فلزاتو او د ټکټانې د هغو نرخونو چې له يوه خاص نسبت څخه تجاوز وکړي، څخه عبارت دی.

(۳) بانک مکلف دی د تنظيماتي پانګې ارزښت، د هغه د پانګې او لاس نه خوړلې زېرمې په شمول نسبت ريسک يا له زياتې فيصدۍ ته چې له اصلي پانګې څخه د مرکبې تنظيماتي پانګې د نيمايي له اقل حد څخه عبارت ده، د تعديل شوو شتمنيو د ټول ارزښت چې د د افغانستان بانک په واسطه ټاکل کېږي اقل حد چې په سلو کې د دوولسو معادل دی، تأمين کړي.

(۴) بانک په لاندې مواردو کې نشي کولای شخص ته اعتبار ورکړي:

۱- په هغه صورت کې چې د نه حصول شوو هغو اصلي پورونو ټول مقدار چې شخص ته ورکول شوي، د بانک د لاس نه خوړلې پانګې او زېرمې له په سلو کې د پنځلسو يا د هرې هغې زياتې فيصدۍ له معادل څخه چې د د افغانستان بانک د مقرراتو په واسطه ټاکل شوې وي، تجاوز وکړي.

۲- په هغه صورت کې چې د بانک د نه حصول شوي اصل پور ټول مقدار، د بانک د اعتبار ستر خطرونه د دافغانستان بانک په مقرراتو کې د مندرجاتو مطابق، د بانک د لاس نه خوړلې پانګې او د بانک دزيرمو له په سلو کې د دوه سوه يا هرې زياتې فيصدۍ څخه چې د د

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان بانک د صادرو شوو مقرراتو په واسطه ټاکل شوي وي، تجاوز وکړي.
(۵) هغه محدودیتونه چې د دې مادې د (۴) فقرې په (۲) جزء کې تصریح شوي دي، نشي کېدای د هغه اصل پور په هکله تطبیق شي چې د د افغانستان بانک د مقرراتو مطابق، په بازار کې د چټکې پلورنې د رهن په وسیله کلاً تضمین شوي دي، بانک نشي کولای داسې تضمین شوی اعتبار ورکړي چې د هغه پر بنسټ هغو اشخاصو ته د تضمین شوو ټولو اعتباراتو نه ترلاسه شوي کلي مقادیر د بانک د زیرمه ییزې او لاس نه خوړلې پانګې له (۱۵) په سلو کې یا هغې لوړې فیصدۍ څخه چې د دافغانستان بانک د اړوندو مقرراتو مطابق ټاکل کېږي، تجاوز وکړي.
(۶) په دې ماده کې د درج شوو حکمونو د تطبیق په منظور، شخص کولای شي په هغو نورو اشخاصوکې شامل شي چې له هغه سره په مستقیمه یا غیر مستقیمه توګه داسې رابطه ولري چې د هغو د یوه مالي سالمیت د هغه بل پر مالي سالمیت باندې یا عین عامل یا عوامل د هغو د ځینو یا ټولو پر مالي سالمیت باندې اغېز واچوي یا د دې رابطې د جوړښت په نتیجه کې شخص د هغه د واجب الاداء اعتبار د ورکړې مسئول شي.

د بانک او مشتریانو رابطه

شپږ دیرشمه ماده:

(۱) د بانک او مشتریانو ترمنځ روابط د هغو ترمنځ د عقد شوو موافقه لیکونو تابع دي او د هغو شرایط او ضوابط په یو اړخیزه توګه د فسخ وړ ندي، خو دا چې په موافقه لیکونو کې بل ډول ذکر شوي وي.
(۲) بانک کولای شي هغه شرطونه او ضوابط چې مشتریان یې د هغو پر بنسټ معاملې ترسره کوي، د موافقه لیک په وسیله ترتیب کړي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

په دغو موافقه لیکونو کې د ټکټاني نرخونه، فیسونه او لګښتونه شامل دي چې د بانک په واسطه په بانکي حسابونو کې د موجودو مبالغو له بابته یا د مشتریانو په واسطه د هغو اعتباراتو یا نورو خدمتونو له بابته چې بانک یې تأمینوي، د ورکړې وړ دي. د هغو اعتباراتو د بېرته ورکړې شرایط چې بانک یې تأمینوي بانک ته د بدهۍ د مبلغ له بابته ټکټانه او نور لګښتونه یوازې د هغو ورځو لپاره چې دغه ډول مبلغ ترلاسه (حصول) شوی نه وي د ورکړې وړ دي.

(۳) بانک مکلف دی په سپارنو، سپماوو او بانکي اعتباراتو پورې اړوندو شرایطو او ضوابطو په هکله د د افغانستان بانک د مقرراتو مطابق مشتریانو ته کافي اطلاعات ورکړي.

(۴) د داخلي بانک او داخلي مشتریانو ترمنځ شخړې او د داخلي نمایندګیو د دفترونو د فعالیتونو په اړه د غیر مېشت بانک پر خلاف د مشتریانو تولې دعواوې، د افغانستان د اړوندو محکمو په واسطه حل او فصل کېږي. د هغو موضوعګانو حل او فصل چې د کمېسیون واک دی، لدې امر څخه مستثنی دی.

(۵) په هغه صورت کې چې په بانکي حساب کې موجودې سپارنې، د دافغانستان بانک په شمول د خاصو قواعدو تابع وي، پورتني حسابونه غیر فعال ګڼل کېږي، په هغه صورت کې چې د یوه حساب لرونکی په لسو کلونو کې د خپل حساب په هکله د ثبت شوې معاملې یا له بانک سره د رسمي مکاتبې په واسطه رابطه نه وي لرلې، د نوي کال په لومړنۍ رسمي ورځ، بانک د راجستر شوي پست په ذریعه، دحساب د لرونکي په وروستني آدرس، اطلاعیه استوي او په هغې کې د غیر فعال حساب جزئیات او لږترلږه په یوه سیمه ایزه ورځپاڼه کې د حساب د لرونکي نوم او د غیر فعال حساب جزئیات خپروي، له اطلاعیې او خپرونې څخه د (۳۰) ورځو له تېرېدو وروسته، په هغه صورت کې چې د حساب لرونکي معلوم نشي، بانک

(c) ketabton.com: The Digital Library

مکلف دی دداافغانستان بانک ته مفصل رپوټ وړاندې او په غیر فعال حساب کې موجود رقم د دافغانستان بانک ته تحویل کړي، څو په دافغانستان بانک کې په یوه خاص حساب کې وساتل شي. د دافغانستان بانک کولای شي د دغه خاص حساب وجوه په هغو مواردو کې چې لازم یې وګڼي، تر ګټې اخیستنې لاندې ونیسي، که چېرې د لسو کلونو په موده کې د حساب لرونکي یا یې ورثه، د خپل غیر فعا ل حساب د مالکیت په هکله قناعت بښونکی مدرکونه دداافغانستان بانک ته وړاندې کړي، د دافغانستان بانک مکلف دی نوموړی مبلغ مسترد کړي. د لسو کلونو مودې له تېرېدو وروسته، په غیرفعال حساب کې ټول موجود مبلغ دمالیې وزارت ته لیږدول کېږي او ددولت د عوایدو جزء ګڼل کېږي.

له سر رسید د مخه د بدهي ورکړه

اووه دېرشمه ماده:

(۱) د بانک پوروړی (بدهکار) کولای شي بانک ته د خپلو پورونو ټول یا یوه برخه په هره موقع کې د موافقه شوې نېټې له سر رسید د مخه ورکړي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوې ورکړې د دمخه ورکړې د فیس په بدل کې چې د جلا موافقه لیک په اساس ټاکل شوی وي، صورت موندلای شي.

(۳) بانک کولای شي هغه بدهی چې په قسطونو د ورکړې وړ وي، له قسطونو سره د متناسب جزء په صورت یا یوازې په وروستي قسط کې محاسبه کړي.

(۴) نور هغه موافقه لیکونه چې په (۱، ۲ او ۳) فقره کې د درج شوو د دمخه ورکړو حق رد یا محدود کړي، د اعتبار وړ نه ګڼل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵) بانک مکلف دی په هغه موافقه لیک کې چې د اعتبار په وسیله تأمینېږي د ورکړې د فیس اندازه (په هغه صورت کې چې موجود وي) د اصل پیسو له موعد د مخه د هغه اعتبار وټاکي.

تضمین شوي پورونه

اته دېرشمه ماده:

(۱) بانک کولای شي له خپلو مشتریانو څخه وغواړي چې مربوطې بدهۍ د رهن، ضمانت یا بلې ژمنې په واسطه تضمین کړي، بانک نشي کولای د خپلي ونډه ایزې پانګې ونډې د د افغانستان بانک له د مخه لیکلي اجازې پرته، د بدهۍ د تضمین په عنوان ومني.

(۲) په هغه صورت کې چې د بدهۍ له ورکړې څخه چې د رهن یا د منقول مال د حبس د حق او غیر منقول رهن او نورو ثبت شوو کالیو په واسطه تضمین شوې ده، سرغړونه صورت ومومي، تضمین شوې منقوله او غیر منقوله شتمني د مزایدې پر اساس یا د دلال له لارې په عمومي بازار کې د قانون مطابق پلورل کېږي، بانک کولای شي د نوموړې شتمنۍ د پېرودلو لپاره ونډه واخلي.

(۳) په هغه صورت کې چې د دې مادې په (۲) فقره کې درج شوې شتمنۍ د مزایدې پر اساس یا په عمومي بازار کې د بدهۍ او لګښتونو د مبلغ د اقل حد د بیې په معادل ونه پلورل شي، اړخونه (طرفین) کولای شي د جلا موافقه لیک مطابق شتمني په بل ډول وپلوري، د نه موافقې په صورت کې، له اړخونو څخه د یوه د غوښتنلیک له مخې مربوطه محکمه واک لري د هغو د پلورنې په اړه تصمیم ونیسي.

(۴) ددې مادې په (۳) فقره کې په درج شوي حالت کې بانک کولای شي شتمنۍ وپېري.

(۵) بانک مکلف دي د نه حصول شوې بدهۍ او د هغې د لګښتونو د مبلغ له وضع کولو او د نورو اشخاصو د بدیهیو د ورکړې وروسته

(c) ketabton.com: The Digital Library

چې ذکر شوې شتمني د هغو تر رهن لاندې ورکړل شوېده، پاتې ئې خاوند ته ورکړي.

(۶) په هغه صورت کې چې د نوموړې شتمنۍ د پلورنې ماحصل د خرڅلاو د لګښتونو له وضع کولو وروسته، د نه حصول شوې پلورنې (مقروضیت) له مقدار څخه لږ وي، ددا ډول پورونو باقي پاتې مبلغ، بانک ته د مدیون شخص بدهۍ ګڼل کېږي.

د معاملو او ژمنو سندونه

نهه د پرشمه ماده:

(۱) بانک مکلف دی د مربوطو معاملو لاندې مدرکونه او سندونه لږترلږه د لسو کلونو مودې لپاره په دوسیو کې وساتي:

۱- د اعتبار، ضمانت او رهن د موافقه لیکونو په شمول په معامله پورې مربوط غوښتنلیک او د قرارداد ټول مدرکونه.

۲- د پور اخیستونکو او ضامنانو او نورو مستندو مدرکونو په شمول چې بانک د معاملې په تصویب کې پر هغو باندې استناد کړی دی، د بانک د مقابلو اړخونو سندونه او مالي سوابق.

۳- د بانک لخوا د معاملې د منظورۍ په هکله لاسلیک شوی لیکلی سند.

۴- د مشتریانو د بانکی حساب مربوط موافقه لیکونه.

۵- نور هغه مدرکونه چې د دافغانستان بانک په مقرراتو کې تجویز شوي دي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوي سندونه په الکترونیکي شکل هم ساتل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مربوطو (وابسته) اشخاصوته بانکي اعتبار
څلوېښتمه ماده:
(۱) بانک نشي کولای مربوط (وابسته) شخص ته په لاندې مواردو کې اعتبار ورکړي:
۱- په هغه صورت کې چې د هغه اعتبار مالي شرایط او ضوابط د بانک د عامل هیئت یا نظار هیئت لخوا تصویب شوي نه وي.
۲- په هغه صورت کې چې اعتبار د بانک یوه مدیر یا کارمند ته ورکړل شوی وي او د نه حصول شوي ورکړل شوي اعتبار ټول مبلغ د هغه د کلنیو حقوقو د په سلو کې له (۳۵) معادل څخه تجاوز وکړي یا د هغو ټولو اعتباراتو مبلغ چې نورو مربوطو (وابسته) اشخاصو ته ورکړل شوی دی او حصول شوی ندی د بانک د لاس نه خوړلې پانګې او زېرمې له په سلو کې سل معادل څخه تجاوز وکړي.
۳- د پورونو او تضمین شوو اعتباراتو په هکله د دې مادې په (۲) فقره کې درج شوي شرایط ددافغانستان بانک په مقرراتو کې د درج شوو معیارونو او یا د عقاری املاکو د رهن شوو اعتباراتو په وړاندې چې برآورده شوی ارزښت یې د پور د اصل مجموع مبلغ له یو پر درېیمې اندازې څخه زیات وي، نه تطبیقېږي.
۴- په هغه صورت کې چې مربوطو (وابسته) اشخاصو ته اعتبارات په هغو شرایطو او ضوابطو ورکړل شي چې بانک ته د هغو ګټورتوب د هغو اعتباراتو له ګټورتوب څخه چې په معمول ډول عامو خلکو ته ورکول کېږي، لږ وي.
(۲) بانک مکلف دی چې وابسته اشخاصو ته د اعتبار له ورکولو څخه د بررسۍ هیئت ته فوراً خبر ورکړي. په هغه صورت کې چې وابسته اشخاصو ته اعتبار د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي حکم له رعایتولو پرته ورکول شوی وي. دا ډول اعتبار فوراً بېرته اخیستل کېږي. د عامل هیئت او نظار هیئت غړي په انفرادي او ټولیز ډول د

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیسو د اصل، بهرې او نورو اړوندو اعتباري لګښتونو چې د دې مادې د (۱) فقرې د حکم مغاير په خبرتيا سره او له اعتراض پرته هغوی ته ورکول شوی وي، شخصاً مسئول دي.
(۳) د دې مادې په منظور وابسته شخص عبارت دی له:
۱- د بانک مدير.
۲- هغه شخص چې د بانک له يوه مدير سره د ازدواج، نسب، د وينې د شريکوالي يا حداکثر تر دوه يمې درجې پورې خپلوۍ يا د تبني او رضاعي په سبب رابطه ولري.
۳- هغه شخص چې په يوازې توګه يا له يوه يا څو اشخاصو سره د شراکت يا د يوه يا څو اشخاصو له لارې په بانک يا بل هر ډول تشبث کې د واکمنې استحقاقي ونډې لرونکي وي. د دغه بانک او تشبث مدير هم پدې حکم کې شامل دی.

د جنايتونو د ارتکاب په اړه د بانکي خدمتونو منع کول
يو څلويښتمه ماده:
(۱) بانک نشي کولای هغو اشخاصو ته چې هويت يې مجهول وي بانکي حساب او خدمتونه برابر کړي.
(۲) بانک مکلف دی د خپلو هغو مشتريانو هويت چې بانکي حساب افتتاح کوي يا په يو ډول له بانک څخه د وجوهو يا بها لرونکو سندونو د لېږدونې يا د بها لرونکو سندونو يا د معاملو، د معاملې ور سندونو د ورکړې په شمول د بانکي فعاليتونو لپاره يا د مقرراتو مطابق له بانکي نورو فعاليتونو څخه ګټه اخلي، ثبت کړي. بانک مکلف دی له مشتري څخه غوښتنه وکړي څو د هر هغه بل شخص د هويت په هکله چې په دغسې حسابونو کې ذينفع دی يا دغه ډول فعاليتونه د هغو په ګټه ترسره کېږي بانک ته کافي معلومات ورکړي، بانک له دغو اشخاصو څخه د هر يوه هويت ثبتوي او د هغوی په هويت پورې اړوند سندونه او مدارک ساتي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) بانک نشي کولای یوه شخص ته یا یې په ګډه، بانکي حساب یا خدمتونه برابر کړي. بانک مکلف دی دغسې شخص ته یا یې په ګډه د بانکي حساب د ساتنې او د بانکي خدمتونو د سرته رسولو د غوښتنې یا غوښتنلیک په اړه د د افغانستان بانک ته خبر ورکړي.

پنځم فصل
حسابداري، رپوټ ورکونه او پلټنه

مالي صورت حسابونه او احصائیوي رپوټونه
دوه څلویښتمه ماده:

(۱) بانک مکلف دی د ثبتونو حسابونه او سندونه وساتي او د د افغانستان بانک د مقرراتو مطابق ربعوار او کلنی صورت حسابونه چې د حسابدارۍ د سالمو او منل شوو معیارونو لرونکي او د بانک د فعالیتونو او مالي شرایطو دقیق منعکس کوونکي وي، برابر کړي.
(۲) د بانک مالي صورت حسابونه د انفرادي یا ډله ایزو (دسته جمعي) تابع شرکتونو د فعالیتونو او مالي شرایطو منعکس کوونکی دی.
(۳) د یوې یا له یوې څخه د زیاتو فرعو یا د نمایندګۍ د دفترو لرونکی غیر مېشت بانک مکلف دی، پدې ماده کې درج شوي حکمونه د هر دفتر د جلا سندونو د حسابونو او د مالي صورت حسابونو د پروفورمې د برابرولو لپاره په پام کې ونیسي.
(۴) په هېواد کې په فعالیت بوخت بانکونه مکلف دي خپل کلني، ربعوار رپوټونه یا د کم زماني واټن رپوټونه چې د پولي احصائیو، د عوایدو او مخارجو، د صعب الحصول پورونو، له پورونو او تدارکاتو څخه د رامنځته شوو زیانونو، د اسعارو د وضعیت، د ټکتانې د نرخ او هغو ته د ورته رپوټونو لرونکي وي، د د افغانستان بانک له

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقرراتو او له نړيوالو منل شوو احصائيوي معيارونو او کارکړنو سره په مطابقت کې برابر او د دافغانستان بانک په واک کې ورکړي.
غير بانکي مالي مؤسسې او د هغو استازي چې په هېواد کې په فعاليت بوختې دي، هم د دې حکم تابع دي.
(۵) د د افغانستان بانک مکلف دی له بانکونو او نورو مالي مؤسسو څخه راټول شوي احصائيوي معلومات، دعامه اړتيا وړ سياست ګذارۍ د ضرورتونو مطابق او د نړيوالو ادارو په وړاندې د خپلو مسئوليتونو د سرته رسولو لپاره راټول او تنظيم کړي.
بانکونه او نورې مالي مؤسسې او د هغو استازي مکلف دي، داحصائيوي سياست ګذارۍ، څارنې او مسئوليتونو په کار کې، داحصائيو د راټولولو او اړتيا وړ افرادو يا خاصو شرکتونو د معاملو په هکله معلومات برابر او د دافغانستان بانک په واک کې ورکړي.
(۶) د د افغانستان بانک نشي کولای هغه احصائيوي معلومات چې د هغو له امله د اشخاصو او شرکتونو هويت ټولو خلکو ته افشاء شي، خپاره کړي، د خپرولو په صورت کې مرتکب د قانون د حکمونو مطابق مجازات کېږي، خو دا چې معلومات د مخه د ټولو خلکو په واک کې ورکړل شوي وي.
(۷) د د افغانستان بانک کولای شي د بنو څارنيزو دندو د سرته رسولو لپاره، د دې مادې په (۶) فقره کې درج شوي معلومات ناظرينو او واکمنو مقامونو ته برابر کړي، پدې شرط چې دغه ډول څارونکي او واکمن مقامونه، د بانکي او پولي ثبتونو د محرميت د قانون او مقرراتو مطابق، د دغسې معلوماتو د ترلاسه کولو لپاره مجاز وي.
(۸) د د افغانستان بانک کولای شي د بانک، مالي مؤسسې او د هغو د استازو پرخلاف د نابشپړو معلوماتو د وړاندې کولو، په رپوټ ورکونه کې د ځنډ، نه رپوټ ورکونې، ناسمې رپوټ ورکونې او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

غلط رپوټ د وړاندې کولو په صورت کې مالي او اداري تعزيرونه وضع کړي.

بهرنی خپلواک بررس

دري څلوېښتمه ماده:

(۱) کورني بانکونه مکلف دي يو تن بهرنی تجربه لرونکي خپلواک بررس چې د د افغانستان بانک د تأييد وړ وي انتصاب کړي.

بررس مکلف دی د افغانستان په مقرراتو کې د وضع شوو معيارونو مطابق لاندې دندې ترسره کړي:

۱- د بانک د سيستمونو او حسابدارۍ د مناسبو اصولو په ساتنه کې مرسته.

۲- د مالي مناسبو کنترولونو او د ريسک د اداري د سيستم او کړنلارې په ساتنه کې مرسته.

۳- د دې قانون له حکمونو سره په مطابقت کې، د بانک له مالي وضع څخه د يوه بشپړ او منصفانه تصوير د ترلاسه کولو لپاره، د مالي ګزارشونو له ارزونې او بررسۍ سره يو ځای، د کلني رپوټ برابرول او وړاندې کول.

۴- د د افغانستان بانک ته د دې قانون او د د افغانستان بانک د نورو مقرراتو له حکمونو څخه د هر ډول صريحې سرغړونې خبر ورکول چې د بانک د استازي، کارمند يا مدير لخوا ارتکاب شوي وي.

۵- د د افغانستان بانک ته د هر ډول هغو اداري سرغړونو او نيمګړتياوو چې بانک ته د پام وړ زيان د رسېدو سبب کېږي خبر ورکول.

(۲) د غير ميشتو بانکونو فرع يا داخلي نمايندګۍ هم د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوو حکمونو په رعايتولو مکلفې دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د مالي صورت حسابونو او د بررسانو د رپوټونو خپرول

څلور څلوېښتمه ماده:

(۱) بانک مکلف دی د مالي کال له پای ته رسېدو وروسته په دریو میاشتو کې خپل مجموعي ځېرل شوي صورت حسابونه د بهرنیو ځېرونکو له رپوټ سره یوځای د د افغانستان بانک، ونډه والو او د اړتیا په صورت کې د ټولو (عمومو) په واک کې ورکړي.

(۲) د فرع یا داخلي نمایندګۍ لرونکی غیر مېشت بانک مکلف دی، د مالي کال له پای ته رسېدو وروسته په دریو میاشتو کې خپل مجموعي بررسي شوي مالي صورت حسابونه، د مالي حسابونو بررسي شوې پروفورمه او د خپلو بهرنیو بررسي شوي رپوټونه مجموعه د د افغانستان بانک ته تسلیم کړي او د اړتیا په صورت کې یې د ټولو خلکو په واک کې ورکړي.

د پلټنې رپوټونه

پنځه څلوېښتمه ماده:

(۱) بانک مکلف دی د خپلې ادارې او فعالیت، او د خپلو تابع شرکتونو د لاس رسۍ وړ وجوهو د موجودیت، د دیونو د ورکړې او احتمالي ګټو رپوټ د دافغانستان بانک ته ورکړي، دغه رپوټ، د هغه د شکل او تفصیل او د زماني واټنونو مطابق چې د دافغانستان بانک ئې د اړوند مقرراتو سره سم تجویزوي، برابر او وړاندې کېږي.

(۲) داخلي بانک او تابع شرکت یې د دافغانستان بانک د پلټونکو یا هغه بررسان په واسطه چې د د افغانستان بانک لخوا انتصابېږي، تفتیش کېږي.

دغه بررسان کېدای شي د بل هېواد په کارمندانو کې چې په هغه هېواد کې د بانکي فعالیتونو د پولي یا احتیاطي څارنې دنده لري شامل وي او د یوه غیر مېشت بانک د تابع شرکت، فرع یا داخلي نمایندګۍ چې مرکزي دفتر یې په هغه هېواد کې واقع وي یا د یوه

(c) ketabton.com: The Digital Library

داخلي بانک پلټنه چې په دا ډول غیر مېشت بانک کې د واکمنې استحقاقي ونډې لرونکی وي یا د داخلي بانک پلټنه چې دغه ډول غیر مېشت بانک په هغه کې د واکمنې استحقاقي ونډې لرونکی وي، د پلټنې مسئولیت په غاړه واخلي.

(۳) د د افغانستان بانک او بررسان یې د پلټنې په بهیر کې د دې مادې د (۲) فقرې مطابق د لاندې واکونو لرونکي دي:

۱- د بانک یا یې د تابع شرکت دفتر ته ننوتل او د بانک یا د تابع شرکت د حسابونو، دفترونو، مدارکو او نورو سوابقو څېړنه.

۲- د بانک یا یې د تابع شرکت له مدیرانو، کارمندانو او نمایندګانو څخه د بانک یا یې د تابع شرکت د ادارې او اړوندو فعالیتونو په هکله د اطلاع ترلاسه کول.

۳- د د افغانستان بانک کولای شي د ارزونې په منظور د بانک یا یې د تابع شرکتونو دفترونو، حسابونو او ثبتونو ته د لاس رسۍ په غرض، د لزوم په صورت کې له امنیتي ځواکونو څخه د زور او قوې د استعمال غوښتنه وکړي.

۴- د غیر مېشت بانک فروعو او داخلي نمایندګي مکلف دي د خپلې ادارې او فعالیت په هکله رپوټونه، برابر او د دافغانستان بانک ته یې وړاندې کړي، دغه رپوټونه، د هغه ډول (شکل) او تفصیل مطابق او په هغو زماني واټنونو کې چې د د افغانستان بانك یې د اړوندو مقرراتو مطابق، تجویزوي، برابر او وړاندې کېږي. د دې مادې په (۲ او ۳) فقره کې د درج شوي مفاد مطابق، فرع او د نمایندګۍ دفتر د د افغانستان بانک د پلټونکو یا د هغه پلټونکي په واسطه چې د د افغانستان بانک لخوا انتصابېږي، په سیمه کې تر پلټنې لاندې نیول کېږي.

۵- داخلي بانک او د هغه له تابع شرکتونو، فروعو یا د نمایندګیو له دفترونو څخه هر یو یې مکلف دی، د دافغانستان بانک پلټونکو او

(c) ketabton.com: The Digital Library

هغو بررسانو ته چې د د افغانستان بانک لخوا انتصابېږي د ننوتلو اجازه ورکړي او د دندو په سرته رسولو کې یې په بشپړه توګه همکاري وکړي.

۶- د د افغانستان بانک نشي کولای د اشخاصو یا سازمانونو د غوښتنې پر بنسټ په پلټنې، د رپوټ په برابرولو او اطلاعاتو لاس پورې کړي.

د بهرني بانک تنظیموونکي، پدې قانون کې درج شوی حکم یا د واکمنې محکمې حکم لدې امر څخه مستثنی دي.

۷- د د افغانستان بانک کولای شي د خپلې پلټنې رپوټ برابر او یوه نسخه یې د بانک، د هغه تابع شرکت، فرع یا یې د نمایندګۍ د دفتر د پلټنې له پایته رسېدو وروسته په یوه میاشت کې بانک یا نوموړي دفتر ته واستوي.

شپږم فصل
اجرایي تدبیرونه

مخه نیوونکی اقدام

شپږ څلویښتمه ماده:

(۱) که چېرې د د افغانستان بانک د مؤجهو او مستندو دلیلونو له مخې باوري شي چې د یوه بانک د لاس رسۍ وړ وجوهو موجودیت او د پورونو ورکړه پدې دلیل چې خپله اداره او فعالیتونه یې په ناسالمه او یا غیر محتاطانه توګه پرمخ بیولي یا دا چې په یو ډول یې په اړوندو قوانینو، مقرراتو او د دافغانستان بانک په دساتیرو کې له درج شوو حکمونو، له هغو شرایطو او یا محدودیتونو څخه چې د د افغانستان بانک په جواز، اجازه لیک یا اجازې کې د ضمیمې په ډول بانک ته صادر شوي دي سرغړونه کړې ده یا له خطر سره مخامخ دي،

(c) ketabton.com: The Digital Library

د د افغانستان بانک کولای شي بانک ته لیکلی خبر ورکړي او لیکلی اخطار ورته صادر کړي.
(۲) که چیرې د د افغانستان بانک تشخیص کړي چې بانک د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی کتبي اخطار نه رعایتوي، کولای شي په لیکلې توګه له بانک څخه وغواړي چې د امریې د صادریدو له نیټې څخه د دوو اوونیو په ترڅ کې، له دغسې سرغړونو څخه د مخنیوي د عمل کړنلاره (برنامه) د دافغانستان بانک ته وړاندې کړي.
(۳) په هغه صورت کې چې بانک د دې مادې په (۲) فقره کې درج د عمل د برنامې په وخت وړاندې کولو کې اهما ل وکړي یا د د افغانستان بانک تشخیص کړي چې وړاندې شوې برنامه کافي نده او یا وروسته بانک د نوموړې برنامې په اجراء کولو کې لټې (سهل انګاري) وکړي، د د افغانستان بانک کولای شي، بانک د فوري مخه نیوونکو اقداماتو په اجراء کولو باندې مکلف کړي.

د اصلاحي اقداماتو د سرته رسولو پلان

اووه څلویښتمه ماده:

(۱) که چیرې د د افغانستان بانک تشخیص کړي چې د بانک د لاس رسۍ وړ وجوهو موجودیت یا د پورونو ورکړه، د بانک د ناسالمې او غیر محتاطانه ادارې او فعالیتونو له امله یا د دافغانستان بانک د قانون، مقرراتو یا د هغو دساتیرو چې له مخې یې د وضع شوي شرط یا محدودیت په اړه له جواز، اجازه لیک یا اجازې سره ضمیمه شوي دي، د نه رعایتولو په سبب له خطر سره مخامخ وي، پدې صورت کې د دافغانستان بانک مکلف دی، په لیکلې توګه د موضوع د کشف په هکله بانک خبر کړي او دستور ورکړي چې د ټاکلې مودې په ترځ کې د اصلاحي اقداماتو په هکله لیکلې برنامه ترتیب او د نیمګړتیاوو او کمزوریو د لیرې کولو لپاره د واقعبینانه زماني برنامې په ترځ کې او د برنامې د اجراء په بهیر کې د بانک په اداره، فعالیتونو او مالي

(c) ketabton.com: The Digital Library

شرایطو کې د دغو اقداماتو اغېزې وارزوي او په اړه ئې مشرح وړاندیزونه د د افغانستان بانک ته وړاندې کړي.
(۲) د د افغانستان بانک د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوې برنامې د ترلاسه کولو په وخت کې د بانک د عامل هیئت او نظار هیئت غړي، په هغه صورت کې چې قضیه د غیر مېشت بانک په داخلي فرع پورې مربوطه وي، د هغې فرع مدیر د څېړنې غونډې (جلسې) ته رابولي څو د اصلاحي اقداماتو برنامه او د هغې د اجراء کړنلاره تر بحث لاندې ونیول شي، د دافغانستان بانک کولای شي د بانک ځینې یا ټول مالکین د دغې څېړنې غونډې ته را وبولي.
د بررسۍ غونډه هغه وخت پای ته رسېږي چې د د افغانستان بانک ته د منلو وړ یوه برنامه، په هغې کې تصویب شي، وروسته بانک د د افغانستان بانک په نېږدې همکارۍ سره برنامه عملي کوي. د لزوم په صورت کې د د افغانستان بانک په لیکلې اجازې سره په هغې کې بدلونونه او تعدیلونه راتلای شي.

د بیړنیو اصلاحي اقداماتو د اجراء کولو طرز العمل
اته څلوېښتمه ماده:

(۱) د د افغانستان بانک مکلف دی د لاندې حالاتو په کشفولو سره په لیکلې توګه بانک ته خبر ورکړي او د دې قانون د حکمونو درعایتولو لپاره د بیړنیو اصلاحي اقداماتو دستور، په ټاکلې وخت (موده) کې چې په دستور کې مشخصېږي، صادر کړي:
۱- په هغه صورت کې چې بانک د دې قانون په اووه څلوېښتمه ماده کې د درج شوو اصلاحي اقداماتو له اجراء کولو څخه سرغړونه کړې وي.
۲- د لاس رسۍ وړ وجوهو د موجودیت او د پورونو ورکړې په صورت کې، بانک د ناسالمې او غیر محتاطانه ادارې یا فعالیت له امله له خطر سره مخامخ شوی وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- د د افغانستان بانک قانون، مقررات یا هر هغه شرط او محدودیت چې د دافغانستان بانک له جواز، اجازه لیک یا اجازې سره ضمیمه شوي دي، بانک هغه نقض کړي وي او د هغو د مخنیوی لپاره بیړني اصلاحي اقدامات لازم وي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې له درج شوي حکم برسېره، د د افغانستان بانک د لاندې واکونو لرونکی دی:

۱- بانک ته د ورکړل شوې پانګې د رسمي مبلغ اکثر حد په سلو کې د یوې معادل جریمې اعمالول.

۲- د یوه بهرني بررس د استخدام په اړه د هغه په خپل لګښت، بانک ته د دستور صادرول چې د د افغانستان بانک ته د منلو وړ وي.

۳- بانک ته د لاندې چارو د یوې برخې یا ټولو د سرته رسولو په اړه د دستور صادرول:

- له دندې څخه د بانک د مدیر، مامور یا کارمند لیرې کول.

- لدې څخه ډاډ ترلاسه کول چې د دافغانستان بانک له اجازې پرته مدیر، مامور یا کارمند د بانک په مدیریت یا د راکړې ورکړې په اجراء کې ګډون ندی کړی.

- په دستور کې د ټاکل شوې مودې لپاره د بانک د اداره کوونکې په توګه، د د افغانستان بانک د اعتماد وړ شخص یا اشخاصو انتصابول.

۴- هیڅ شخص ته د مالي امتیازونو د نه ورکولو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.

۵- د سپارنې د هیڅ مبلغ د نه منلو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.

۶- د پور د نه ورکولو په اړه بانک ته د دستور صادرول.

۷- د پانګې او ونډې په حساب د هیڅ ورکړې د نه منلو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸- د ونډې له بابته د بېرته ورکړې د هېڅ مبلغ د نه ورکولو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.
۹- د ونډې د ګټې د هېڅ مبلغ د نه ورکولو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.
۱۰- د اعتبار او بېرته ورکړې د هېڅ مبلغ د نه ورکولو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.
۱۱- هېڅ شخص ته د نه ورکړې یا انتقال په اړه، بانک ته دستور صادرول.
۱۲- د دې مادې د (۲) فقرې په (۱۱) جزء کې د درج شوو مبالغو د ورکړې او انتقال په منظور د مشروطو یا غیر مشروطو موافقه لیکونو د نه منلو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.
۱۳- د هېڅ شخص له خوا د مشروط او یا غیر مشروط مسئولیت د نه منلو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.
۱۴- د بانک د ونډه والو د تر تأمین لاندې آزادې پانګې د نه زیاتېدو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.
۱۵- د بانک د ادارې په کړنلاره کې د بدلونونو د نه راوستلو په اړه، بانک ته د دستور صادرول.
(۳) د دې مادې په (۲) فقره کې درج شوې دستورونه له محدودیت پرته، په لاندې مواردو کې د تطبیق وړ دي:
۱- د دې مادې د (۲) فقرې په اجزاوو کې د درج شوو یوې برخې یا ټولو موضوعګانو په هکله.
۲- د دې مادې د (۲) فقرې په اجزاوو کې د درج شوو موضوعګانو د ځانګړې طبقې یا طبقو په هکله.
(۴) د د افغانستان بانک مکلف دی، د دې مادې د (۲) فقرې په (۱۰ او ۱۱) جزء کې له درج شوو دستورونو څخه د ګټې اخیستنې د کړنلارې په اړه، مشخص لارښودونه تنظیم او خپاره کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اوړېدل او څېړنه

نهه څلوېښتمه ماده:

(۱) کله چې د د افغانستان بانک تصمیم ونیسي څو د دې قانون د شپږ څلوېښتمې، اووه څلوېښتمې او اته څلوېښتمې مادې د حکمونو مطابق، یوه بانک ته دستور صادر کړي، هغه یاددښت چې د دې قانون، د دافغانستان بانک د مقرراتو او نور دستورونو د نقض یا د نقض د احتمال په اړه د تورونو لرونکی وي، د نظر وړ حکم یا دستور په ضمیمه او د دستورونو د اجراء زماني برنامه چې د دستور د استولو یا نه استولو په هکله د تصمیم د نیولو لپاره وړاندیز شوېده، بانک ته ابلاغېږي.

د څېړنې لومړنۍ غونډه (جلسه) د خبرتیا له ابلاغ څخه وروسته چې لږترلږه دوه اونۍ د وخته نه وي، یا خبرتیا له نېټې څخه وروسته څلور اونۍ ناوخته نه وي، ټاکل کېږي.

د د افغانستان بانک کولای شي وروستنۍ غونډې د هغې خبرتیا په واسطه چې د غونډې د نېټې او ځای لرونکی وي، په لیکلې توګه، د هغو له جوړېدو لږترلږه دوه اونۍ د مخه، بانک ته خبر ورکړي، خو دا چې بانک په نورو ترتیباتو یې موافقه کړې وي.

څېړنه هغه وخت پای ته رسېږي چې د دافغانستان بانک، له یوې غونډې وروسته بانک ته خبر ورکړي چې وروستنیو غونډو ته اړتیا نشته.

(۲) که چېرې د بانک واکمن استازی د څېړنې غونډې ته حاضر نشي، داسې ګڼل کېږي چې د د افغانستان بانک له وړاندیز شوي دستور څخه رضائیت لري، پدې صورت کې وړاندیز شوی دستور صادر او بانک ته ابلاغېږي.

(۳) د څېړنې له پای ته رسېدو وروسته، په یوه اونۍ کې، د د افغانستان بانک د دستور صادرولو یا نه صادرولو په هکله تصمیم

(c) ketabton.com: The Digital Library

نیسي او بانک ته لیکلي خبر ورکوي، په هغه صورت کې چې تصمیم د دستور په صادرولو باندې ونیول شي، دستور سمدستي صادرېږي او د تصمیم له متن سره بانک ته ابلاغېږي.

مؤقت دستور

پنځوسمه ماده:

(۱) د د افغانستان بانک د دې قانون د نهه څلوېښتمې مادې د حکمونو مطابق، مؤقت دستور له څېړنې د مخه یایې په بهیر کې، په لاندې دلیلونو باندې په تکیې سره صادروي:

۱- د بانک اړونده پانګه له هغې پانګې څخه چې د د افغانستان بانک د قانون یا مقرراتو مطابق، اجباري اعلان شوې ده. په سلو کې له (۷۵) څخه لږې ته راټیټه شوی وي یا د راټیټېدو له خطر سره مخامخ وي.

۲- د بانک دفترونه یا سندونه په داسې توګه نابشپړ یا غیر دقیق وي چې د دافغانستان بانک و نه توانېږي، د نور مالو څارنیزو (نظارتي) روشونو له لارې، د بانک مالي شرایط یا د هغو معاملو جزئیات چې د بانک پر مالي شرایطو باندې د پام وړ اغېزې ولري، وارزوي.

(۲) مؤقت دستور د هغه په صادرېدو سره نافذ او د څېړنې په بهېر کې کلاً په پام کې نیول کېږي. مؤقت دستور هغه وخت پای ته رسېږي چې د د افغانستان بانک یې رسماً بې اعتباره اعلان کړي او یا د دې قانون په شپږ څلوېښتمه، اووه څلوېښتمه او اته څلوېښتمه ماده کې د درج شوو حکمونو مطابق، بل دستور صادر کړي.

(۳) مؤقت دستور د هغه یاددښت په ضمیمه چې د بانک لخوا د سرغړونو یا د سرغړونو د خطر د پېښېدو په اړه د ټولو تورونو لرونکي وي، صادرېږي او د دې قانون په نهه څلوېښتمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق، د څېړنې نېټه ټاکل کېږي او د مؤقت دستور د لغوې یا بدلولو په هکله تصمیم نیول کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د دستورونو صادرېدل، انفاذ او پاي ته رسېدل

یو پنځوسمه ماده:

(۱) هغه دایمي یا مؤقت دستور چې د دې قانون مطابق بانک ته صادرېږي لیکلی دي او د ټولو هغو اقداماتو لرونکی وي چې بانک د هغو په سرته رسولو مکلف دی.

دایمي یا مؤقت دستور کولای شي، هغه وخت یا موده زمان چې په اوږدو کې یې بانک د هغه په رعایتولو مکلف دی، وټاکی.

(۲) دایمي یا مؤقت دستور د بانک مرکزي دفتر ته صادرېږي، که چېرې دایمي یا مؤقت دستور د یوه غیر مېشت بانک په یوه داخلي فرع یا د داخلي نمایندګۍ په دفتر پورې مربوط وي، کېدی شي هغه دفتر ته ابلاغ شي. دایمي یا مؤقت دستور د دایمي یا مؤقت دستور د صادرېدو، د هغه د صادرېدو د مدرکونو او دلیلونو او د هغه د مفاد په هکله چې د د افغانستان بانک د دایمي یا مؤقت دستور په صادرولو مجاز ګرځوي د د افغانستان بانک د تصمیم د متن د یوه نقل په ضمیمه استول کېږي.

(۳) هغه دستور چې د د افغانستان بانک یې نورو بانکونو ته استوي او د هغه بانک د منلو وړ نه ګرځي، د ابلاغ له نېټې څخه د دېرشو ورځو په موده کې، د نوې کتنې لپاره کمېسیون ته وړاندې کېدی شي.

(۴) دایمي یا مؤقت دستور بانک ته د هغه د ابلاغ له نېټې څخه نافذ دی، خو دا چې د انفاذ لپاره یې بله نېټه ټاکل شوې وي. دایمي یا مؤقت دستور تر هغه وخته پورې چې د خپلو درج شوو شرایطو پر بنسټ پای ونه مومي یا دا چې د د افغانستان بانک بل دایمي یا مؤقت دستور د هغه ځای نیوونکی نشي یا دا چې د نوې کتنې په ترڅ کې د کمېسیون د تصمیم پر بنسټ فسخ نشي یا دا چې د د

(c) ketabton.com: The Digital Library

افغانستان بانک د هغه لغو کول کتباً بانک، ته ابلاغ نکړي، په خپل قوت پاتې کېږي او کلاً د په پام کې نیولو وړ دی.
که چېرې د دایمي یا مؤقت دستور د انفاذ دوام ته اړتیا نه وي، د د افغانستان بانک هغه لغوکوي.
(۵) دایمي یا مؤقت دستور د دافغانستان بانک، د بانک په اساسنامه کې درج شوي حکمونه، د بانکدارۍ هغه جواز، اجازه لیک یا اجازه چې د دافغانستان بانک لخوا بانک ته صادر شوي، هغه قرارداد یا ترتیبات چې بانک یې یو اړخ دی او د دایمي او مؤقت دستور په اجراء کې خنډ رامنځته کوی، لغوکوي. که څه هم دغه قرارداد یا ترتیبات له دایمي مؤقت دستور څخه د مخه یا وروسته عقد شوي وي. د دې قانون د اته څلویښتمې مادې په (۲) فقره کې درج شوو اشخاصو ته د مبلغ د نه ورکړې یا نه انتقال په هکله حکم یا د پیسو ورکړې یا انتقال په اړه د اړوندې محکمې حکم یا د املاکو په هکله په مصادرې باندې هغه حکم، چې له قضائي لارې څخه بهر صورت موندلی وی، لدې امر څخه مستثنی دی.

د دایمي یا مؤقتو دستورونو په اړه د دافغانستان بانک واکونه
دوه پنځوسمه ماده:

دایمي یا مؤقت دستورونه یا مخکني مخه نیوونکي یا اصلاحي اقدامات، پدې قانون کې د د افغانستان بانک درج شوي واکونه نه اخلالوي، د دایمي یا مؤقت دستورونو یا مخه نیوونکي اقداماتو، دتناقض په صورت کې، وروستني ذکر شوي واکونه مرجح ګڼل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اووم فصل
متولیت

د متولي د انتصاب دلیلونه
دري پنځوسمه ماده:

(۱) د د افغانستان بانک په لاندې حالاتو کې، د بانک لپاره متولي انتصابوي:

۱- په هغه صورت کې چې بانک خپل پورونه د سر رسېد په وخت کې ورنکړي.

۲- په هغه صورت کې چې د بانک الزامي پانګه د هغې پانګې چې د بانک د مقرراتو مطابق اټکل شوې ده، په سلو کې له (۷۵) څخه لږ شي.

۳- په هغه صورت کې چې د بانک د شتمنیو ارزښت د بانک د بدیهیو له ارزښت څخه لږ شي.

۴- په هغه صورت کې چې د بانک د ماتې (ورشکستګۍ) د اقداماتو د پیل لپاره غوښتنلیک ورسپارل شوی وي.

۵- په هغه صورت کې چې د بانک داوطلبانه انحلال، د دې قانون د دوه شپېتمې مادې د (۳) فقرې مطابق، د یوه متولي په واسطه بشپړ شوی وي.

۶- په هغه صورت کې چې د بانک د جنايي فعالیتونو د ترسره کېدو په اړه مدرکونه لاسته راغلي وي یا د جنايي فعالیتونو د تثبیت په اړه دلیلونه وجود ولري.

۷- په هغه صورت کې چې د بانکدارۍ د جواز د لغوکېدو احتمال موجود وي.

۸- په هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک تشخیص کړي چې بانک د صادر شوي دستور له اجراء کولو څخه سرغړونه کوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) د بانک پانګه او د شتمنیو او بدیهیو ارزښت، د د افغانستان بانک په مقرراتو کې د درج شوو معیارونو او اصولو مطابق او یا پداسې توګه چې د دافغانستان بانک ته د منلو وړ وي، ټاکل کېږي.
(۳) په دې فصل کې درج شوی حکمونه، د غیر مېشتو بانکونو پر ټولو فرعو او د داخلي نمایندګیو پر دفترونو د تطبیق وړ دي. د دې فصل د حکمونو د تطبیق لپاره د غیر مېشت بانک ټولې شتمنۍ، بدهي، اقدامات چې د هغه د هرې یوې فرعې یا د هغې د دفترونو د معلوماتو په پایله یا رابطه کې راپیدا کېږي، د داخلي واحد په هم هغه بانک پورې اړه لري.

د متولي انتصاب

څلور پنځوسمه ماده:

(۱) د بانک متولیان د د افغانستان بانک لخوا مقررېږي.
(۲) هغه شخص چې د دې قانون په اووه ویشتمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق، د بانک د مدیر په توګه د دندې د اجراء د شرایطو لرونکی نه وي، د بانک د متولي په توګه هم د شرایطو لرونکی نه ګڼل کېږي. په هغه صورت کې چې متولي د دندې د سرته رسولو لپاره لازم شرایط له لاسه ورکړي، د دافغانستان بانک کولای شي هغه بدل کړي.
(۳) متولي د هغومره مودې لپاره چې له (۱۸) میاشتو څخه زیاته نه وي، د دافغانستان بانک لخوا انتصابېږي د دافغانستان بانک کولای شي د انتصاب موده د بلې دورې لپاره تمدید کړي. متولي د د افغانستان بانک لخوا انتصاب او خپل حقوق له د دافغانستان بانک څخه ترلاسه کوي. هغه لګښتونه چې د د افغانستان بانک یې د متولیت له امله زغمي، د هغه بانک په غاړه دي چې ورته متولي انتصاب شوی دی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴) د متـولي انتـصابول او يـا د هغـه د خـدمت د مـودې تمديـدول پـه ليکلي توګه وي چې، د انتصاب دليلونه او اصلي دندې په هغه کې مشخصيږي. دغه تصميم اړوند بانک ته ابلاغ او د ثبت په دفتر کې يې درجيږي.

د متولي د انتصاب اغيزې

پنځه پنځوسمه ماده:

(۱) د متـولي د انتـصاب پـه اړه د دافغانـستان بانک تـصميم د هغـه د نيولو له نېټې څخه نافذ يږي، خو دا چې په تـصميم کې بـل ډول اټکـل شوي وي.

(۲) د دې قـانون د در ويـشتمې مـادې د (۱) فقـرې پـه (۶ او ۱۴) جـزء کې د درج شـوو واکونـو پـه استثنی چې پـه خاصـو موقعيتونـو او تـر خاصـو شـرايطو او ضـوابطو لانـدې چـې د کمېـسيون پـه واسـطه د د افغانـستان بانـک د غوښـتنليک لـه املـه تـصويبيږي، د دافغانـستان بانک د ونډه والو د مجمع د ټولو واکونو لرونکی دی.

(۳) د متولي په انتصاب سره د بانک د مـديرانو واکونـه تعليـق کيـږي. متـولي کـولای شـي د خپلـو واکونـو يـوه برخـه (د بانـک د مـديرانو او کارمنـدانو) پـه شـمول نـورو اشخاصـو تـه وسـپاري، خـو دا چـې د د افغانستان بانک بل ډول تصميم ونيسي.

د د افغانستان بانک کولای شي د متولي په غياب يا د دندې په سرته رسـولو کـې د هغـه د نـاتوانۍ پـه صـورت کـې، د هغـه واکونـه اعمـال کړي.

(۴) د متـولي لـه رسـمي انتـصاب وروسـته، د بانک اجـراآت قـانوني صبغه نـه لـري. هغـه اقـدامات چې د دافغانـستان بانک يـا متـولي پـه اجازه يې صـورت مونـدلي او يـا د دې قـانون د اووه اويـايمې مـادې د حکم مطابق د پيسو يا بها لرونکو سندونو د انتقال په دستورونو کې شامل وي، لدې امر څخه مستثنی دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵) متولي د دندو په اجراء او د اړوندو واکونو په اعمالولو کې یوازې د دافغانستان بانک په وړاندې مسئول دی او د د افغانستان بانک او کمېسیون د دندو، قواعدو او دستورونو تابع وي.

د بانک د چارو مشري (زمامداري)

شپږ پنځوسمه ماده:

(۱) متولي مکلف دی له انتصاب وروسته د بانک د چارو مشري په غاړه واخلي او د بانک له شتمنیو، دفترونو او سندونو څخه ساتنه وکړي.

(۲) متولي واک لري شتمنۍ او د بانکي سندونو د حساب دفترونه او نور دفترونه کنترول کړي.امنیتي مراجع مکلف دي د بانک د ودانۍ تر کنترول لاندې د راوستلو او د شتمنیو، دفترونو او سندونو په لاس کې د نیولو په اړه د متولي د غوښتنې له امله او د لزوم په صورت کې زور ته د لاس اچولو له لارې له هغه سره همکاري وکړي.

د نوې کتنې خبرتیا

اووه پنځوسمه ماده:

(۱) د بانک د نظار هیئت رئیس کولای شي د متولي د انتصاب په هکله د تصمیم د ابلاغ له نېټې څخه په لسو ورځو کې، خپلې لیکلې نظریې د دافغانستان بانک ته وړاندې کړي. د نه وړاندې کولو په صورت کې داسې انګېرل کېږي چې بانک د متولي له انتصاب څخه رضایت لري.

(۲) په هغه صورت کې چې د نظار هیئت رئیس په ټاکلې موده کې خپل اظهارات وړاندې کړي، د د افغانستان بانک دلیکلي اظهارلیک د مندرجاتو په پام کې لرلو سره، د متولي د تأیید یا رد په هکله نوې کتنه کوي او د خپل تصمیم دلیلونه د بانک د نظار هیئت رئیس ته ابلاغوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) که چېرې د متولي انتصاب فسخ شي، متولي د بانک د چارو مشري، شتمنۍ، دفترونه او د هغو سوابق د بانک د عامل هیئت رئیس ته سپاري.

(۴) اړخونه (د د افغانستان بانک او د بانکونو عامل هیئت) کولای شي د تصمیم د ابلاغ له نېټې څخه په دېرشو ورځو کې د یو بل د تصمیمونو پرخلاف خپل اعتراض د نوې کتنې لپاره کمېسیون ته وړاندې کړي.

د متولي د انتصاب په اړه د دافغانستان بانک تصمیم، د کمېسیون د تصمیم تر نیولو پورې نافذ وي.

د متولي رپوټ او د عمل برنامه

اته پنځوسمه ماده:

(۱) متولي مکلف دی د اړوند بانک د موجودو او راتلونکو مالي شرایطو رپوټ چې د هغو شتمنیو د مبلغ د ارزونې چې د بانک د احتمالي انحلال په پایله کې لاسته راځي، برابر او د دافغانستان بانک ته یې تسلیم کړي. متولي کولای شي رپوټ د بهرني بررس په همکارۍ برابر کړي.

(۲) د متولي رپوټ د عمل له یوې وړاندیز شوې برنامې سره یوځای وي چې له لاندې اقداماتو څخه راپیدا شوې ګټې او لګښتونه تر غور لاندې نیسي:

۱- د عمل د اصلاحي برنامې د اجراء له لارې د قانون تطبیقولو ته د بانک راګرځول.

۲- د دې قانون په یو شپېتمه ماده کې د درج شوي حکمونو مطابق د بانک بیا رغول.

۳- د دې قانون د دوه شپېتمې مادې د حکم مطابق د داوطلبانه انحلال اجراء کول او یا د دې قانون د درې شپېتمې مادې د حکم مطابق د بانکي جواز لغو کول او د بانک اجباري انحلال.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴- د بانک پر خلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو پیلول.

استمهال

نهه پنځوسمه ماده:

د د افغانستان بانک کولای شي د لزوم په صورت کې د هغه بانک چې ورته متولي انتصاب شوی دی، په بانک کې د عمومو سپارنې او پانګه اچونې، په جلا شوو امانتي حسابونو کې له سپارنو او پانګې اچونو پرته، کلاً یا قسماً زیات نه زیات دریو میاشتو پورې تړلي اعلان کړي. پدې شرط چې نیول شوي اقدامات، د د افغانستان بانک د غوښتنې مطابق، د سپارنو او پانګې اچونو تقریبي ارزښت له هغې ټکټانې سره چې د استمهال له مودې د مخه یا یې په بهیر کې په هغه پورې تعلق مومي، وساتي.

د متولیت تېرېدل (انقضاء)

شپېتمه ماده:

(۱) متولیت په لاندې حالاتو کې منقضي کېږي:

۱- په هغه صورت کې چې د متولیت دوره، د هغه د تقرر د تصمیم مطابق یا د متولي د تمدید په وروستنۍ دورې کې پای ته ورسېږي.

۲- په هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک د هغه د متولیت د دورې په انقضاء تصمیم ونیسي.

۳- په هغه صورت کې چې د کمېسیون لخوا د دې قانون د دوه اویایمې مادې دحکم مطابق، د تصفیې مدیر انتصاب شي.

(۲) متولي مکلف دی، د دې مادې د (۱) فقرې په (۱ یا ۲) جزء کې د درج شوو حکمونو مطابق د متولیت د ټاکل شوې مودې په انقضاء سره، د بانک د چارو مشري او د هغه شتمنۍ، دفترونه او سندونه د بانک عامل هیئت ته وسپاري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اتم فصل
د بانک بیا رغول

د بیا رغولو پروسه
یو شپېتمه ماده:
(۱) د د افغانستان بانک کولای شي د بانکدارۍ د سیستم د ثبات لپاره د هغه بانک چې د متولي په واسطه سرپرستي کېږي، د بیا رغولو وړاندیز، د مالیې وزارت په موافقه ترتیب او د تصویب لپاره یې جمهور رئیس ته وړاندې کړي.
(۲) د د افغانستان بانک، د بانک د بیا رغولو وړاندیز د بیا رغولو د پلان په ضمیمه له متولي سره په سلا کې ترتیبوي او د بانک په اداره او فعالیتونو کې موجودې نیمګړتیاوې تشخیصوي او د بانک د بیا رغولو لپاره واقعبینانه اقدامات او مالي برنامه مشخصوي. دغه پلان د بانک د بنسټیزو معاملو د انتقال ستراتېژي یوه بل بانک ته چې د دې قانون په اته اویایمه ماده کې د درج شوو حکمونو مطابق مجاز دی ګوري او ارزوي یې او د بانک د خاوندانو د ناوړې ګټې اخیستنې امکانات بندوي.

نهم فصل
د بانک انحلال

داوطلبانه (اختیاري) انحلال
دوه شپېتمه ماده:
(۱) د بانک انحلا ل د هغه د مالکینو په تصمیم، د غوښتنلیک په وړاندې کولو سره د دې قانون د پنځلسمې مادې د حکم مطابق صورت موندلی شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د انحلال پروسه پخپله د بانک په واسطه، د دې قانون د څلور شپېتمې مادې د (۳ او ۴) فقرې د حکمونو مطابق، د د افغانستان بانک تر څارنې لاندې صورت مومي.
(۲) بانک مکلف دی د اړتیا په وخت کې د د افغانستان بانک د کارمندانو لپاره د څارنیزو مسئولیتونو د سرته رسولو په غرض د مدرکونو، اطلاعاتو او خپلو ودانیو، دفترونو او سندونو ته د هغوی د لاس رسۍ زمینه برابره کړي.
(۳) د د افغانستان بانک، د بانک له خوا د دې مادې د (۱ او ۲) فقرې د نه په پام کې نیولو په صورت کې، د هغه د انحلال د تماملو په منظور، تر خپلې څارنې لاندې متولي ټاکي.

اجباري انحلال

درې شپېتمه ماده:

(۱) د د افغانستان بانک، د دې قانون د (۱۴) مادې د حکم مطابق، د بانکدارۍ د جواز د لغو کولو په هکله چې د ماتې (ورشکستګۍ) اقدامات یې پیل شوي نه وي، د متولي له انتصاب وروسته د دې مادې د حکمونو مطابق د بانک د انحلال په منظور تصمیم نیسي.
د دافغانستان بانک مکلف دی دغه تصمیم لږترلږه د هېواد په یوه کثیرالانتشاره رسمي ورځپاڼه کې خپور کړي.
(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې له درج شوي تصمیم وروسته، لاندې موارد د تطبیق وړ دي:
۱- د بانک ټول اقدامات د هغو په استثناء چې د متولي لخوا یا یې په اجازه صورت مومي، یا هغه اقدامات چې متولي یې د بانک لپاره ګټور بولي او تصویبوي یې او د پیسو او بها لرونکو سندونو سپارښتنې چې د دې قانون د اووه اویایمې مادې د حکم مطابق یې صورت موندلی دی، باطل او د نه اجراء وړ ګڼل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲- د بانک د شتمنیو په هکله د متولي د مالي توقیفونو او د املاکو په مصادرې پورې د اړندو توقیفونو رفع کېږي.
۳- د بانک شتمنۍ له توقیف او د املاکو له مصادرې څخه خوندي دي. هغه شتمنۍ چې تر رهن لاندې یا د بدیهی په اندازه د مال د حبس حق د هغو په واسطه تضمین شوی دی له دې امر څخه مستثنی دی.
۴- دبانک پرخلاف د ورشکستګۍ اقدامات نه وي پیل شوي.
(۳) د بانک انحلال د دې قانون په نهه اویایمه او نوي یمه ماده کې له درج شوو حکمونو سره په مطابقت کې، د دافغانستان بانک او کمېسیون تر څارنې لاندې، د تصفیې د مدیر په توګه د متولي په واسطه صورت مومي.
(۴) د بانک له شتمنیو څخه له بانک سره په سپارنو پورې د اړوندو غوښتنو (مطالباتو) ورکړه، له نورو غوښتنو د مخه هر سپارنې اېښودونکی ته زیات نه زیات (۲۰۰۰۰) افغانۍ صورت مومي.
(۵) کمېسیون کولای شي د د افغانستان بانک په غوښتنه د هغه بانک متولي ته چې بانکي جواز یې لغو شوی، د دې قانون په اته اویایمه ماده کې د درج شوو مجازو د یوې یا زیاتو معاملو د اجراء اجازه ورکړي.
(۶) پدې ماده کې درج شوي حکمونه د غیر مېشتو بانک په داخلي فرعو او د نمایندګۍ په دفترونو باندې لکه دا چې داخلي واحد بانک جوړوي، د تطبیق وړ دي.
(۷) غیر مېشت بانک د عامل هیئت په توګه او د ونډه والو عمومي مجمع، واحد بانک ګڼل کېږي او د هغه د شتمنیو، بدیهیو، تصمیمونو او تېروتنو په هکله چې د هغه د فرعو او دفترونو د معاملو په پایله کې یا په اړه راپیدا کېږي، پدې ماده کې درج شوي حکمونه د تطبیق وړ دي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لسم فصل
د بانک تصفیه

پر بانک باندې د افلاس د عمومي قانون نه تطبیقیدل
څلور شپېتمه ماده:
د ورشکستګۍ قانون او په بانکونو پورې نور اړوند تقنیني سندونه، پر بانک باندې د تطبیق وړ نه دي.

د ورشکستګۍ د اقداماتو پیل
پنځه شپېتمه ماده:
(۱) دبانک پر خلاف دورشکستګۍ اقدامات کېدلای شي په لاندې یوه یا زیاتو دلیلونو سره پیل شي:
۱- بانک خپل مالي مسئولیتونه (پورونه) د هغو د سر رسید په وخت کې ور نکړي.
۲- د بانک پانګه د هغې پانګې په سلو کې له (۷۵) څخه لږ وي چې د دې قانون د پنځه دېرشمې مادې د (۳) فقرې د حکم مطابق الزامي ګڼل شوې ده.
۳- د بانک د شتمنیو ارزښت د هغه د پورونو له ارزښت څخه لږ وي.

د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل کېدو غوښتنلیک
شپږ شپېتمه ماده:
(۱) د بانک پر خلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل غوښتنلیک په لیکلي توګه کمېسیون ته وړاندې کېږي.
(۲) کمېسیون کولای شي تر دغو شرایطو لاندې، د بانک پر خلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل کېدو په اړه غوښتنلیک ومني:
۱- وړاندې شوی غوښتنلیک د دافغانستان بانک له خوا تصدیق شوي دبانک د مالي صورت حساب او د دافغانستان بانک له خوا چې

(c) ketabton.com: The Digital Library

دورشکستګۍ د اقداماتو د پیل کېدو د مجوز د یوه یا زیاتو دلیلونو لرونکی وی.

۲- د بانک دریو یا له دریو څخه زیاتو داینینو کمېسیون ته عریضه ورکړې او ثبت کړې وي او کاپي یې د د افغانستان بانک ته وړاندې کړې وي او عریضه له وړاندې شوو مستندو شواهدو سره یوځای څرګندوي چې بانک خپل پورونه د هغو د سر رسید په وخت کې ندې ورکړي.

د متولي انتصاب

اووه شپېتمه ماده:

(۱) د دې قانون د شپږ شپېتمې مادې په (۲) فقره کې د درج شوي حالت د تحقق په صورت کې، د د افغانستان بانک د دې قانون د شپږ پنځوسمې مادې د حکم مطابق، کولای شي د بانک د پورونو د پر وخت نه ورکړې په دلیل، د نوموړي بانک لپاره یو متولي انتصاب کړي.

(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی متولي له انتصاب وروسته، د دې قانون د شپږ پنځوسمې مادې د حکم مطابق اجراآت کوي، د هغه په هکله د دې قانون په اووه پنځوسمه ماده کې درج شوي حکم د تطبیق وړ نه دی.

(۳) د متولي د انتصاب په اړه د دافغانستان بانک تصمیم، د کمېسیون لخوا بیا نه شي کتل کېدی.

د غوښتنلیک د رد دلیلونه

اته شپېتمه ماده:

(۱) کمېسیون د بانک پر خلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیلولو لپاره د غوښتنلیک د ثبت په صورت کې، د دافغانستان بانک، نور غوښتنلیک ورکوونکي او اړوند متولي د غوښتنلیک د علني څېړنې

(c) ketabton.com: The Digital Library

په منظور رابولي. په استثنايي حالاتو کې څېړنه په سري ډول صورت موندلی شي.
څېړنه د غوښتنلیک له ثبت دوه ورځې وروسته پیل کېږي.
(۲) د د افغانستان بانک لخوا د غوښتنلیک د ثبت په صورت کې څېړنه د یوې اوونۍ په ترڅ کې او په هغه صورت کې چې ثبت د دائنینو او اعتبار ورکوونکو لخوا صورت موندلی وي، څېړنه د دوو اوونیو په ترڅ کې پای ته رسېږي. د څېړنې په پای کې کمېسیون کولای شي غوښتنلیک رد یا قبول کړي.

د غوښتنلیک د رد دلایل

نهه شپېتمه ماده:

(۱) د یوه بانک پر خلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیلولو لپاره غوښتنلیک تر دغو شرایطو لاندې د کمېسیون لخوا ردېږي:
۱- د قانون له حکمونو سره د غوښتنلیک نه مطابقت.
۲- د دې مادې په (۲) فقرې د درج شوې د حکمونو په پام نیولو سره د دافغانستان بانک نه موافقه.
(۲) په هغه صورت کې چې غوښتنلیک د بانک د دائنینو په واسطه ثبت شوی وي، د د افغانستان بانک کولای شي یوازې په لاندې مواردو کې له غوښتنلیک سره مخالفت وکړي:
۱- په هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک متیقن شي چې د بانک د ورشکستګۍ د پیل د اقداماتو لپاره قانوني دلایل وجود نلري، کمېسیون کولای شي له خپل تصمیم څخه په ملاتړ کې، د بانک د مالي تصدیق د رپوټونو په شمول مدارک له د افغانستان بانک څخه وغواړي.
۲- په هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک کمېسیون ته ثابته کړي چې د د افغانستان بانک ته د ورشکستګۍ د اقداماتو لپاره د

(c) ketabton.com: The Digital Library

غوښتنلیک له وړاندې کولو د مخه، د نظر وړ بانکي جواز لغو شوی دی او د انحلال لپاره یې متولي انتصاب شوی دی.
۳- په هغه صورت کې چې د دافغانستان بانک د بانکدارۍ د سیستم د ثبات او ګټو لپاره د بانک د بیا رغوني منظوري، له جمهور رئیس څخه واخلي او د دې قانون د یو شپېتمې مادې حکم مطابق یې کمېسیون ته وړاندې کړي.
(۳) کمېسیون د غوښتنلیک په هکله د تصمیم له نیولو د مخه د غوښتنې په صورت کې د مدرکونو او دلایلو د وړاندې کولو لپاره د د افغانستان بانک ته، دوه اوونۍ وخت ورکوي.
د نوموړو مدرکونو او دلایلو د نه وړاندې کولو په صورت کې کمېسیون کولای شي د بانک د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل غوښتنلیک تر دغو شرایطو لاندې رد کړي:
۱- غوښتنلیک د دې قانون د شپږ شپېتمې مادې په (۲) فقره کې د درج شوو شرایطو نه لرونکی وي.
۲- کمېسیون ته د غوښتنلیک د تأییدولو لپاره، ناسم او غیر دقیق مدرکونه وړاندې شوي وي.
۳- که چېرې بانک کمېسیون او د دافغانستان بانک ته ثابته کړي چې د بانک پر پانګه د ضمیموي اشتراکاتو ورکړه د هغو وجوهو په ډول چې فوراً په لاس رسۍ کې دي، ترلاسه شوې وي او د دې قانون د پنځه شپېتمې مادې د حکم مطابق، د بانک د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل پر خلاف د دلایلو د له منځه وړلو لپاره بس (کافي) ده.

د بېځایه غوښتنلیکونو نه منل

اویایمه ماده:

(۱) د بانک د اعتبار ورکوونکي په واسطه، د بانک پر خلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل لپاره له ثبت وروسته کمېسیون

(c) ketabton.com: The Digital Library

کولای شي د غوښتنلیک د بېځایه والي په دلیل له څېړنې د مخه یا وروسته په لیکلي توګه رد کړي. پدې صورت کې کولای شي غوښتنلیک ورکوونکي ته دستور ورکړي څو د غوښتنلیک له ثبت څخه رامنځته شوي لګښتونه، د د افغانستان بانک ته ورکړي.

(۲) هغه شخص چې د بانک پر خلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل لپاره د بېځایه غوښتنلیک په ثبتولو محکوم شي، له حا ل سره سم په هغه حبس چې له یوه کال څخه زیات یا په نقدي جریمې چې له پنځه ویشتو زرو افغانیو څخه زیات نه وي یا په دواړو باندې په جزاء محکومېږي.

د ورشکستګۍ د اقداماتو د غوښتنلیک د نه منل کېدو په صورت کې اجباري انحلال

یو اویایمه ماده:

په هغه صورت کې چې د دې قانون په نهه شپېتمه ماده کې درج شوو موادو په استثنی، د بانک پر خلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل لپاره د د افغانستان بانک غوښتنلیک رد شي، د د افغانستان بانک د بانک بانکي جواز لغو او هغه د دې قانون د دري شپېتمې مادې مطابق منحلوي.

د ورشکستګۍ فیصله

دوه اویایمه ماده:

په هغه صورت کې چې د بانک پرخلاف د ورشکستګۍ داقداماتو د پیل غوښتنلیک د کمېسیون د منلو وړ وګرځي، بانک ورشکسته اعلامېږي او د تصفیې د مدیر په انتصابولو سره د بانک پرخلاف د ورشکستګۍ اقدامات پیل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د ورشکستګۍ د فیصلې ابلاغول او خپرول

دري اویایمه ماده:

کمېسیون مکلف دی، د بانک پرخلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل د غوښتنلیک د منلو یا رد په اړه خپل تصمیم، د د افغانستان بانک ته خبر ورکړي او هغه لږترلږه د هېواد په یوه کثیرالانتشاره رسمي ورځپاڼه کې خپور کړي.

د تصفیې مدیر

څلور اویایمه ماده:

(۱) دتصفیې مدیر چې د کمېسیون د تصمیم پر بنسټ د بانک پرخلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل په اړه انتصابېږي، کولای شي د دی قانون په څلور پنځوسمه ماده کې درج شوی متولي وي، کمېسیون کولای شي بل شخص چې د نوموړې مادې په (۲) فقره کې د درج شوو شرایطو لرونکی وي، د تصفیې د مدیر په توګه وټاکي.

کمېسیون کولای شي د ورشکستګۍ د تصمیم د نیولو په وخت کې د تصفیې د مدیر د استخدام حقوق او شرایط مشخص او وټاکي، نور هغه لګښتونه چې د تصفیې د مدیر د انتصاب له امله ایجابوي، د هغه بانک له شتمنیو څخه چې د تصفیې مدیر ورته انتصاب شوي دی، د ورکړې وړ دی.

(۲) په هغه صورت کې چې د تصفیې مدیر ته د تصفیې مجاز لګښتونه د بانک له شتمنیو څخه چې پدې منظور په پام کې نیول شوي دي، تجاوز وکړي، د د افغانستان بانک د اضافي لګښتونو په ورکړې مکلف دی.

(۳) د تصفیې مدیر مکلف دی، خپل فعالیتونه د کمېسیون تر لارښوونې او څارنې لاندې او د د افغانستان بانک په سلا د دې قانون د پنځه نوي یمې مادې له حکم سره په مطابقت کې سرته ورسوي، کمېسیون د تصفیې د مدیر له انتصاب وروسته هغه دساتیر او د

(c) ketabton.com: The Digital Library

فعـالیتونو فهرست چـې هغـه یـې پـه سـرته رسـولو مکلـف دی، کتبـاً مشخص او برابر وي. د تصفیې مدیر کولای شي لـه کمېسیون څخـه د دې قانون د حکمونو مطابق لازمې لارښوونې وغواړي.

(۴) د تصفیې مدیر کولای شي د کمېسیون د تصویب شوو شرایطو او ضـوابطو مطـابق د هغـه بانـک پـه لګښت چـې د تـصفیې مـدیر ورتـه انتصاب شوی دی په خپلواکه توګه د حقوق پوهانو، حسابدار او نورو متخصصینو په استخدامولو اقدام وکړي.

(۵) د د افغانستان بانک کولای شي د تصفیې د مدیر د دندې په سرته رسـولو کـې د عجـز، اسـتعفی یـا مړینـې پـه صـورت کـې پـدې سـمت بانـدې د کمېـسیون پـه واسـطه د تـصفیې د نـوي مـدیر تـر انتـصاب پورې، په مؤقته توګه بل شخص توظیف کړي.

(۶) کمېسیون کولای شي پـه هغـه صـورت کـې چـې د تـصفیې مـدیر د متـولي پـه توګـه د دنـدې د سـرته رسـولو لپـاره د دې قـانون د ځلـور پنځوسمې مادې په (۲) فقره کې د درج شوو شرطونو نـه لرونکـی وي، بل شخص د هغه په عوض انتصاب کړي.

(۷) د تـصفیې د نـوي مـدیر انتـصاب، د نومانـدو د هغـه فهرسـت پـر بنسټ دی چې د د افغانستان بانک لخوا کمېسیون ته وړاندې کېږي.

(۸) د تصفیې د نوي مدیر د انتصاب په صورت کې چې د تصفیې د پخواني مـدیر واکونـه هغـه تـه سپارل کېـږي او د هغـه بانـک دفترونـه، سندونه او بـانکي شـتمنۍ چـې د تـصفیې د پخواني مـدیر تـر سـاتنې لانـدې وو، نـوي مـدیر تـه لېـږدول کېـږي او د هغـه تـر سـاتنې لانـدې راځي.

د تصفیې د مدیر واکونه

پنځه اویایمه ماده:

د تـصفیې مـدیر لـه انتـصاب وروسـته، د بانـک پـه فـرد پـورې منحصر قانوني استازی دی، د بانک د فعال ساتلو یا انحلال په هکله د واک

(c) ketabton.com: The Digital Library

په شمول، د نظار هیئت، عامل هیئت، د بانک په ونډه ایزه پانګه کې د ونډو په اړه د بانک د ونډه والو ټول حقوق او واکونه ترلاسه کوي.د بانک پرخلاف ادعا د تصفیې مدیر ته ابلاغیږي.

د ورشکستګۍ د فیصلې ابلاغول

شپږ اویایمه ماده:

(۱) د بانک پرخلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل په اړه د کمېسیون تصمیم، د نیولو له هماغې نېټې څخه نافذ دی.

(۲) هغه اجراآت چې د بانک په واسطه یا لخوا د ورشکستګۍ د تصمیم له نافذېدو وروسته صورت مومي، باطل او د نه تطبیق وړ دي، خو دا چې د بانک د تصفیې د مدیر لخوا یا ئې په اجازه ترسره شوي وي یا هغه اجراآت چې د تصفیې د مدیر په تشخیص د بانک لپاره ګټور وګڼل شي او تصویب شوي وي.

(۳) د ورشکستګۍ د فیصلې په پایله کې د بانک پرخلاف ټول روان (جاري) قضائي اجراآت درول کېږي، د بانک پرخلاف نوي قضائي اجراآت پیل کېدای نشي، خو د کمېسیون په اجازه او تر هغو شرایطو لاندې چې کمېسیون یې تصویبوي.

(۴) د ورشکستګۍ د فیصلې په پایله کې د متولي ټول مالي توقیفونه او د بانک له شتمنیو څخه د املاکو د مصادرې په اړه مالي توقیفونه رفع کېږي او مالي توقیفونه او د املاکو د مصادرې اقدامات د ورشکستګۍ د فیصلې د قانوني نافذېدو وروسته باطلېږي. د هغو شتمنیو د املاکو د مصادرې اقدام چې د دې قانون د پنځه اتیایمې مادې د حکمونو مطابق، د هغې بدهۍ په اندازه چې د هغه په واسطه تضمین شوي دي، تر رهن یا د مالي حبس د حق لاندې وي، له دې امر څخه مستثنی دی.

(۵) وروسته تر دې چې د ورشکستګۍ تصمیم نافذیږي، ګټانه او نور هېڅ ډول لګښتونه د یوه ورشکسته بانک پر دیونو نه تاکل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۶) د ورشکسته بانک د ونډو لېږدېدل چې د ورشکستګۍ د فیصلې له انفاذ وروسته صورت مومي، باطل ګڼل کېږي. هغه لېږدونې چې د کمېسیون په مخکني رضائیت سره ترسره شوي، لدې حکم څخه مستثنی دی.

(۷) د حقوقي معاملو په اړه د بانک عمل چې د هغه اعتبار ورکوونکو ته د ضرر د رامنځته کېدو باعث شي، بانک او د معاملې اړخ له موضوع خبرتیا ولري او د بانک پرخلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل د فیصلې له نېټې د مخه په دریو میاشتو کې یې صورت موندلی وي. د لاندې مواردو د تحقق په صورت کې د تصفیې د مدیر غوښتنلیک، د کمېسیون په واسطه بې اغېزې او باطل کېږي:

۱- تحفه اخیستل شوې وي.

۲- د بانک مالک، مدیر یا کارمند ته د مبلغ ورکړه یا لېږد صورت موندلی وي، خو دا چې بانک، مدیر او یا کارمند کمېسیون ته ثابته کړي چې دغه ورکړه یا لېږدونه، په بانک کې د هغه د کارمندانو په حقوقو او حق الزحمې پورې اړه لري او یا د هغه له حساب څخه چې په بانک کې یې لري، اخیستل (برداشت) شوي دي او اندازه یې غیر معمولي نده او یا ثابته کړي چې نه پوهېده چې دغه لېږدونه او ورکړه بانک ته د اعتبار ورکوونکو د ګټو د ضرر سبب د رامنځته کېدو کېږي.

۳- د ورکړې اجراء کول یا لېږدول د هغو د سررسید له نېټې د مخه او یا د پور په مقابل کې د تر رهن لاندې مال لېږدول د سررسید له نېټې د مخه.

۴- د قرارداد د عقد له امله د قرارداد اړخونو ته د بانک د مسئولیتونو اجراء کول درانه او دزیات لګښت لرونکي وي.

۵- د بانک یا د یوه یا څو نورو اشخاصو ترمنځ د ترتیب سرته رسول او د دې قانون په دوه اتیایمه ماده کې له درج شوي مالي قرارداد

(c) ketabton.com: The Digital Library

پرته چې د بانک او مقابلو خواوو ترمنځ د حقوقو او مسئولیتونو د متعادل کولو اجازه په داسې حال کې چې د ورشکستګۍ له فیصلې د مخه مجاز ګڼل شوې نه وي، ورکړې وي.

د ورکړو او بها لرونکو سندونو د تسویې په سیستم کې د تسویې قطعیت

اووه اویایمه ماده:

(۱) د دې قانون د پنځه پنځوسمې مادې په (۴) فقره، د درې شپېتمې مادې د (۲) فقرې په (۱) جزء، او د شپږ اویایمې مادې په (۲) فقره او د (۷) فقرې په (۲ او ۳) جزء کې له درج شوو حکمونو سره سره لاندې مراتب هم د تطبیق وړ دي:

۱- د نه فسخې وړ فرمایشونه او د پیسو او بها لرونکو سندونو لېږدونه چې د بانک په واسطه د ورکړې د تسویې په سیستم کې او یا د د افغانستان بانک لخوا صادر شوي بها لرونکې سندونه په رسمیت پېژندل شوي وي، که څه هم چې کمېسیون د بانک پرخلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل فیصله صادر کړې وي، پر ثالثو اړخونو باندی د اجراء او تطبیق وړ دي.

۲- په هغه صورت کې چې بانک په هماغې ورځ چې د هغې پرخلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل فیصله نافذ شوې ده، د پیسو او بها لرونکو سندونو د نه فسخ وړ فرمایشونه، د ورکړې یا بها لرونکو سندونو د تسویې په سیستم کې شامل کړي، د لېږدونې فرمایشونه نسبت ثالثو اړخونو ته د اجراء او تطبیق وړ دي، خو دا چې د تصفیې مدیر ثابته کړي چې د سیستم مجری، مخکې تر دې چې د لېږدونې د نه فسخې وړ له فرمایشونو سره موافقه وکړي، د ورشکستګۍ له تصمیم څخه خبر وو.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) د لېږدونې فرمایش چې د پیسو یا بها لرونکو سندونو د ورکړې د تسویې په سیستم کې شاملېږي، په هم هغې موقع کې د هغه سیستم د لایحو مطابق د نه فسخ وړ دی.
(۳) هغه قراردادونه او معاملې چې د یوه بانک پرخلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو له پیل او د کمېسیون په واسطه د هغو له نافذېدو د مخه عقد شوي دي، د تطبیق او اجراء وړ دي او هېڅ مورد د ورکړې یا د بها لرونکو سندونو د تصفیې د سیستم په واسطه چې د د افغانستان بانک هغه په رسمیت پېژندلي دي، د تخلیص د قرارداد د فسخ سبب کېدای نشي.
تخلیص په دې ماده کې عبارت دي له د لېږدونې له فرمایشونو څخه د رامنځته شوو څوګونو (متعددو) مطالباتو له تبدیلولو چې د تسویې په یوه سیستم کې د یوه یا څو ګډون کوونکو په ذریعه په دغسې یوه سیستم کې یوه یا له یوه څخه نورو زیاتو ګډون کوونکو ته ورکول یا ترلاسه کېږي.

د بانک د ونډو یا بدیهیو لېږدونه

اته اویایمه ماده:

(۱) کمېسیون کولای شي د د افغانستان بانک په غوښتنه د بانکدارۍ د سیستم د ګټو د ساتنې او د اعتبار ورکوونکو ته د بانک د موقف د لوړولو لپاره د بانک د تصفیې مدیر ته دستور ورکړي، چې د بانک د اټکل شوو شرطونو او ضوابطو مطابق چې د کمېسیون لخوا تصویب شوي دي، هغه معاملې چې په لاندې چارو تمامې شي، سرته ورسوي:
۱- د بانک له ونډایزې پانګې څخه د ونډو د ټولو یا یوې برخې لېږدول.
۲- د بانک د ټولو یا یوې برخې دیونو او شتمنیو لېږدول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) بانک کولای شي د بانک پرخلاف د ورشکستګۍ اقداماتو د پیل او د هغه د انحلال لپاره د غوښتنلیک له تثبیت وروسته هر وخت، د دې مادې په (۱) فقره کې د درج شوي حکم مطابق، د معاملې د سرته رسولو غوښتنه وکړي او اجازه یې واخلي.
(۳) د دې مادې په (۲) فقره کې درج شوې معامله، د بانک یا یې د رهبرۍ د هیئت د غړو موافقه ایجابوي.
کمېسیون مکلف دی د نوې کتنې په بهیر کې د بانک د دیونو د یوې برخې د لېږدونې په هکله د هدایت د اخیستلو لپاره د تصفیې د مدیر غوښتنه چې د ځینو دائنینو او اعتبار ورکوونکو ګټې په هغه کې شاملې نه وي په اړه، په پام کې ونیسي.
ټولو ذینفعو اړخونو ته د دیونو لېږدول، د لېږدونې د خبرتیا له خپرېدو یوه ورځ وروسته، نافذ بږي.

د املاکو او شتمنیو رپوټ

نهه اویایمه ماده:

(۱) دبانک پرخلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل په اړه د کمېسیون د فیصلې د صادرېدو له نېټې وروسته د دوو اوونیو په ترځ کې، د تصفیې مدیر د بانک د املاکو او مالونو رپوټ چې د لاندې مطالبو لرونکي وي، فهرست او کمېسیون ته وړاندې کوي:
۱- د بانک د ونډه ایزې پانګې د ورکړل شوو اشتراکاتو په شمول د پور او ضمانت د موافقه لیکونو، د پېرودنې یا پلورنې د موافقه لیکونو او همدارنګه د دفتري ارزښتونو او د شتمنیو د انحلال د تخمیني ارزښتونو د حساب له بابته د بانک د مطالباتو، د بانک د شتمنیو تشخیصول.
۲- د کرایې، اجارې او رهن د موافقه لیکونو په شمول د هغو قراردادونو تشخیصول چې د هغو له امله د بانک املاک د مقابل لوري په واک کې وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- هغه قراردادونه چې بانک د هغو پر بنسټ خدمتونه ترلاسه کوي.
۴- هغه د پام وړ معاملې چې بانک د ورشکستګۍ د فیصلې له نېټې څخه د پرشو ورځو په اوږدو کې بې له وقفې له هغو سره موافقه کړې وي.
(۲) د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوی رپوټ له دریو میاشتو وروسته د نوي کېدو وړ دی او بانک ته د اعتبار ورکوونکو په واک کې چې د هغوی مطالبات د دې قانون د یو اتیایمې مادې مطابق، د تصویب شوو مطالباتو په فهرست کې شامل شوې دي، ورکول کېږي.

د مطالباتو ثبتول

اتیایمه ماده:

(۱) د دې قانون د یو اتیایمې مادې په (۱ او ۲) فقره کې د درج شوو حکمونو په استثنی، د ورشکسته بانک د ذمت ټول مطالبات، له هغې نېټې څخه چې د بانک پرخلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل په هکله د کمېسیون فیصله خپرېږي، په لیکلې توګه د تصفیې له مدیر سره ثبتېږي.
کمېسیون کولای شي دغه موده یوازې یو ځل د یوې میاشتې لپاره اعتبار ورکوونکو ته اوږده (تمدید) کړي. د غوښتنې په صورت کې هغوی ته د ثبت رسید ورکول کېږي.
(۲) مطالبات له مستندو مدارکو سره یوځای او د لاندې معلوماتو په لرلو سره غوښتل کېږي او ثبتېږي:
۱- د اعتبار ورکوونکي (دائنینو) نوم او آدرس.
۲- د ټکتانې مبلغ او د جریمو او مالیاتونو نور لګښتونه چې د مطالبې د اصل پیسو په مبلغ کې شامل شوي دي.
۳- په رهن، د مال د حبس په حق یا ضمانت پورې اړوند جزئیات چې ادعا تضمینوي، د ضامن د نوم او آدرس په شمول.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) د بانک پرخلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو په اړه د کمېسیون فیصله، د بانک په دفترونو یا سندونو کې د ثبت شوو سپارنو په هکله د غوښتنو د ثبت لپاره هر ډول موجود زماني محدودیت ځنډوي، د اعتبار د ترلاسه کولو په منظور ادعا، له متولي سره ثبتېږي.

زماني محدودیت چې په هغه کې نورې غوښتنې معتبرې ګڼل کېږي، د تصفیې له مدیر سره له ثبتولو وروسته ځنډېږي.

د غوښتنو منل

یو اتیایمه ماده:

(۱) په ثبت رسېدلې غوښتنې، د دې قانون په اتیایمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق، د منلو وړ دي.

په دفترونو یا سندونو کې د درج شوو سپارنو په هکله د غوښتنو یا د بانک د کارمندانو په نه ورکول شوو معاشونو پورې د اړوندو غوښتنو په استثنی (له امتیازاتو، د انفکاک په وخت کې واجب الادا مبالغو او د کارمندانو له اصلي معاشونو څخه د اضافي لازمې نورو ورکړو پرته) چې د درج شوو مبالغو په اندازه، له ثبت پرته د منلو وړ دي.

(۲) له نورو مدارکو پرته د بانک په دفترونو یا سندونو کې د تصفیې د مدیر په واسطه درج شوې غوښتنې د منلو وړ دي، هغه شمېر غوښتنې چې د بانک په دفترونو کې د درج شوي لږ مبلغ لپاره، ثبتېږي. یوازې د لږ مبلغ لپاره د منلو وړ دي.

(۳) بانک ته اعتبار ورکوونکي چې د رهن، یا د بانک له شتمنیو څخه د مال د حبس د حق په وړاندې د هغوی غوښتنې تضمین شوې دي، کولای شي د هغو مبالغو لپاره خپل مطالبات چې په یوه ورته مزایده کې د شتمنۍ له توقع وړ ارزښت څخه زیات دي، ثبت کړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دغه ډول غوښتنې د منلو وړ نه دي، خو دا چې د شتمنۍ د مالکیت حق د دې قانون د پنځه اتیايمې مادې د حکم مطابق په بل ډول سره د لېږدولو وړ وي.

(۴) نا څرګندې ارزښت لرونکې غوښتنې د هغه ارزښت په حدودو کې چې د تصفیې مدیر یې تخمینوي، د منلو وړ ګڼل کېږي.

(۵) د تصفیې مدیر مکلف دی ثبت شوې غوښتنې له ارزونې وروسته چې د ده د منلو وړ ګرځېدلې دي، د منل شوو غوښتنو په فهرست کې درج او هغه چې د هغه د اعتراض وړ ګرځي د اعتراض د دلیلونو په ذکرولو سره په جلا فهرست کې درج کړي، په نوموړو فهرستونو کې د مدعیانو نوم، آدرس، د غوښتنو مبلغ او دا چې غوښتنې د رهن په واسطه تضمین شوې دي یا نه، درجېږي.

هغه غوښتنې چې مساوي جنبه لري په یوه طبقه کې درجېږي او د تقدم د حق پر بنسټ فهرست کېږي.

(۶) د دې مادې په (۵) فقره کې درج شوي فهرستونه، د بشپړو شوو غوښتنو له وروستۍ نېټې څخه په (۳۰) ورځو کې د تصویب لپاره کمېسیون ته استول کېږي.د تصفیې مدیر مکلف دی په هرو دریو میاشتو کې نوي فهرستونه د تصویب لپاره کمېسیون ته واستوي.

د فهرستونو له تصویب د مخه کمېسیون کولای شي د تصفیې د مدیر په سلا غوښتنې له یوه فهرست څخه بل فهرست ته انتقال کړي، کمېسیون کولای شي هغه مدرکونه چې د اعتراض وړ غوښتنو د تصویب لپاره لازم دي، مشخص کړي.

(۷) کمېسیون د اعتبار ورکوونکو د هغو غوښتنو چې تر اعتراض لاندې راغلې دي، د څرنګوالي د څېړنې نېټه ټاکي ترڅو وکولای شي د هغې په ترڅ کې د خپلو غوښتنو د اثبات لپاره د تصفیې مدیر او کمېسیون ته مدرکونه وړاندې کړي، پدې شرط چې دغه ډول څېړنې،

(c) ketabton.com: The Digital Library

کمېسیون ته د اعتراض وړ غوښتنو د فهرست د تسلیمۍ له نېټې وروسته، له شپېتو ورځو څخه په زیاتو کې سرته رسېدلې نه وي.
د هرې خپرنې د نېټې په هکله یوازې یو ځل د پست (چې ممکن الکترونیکي پست هم پکې شامل وي) او هغې خبرتیا په واسطه چې د تصفیې د مدیر لخوا خپرېږي، اعتبار ورکوونکو ته خبر ورکول کېږي.
که چېرې اعتبار ورکوونکي په کمېسیون کې د اړوندو غوښتنو د څېړنې لپاره چې د پست په واسطه هغو ته خبر ورکول شوی دی، حاضر نه شي، د رد شوو غوښتنو په توګه ګڼل کېږي، د تصفیې مدیر مکلف دی د کمېسیون په واسطه د رد شوو غوښتنو په هکله، کتباً اعتبار ورکوونکو ته خبر ورکړي.
(۸) د کمېسیون په واسطه د غوښتنو منظوري وروستنۍ ده. هغه غوښتنې چې د کمېسیون په واسطه منظورېږي، په فهرست کې درجېږي او د تصفیې د مدیر په واسطه ساتل کېږي.
د تصفیې مدیر مکلف دی د کمېسیون لخوا د منل شوو غوښتنو په صورت کې اعتبار ورکوونکو ته کتباً خبر ورکړي.
(۹) د تصفیې مدیر نشي کولای هېڅ ورکړه د هغو مطالباتو په حساب چې د کمېسیون په واسطه رد کېږي، اجراء کړي. هغه اعتبار ورکوونکي چې غوښتنې یې د کمېسیون په واسطه ردېږي کولای شي، د خبرتیا د ترلاسه کولو له نېټې څخه وروسته په دوو اوونیو کې د کمېسیون پر فیصلې باندې د نوې کتنې غوښتونکي شي.

تعادل او تلخیص

دوه اتیایمه ماده:

(۱) هغه تصمیمونه چې د دې قانون د حکمونو مطابق نیول کېږي، نشي کولای د ورشکسته بانک او مقابلو اړخونو ترمنځ د مسئولیتونو له تعادل څخه چې له قانون سره مطابقت لري، مخنیوی وکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) د ورشکسته بانک او مقابلو قرار دادي اړخونو د حقوقو او مسئولیتونو په ټاکلو کې د شرایطو لرونکو مالي قراردادونو حکمونو او د هغوی ترمنځ د شرایطو لرونکو مالي قراردادونو د مفاد ټولو پایته رسېدونکو (پایاني) او تعادلي (تصفیه شوو) ترتیباتو ته، ترتیب اثر ورکول کېږي. نګه انقضایي (پایاني) ارزښت چې د دوی ترمنځ د شرایطو لرونکي مالي قرارداد مطابق ټاکل کېږي د مقابل لوري علیه د بانک د مطالبې په شکل دی یا له ثبت وروسته، د بانک علیه د مقابل لوري غوښتنه منل کېږي.

نګه انقضایي (پایاني) ارزښت هغه نګه مبلغ دی چې د شرایطو لرونکي یوه مالي قرارداد د اړخونو ترمنځ د متقابلو مسئولیتونو (بدیهیو) له انډول (متعادل) کولو وروسته لاس ته راځي.

د شرایطو لرونکي مالي قرارداد له لاندې موافقه لیکونو څخه عبارت دی:

۱- د اسعارو یا د ټکټانې د نرخ د معاوضې موافقه لیک.

۲- د مأخذي ټکټانې د نرخونو د معاوضې موافقه لیک.

۳- د چمتو معاوضې، د مخه پېرودنې، مستقبلي او د اسعارو د نورو موافقه لیکونه.

۴- د ټکټانې د نوساني نرخ د اکثر حد یا اقل حد د ټاکونکې معاملې د تأمینولو موافقه لیك.

۵- د اجناسو د قرارداد د معاوضې موافقه لیک.

۶- د ټکټانې د نرخ د دمخه پېرودنې موافقه لیک.

۷- د بیا پېرودنې یا معکوسې بیا پېرودنې موافقه لیک.

۸- د چمتو معاوضې، د مخه پېرودنې، مستقبلي او د اجناسو د نورو قراردادونو موافقه لیک.

۹- د پېرودنې، پلورنې، د پور د راکړې ورکړې، د بها لرونکو سندونو موافقه لیک، د بها لرونکو سندونو د معاملو د تسویې

(c) ketabton.com: The Digital Library

موافقه لیک او د بها لرونکو سندونو د یوه امین په توګه د خدمتونو د سرته رسولو موافقه لیک.

۱۰- د دې فقرې لـه (۱ څخـه تـر ۹) جـزء پـورې درج شـوو موافقـه لیکونو ته د ورته موافقه لیک په اړه هر ډول مشتق، ترکیب یا اختیار.

۱۱- د دې فقرې له (۱ څخه تر ۱۰) جزء پورې د درج شوو موافقه لیکونو په اړه یو مخیز (فراګیر) موافقه لیکونه.

۱۲- د دې فقرې له (۱ څخه تر ۱۱) جزء پورې تر درج شوو موافقه لیکونو لاندې د دیونو د ضمانت موافقه لیک.

۱۳- نـور هغـه موافقـه لیکونـه چـې د دافغانسـتان بانـک د مقررې پـه واسطه تجویزېږي.

(۳) د بانک پرخلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل یا لـه مصؤنیت سره د ترلاسـه شـوو غوښـتنو او منـل شـوو بـدیهیو د پیـل د فیـصلې لـه انفاذ وروسته د بانک پـه اړه د ترلاسـه شـوو غوښـتنو پـه هکلـه د انـډول رامنځته کول د فیصلې له انفاذ د مخه صورت نشي مونـدای. د دې قـانون پـه اووه اویایمـه مـاده کـې درج شـوې مـوارد لـدې حکـم څخـه مستثنی دي.

د روانو (جاري) قراردادونو فسخ کول

دري اتیایمه ماده:

د ورشکسته بانک (د خرڅلاو، کرایې، اجارې، اجاره یې پېرودنې او استخدام په شمول) ټول یا څو برخې جارې قراردادونـه، کېـدای شـي د تصفیې د مدیر په واسطه په یو اړخیز ډول د مناسب وخت مودې پـه ترڅ کې وروسـته تـر دې چې د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیـل لپـاره غوښتنلیک ومنل شي، فسخ کړی شي، پدې شرط چې د بانک مقـابلو اړخـونو له قرارداد څخه له سرغړونې نه د راپیدا شوو زیانونودجبران د ترلاسه کولو لپاره خپلې غوښتنې، ثبت کړي وي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د غوښتنو په تصفيې کې تفاهم
څلور اتيايمه ماده:
د کمېسيون د دمخني تصويب په صورت کې، د بانک د تصفيې مدير کولای شي د غوښتنو د تصفيې په کار کې د بانک له اعتبار ورکوونکو او مديونينو سره تفاهم ته کښېني، هيڅ ډول تصفيه داعتراض اونوې کتنې وړ نده.

تضمين شوې غوښتنې
پنځه اتيايمه ماده:
(۱) هغه شتمنۍ چې د بانک پر عليه د اعتبار ورکوونکو منظورې شوې غوښتنې يا د نورو پر عليه د بانک غوښتنې تضمين کړي، د تصفيې د مدير په واسطه د عمومي مزايدې له لارې پلورل کېږي.
لاندې موارد لدې امر څخه مستثنی دي:
۱- بها لرونکي سندونه، اسعار او نورې هغه شتمنۍ چې په آسانۍ سره په بازار کې د خرڅلاو وړ وي، کېدای شي په هغو بازارونو کې چې هلته سوداګري کېږي، ويې پلوري.
۲- بها لرونکي سندونه، اسعار او د بانک نورې شتمنۍ چې د بانک بدهۍ تضمينوي او په آسانۍ سره په بازار کې د خرڅلاو وړ وي، هغه اعتبار ورکوونکي چې دغه شتمنۍ په واک کې لري، کولای شي، ويې پلوري.
(۲) په هغه صورت کې چې د تصفيې مدير يې تشخيص کړي چې د دې مادې په (۱) فقره کې درج شوو شتمنيو ته په عمومي مزايده کې معقوله بيه لاس ته نشي راتلای، کمېسيون د تصفيې مدير ته اجازه ورکوي چې شتمنۍ په خصوصي توګه په هغه بيه چې کمېسيون يې منظوروي، وپلوري.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) د دې مادې د (۱) فقرې په ۲ جزء کې د درج شوو شتمنيو په استثنی د ورشکسته بانک ټولې شتمنۍ د تصفيې د مدير په غوښته د هغه په واک کې ورکول کېږي.
(۴) د هغو شتمنيو د ارزښت په هکله چې په واسطه يې يو طلب تضمينېږي، د تصفيې د مدير او اعتبار ورکوونکي ترمنځ رامنځته شوې شخړه، د کمېسيون په واسطه حل کېږي.
په هغه صورت کې چې نوموړې شتمني په بازار يا عمومي مزايده کې پلورل شوې وي، پدې حال کې د پلورنې بيه چې له بازار يا مزايدې څخه لاسته راځي، د شتمنۍ د ارزښت په هکله قطعي ګڼل کېږي.

د ورکړو لومړيتوب (تقدم)

شپږ اتيايمه ماده:

د ورشکسته بانک شتمنۍ د هغو د اعتبار ورکوونکو ترمنځ د لاندې لومړيتوبونو په ترتيب وېشل کېږي:
۱- د سپارنو له بابته غوښتنې چې د پور د بها لرونکو سندونو په ډول وي، هر سپارنوال (سپارنې اېښودونکي) ته حد اکثر تر شلو زرو افغانيو پورې.
۲- د ورشکستګۍ له اداري څخه رامنځته شوي مخارج اولګښتونه.
۳- د متوليت او بيا رغونې له بابته د بانک پورونه.
۴- هغه ماليات چې د ورشکستګۍ د تصميم له نېټې څخه له دوو کلونو زيات قدامت ونلري او ترسره شوي وي.
۵- د بانک د کارکوونکو د اصلي معاشونو په شمول د اعتبار ورکوونکو نه تضمين شوې غوښتنې چې د بانک د ذمت غوښتنه (طلب) ده.
۶- پاتې شتمنۍ د بانک خاوندانو ته د هغوی د ملکيت د ونډو په تناسب، لېږدول کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د انحلال پلان

اووه اتيايمه ماده:

(۱) د بانک پرخلاف د انحلال د اقداماتو په پيل کېدو د کمېسيون د فيصلې له نېټې وروسته د دريو مياشتو په ترڅ کې، د تصفيې مدير د انحلال مفصل پلان برابروي او د تصويب لپاره يې کمېسيون ته وړاندې کوي. په دغه پلان کې لاندې اقدامات شامل دي:

۱- د جاري بېلانس شيټ پروفورمه چې د بانک شتمنۍ او بدهۍ د هغو د انحلال د تخميني ارزښت مطابق څرګندوي او د بېلانس شيټ پروفورمه چې د دريو راتلونکو مياشتو مودې په ترڅ کې د بانک منتظره شتمنۍ او بدهۍ څرګندې کړي، دغه بېلانس شيټونه د اعتبار وړکوونکو د منل شوو غوښتنو، منظورو شوو غوښتنو او د اعتراض وړ غوښتنو په شان د بانک ديون مشخصوي.

۲- د بانک د تېرو او احتمالي راتلونکو عوايدو او لګښتونو ربعوار رپوټونه.

۳- د بانک د خرڅلاو د چارو د پرمختګ او د عمده يا يوې برخې شتمنيو د خرڅلاو د پلان رپوټ.

۴- د تېراېستونکو موافقه ليکونو، ترسره شوو لېږدونو او هغو حقوقو چې د هغو په واسطه رامنځته شويدي د فسخ کولو لپاره د عدلي اقداماتو په شمول د بانک د غوښتنو د قضائي يا له قضائي تعقيب حوزې څخه د بهر تعقيب په هکله رپوټ.

۵- بانک ته د زيانونو د اړولو لپاره د بانک د مديرانو د غير قانوني فعاليتونو او اقداماتو په هکله رپوټ.

۶- د بانک د کارکوونکو لپاره د تدارکاتو په هکله د بشپړ تحليل او تجزيې په شمول د بانک د بيمې د قراردادونو، استخدام او خدماتو په شان جاري قراردادونو د دوام يا فسخ په هکله رپوټ.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷- د دریو راتلونکو میاشتو په ترڅ کې د بانک د دیونو د بانک اعتبار ورکوونکو ته د احتمالي ورکړو د برنامې په هکله رپوټ.
۸- د تصفیې د مدیریت د پروسې د تېرو او راتلونکو مخارجو او لګښتونو په هکله رپوټ.
(۲) د انحلال پلان په هرو دریو میاشتو کې نوی کېږي او د کمېسیون په واسطه د هغه له تصویب وروسته د څېړنې لپاره د بانک د اعتبار ورکوونکو په لاس رسی، کې چې غوښتنې یې د منظورو شوو غوښتنو په فهرست کې، د دې قانون د یو اتیایمې مادې د حکم مطابق درج شوې دي، ورکول کېږي.

د ورشکسته بانک بیا احیاء کول

اته اتیایمه ماده:

ورشکسته بانک په کلي یا جزیي صورت سره بیا رغول کېدای نشي، خو د دې قانون په یو شپېتمه ماده کې د درج شوي حکم مطابق.

له اعتبار ورکوونکو سره نه جوړېدل (نه سازش)

نهه اتیایمه ماده:

له اعتبار ورکوونکو سره هېڅ ډول سازش یا نور ترتیبات صورت نشي موندی. د دې قانون په څلور اتیایمه ماده کې درج شوي موارد لدې حکم څخه مستثنی دي.

عمومي غونډه او د اعتبار ورکوونکو کمیټه

نوي یمه ماده:

(۱) اعتبار ورکوونکي نشي کولای د ورشکسته بانک د انحلال په اړه غونډه جوړه کړي، خو د تصفیې د مدیر په غوښتنه، د د افغانستان بانک په تأیید او د غونډې د جوړېدو د اړتیا په اړه د کمېسیون د فیصلې په اثر.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) اعتبار ورکوونکي نشي کولای د ورشکسته بانک د انحلال په اړه کومه کمیټه جوړه کړي، خو د تصفیې د مدیر په غوښتنه، د د افغانستان بانک په تأیید او د یوه یا له یوه ځخه د زیاتو اعتبار ورکوونکو د ګټو د ساتنې د نمایندګۍ په منظور د کمېټې د جوړېدو د ګټورتوب په هکله د کمېسیون د فیصلې په اثر.
(۳) کمېسیون د غونډې د جوړېدو یا د کمیټې د تشکیلېدو د مجاز ګڼلو په اړه، د تصمیم له نیولو وروسته د هغوی دندې او د واکونو حدود مشخصوي.

د سپارنو اېښودونکو ته د د مخه فوري ورکړه

یو نوي یمه ماده:

په ورشکسته بانک کې د عندالمطالبه سپارنو د حسابونو له بابته غوښتنې چې د پور د بها لرونکو سندونو په ډول نه وي زیات نه زیات تر شلو زرو افغانیو پورې هر سپارنه اېښودونکي ته تر کومه ځایه چې ممکنه وي له سپارنې اېښودونکو سره له تماس او پېژندنې وروسته ورکول کېږي. دغه دمخه ورکړه د بانک د انډول کوونکي حق په وسیله نه اغېزمنه کېږي.

وېش

دوه نوي یمه ماده:

(۱) هغه منظورې شوې غوښتنې چې برابره (مساوي) درجه لري، په یوه طبقه کې درج او د هغو د لومړیتوب د حق پر بنسټ فهرست کېږي او د وېش په یوه برنامه کې، د دې قانون د شپېږ اتیایمې مادې د حکم مطابق ثبتېږي، د دې قانون په یو نوي یمه ماده کې د درج شوو حکم په استثنی د هغو مطالباتو د ورکړې وړ مبالغ چې په مساوي درجه کې قرار لري د موجودو وجوهو د مبلغ پر بنسټ په عین فیصدۍ سره تاکل او ورکول کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) د تصفیې مدیر کولای شي د دې قانون د شپږ اتیایمې مادې د حکم مطابق هغو اعتبار ورکوونکو ته د ورکړې د وېش برنامه چې مطالبات یې منظور شویدي، د تصویب لپاره کمېسیون ته وړاندې کړي.
(۳) د تصفیې مدیر مکلف دی هغه ورکړه چې د وېش په برنامه کې فهرست شوې او کمېسیون تصویب کړې وي، له ځنډ پرته ترسره کړي.
د وېش په برنامه کې شامل مبالغ چې له اعتبار ورکوونکو سره یې د نه پېژندنې او تماس له امله د ورکړې وړ ندي، تر یوه حساب لاندې د دافغانستان بانک ته سپارل کېږي.
د تصفیې مدیر د هېواد په یوه کثیرالانتشاره ورځپاڼه کې د خبرتیا په خپرولو سره، اعتبار ورکوونکو ته بلنه ورکوي چې بانک ته مراجعه وکړي، سپارل شوي مبالغ اعتبار ورکوونکو یا یې ورثې ته د ورکړې لپاره د هغې مودې تر تېرېدو (انقضاء) پورې چې د قانون په واسطه ټاکل شوې ده، له د افغانستان بانك سره باقي پاتې کېږي.
نه ورکړل شوي مبالغ دولت ته لېږدول کېږي.

د فرع یا داخلي نمایندګۍ د دفتر پر خلاف د ورشکستګۍ اقدامات دري نوي یمه ماده:

(۱) د یوه غیر مېشت بانک د فرع یاداخلي نمایندګۍ د دفتر پرخلاف د ورشکستګۍ اقدامات تر دغو شرایطو لاندې پیل کېدلای شي:
۱- د دې قانون په پنځه شپېتمه ماده کې درج شوی یو یا زیات شرایط د غیر مېشت بانک پر فرع یا د نمایندګۍ د دفتر باندې لکه د بانک هغسې د تطبیق وړ دي.
۲- د غیر مېشت بانک پرخلاف د ورشکستګۍ اقدامات، په هغه هېواد کې چې مرکزې دفتر یې پکې واقع دی یا خپلې معاملې زیاتې هلته ترسره کوي، د د افغانستان بانک په غوښتنه پیل کېدلای شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) د دې قانون په لسم فصل کې د درج شوو مادو د حکمونو په فروعو او داخلي دفترونو باندې لکه داسې چې هغوی په ټولیزه توګه داخلي بانک جوړوي، د تطبیق وړ دی.
له غیر مېشت بانک سره لکه د یوه داخلي بانک د عامل هیئت او د ونډه والو دعمومي مجمع په ډول چلند کېږي.
د غیر مېشت بانک شتمنۍ، بدهۍ، اقدامات او نه اقدامات چې د فروعو او داخلي دفترونو د معاملو او راکړو ورکړو په پایله یا په اړه منځته راځي، په داخلي واحد بانک پورې مربوط ګڼل کېږي.
(۳) د هغه دفتر ته د غیر مېشت بانک د فرعې یا داخلي نمایندګۍ د دفتر پرخلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل په هکله د کمېسیون دفیصلې له خبرورسته، غیر مېشت بانک نشي کولای په افغانستان کې د بانکدارۍ د فعالیتونو په سرته رسولو لاس پورې کړي. د بانکدارۍ هغه فعالیتونه چې د تصفیې د مدیر لخوا چې هغه دفتر ته انتصاب شوی یا یې په دمخه لیکلې اجازې سره صورت مومي، لدې امر څخه مستثنی دي.
(۴) د هغو مسئولیتونو دانډول یا تخلیص په هکله چې په افغانستان کې د غیر مېشت بانک د معاملو په پایله کې منځته راځي یا په بل ډول په هغه پورې مربوط دي، د غیر مېشت بانک د فرع یا داخلي دفتر پرخلاف د ورشکستګۍ د اقداماتو د پیل په اړه، د دې قانون په دوه اتیایمه ماده کې درج شوي حکمونه د تطبیق وړ دي.
(۵) د غیر مېشت بانک د فرع یا داخلي نمایندګۍ پرخلاف د ورشکستګۍ اقدامات چې په افغانستان کې پیل کېږي، د هغه بانک د بهرنیو شتمنیو په اړه د هغوی د مطالباتو د ترلاسه کولو لپاره د غیر مېشت بانک د اعتبار ورکوونکو حقوق، نه محدودوي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

له پولې (مرز) څخه د بهر بانک افلاس

څلور نوي یمه ماده:

د ورشکسته بانک چې له پولې څخه بهر فعالیت لري د جهاني شتمنیو مجموعې ته د کورنیو او بهرنیو اعتبار ورکوونکو د برابرې لاس رسۍ د زمینې د رامنځته کولو په منظور، لاندې اقدامات صورت مومي:

۱- په هغه صورت کې چې ورشکسته داخلي بانک په یوه بهرني هېواد کې د فروعو یا نمایندګۍ د دفترونو لرونکی وي، د د افغانستان بانک تر ممکنه حده پورې د هغه هېواد له مقاماتو سره همکاري کوي.

۲- په هغه صورت کې چې د داخلي ورشکسته بانک اعتبار ورکوونکي په خپلو غوښتنو پورې د اړوندې ورکړې یوه برخه په بهرني هېواد کې ترلاسه کړې وي، پاتې مطالبات یې له منځته راغلو لګښتونو سره یو ځای د ورکړې لپاره د ورشکستګۍ په افغاني اجراآتو کې شامپلېدای شي.

۳- کمېسیون د غیر مېشتو بانکونو د بهرنۍ ورشکستګۍ د متولیت د اقداماتو او د بیا احیاء کولو د تصمیمونو د په رسمیت پېژندلو د حدودو په هکله د هغوی د فرعو او د داخلي نمایندګۍ د دفترونو په اړوند تصمیم نیسي.

۴- په هغه صورت کې چې غیر مېشت بانک په هغه هېواد کې چې مرکزي دفتر یې پکې واقع دی یا خپله راکړه ورکړه زیاتره هلته ترسره کوي، د انحلال په حال کې وي، کمېسیون کولای شي د افغانستان بانک په غوښتنه او دا چې هغه د اعتبار ورکوونکو په صلاح وګڼي، د هغه هېواد منحلوونکو مراجعو ته د غیر مېشت بانک د شتمنیو د لېږدولو اجازه ورکړي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د کمېسیون او د د افغانستان بانک ترمنځ مشورې

پنځه نوي یمه ماده:

کمېسیون د هغه بانک په هکله چې ورشکسته اعلامېږي د تصمیم له نیولو د مخه، خپله پیشنهادي فیصله د مشورې د وړاندې کولو په غرض د دافغانستان بانک ته خبر ورکوي او د فیصلې په وخت کې د د افغانستان بانک مشورې په پام کې نیسي.

کمېسیون مکلف دی د د افغانستان بانک د ټولو یا یوې برخې مشورو د نه منل کېدو په صورت کې، د هغې دلایل د خپلې فیصلې په متن کې څرګند کړي.

د ورشکستګۍ د اقداماتو پای ته رسېدل

شپږ نوي یمه ماده:

(۱) تصفیې مدیر د دندو له پای ته رسېدو وروسته د تصفیې په هکله د راپور په وړاندې کولو سره د کمېسیون د فیصلې پر اساس د مدیریت له دندې څخه ګوښه کېږي. په فیصله کې د بانک او د تصفیې د مدیریت د دفترونو او سندونو د ساتلو دستور هم درجېږي.

(۲) دبانک پرخلاف د ورشکستګۍ اقدامات هغه وخت پای مومي چې د منحل شوي بانک ټولې شتمنۍ او عایدات یې د بانک اعتبار ورکوونکو ته ورکړل شوي وي یا د دې قانون د نوي یمې مادې د (۳) فقرې د حکم مطابق، اعتبار ورکوونکو ته د ورکړې لپاره د لاس رسۍ په غرض د د افغانستان بانک ته سپارل شوي وي.

(۳) دبانک پرخلاف د ورشکستګۍ اقداماتو ته د پای ورکولو په هکله د کمېسیون فیصله د کمېسیون په واسطه خپرېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

يوولسم فصل
وروستني حکمونه

د د افغانستان بانک د واکونو خپلواکي (استقلاليت)
اووه نوي يمه ماده:
د د افغانستان بانک د خپلو دندو په ترسره کولو کې د مستقلو واکونو لرونکی دی. ټول هغه مقررات، دساتير او لارښوونې چې د د افغانستان بانک په واسطه وضع کېږي او له يوې مؤسسې څخه په زياتو پورې اړه لري، خپرېږي او د خپرېدو له نېټې يا بلې هغې نېټې څخه چې په مقرره، دستور يا لارښود کې يې ټاکي، نافذ ېږي. د د افغانستان بانک د دغه ډول مقررو، دساتيرو او لارښودونو په ساتلو مکلف دی.

د وړ اداري معيارونه
اته نوي يمه ماده:
(۱) د د افغانستان بانک مکلف دی له خپلو قانوني واکونو څخه په عادلانه توګه او يوشان د سالمو اداري اصولو مطابق او د هغو هدفونو د تحقق لپاره چې دغه واکونه ورته سپارل شوي دي، ګټه واخلي.
(۲) د د افغانستان بانک تصميمونه چې د دې قانون د حکمونو مطابق نيول کېږي، بې پلوه او پر عيني او منطقي ملاحظاتو ولاړوي او د دې قانون حکمونه منصفانه تطبيقوي.
(۳) دد افغانستان بانک دخپلو دندو په سرته رسولو کې، ددې قانون دحکمونو په پام کې نيولو باندې مکلف دی.
هغه فشار او محدوديت چې پر يوه شخص باندې او يا يې د فعاليت په سرته رسولو او د خدمت په برابرولو کې وضع کوي، له هغو ګټو

(c) ketabton.com: The Digital Library

سره متناسب وي چې د دغه فشار او محدوديت له وضع کېدو څخه يې انتظار کېږي.

انتقالي حکمونه

نهه نوي يمه ماده:

(۱) هغه بانک چې د مخه يې له د دافغانستان بانک څخه د بانکدارۍ جواز ترلاسه کړی دی مکلف دی، د دې قانون د نافذېدو له نېټې وروسته د دريو مياشتو په ترڅ کې د بانکدارۍ د جواز د نوي کولو لپاره، د د افغانستان بانك ته غوښتنليک وړاندې کړي.

پخوانی جواز د د افغانستان بانک لخوا د هغه دنوي کولويارد له نېټې څخه له اعتباره لوېږي.

(۲) هغه بانک چې د بانکدارۍ د جواز د نوي کولو غوښتنليک يې د دې قانون په دري شپېتمه ماده کې د درج شوو حکمونو مطابق ردېږي، د هغه متولي په واسطه چې د د افغانستان بانک لخوا ټاکل کېږي، منحلېږي. خو دا چې د دافغانستان بانک دمالېې له وزارت سره په تفاهم کې تصميم ونيسي، يوازې د يوې مالي مؤسسې په توګه چې د خپلو حسابونو لپاره د پانګې اچونې د اعتبار په منظور، له عمومو څخه د سپارنو او دبېرته ورکړې وړ وجوهو په راکړه ورکړه بوخته نه وي، خپلو فعاليتونو ته دوام ورکړي پدې حالت کې د بانک عنوان داداري له نوم څخه حذف کېږي.

انفاذ

سلمه ماده:

دغه قانون د توشېح له نېټې څه نافذ او په رسمي جريده کې دې خپور شي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

د قوانينو لغو کېدل

يو سلو يوومه ماده:

ددې قانون په نافذېدو سره، د ۱۳۷۷/۸/۱۶ نېټې په (۷۷۰) ګڼه رسمي جريده کې خپورشوی دبانکدارۍ قانون اونوراړوند تقنيني سندونه اودهغه مغاير حکمونه لغو ګڼل کېږي.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قانون بانکداری

(c) ketabton.com: The Digital Library

(c) ketabton.com: The Digital Library

فرمان
رئیس دولت انتقــالی اسلامی افغانستان در مورد انفاذ قــانون بانکداری افغانستان

شماره: (۶۳)

تاریخ: ۱۳۸۲/۶/۲۷

به‌خاطر هماهنگ ساختن قوانین بانکی با مقتضیات عصر حاضر و به منظور ایجاد فضای کاملاً مطمئن و مصؤن و جلب اعتمـاد و تـشویق هـر چـه بیـشتر سـرمایه گذاری خصوصی داخلی و خارجی و سایر مراجع بین المللی در سیـستم بـانکی و سهم گیری فعــال شـان در حیـات اقتـصادی و عطـف توجـه دولـت بـه بخـش خصـوصی، قانون بانــکداری افغانستان را به‌نام خدای توانا توشیح می‌نمایم. ایـن قـانون از تاریخ توشیح نافذ و در جـریدهٔ رسمـی نشر گردد.

حامد کرزی

رئیس دولت انتقالی اسلامی افغانستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

قانون بانکداری

فصل اول

احکام عمومی

اصطلاحات

مادهٔ اول:

اصطلاحات آتی در این قانون معانی ذیل را دارا می‌باشد:

۱– مدیـر: شخصی است که عضو هیئت نظار، هیئت عامل یا کمیتهٔ بررسی بانک بوده و یا در بست مدیریـت آن ایفای وظیفه می‌نماید.

۲– بانک: شخصیت حکمی است که به منظور ایجاد اعتبارات یا سـرمایه گـذاری مشغول دادوستد و دریافت سپرده‌های پولی یا سایر وجـوه قابـل بـاز پرداخـت از عموم، برای حساب خود باشد.

۳– شرکت بانکی مادر: شرکتی است که توسط تنظیم کنندهٔ بانک‌های کشوری-که مقـرش درآن واقع اسـت، تنظیم می‌شود و یک یا بیشتر از یک شـرکت تـابع آن دارای جـواز بانکی باشد.

۴– جواز بانکداری: اجازه نامه‌ای است که جهت اشتغال به پیشهٔ دریافت امانات و سپرده‌ها یا سایر وجوه قابل بازپرداخت از عموم مردم، اعطای اعـــتبار و ســـرمایه گذاری‌ها توسط د افغانســتان بانک به یک شرکت صادر می‌شود.

۵– فعالیت‌های بانکی: فعالیت‌هایی است که در مادهٔ سی و سوم ایــن قـانون درج گردیده است.

۶– فرع یا دفتر فرعی: محل داد و ستد است که طبق قانون متعلق به بانک بـوده و کلیه یا برخی امور بانکداری در آن انجام می‌شـود. طبـق احکـام منـــدرج ایـن قانون تمـام دفاتر فروع داخلی بانک غیر مقـیم بـه‌حیـث دفتـر نماینـدگی واحـد پنداشته می‌شود. مراسلات و مکاتبات د افغانستان بانک با دفتر نماینـدگی‌ای‌کـه بانک غـیر مقیم معرفی می کند و یا در صورت عدم معرفی، با دفتـر نماینـدگی-ای‌که خود دافغانستان بانـک لازم می‌دانـد، صورت گیرد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷– اعتبار: هر نوع پرداخت یا تعهد به پرداخت یک مبلغی است که به عوض حق باز پرداخت مبلغ اعطا شده با پرداخت تکتانه، سایر مصارف تضمین شده یا تضمین ناشده، هر نوع تمدید قرضه، هر نوع تضمین صادر شده و خرید اسناد بهادار قرضه یا سایر اشکال تعهد پرداخت مبلغ که بطور مستقیم یا توسط یک قیمت خرید تخفیفی تکتانه پرداخته شده است، می‌باشد.

۸– اسناد بهادار قرضه: سند قرضهٔ قابل معامله، سند معادل آن و سند قابل معامله است که حق حصول سند بهادار قرضهٔ قابل معاملهٔ دیگر از طریق تعهد اشتراک یا تبادله را بدهد. اسناد بهادار قرضه شامل سند ثبت شده در دفتر می-باشد.

۹– سپرده: تحویلی مبلغ پول است که در یک حساب جاری یا پس انداز در دفاتر بانک نگهداری می‌شود. این تحویلی بر اساس توافق بین سپرده گذار یا نماینده وی و بانک مبنی بر باز پرداخت، انتقال به یک حساب دیگر، با تکتانه یا بدون آن یا جایزه، بالوسیله درخواست آنی و میعادی صورت می‌گیرد.

۱۰– داخلی: شخص حکمی است که دفتر مرکزی یا محل اصلی داد و ستد آن در افغانستان واقع می‌باشد.

۱۱– حساب غیر فعا ل: مفهومی است که در فقرهٔ (۵) ماده سی و ششم این قانون درج می‌باشد.

۱۲– شخص شایسته و مناسب: شخص امین و قابل اعتماد است که صلاحیت های حرفوی، سابقه کاری، موقعیت مالی یا مشغولیت وی از طرف د افغانستان بانک از مالکیت، اداره یا تولیت بانک سلب صلاحیت نگردیده باشد. شخصی‌که به اثر ارتکاب جرم توسط محکمهٔ ذیصلاح به حبس محکوم گردیده باشد، شخص مناسب و شایسته شناخته نمی‌شود، مگر این‌که محکومیت وی مبنی بر فعالیت های سیاسی یا مذهبی باشد یا از طرف محکمهٔ ذیصلاح ورشکسته اعلان شده و یا به علت بدرفتاری شخصی، از طرف مرجع ذیصلاح از انجام یک حرفه سلب صلاحیت گردیده و یا صلاحیت وی به حالت تعلیق در آورده شده باشد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۳– د افغانستان بانک: مفهومی است که در مادۀ اول قـانون د افغانـستان بانـک درج می‌باشد.

۱۴ – کمیسیون حل و فصل منازعات مـالی: کمیسیونی است که در مادۀ شصت و هشتم این قانون درج می‌باشد.

۱۵ – غیر مقیم: شخصیت حکمی به غیر از مفهوم مندرج جـزء (۱۰) ایـن مـاده می‌باشد.

۱۶ – شخص: عبارت از شخص حقیقی یا حکمی است.

۱۷ – سهم ا ستحقاقی ذیصلاحیت: سهم مستقیم یا غیر مستقیم در یک تـشبث اسـت که دارنـدۀ آن مستحق ده فیصـد یا بیشتر از سرمایه یا حق رأی یا امکـان اعما ل نفوذ قابل توجه در ادارۀ یک تشبث که سهام مـــذکور در آن واقـع اسـت، می‌باشد.

۱۸ – دفتر نمایندگی: محل داد و ستد وابسته به بانـک اسـت کـه در آن سـپرده های پولی یا وجوه قابل باز پرداخت از عموم مردم دریافت شده نمی‌تواند.

۱۹ – شـرکت تابع: شخصیت حکمــی است که یک شخص یـا گـروه از اشـخاص بطور دسته جمعی در آن دارای معادل پنجاه در صد یا بیشتر سـهام واجـد حـق رای یا سهام استحقاق ذیصلاحیت بوده، نفوذ و کنترول مؤثری در اداره و اجـرای سیاست ها و برنامه های شرکت داشته باشند.

فعالیت های ممنوعه

مادۀ دوم:

(۱) هیچ شخص نمی‌تواند بدون حـصول جـواز بانکـداری از فغانـستان بانـک بـه فعالیت های دریافت سپرده‌های پولی یا سایـر وجوه قابل باز پرداخت از عموم، به منظور ایجاد اعتبار یا سرمایه گذاری در کشور اقدام نمـاید.

اشـخاص ذیل از ایـن حکم مستـثنی می‌باشند:

۱ – شخصی‌که مطابق احکام اسناد تقنینی قبل از انفاذ این قانون برای دریافـت سپرده ها یا سایـر وجوه قابل باز پرداخـت از عمـوم بـه منظـور ایجـاد اعتبـار یـا سرمایه گذاری در افغانستان جـواز فعالیت دریافت کرده است.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۲ – شخصی‌که پول تمویل اعتبارات را از طریق تعهد اشتراک سهامی در سرمایه غیر قابل باز پرداخت، ماحصل اعـتبار از مؤسسات مـالی یـا اسـناد بهـادار قرضهٔ صادر شده در بازار های سرمایه، بدسـت می آورد.
۳ – شخصی‌که به علت ماهیت و اندازهٔ تـشبث یـا سرچـشمه منـابع وی توسـط دافغـانستان بانک از احکام این قانون معاف شده باشد.
این معافیت‌ها می‌تواند مشروط یا از نظر زمانی محدود یا قسمی باشند و برخی از احکام این قانون را که به شخص مذکور قابل اطـلاق باشـد، مـشخص و فهرسـت می‌گردد.
(۲) هیچ شخص نمی‌تواند بدون جواز بانکداری از کلمه بانک یـا مـشتقات آن در رابطه به داد و ستد، محصول یا خدمت استفاده نماید، مگر این‌که استـــفادهٔ آن‌را قانون یا موافقتنامهٔ بـین المللی به رسمیت شنـاخته باشـد یا مواردی کـه کلمـهٔ (بانک) در آن به‌کار رفـتـه، مربوط به فعالیت‌های بانـکی نباشد. دفتر نمایـــندگی نمی‌تـواند از کلمهٔ بانـک در عنوان خود استفاده نماید، مگر این‌که کلمـهٔ (بانـک) یک جزء از نام قانونی بانکی باشد که دفتر نمایندگی به آن مربوط است.
بانکی که جواز بانکداری آن لغو شده، مکلف است عبارت (بانک در حال انحـلال) را در عنوان خود به‌کار ببرد.
(۳) د افغانستان بانک می‌تواند دفاتر اسـناد و ثبـت‌هـای اشـخاص مـورد نظـر را تفتیش و باز رسی نمـاید، در صورت تعلل و تـمرد، مراجع مسئول امنیتی مکلـف اند حین تقـاضا با توسل به زور د افغانـستان بانـک را دریـــن رابطـــه همکـاری نمایند.
(۴) در صورتی‌که شخص مغایر احکام منـدرج ایـن مـاده فعالیـت‌هـایی را انجـام دهـد، د افـغانستان بانک می‌تواند در مورد ذیلاً برخورد نماید:
۱– هدایت مبنی بر قطع فوری فعالیت‌ها را صادر نماید. در صورتی‌که شـخص در مدت یک هفته فعالیت‌های خویش را قطع ننماید، د افغانستان بانک موضوع را به کمیسیون خدمات مالی محول می‌نماید. کمیـسیون در مـورد ضـبط و نگهـداری دارائـی‌ها، دفاتر و اسناد توسط د افغانستان بانک تـصمیم اتخـاذ مـی‌نمایـد و در

(c) ketabton.com: The Digital Library

مورد رسـیدگی موضوع طی مدت یک هفته اقدام نموده و در جلسهٔ رسـیدگی، از شخص مورد نظر و سایر اشخاص ذیعلاقه دعوت به عمل آورده و طبق حکم مادهٔ شـصت و سـوم این قانـون امر ضبط یا رفع ضبط و نگـهداری دارائی‌ها، دفاتـر و اسناد را صادر می‌نماید.

۲ – کمیسیون می‌تواند در صورت رفع امـر ضـبط و نگهـداری دارائـی‌هـا، دفـاتر وسایر اسناد، در مورد چگونگی جبران خسارات وارده به د افغانستان بانک دستور صادر نماید.

۳ – در صورت انحلال، عایدات انحـلال جهـت پرداخـت مخـارج قـضائی و سـایر مصارفات د افغانستان بانک، سپرده‌های امانت گذاران و سایر داینین شخصی و یا مؤسسهٔ مربوط، به ترتیب ترجیح، توزیع می‌گردد. دارائی‌های باقی مانـده حـسب احوا ل به مالکین آن منتـقل شده و یا به دولت تعلق می‌گیرد.

وضع مقررات بانکداری

مادهٔ سوم:

(۱) د افغانستان بانک می‌تواند طبق احکام این قانون، مقـررات وضـع نمایـد. بـه منظور عطف توجه به صنعت بانکداری داخلی، طـرح مـسودهٔ مـــقررات بـا شـرح اهداف آن‌را نشـر نموده و ضم اطلاعیه جهت جمع آوری نظریـات و پیـشنهادات به مراجع ذیربط ارسال می‌دارد.

نظریات و پیشنهادات در مورد مسودهٔ مقررات در مدت معین که کمتـر از یکمـاه بعـد از نشر مسوده نمی‌باشد، به د افغانسـتان بانـک ارائه می‌گردد.

(۲) د افغانســتان بانک در تهیهٔ متن نهائی مقررات، نظریاتی را که بر اساس فقرهٔ (۱) این مـاده بدسـت آورده، در نظـر مـی‌گیـرد، در صـــورت تـصویب مقـررات، دافغانستان بانک مکلف است پاسخ خـود را در مورد نظریات فوق منتشر سازد.

اگر متن نهائی مقرره از پیش نویس که مطابق فقرهٔ (۱) این ماده منتـشر نمـوده، تفاوت قابل ملاحظه داشته باشد، نکات کلی این تفاوت نیـز از طرف د افغانـستان بانک منتشر می‌گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) در صورتی‌که د افغانستان بانک تشخیص نماید که تأخیر در تطبیق احکام مندرج فقره‌های (۱) و (۲) این ماده تهدید جدی به منافع سیستم بانکی پنداشته می‌شود، مفاد فقره‌های متذکره بالای مقررات پیشنهادی قابل اطلاق نمی‌باشد. در مقدمهٔ مقرره در مورد چنین تصمیمی توضیح داده می‌شود.

طرزالعمل در مورد منافع خارجی در فعالیت‌های بانکداری داخلی

مادهٔ چهارم:

(۱) د افغانستان بانک صلاحیت دارد به بانکها و شرکت‌های بانکی مادر غیر مقیم اجازه دهد تا در بانک‌هایی که از د افغانستان بانک جواز اخذ نموده اند، سهم استحقاق ذیصلاحیت و در مطابقت با جواز بانکداری شرکت‌های تابع داخلی یا در مطابقت با اجازه نامه‌های صادر شده از طرف د افغانستان بانک، فروع و دفاتر نمایندگی داخلی داشته باشند، مشروط براین‌که دارائی‌ها و فعالیت های آنها متضاد با توسعهٔ منظم و عملکرد سالم سیستم بانکداری ملی افغانستان نبوده و تهدیدی علیه آن پنداشته نشود.

(۲) د افغانستان بانک، در تنظیم و نظارت بر شرکت‌های تابع داخلی بانک‌های غیر مقیم، شرکت‌های بانکی مادر، فروع و دفاتر نمایندگی داخلی بانک‌های غیر مقیم و فروع دفاتر نمایندگی غیر مقیم بانک‌ها داخلی، بطور مؤثر با نظارت کنندگان بانکی خارجی مربوط، بر اساس عمل بالمثل همکاری می‌نماید.

به این منظور، د افغانستان بانک می‌تواند موافقتنامه‌های همکاری با تنظیم کنندگان بانک‌های خارجی را امضاء نماید.

مصؤنیت از تعقیب عدلی

مادهٔ پنجم:

اعضای شورای عالی، رئیس کل، معاون، کارمند یا مامور و یا نمایندهٔ د افغانستان بانک و شخصی‌که مطابق احکام این قانون به حیث متولی یا مدیر تصفیه منسوب می‌گردد، مسئول هیچ نوع خساره ناشی از اقدام یا عدم اقدام جهت انجام و یا

(c) ketabton.com: The Digital Library

قصد انجام وظیفه نمی‌باشد، مگر این‌که ثابت گردد که عمل یا اشتباه وی ناشی از سوء نیت صورت گرفته است.

فصل دوم
جواز و اجازه نامه

جواز و اجازه نامهٔ بانکداری

مادهٔ ششم:

(۱) د افـغانستان بانک یگانه مرجع صدور و لغو جواز بانکداری و اجازه نامهٔ بانکی برای ایجاد فروع و دفاتر نمایندگی می‌باشد.

(۲) جواز ها و اجازه نامه‌های که مطابق احکام این قانون صادرمی‌شوند برای یـک مدت نامحدود دارای اعتبار بوده و قابل انتقـال نمی‌باشد و از تـاریخ صـدور نافـذ است، مگر این‌که در قانون طور دیگری پیشبینی گردیده باشد.

(۳) د افغانستان بانک حین صدور جواز یا اجازه نامه بانکداری می‌تواند در صورت ضرورت، شرایط یا محـدودیت‌هایـی ضمیمه کند، این محدودیت‌ها می‌تواند بعـداً توسط د افغانستان بانک تعدیل گردد.

(۴) جوازهای بانکداری فقط به شرکت‌های که مطابق قوانین افغانـستان ایجـاد و ثبت شده باشند و سرمایهٔ ابتدائی پرداخته شدهٔ مجـاز آن‌هـا از دو صـد و پنجـاه ملیون (۲۵۰۰۰۰۰۰۰) افغانی و یا مبلغ بیشتری که توسط مقررات د افغانـستان بانک به این منظور مشخص می‌گردد، کمتر نباشد، صادر می‌گردد.

درخواست برای جواز بانکداری اجازه نامه و فیس

مادهٔ هفتم:

(۱) درخواست برای جواز بانکداری و اجازه نامه کتباً به د افغانـستان بانـک ارائـه می‌گردد.

شرایط ارائه و ارزیابی درخواست توسط مقـررات د افغانـستان بانـک مـشخص و طبع می‌گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) د افغانستان بانک مکلف است قبل از تصویب درخواست جـواز بانکـداری یـا اجازه نامه، در رابطه به وضعیت مالی، سوابق شخصی، حرفوی و جرمی مـالکین و دارندگان سهم استحقاقی در بانک و مدیران بانک که تقاضا برای شان در جریـان است تحقیقات همه جانبه انجام دهد.

مؤسسات مالی و مسئولین جمع آوری مالیات و مراجع امنیتی مکلـف انـد دریـن رابطه با د افغانستان بانک همکاری نمایند.

(۳) د افغانستان بانک می‌تواند بـه منظـور جبـران قـسمتی از مخـارج ناشـــی از اعطای جواز اجازه نامه و نظارت بانک‌ها، فیس تقاضـا نمایـد. هــم چنـان فـیس سالانه جهت تأمین مصارف اداری، در خـلال سال‌های که چنین جوازها و اجـازه نامه‌ها باقی می‌ماند از طرف دافغانستان بانک مطالبه و دریافت شده می‌تواند.

(۴) در صورت عدم تحقق شرایط معیارهای ارزیابی درخواست منـدرج فقـرهٔ (۱) این ماده، درخواست ارائه شده، مسترد می‌گردد.

طرز صدور جواز بانکداری برای شرکت‌های جدیدالتأسیس

مادهٔ هشتم:

(۱) طرز صدور جواز بانکداری برای شرکت‌های جدید التأسیس حاوی دو مرحلـه می‌باشد:

۱ – ارایهٔ درخواست مقدماتی به منظور اخـذ جـواز بانکـداری توسـط مؤسـسین شرکت.

۲ – ارایهٔ درخواست نهائی بعد از تأسیس و ثبت که متضمن شرایط مندرج مـادهٔ دوازدهـم و مقررات مندرج فقرهٔ (۱) مادهٔ هفتم این قانون می‌باشـد. د افغانـستان بانک می‌تواند در جریان بررسی درخواست، مدارک دیگر نیز مطالبه نماید.

(۲) دافغانستان بانک مکلف است بعد از دریافت درخواست مقدماتی و ملاقات بـا درخواست کنندگان و مدیران پیشنهادی بانک و حصول اطمینان از کامـل بـودن درخواست مقدماتی، موضوع را برای درخواست کننده اطلاع دهد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) د افغانستان بانک مکلف است بعد از صدور اطلاعیه مندرج فقره (۲) این ماده در خلال سه ماه درخواست را منظور یا رد نموده و یک نقل از تصمیم خود را به درخواست کنندگان ارسال نماید.

مدت بررسی درخواست‌های مقدماتی که توسط درخواست کنندهٔ غیر مقیم ارائه می‌گردد، شش ماه و اخذ تصمیم درین رابطه حاوی مطالب ذیل می‌باشد:

۱ – تعهد و پرداخت میزان حد اقل سرمایه قابل پرداخت قبل از صدور جواز بانکداری. (د افغانستان بانک جهت تعیین مبلغ حد اقل سرمایهٔ بانک، به‌خصوص برنامهٔ داد و ستد و فعالیت های بانکی بانک را که در اسناد و مدارک تائید کنندهٔ آن درج شده است، مورد مطالعه و بررسی قرار می‌دهد).

۲- فهرست شرایط و محدودیت های مربوط به صدور جواز، در صورت وضع آنها.

۳- ارایهٔ توضیحات مفصل در مورد چگونگی رعایت شرایط خاص که قبل از صدور جواز لا زمی پنداشته می‌شود.

۴- د افغانستان بانک در صورت رد درخواست مقدماتی یا وضع شرایط یا محدودیت های خاص بر جواز بانکداری، دلایل آنرا به تفتیش ذکر می‌نماید.

(۴) د افغانستان بانک در صورت تصویب درخواست مقدماتی، حساب در دفاتر خود برای دریافت سرمایه تعهد شده به اسم بانک در حال تشکیل افتتاح می-نماید و در خلال شش ماه از تاریخ تصویب، شرکت درخواست کننده به عنوان یک شرکت تأسیس گردیده و در دفتر ثبت مربوط در د افغانستان بانک ثبت گردیده و میزان حد اقل مبلغ سرمایه که توسط د افغانستان بانک تعیین شده، تعهد و پرداخت می‌گردد، سپس از طرف شرکت درخواست نهایی برای جواز بانکداری به د افغانستان بانک تقدیم می‌گردد.

در صورت عدم تکمیل این مراحل تصمیمی که برمبنای آن درخواست تصویب گردیده بود، فسخ پنداشته می‌شود.

درخواست نهائی که بر مبنای مقررهٔ د افغانستان بانک تقدیم می‌گردد شامل مدارک تائیدی ذیل می‌باشد:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- موجودیت شواهد مستند که نشان دهنده تشکیل و ثبت شرکت و سایر شرایط خاصی که توسط د افغانستان بانک اعمال گردیده است.
۲- موجودیت اقرارنامهٔ تحریری صادر شده از طرف شرکت که بیانگر عدم تغییر مهمی در اطلاعات ارایه شده در درخواست مقدماتی بوده باشد. در صورت بروز هرگونه تغییرات، موضوع مفصلاً شرح داده می‌شود.

(۵) در صورتی که د افغانستان بانک اطمینان حاصل نماید که درخواست نهائی و احکام مندرج فقرهٔ (۳) این ماده رعایت گردیده است، جواز بانکداری را صادر نموده و موضوع را کتباً به درخواست کنندگان اطلاع داده و شرایط مربوط به وجوه موجود در حساب شرکت در دافغانستان بانک را توضیح نموده و تا حد ممکن زمینهٔ رهائی آنرا فراهم می‌سازد.

طرز العمل اعطای جواز برای شرکت های موجود

مادهٔ نهم:

(۱) شرکت‌ها می‌توانند با ارایهٔ درخواست و مدارک تائیدی که نشان دهندهٔ تأسیس و ثبت شرکت بوده و با احکام مندرج در مادهٔ دوازدهم این قانون و مقررهٔ صادر شدهٔ د افغانستان بانک مطابقت داشته باشد، از د افغانستان بانک تقاضای دریافت جواز بانکداری نمایند. در جریان درخواست، د افغانستان بانک می‌تواند مدارک مستند اضافی دیگری در پشتیبانی از درخواست نیز مطالبه نماید.

(۲) د افغانستان بانک بعد از دریافت درخواست جواز بانکداری و ملاقات با مالکین و مدیران پیشنهادی بانک و حصول اطمینان از کامل بودن درخواست و مدارک تائیدی تقدیم شده موضوع را به اطلاع درخواست کننده رسانیده و احکام مندرج فقره های (۳–۴و۵) مادهٔ هشتم این قانون تطبیق می‌گردد. سرمایهٔ الزامی قابل پرداخت نمی تواند از حد اقل سرمایهٔ که دافغانستان بانک تعیین نموده، بیشتر باشد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

طرزالعمل اعطای جواز نامه برای فروع و دفاتر نمایندگی بانک‌ها

مادهٔ دهم:

(۱) بانک داخلی نمی‌تواند فرع داخلی یا فرع غیر مقیم یا دفتر نمایندگی غیر مقیم و همچنان بانک غیر مقیم نمی‌تواند فرع داخلی یا دفتر نمایندگی داخلی را بدون اجازه نامهٔ صادره توسط د افغانستان بانک داشته باشد.

(۲) صدور اجازه نامه برای فرع یا دفتر نمایندگی با ارایهٔ درخواست و مدارک تائیدی که مبین شرایط مندرج مادهٔ دوازدهم این قانون باشد توسط د افغانستان بانک صورت می‌گیرد، د افغانستان بانک می‌تواند مدارک مستند اضافی در پشتیبانی از درخواست را مطالبه نماید.

(۳) د افغانستان بانک بعد از دریافت درخواست اجازه نامهٔ تأسیس فرع یا دفتر نمایندگی و ملاقات با مالکین و مدیران پیشنهادی و حصول اطمینان از کامل بودن درخواست و مدارک تائیدی تقدیم شده موضوع را به درخواست کننده اطلاع می‌دهد.

(۴) د افغانستان بانک مکلف است بعد از تاریخ اطلاعیه مندرج فقرهٔ (۳) این ماده در مورد تصویب یا رد درخواست تصمیم اتخاذ نموده و یک نقل آن‌را برای درخواست دهنده ارسال نماید.

در صورت تصویب درخواست، اجازه نامه فوراً صادر و ماهیت و حدود فعالیت‌ها و شرایط و محدودیت‌های که به اجازه نامه ضمیمه می‌شود، با ارایهٔ دلایل توضیح می‌گردد.

در صورت رد درخواست، دلایل آن نیز از طرف د افغانستان بانک ارایه می‌گردد.

(۵) اجازه نامه فروع یا دفتر نمایندگی غیر مقیم بانک داخلی صادر نمی‌گردد، مگر این‌که د افغانستان بانک بعد از مشوره با تنظیم کنندهٔ بانک‌های کشوری که قراراست دفتر در آنجا تأسیس گردد، از نظارت مؤثر دفتر توسط آن‌ها در همکاری نزدیک با د افغانستان بانک اطمینان حاصل نماید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

همکاری با تنظیم کنندهٔ بانکهای خارجی

مادهٔ یازدهم:

جواز بانکداری برای شرکت‌های تابع بانک‌های غیر مقیم یا شرکت‌های بانکی مادر غیر مقیم و اجازه نامه‌ها برای فروع و دفاتر نمایندگی داخلی بانک‌های غیر مقیم در صورتی صادر شده می‌تواند که همکاری مبنی بر تعیین حدود صلاحیت، مسئولیت و طرزالعمل تبادلهٔ اطلاعات در مورد اداره، فعالیت و شرایط مالی بانک با شرکت بانکی غیر مقیم، شرکت تابع و فرع یا دفتر نمایندگی بین د افغانستان بانک و مراجع ذیصلاح خارجی نظارت کننده به امضاء رسیده باشد.

شرایط عمومی در مورد صدور جواز یا اجازه نامهٔ بانکی

مادهٔ دوازدهم:

(۱) با در نظرداشت نیاز به حصول اطمینان در مورد ادارهٔ سالم و محتاطانهٔ بانک-ها مطابق احکام قانون، جواز بانکی فقط در صورتی صادر شده می‌تواند که د افغانستان بانک از تحقق مراتب آتی اطمینان حاصل نماید:

۱- بانک در اداره و فعالیت های خود احکام قوانین نافذه د افغانستان بانک را رعایت می‌نماید.

۲- سرمایه اولی بانک معادل حد اقل مبلغی که توسطه مقررهٔ د افغانستان بانک مشخص شده، برای انجام فعالیت‌های بانکداری که بانک مذکور قصد تشبث در آن را دارد، کافی باشد.

۳- عدم موجودیت مدارک نقض کننده مدیریت سالم و محتاطانه بانک توسط نفوذ یکی یا بیشتر از مالکینی که دارای سهم ذیصلاحیت در بانک می‌باشند.

۴- عدم موجودیت موانع وظایف نظارتی د افغانستان بانک در رابطه به یک تشبث غیر مقیم که دارای سهم استحقاق در بانک می‌باشد.

۵- شایسته و مناسب بودن شخص حقیقی که دارای سهم استحقاق ذیصلاحیت در بانک می‌باشد.

در صورتی‌که شخص حکمی باشد، شایسته و مناسب بودن مدیران آن.

۶- مناسب بودن سیستم کنترول داخلی و طرزالعمل ادارهٔ ریسک بانک.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۷- مناسب بودن برنامهٔ داد و ستد و پیش بینی‌های مالی بانک.

۸- در صورتی‌که درخواست مربوط به شرکت تابع بانک غیر مقیم باشد، بانک یا شرکت بانکی مادر دارای جواز از کشوری که دفتر مرکزی در آن واقع است، پرداخت به موقع دیون آینده فرع یا شرکت تابع خود را که برای د افغانستان بانک رضایت بخش باشد، تضمین نماید.

۹- در صورتی‌که درخواست مربوط به شرکت تابع بانک یا شرکت بانکی مادر غیر مقیم باشد توسط تنظیم کنندهٔ بانکهای کشوری که دفتر مرکزی آنها در آن واقع است صادر گردیده باشد بعد از مشوره با د افغانستان بانک، اطمینان حاصل شود که بانک یا شرکت بانکی مادر غیر مقیم بشکل مجموعی و به صورت قناعت بخش توسط آن تنظیم کننده نظارت می‌گردد.

۱۰- درخواست مربوط به شرکت تابع بانک یا شرکت بانکی مادر که دارای یک یا بیشتر شرکت تابع بانکی غیر مقیم بوده و بعد از مشوره با د افغانستان بانک و مقامات خارجی ناظر بر فعالیت های سایر شرکت های تابع بانک مذکور اطمینان حاصل نماید که سایر شرکت های تابع این بانک یا شرکت بانکی مادر به صورت مجموعی و کافی از جانب چنین مقامات خارجی نظارت می‌گردند.

۱۱- عضویت بانک متقاضی در سایر شرکتها، مانع انجام مسئولیت های نظارتی د افغانستان بانک نگردد.

۱۲- رعایت سایر شرایطی که ممکن است د افغانستان بانک توسط مقررات تجویز نماید.

(۲) د افغانستان بانک به منظور ایجاد ادارهٔ سالم و محتاطانه فروع و دفاتر نمایندگی بانکهای غیر مقیم طبق احکام این قانون و تحت شرایط آتی می‌تواند اجازه نامهٔ بانکی صادرنماید:

۱- رعایت قوانین نافذه کشور از طرف فرع یا دفترنمایندگی.

۲- شایسته و مناسب بودن مدیران فرع یا دفتر نمایندگی.

۳- مناسب بودن کنترول داخلی و طرزالعمل های ادارهٔ ریسک.

۴- مناسب بودن برنامه فعالیت ها و پیشبینی های مالی فرع یا دفتر نمایندگی.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۵- در صورتی‌که درخواست مربوط به فرع داخلی بانک غیر مقیم باشد، بانک، جواز دریافت سپرده ها یا سایر وجوه قابل پرداخت از عموم را در کشوری که دفتر مرکزی در آن واقع است دارا باشد.
۶- در صورتی‌که درخواست مربوط به فرع داخلی یا دفتر نمایندگی داخلی بانک غیر مقیم باشد، بانک متقاضی تحت شرایط و ضوابطی که برای د افغانستان بانک رضایت بخش و قابل قبول واقع گردد و پرداخت مقتضی و به موقع دیون آینده فرع یا دفتر نمایندگی خود را تضمین نماید.
۷- در صورتی‌که درخواست مربوط به فرع یا دفتر نمایندگی داخلی بانک غیر مقیم باشد، تنظیم کنندهٔ بانک‌های کشوری که دفتر مرکزی بانک در آن، واقع است، اجازهٔ تأسیس چنین فرع را داده و بر بانک کلاً نظارت نموده بتواند.
۸- در صورتی‌که درخواست مربوط به فرع یا دفتر نمایندگی داخلی بانک غیر مقیم باشد، تنظیم کنندهٔ بانک‌های کشوری‌که دفتر مرکزی بانک در آن واقع است در همکاری نزدیک با د افغانستان بانک، بر آنها نظارت نموده بتواند.
۹- سایر شرایط که د افغانستان بانک توسط مقررات وضع می‌نماید.

دفتر ثبت بانک‌ها

مادهٔ سیزدهم:

(۱) د افغانستان بانک به منظور ثبت اسم، آدرس، شمارهٔ ثبت، تاریخ صدور یا لغو جواز یا اجازه نامه، اساسنامه و سایر اسناد تقنینی مربوط بانک، آدرس دفتر خارجی و در صورت موجودیت فرع یا دفتر نمایندگی اسم و آدرسی که بانک به آن مربوط می‌باشد، اطلاعات در مورد مدیران بانک یا فرع و یا دفتر نمایندگی، حدود و اختیارات و نمونه امضاء آنها دفترثبت مرکزی را تأسیس می‌نماید.
(۲) دفتر ثبت مرکزی مکلف است تاریخ آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک یا دفتر و یا تاریخ بسته شدن آنها را ثبت نماید.
(۳) بانک‌ها مکلف اند در خلال سه روز در مورد آن تغییراتی که از طرف مراجع مندرج در اطلاعات ثبت شده دفتر مرکزی بوجود آمده کتباً به د افغانستان بانک اطلاع دهند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لغو جواز بانکی

مادهٔ چهاردهم:

(۱) د افغانستان بانک می‌تواند جواز بانکداری بانک را تحت شرایط آتی لغو نماید:

۱- ارایهٔ اطلاعات غلط، فریب آمیز و موجودیت سایر تخطی‌ها حین ارایهٔ درخواست.

۲- عدم استفادهٔ بانک از جواز بانکی در خلال شش ماه بعد از اصدار آن و یا انصراف از شغل دریافت سپرده های پولی یا سایر وجوه قابل باز پرداخت از عموم یا ایجاد اعتبار و سرمایه گذاری.

۳- بانک فاقد حد اقل سرمایه و ذخیرهٔ الزامی طبق مقررات د افغانستان بانک بوده، قادر به انجام تعهدات خود نباشد و تضمین که در مقابل دارائی‌های که برایش سپرده می‌شود، ارایه کرده نتواند.

۴- بانک اداره و فعالیت های بانکی خود را به‌صورت ناسالم و غیر محتاطانه پیش برده و یا به نحوی از قانون، یا دساتیر و مقررات، محدودیت‌های منضمه به جواز و اجازه نامهٔ صادرهٔ د افغانستان بانک تخطی نماید.

۵- بانک یا شرکت بانکی مادر یا بانک دیگری که بانک، شرکت تابع آن است و یا یکی از شرکت های تابع بانک به فعالیت های جنائی دست زده باشد.

۶- عدم رعایت احکام مندرج اجزای (۳، ۴، ۵، ۶ و ۷) فقرهٔ (۱) مادهٔ دوازدهم این قانون.

۷- در صورتی‌که بانک دساتیر دافغانستان بانک و احکام قوانین و مقرراتی را که مکلف به تعمیل آن است، تطبیق نکرده باشد.

۸- در صورتی‌که بانک بدون استیذان قبلی د افغانستان بانک، به شرکت تابع یک تشبث دیگر تبدیل شده و حکم مندرج مادهٔ بیست و یکم این قانون رعایت نگردیده باشد.

۹- جواز فعالیت بانک یا شرکت بانکی مادر که بانک شرکت تابع آن است، لغو شده باشد.

۱۰- مالک یامالکین بانک تصمیم به انحلال بانک گرفته باشند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱- سازمان دهی مجدد، ادغام یا تجزیهٔ بانک بدون اجازهٔ قبلی کتبی د افغانستان بانک صورت گرفته و یا به نحوی وجود خود را به عنوان نهاد مستقل قانونی یا عملیاتی از دست داده باشد.

۱۲- نظارت بانک به علت این‌که کلیه یا قسمتی از دستگاه اداری و عملیاتی دفاتر یا اسناد خود را بدون اجازهٔ قبلی کتبی د افغانستان بانک به خارج منتقل کرده و برای دافغانستان بانک مشکل شده باشد.

۱۳- نظارت بانک به علت این‌که عضو یک گروه از شرکت‌ها یا شرکت تابع بانک غیر مقیم یا شرکت بانکی مادر غیر مقیم گردیده، برای د افغانستان بانک مشکل گردیده باشد.

۱۴- اقدامات ورشکستگی علیه بانک آغاز شده باشد.

(۲) د افغانستان بانک می‌تواند تحت شرایط آتی اجازه نامهٔ دفتر فرعی یا دفتر نمایندگی را لغو نماید:

۱- اجازه نامه براساس ارایهٔ اطلاعات نادرست، فریب آمیز و یا انجام سایر تخطی-ها حین ارایهٔ درخواست صادر شده باشد.

۲- بانکی که اجازه نامه در اختیار دارد جواز بانکداری خود را از دست داده یا اقدامات ورشکستگی علیه آن آغاز شده و یا مالکین آن تصمیم به انحلال بانک گرفته باشند.

۳- عدم استفاده بانک از اجازه نامه اش در خلال دوازده ماه بعد از صدور آن.

۴- فرع یا دفتر نمایندگی دارای اجازه نامه، فعالیت های خود را به صورت ناسالم یا غیر محتاطانه به پیش برده که موجودیت وجوه قابل دسترس یا قابل پرداخت دیون را تمدید نموده یا به نحوی قانون، مقررات و دساتیر دافغانستان بانک، یا شرایط و محدودیت‌های منضمه به اجازه نامه یا صلاحیت د افغانستان بانک را نقض نماید.

۵- دفتر فرعی یا نمایندگی دارای اجازه نامهٔ مرتکب فعالیت های جنائی شده باشد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶- شرایط مندرج اجـزای (۲ و ۳) فقـرۀ (۲) مـادۀ دوازدهـم ایـن قـانون رعایـت نگردیده باشد.

۷- بانک یا دفتر دارای اجازه نامه، از رعایت مقررات صادرۀ د افغانـستان بانـک و یا سایر احکام پیش بینی شدۀ قانون دافغانسـتان بـانک، ابا ورزیده باشد.

۸- بانک دارای اجازه نامۀ دفتر فرعی یا نماینـدگی، تـصمیم بـه مـسدود نمـودن دفتر خود گرفته باشد.

۹- در صورتی‌که کلیه یا قسمت قابل توجهی از دستگاه اداری، عملیـات، دفاتـــر یا اسناد دفتر نمایندگی یا فرع بانک، بدون اجازۀ قبلی کتبی د افغانستان بانک به خارج منتقل گردیده و نظارت بر آن برای د افغانستان بانک مشکل شده باشد.

۱۰- نظـارت بـانکی کـه دفتـر فرعـی یـا نماینـدگی مربـوط آن اسـت، بـرای د افغـانستان بانـک مشکل شده بـاشـد.

(۳) در صورتی‌که د افغانستان بانک تصمیم به لغو جواز یا اجازه نامۀ بانکی اتخـاذ نماید، مکلف است دلایل آن‌را ارایه نموده و به بانک مربوط اطلاع داده و موضـوع را در دفتر ثبت مرکزی بانک ها ثبت نماید.

اطلاع تصمیم لغو بانک غیر مقیم از طریق دفتر فرعی یا نمایندگی صورت مـی-گیرد.

(۴) تصـمیم در مورد لغو جواز بانکی بانک داخلی یا اجازه نامـۀ دفتر فرعی بانـک غیر مقیم طبـــق حـکم مادۀ پنجاه و چهارم این قانون صـورت گرفتـه و شامـــل انتصاب متولی برای در دست گرفتن زمام داری‌ها، دفاتر و اسنـاد بانک یا دفتـر فـرعی می‌باشد.

(۵) تصـامیم اتخاذ شده مطابق حکـم مندرج فقرۀ (۳) این ماده بعد از اطـلاع آن به مراجع مربوط، نافذ پنداشته می‌شود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

لغو جواز یا اجازه نامهٔ بانکی در صورت درخواست

مادهٔ پانزدهم:

(۱) بانک می‌تواند لغو جواز یا اجازه نامهٔ بانکی فرع یا دفتر نمایندگی خود را با ارایهٔ درخواست حاوی برنامهٔ انحلا ل و صورت حساب مالی همراه گزارش بررسی مستقل بیرونی که قابل قبول برای دافغانستان بانک باشد، تقاضا نماید. د افغانستان بانک مکلف است در خلال سه ماه درین مورد تصمیم اتخاذ نماید.

(۲) منظوری درخواست مندرج فقرهٔ (۱) این ماده با تصویب برنامهٔ انحلال و حصول اطمینان از عدم ورشکستگی، داشتن وجوه کافی جهت پرداخت بدهی های سپرده گذاران و سایر داینین بانک حین لغو جواز بانکی با نظر داشت حکم مندرج مادهٔ شصت و دوم این قانون از طرف دافغانستان بانک صورت گرفته می‌تواند.

(۳) تصمیم د افغانستان بانک در صورت درخواست با ارایهٔ دلایل کتباً به اطلاع بانک مربوط رسانیده می‌شود.

(۴) تصمیمی‌که در مورد لغو جواز یا اجازه نامهٔ بانکی در صورت درخواست اتخاذ می‌شود، توسط دافغانستان بانک در دفتر مرکزی ثبت بانک‌ها ثبت شده و فوراً نافذ می‌گردد.

نشر تصمیم در مورد لغو جواز یا اجازه نامهٔ بانکی

مادهٔ شانزدهم:

(۱) د افغانستان بانک در خلال پنج روز بعد از تاریخ تصمیم خویش مبنی بر لغو جواز بانکی بانک، یا اجازه نامهٔ فرع داخلی یا دفتر نمایندگی، موضوع را در یک روزنامهٔ کثیرالانتشار رسمی کشور به نشر می‌سپارد.

(۲) از تاریخ لغو جواز یا اجازه نامهٔ بانکی، بانک یا دفتر مربوط عبارت (در حال انحلال) را در عنوان خود به‌کار برده و نمی‌تواند فعالیت‌هایی را که طبق جواز یا اجازه نامهٔ بانکی مجاز می‌باشد، انجام دهد، مگر این‌که به منظور تسریع پروسهٔ پایان دادن به فعالیت‌های انحلال بانک ضروری پنداشته شود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بانک یا دفتر متذکره طبق احکام مواد شصت و دوم و شصت و سوم این قانون، در جریان امور انحلال و تصفیه تحت احکام این قانون قرار می‌گیرد.

فصل سوم
تشکیل، مالکیت و ادارهٔ بانک

تأسیس بانک

مادهٔ هفدهم:

بانک توسط یک یا چند شخص حکمی یا حقیقی به عنوان مؤسس و سهم دار تأسیس شده می‌تواند.

ساختار قانونی بانک

مادهٔ هجدهم:

بانک به صورت شرکت ثبت گردیده و نوعیت قانونی آن در مقرراتی که توسط د افغانستان بانک صادر می‌شود مشخص می‌گردد.
بانک ساختار یا تشکیل قانونی خود را بدون اجازهٔ کتبی قبلی د افغانستان بانک تغیر داده نمی‌تواند.

اساسنامهٔ بانک

مادهٔ نزدهم:

(۱) بانک دارای اساسنامه بوده که بعد از تصویب د افغانستان بانک به دفتر مرکزی ثبت بانک‌ها سپرده شده و ثبت می‌گردد.
(۲) بانک نمی تواند بدون اجازهٔ کتبی قبلی د افغانستان بانک در اساسنامهٔ خود تعدیلات ایجاد نماید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

ساختار سرمایوی بانک

مادهٔ بیستم:

(۱) بانک مکلف است که دارایی‌های آن از بدهی آن به اشخاص ثالث به میزان مبلغ حد اقل سرمایه اولیه پرداخته شدهٔ آن توسط د افغانستان بانک حین صدور جواز بانکی یا مبلغ بیشتر که د افغانستان بانک تعین می‌نماید، بیشتر باشد.

(۲) بانک نمی‌تواند سرمایه یا ذخایر خود را توسط باز خرید سهام یا توزیع سرمایه یا دارایی‌های ذخیره ای به مالکین آن بدون اجازهٔ قبلی د افغانستان بانک کاهش دهد.

قیودات در مورد سهام استحقاقی ذیصلاحیت در بانک

مادهٔ بیست و یکم:

(۱) هیچ شخص نمی‌تواند بدون اجازهٔ قبلی د افغانستان بانک مشارکتی را در یک بانک که به تنهایی یا همراه با مشارکت فعلی وی سهم استحقاقی ذیصلاحیت در آن بانک را تشکیل دهد، کسب نماید.

(۲) شخصی‌که سهم استحقاق ذیصلاحیت در بانک را دارد، نمی‌تواند بدون اجازه کتبی قبلی دافغانستان بانک مشارکتی در سایر بانک‌ها که سبب ازدیاد سهم استحقاق، یا رسیدن نسبت حق رای او به (۲۰) یا (۳۳) فیصد و یا (۵۰) فیصد در آن بانک شده و یا باعث آن گردد که بانک شرکت تابع وی گردد، کسب نماید.

(۳) شخصی‌که سهم استحقاق ذیصلاحیت در بانک دارد نمی تواند بدون اجازه کتبی قبلی د افغانستان بانک، مشارکتی در سایر تشبثات که سبب ایجاد سهم استحقاق ذیصلاح و یا ازدیاد آن به (۲۰) یا (۳۳) فیصد و یا (۵۰) فیصد و یا بیشتر حق رأی یا سرمایهٔ وی گردد، کسب نماید.

(۴) در صورتی‌که شخص دارای سهم استحقاق ذیصلاحیت در بانک، مشارکتی را در سایر تشبثات که سبب ایجاد سهم استحقاقی ذیصلاحیت که حق رای یا سرمایه وی را به (۲۰) فیصد یا (۳۳) فیصد و یا (۵۰) فیصد و یا بیشتر برساند، کسب نماید، مکلف است منظوری د افغانستان بانک را اخذ نماید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵) اجازهٔ د افغانستان بانک برای اشخاص مندرج فقره های (۱، ۲ و ۴) این ماده ضروری پنداشته می‌شود و می‌تواند با ارایهٔ درخواست که حاوی مدارک تائید کنندهٔ حکم مندرج فقرهٔ (۶) این ماده باشد، در مطابقت با مقررات وضع شدهٔ د افغانستان بانک صورت گیرد.

د افغانستان بانک می‌تواند مدارک مستند اضافی در تائید از درخواست مطالبه نماید.

(۶) د افغانستان بانک تحت شرایط آتی به شخص درخواست کننده اجازه صادر می‌نماید:

۱- شایسته و مناسب بودن درخواست کننده، در صورتی‌که شخص حقیقی باشد.

۲- شایسته و مناسب بودن مدیران در صورتی‌که درخواست کننده شخص حکمی باشد.

۳- درخواست دهنده مرتکب فعالیت های جنائی نشده باشد.

۴- عدم موجودیت مدارک مبنی بر به خطر مواجه شدن مدیریت سالم و محتاطانهٔ بانک به علت استعمال نفوذ در نتیجهٔ اکتساب مشارکت در آن.

۵- در نتیجهٔ اکتساب، بانک مبدل به شرکت تابع یک تشبث نگردیده باشد که به اثر آن نه شکل بانک را داشته باشد و نه شکل شرکت بانکی مادر را.

۶- در صورتی‌که در نتیجهٔ اکتساب، بانک مبدل به شرکت تابع بانک یا شرکت بانکی مادر غیر مقیم گردد، تنظیم کنندهٔ بانک ها در کشوری که دفتر مرکزی آنها در آن جا واقع است، اجازه به این اکتساب داده باشد.

۷- هرگاه تشبث غیر مقیم که در نتیجهٔ اکتساب، به بانک رابطه پیدا کرده بطور مؤثر در کشوری که دفتر مرکزی وی در آن واقع است، نظارت نمی‌شود یا به علت این‌که مقامات نظارتی آن کشور با دافغانستان بانک همکاری نمی-نماید اکتساب مانع از اجرای مسئولیت های نظارتی د افغانستان بانک گردد.

۸- تطبیق سایر شرایط که ممکن است د افغانستان بانک توسط مقررات تجویز نماید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۷) در خلال سه ماه از تاریخ تسلیم درخواست به د افغانستان بانک، تقاضا باید تائید و یا رد گردد و یک نقل از تصمیم د افغانستان بانک برای درخواست دهنده فرستاده شود. میعاد منظوری و یا رد درخواست های که توسط درخواست دهندهٔ غیر مقیم تسلیم می‌شود شش ماه می‌باشد. در صورت صدور اجازه د افغانستان بانک می‌تواند مدت نهایی برای تکمیل اکتساب را تعیین و در صورت رد، دلایل رد درخواست را بطور مشرح در اختیار درخواست دهنده قرار دهد.

(۸) در صورت عدم رعایت حکم مندرج فقرهٔ (۱) این ماده و مدت نهایی که به منظور اکتساب یک مشارکت تعین نموده است دافغانستان بانک طور کتبی به شخص امر می نماید که قبل از انقضای میعاد معینه در امریه، تمام یا قسمتی از سهم خود را که در امریه مشخص می‌گردد، بفروشد و یا به نحو دیگر از آن منصرف گردد.

(۹) شخص نمی‌تواند قبل از اطلاع کتبی د افغانستان بانک سهم استحقاقی ذیصلاحیت خود را در بانک بفروشد یا به نحو دیگری از آن منصرف گردد.

(۱۰) شخص نمی تواند قبل از اطلاع کتبی د افغانستان بانک در مورد میزان دارائی خود که قرار است در بانک باقی بماند، سهم استحقاق خود را طوری کاهش دهد که نسبت حق رأی یا سرمایه وی پائین تر از ۲۰ فیصد یا ۳۳ فیصد و یا ۵۰ فیصد برسد و بانک، شرکت تابع پنداشته شود.

(۱۱) بانک مکلف است در خلال سه روز بعد از دریافت معلومات در مورد اکتساب یا از دست دادن سهم در سرمایه به شمول باز خرید سهام از سهامداران که باعث صعود یا نزول حدود معینه مندرج فقره های (۲ و ۱۰) این ماده گردد، به د افغانستان بانک اطلاع دهد.

(۱۲) بانک مکلف است یک ماه قبل از ختم سال مالی، اندازهٔ دارایی و سهامدارانی که سهم استحقاقی ذیصلاحیت دارند، کتباً به د افغانستان بانک اطلاع دهد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۱۳) د افغانستان بانک در صورت حصول اطمینان مبنی بر این‌که یک یا بیشتر از شرایط مندرج فقرهٔ (۶) این ماده در مورد شخص دارای سهم استحقاقی ذیصلاحیت در یک بانک، قابل تطبیق نیست، کتباً به وی امر می‌نماید که قبل از انقضای میعاد معینه در امریه، تمام یا قسمتی از سهم استحقاق خود در بانک را که در امریه مشخص می‌گردد بفروشد و یا به نحو دیگری از آن منصرف گردد.

(۱۴) از تاریخ صدور امریه در مطابقت با فقرهٔ (۶) یا (۱۳) این ماده الی فروش یا انصراف از تمام یا قسمتی از سهم مشخص شده توسط شخصی‌که در امریه از وی نام برده می‌شود، حق رأی دهی و عضویت هر عضو از هیئت نظارت بانک که توسط وی منصوب گردیده است، به حالت تعلیق در میاید. حق رأی تعلیق شده به منظور تعین حد نصاب جلسات مجمع عمومی سهامداران به شمول جلسات فوق العاده قابل محاسبه نمی‌باشد.

(۱۵) به اثر درخواست د افغانستان بانک، کمیسیون، مدیرمخصوص و خود مختار که دارای حق رأی و جاگزینی عضو به حالت تعلیق در آمدهٔ مندرج فقره (۱۴) این ماده می‌باشد، انتصاب می‌نماید.

ساختار اداری بانک

مادهٔ بیست و دوم:

(۱) بانک دارای ساختار اداری ذیل می‌باشد:

۱- مجمع عمومی سهامداران، منحیث عالیترین مرجع تصمیم گیری.

۲- هیئت نظارت، منحیث مسئول نظارت اداره و فعالیت های بانک.

۳- هیئت عامل، منحیث مسئول امور اجراء بانک که ادارهٔ یومیهٔ بانک را به عهده دارد.

۴- کمیتهٔ بررسی منحیث مسئول امور حسابداری، کنترول و بررسی‌های داخلی.

۵- سایر هیئت ها و کمیته ها عندالضرورت مطابق اساسنامهٔ بانک تأسیس شده می‌تواند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) بانک مکلف است قبل از آنکه شخص را به عضویت هیئت نظار یا هیئت عامل یا کمیتهٔ بررسی منصوب نماید، موضوع را با ارایه مدارک طبق مادهٔ (۹) این قانون حین درخواست جواز بانکداری به د افغانستان بانک پیشنهاد و اجازهٔ آن‌را اخذ نماید.

مجمع عمومی سهامداران

مادهٔ بیست و سوم:

(۱) مجمع عمومی سهامداران بانک داری وظایف و صلاحیت های آتی می‌باشد:

۱- تصویب تعدیلات در اساسنامهٔ بانک.

۲- تصویب لایحهٔ وظایف بانک و تعدیلات در آن.

۳- تعیین سیاست کلی نرخ تکتانه، انواع دارائی های که برای سرمایه گذاری وجوه قابل دسترس مناسب باشد وسایر سیاست های کلی مالی، حسابداری، اداری و کدری بانک.

۴- تعیین ساختار تشکیلاتی بانک.

۵- تأسیس و انحلال شرکت های تابع، فروع و دفاتر نمایندگی بانک.

۶- اتخاذ تصمیم در مورد مشارکت بانک در سرمایهٔ سهامی مؤسسات مالی دیگر.

۷- تقرر و عزل اعضاء هیئت نظار، هیئت عامل، کمیتهٔ بررسی بانک و تعیین معاشات و حق الزحمه آن‌ها. (تعیین معاشات و حق الزحمهٔ رابطه به وضعیت مالی و عواید بانک ندارد).

۸- تعین حدود صلاحیت های مدیران بانک در مورد امضای قراردادها و تعهدات به نمایندگی از بانک و اینکه این صلاحیت ها را تا چه حد می‌توان محول کرد. صلاحیت های اعضاء هیئت نظار ثابت بوده و قابل تفویض نمی‌باشد.

۹- تصویب طرزالعمل و تعدیلات در آنها و ارایهٔ معلومات در رابطه به منافع تجارتی مدیران بانک، مطابق مادهٔ بیست و هشتم این قانون.

۱۰- تعین و منظوری بودجهٔ بانک، تصویب طرزالعمل استخدام مدیران، کارمندان، مامورین و نمایندگان بانک.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱۱- منظوری افزایش در سرمایهٔ مجاز بانک، تعین شرایط وضوابط صدور سهام بانک.

۱۲- تصویب گزارشات سالانه و راپورهای مالی بانک به اساس پیشنهاد کمیته بررسی بانک، تعیین عواید خالص بانک، تصمیم انتقال مبلغی از عواید خالص به حساب‌های ذخیره وی بانک و یا پرداخت آن به شکل مفاد سهام به سهامداران.

۱۳- ایجاد ذخایر مخصوص در دفاتر بانک.

۱۴- تصمیم در مورد فروش، ادغام و انحلال یا مسدود نمودن بانک.

(۲) سهامداران دارای حق رأی متناسب به میزان سهم شان در سرمایهٔ سهامی بانک بوده و هر سهمدار می‌تواند از حق رأی خود در مجمع عمومی سهامداران شخصاً و یا از طریق نماینده استفاده نماید.

(۳) جلسات مجمع عمومی سهامداران می‌توانند حسب ضرورت دایر گردد، معلومات در مورد محل، تاریخ و زمان جلسه، همراه با آجندای آن یک ماه قبل برای سهامداران ارسال می‌گردد.

در جلسات اضطراری این مدت الی هفت روز تقلیل می‌یابد. در جلسات در مورد موضوعاتی که شامل آجندا نباشد، تصمیم اتخاذ شده نمی‌تواند. جلسات عادی حد اقل سال یکبار، دو ماه بعد از تکمیل بررسی بیرونی بیلانس شیت و گزارش مالی سال گذشته بانک دایر می‌گردد.

جلسات فوق العاده به درخواست هیئت نظارت، هیئت عامل و کمیته بررسی سهامدارانی که جمعاً بیست فیصد یا بیشتر از مجموع حق رأی را دارند، دایر شده می‌تواند.

هیئت نظار

مادهٔ بیست و چهارم:

(۱) هیئت نظار بانک دارای وظایف و صلاحیت های آتی می‌باشد:

۱- نظارت بر اداره و فعالیت های بانک.

۲- اعطای مشوره به هیئت عامل و مجمع عمومی سهامداران.

۳- تدویر جلسات مجمع عمومی سهامداران و تهیهٔ آجندای آن.

(c) ketabton.com: The Digital Library

آجندای جلسات که به درخواست سهامداران، هیئت عامل و کمیته بررسی دایر می‌شود، توسط خود آنها تعیین می‌گردد.

۴- در صورت ضرورت صدور اجازه آنعده معاملات بانک که نیاز به تصمیم مجمع عمومی سهامداران دارد.

۵- صدور اخطار به هیئت عامل در صورت تخلف بانک از قوانین و مقررات نافذه و ارسال اطلاعیه در این زمینه به د افغانستان بانک و مجمع عمومی سهامداران.

هیئت نظار می‌تواند در صورتی‌که بانک برای اولین بار مرتکب تخلف شده و موفق به امحای اثرات منفی آن گردیده و اقدامات لازم برای جلوگیری از تکرار آن اتخاذ نموده باشد، از اطلاع موضوع به د افغانستتان بانک خود داری نماید.

هیئت نظار مکلف است موضوع تخلف و نتایج آن‌را در کتاب یادداشت جلسات خود ثبت نماید.

۶- در صورت ضرورت صدور هدایت به هیئت عامل به منظور حصول اطمینان از مدیریت سالم و محتاطانه بانک.

۷- تعلیق عضویت آنعده از اعضای هیئت عامل و اعضای کمیته بررسی که با نظر داشت یکی از احکام این قانون سلب صلاحیت گردیده اند یا در حالاتی که ادامه حضور آنها در هیئت عامل یا کمیتهٔ بررسی، مدیریت سالم و محتاطانه بانک ناسازگار باشد و جایگزینی مؤقت اشخاص دیگر تا هنگامی که اعضای تعلیق عضویت شده یا دوباره به وظیفه خود گماشته شوند و یا توسط مجمع عمومی سهامداران بطور دایمی تعویض شوند.

۸- نمایندگی از بانک، بعوض هیئت عامل، در کلیه مواردی که هیئت نظارت تشخیص نماید که تضاد منافع بین بانک و دو یا بیشتر از دو عضو هیئت عامل وجود دارد.

۹- تصامیمی که توسط هیئت نظار مطابق اجزای (۴ الی ۸) این ماده اتخاذ می‌شود، در آجندای جلسهٔ بعدی مجمع عمومی سهامداران درج می‌گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) هیئت نظار بانک داری ترکیب تاق بوده و کمتر از سه و بیشتر از نه عضو بوده نمی‌تواند، اعضای هیئت، اشخاص حقیقی بوده و توسط مجمع عمومی سهامداران بانک برای یک دورهٔ چهار ساله انتصاب می گردند. انتصاب مجدد عضو هیئت نظار برای دوره‌های بعدی به عین مدت مجاز می‌باشد.
اعضای هیئت نظار نمی توانند با بانک در عرصه های مالکیت، اداره و یا استخدام روابط داشته باشند، مگر این‌که روابط آن‌ها مربوط به وظایف ایشان باشد. مجمع عمومی سهامداران یک تن از اعضای هیئت نظار را منحیث رئیس هیئت نظار تعین می نماید.
(۳) تصامیم هیئت نظار توسط اکثریت ساده آراء اعضاء اتخاذ می‌گردد. اعضاء نمی توانند از دادن رأی امتناع ورزند.

هیئت عامل

مادهٔ بیست و پنجم:

(۱) هیئت عامل بانک، مسئول اداره و اجرای فعالیت های بانک می‌باشد.
(۲) هیئت عامل دارای ترکیب تاق بوده کمتر از سه عضو بوده نمی‌تواند، اعضای هیئت عامل توسط مجمع عمومی سهامداران برای یک دورهٔ چهار ساله تعیین می‌گردد، تعیین مجدد آنها برای دوره‌های بعدی به عین مدت مجاز می‌باشد. مجمع عمومی سهامداران یک تن از اعضای هیئت عامل را منحیث رئیس هیئت عامل تعین می نماید.
(۳) در صورتی‌که شخص، شرایط عضویت خود را از دست بدهد، توسط مجمع عمومی سهامداران از عضویت هیئت عامل سبکدوش می‌گردد.
(۴) تصامیم هیئت عامل توسط اکثریت سادهٔ آرا اعضای حاضر در جلسه، اتخاذ می‌گردد. اعضاء نمی‌توانند از دادن رأی امتناع ورزند.

کمیتهٔ بررسی

مادهٔ بیست و ششم:

(۱) کمیتهٔ بررسی بانک دارای وظایف و صلاحیت های آتی می‌باشد:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- ایجاد طرزالعمل مناسب و مؤثر حسابداری و اداره، ریسک برای بانک و نظارت بر رعایت و تطبیق آن‌ها و اتخاذ تدابیر غرض بررسی حسابها و اسناد بانک.

۲- نظارت بر رعایت قوانین قابل تطبیق در بانک و ارایهٔ راپور به هیئت نظار در این مورد.

۳- ارایهٔ نظریات در رابطه به موضوعاتی که از طرف هیئت نظار به آن محول شده است.

۴- تجدید نظر بر فعالیت‌ها و معاملات بانک بر اساس پلان منظور شده توسط کمیتهٔ بررسی بانک به درخواست هیئت نظار یا سهامداران که جمعاً دارای بیش از (۱۰) فیصد حق رأی می‌باشند و یا مطابق اساسنامهٔ بانک.

(۲) اعضای کمیتهٔ بررسی دارای ترکیب تاق بوده و کمتر از سه عضو بوده نمی-تواند کمیتهٔ بررسی توسط مجمع عمومی سهامداران بانک برای یک دورهٔ چهار ساله انتصاب می گردند، انتصاب مجدد آنها برای دوره های بعدی به عین مدت مجاز می‌باشد.

مجمع عمومی سهامداران یک تن از اعضای کمیتهٔ بررسی را به عنوان رئیس کمیته بررسی تعیین می نماید.

(۳) تصامیم کمیتهٔ بررسی توسط اکثریت ساده آراء اعضای حاضر در جلسه اتخاذ می‌گردد. اعضاء نمی‌توانند از دادن رأی امتناع ورزند.

واجد شرایط بودن مدیران

مادهٔ بیست و هفتم:

شخص تحت شرایط آتی به عضویت هیئت نظار یا هیئت عامل و یا کمیتهٔ بررسی بانک منصوب شده می‌تواند:

۱– شایسته و مناسب باشد.

۲– عضو برحال یک هیئت یا کمیتهٔ بانک نباشد.

۳– از حق اشتراک در هیئتی که وی عضو آن است یا قرار است عضو آن شود، محروم نشده باشد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴– کارکن دولتی نباشد. امور تدریس ازین حکم مستثنی است.
۵– با یکی از مدیران بانک از طریق ازدواج یا روابط خویشاوندی تا درجه دوم نداشته، یا برادر رضاعی نباشد.

افشاء منافع تجارتی

مادهٔ بیست و هشتم:

(۱) اعضای هیئت نظار، هیئت عامل و کمیتهٔ بررسی حین انتصاب شان مکلف اند در رابطه به منافع تجارتی قابل توجه خود یا یکی از اعضای خانواده خویش را که بطور مستقیم یا غیر مستقیم دارا می‌باشد، برای هیئت مؤظف معلومات مکمل ارایه نمایند، این پروسه مطابق طرزالعملی که مجمع عمومی سهامداران تصویب می نماید، همه ساله صورت می‌گیرد.

(۲) در صورتی‌که موضوع منافع تجارتی عضو هیئت نظار، هیئت عامل یا کمیتهٔ بررسی بانک که دارای صلاحیت اتخاذ تصمیم می‌باشد مورد بحث قرار گیرد، عضو مکلف است درین زمینه در ابتدای مذاکرات معلومات مکمل ارایه نموده و در جریان تصمیم گیری اشتراک ننماید. حضور وی در جلسه به منظور تکمیل نصاب ضروری پنداشته نمی‌شود.

حفظ اسرار

مادهٔ بیست و نهم:

رؤسا، مدیران و کارکنان برحال و اسبق بانک مکلف به حفظ اسرار بانک بوده و نمی‌توانند از اطلاعاتی که در جریان خدمات خویش در بانک حاصل نموده اند به نفع شخصی استفاده نموده و یا آن‌را در اختیار سایر اشخاص قرار دهند، مگر مطابق حکم قانون این اطلاعات می‌تواند به مامورین، کارکنان و نمایندگان به شمول مفتشان، بررس ها، متولیان، متخصصین توظیف شده از طرف د افغانستان بانک و سایر مراجع دولتی و ادارت عدلی و قضائی که قانون یا محکمه ذیصلاح آن را مؤظف ساخته است، ارایه گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

سازمان دهی مجدد بانک

مادۀ سی ام:

سازمـان دهی مجدد، ادغام یا تجزیه بانک، بشمول بانک های کـه جـواز آن لغـو شده است، صرف به اجازه کتبی دافغانستان بانک صورت گرفتـه مـی‌توانـد. ایـن اجازه در صورتی صادر می‌شود که بانک یا بانک‌های که به این شکل بوجود آمده، جواز بانکی داشته و یا آن‌را دریافت کرده بتوانند.

محدودیت ها در مورد سهام استحقاقی بانک

مادۀ سی و یکم:

(۱) بانک نمی‌تواند در صورت تحقـق شـرایط آتی بدون اجازۀ دافـغانســتان بانک در یک نهاد حکمی مـشارکتی را کـه باعـث ایجـاد یـا ازدیـاد سـهم استحـــقاقی ذیصــلاحیـــت گردد، کسب نماید:

۱- نهاد حکمی، شرکت تابع بانک گردد.

۲- ارزش دفتری دارایی از (۱۰) فیـصد سـرمایه و ذخـایر دسـت نخـوردۀ بانـک بیــشتر باشد.

۳- ارزش دفتـری مجـموعی دارایی های بانـک از (۴۰) فیـصد سـرمایه و ذخـایر دست نخوردۀ بانک بیشتر باشد.

د افغانستان بانک می‌تواند این فیصدی را بالترتیب به (۱۵ و ۶۰) فیـصد افـزایش دهد.

(۲) سهامی که در جریان معاملات مـالی یا عملیات نجات یا در جریان خریداری سهام مشتری جهت فروش مجدد آن و یـا در نتیجـۀ اخـذ تـضمینات داده شـده حین عملیات که بصورت مؤقت نگهداری و یا به نام خود بانک به نفع دیگـران در امانت نگهداری می‌شود، به عنوان سهم استحقاقی ذیصلاحیت به منظور محاســبه حدود مشخص شدۀ مندرج فقرۀ (۱) این ماده به حساب نمی آید.

ســهامی که توسط بانک در مطابقت با احکام این فقره اکتساب مـی‌گـردد بـدون تعلل توسط بانک به فروش رسیده و یا به نحو دیگری از آن منصرف می‌گردد.

سهـامـی که در امانـــت بانک قرار دارد از این حـکم مستثنی است.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) اخذ اجازه مندرج فقرهٔ (۱) این ماده با ارایهٔ درخواست که حاوی مدارک آتی باشد صورت، گرفته می‌تواند:

۱- نسخهٔ تصدیق شده که نشان دهندهٔ تصمیم بانک مبنی بر اکتساب مورد نظر باشد.

۲- اندازهٔ سهم استحقاقی ذیصلاحیت بانک در سایر تشبثات به شمول سهم استحقاقی که از اکتساب مورد نظر بدست می‌آید.

۳- اندازهٔ سهام استحقاقی سایر تشبثات در بانک.

۴- فعالیت های اصلی تجارتی نهاد حکمی و سایر تشبثات مندرج اجزای (۲ و ۳) این فقره که بانک پلان مشارکت در آن را دارد و تشخیص دفتر مرکزی آن.

۵- در صورتی‌که نهاد حکمی در نتیجهٔ مشارکت مورد نظر به شرکت تابع بانک تبدیل گردد، فهرست مدیران آن ضم مدارک مربوط (مشابه مدارکی که در مورد مدیران بانک حین درخواست جواز بانکی مطابق مادهٔ نهم این قانون صورت می‌گیرد) لازمی می‌باشد.

۶- در صورتی‌که نهاد حکمی که بانک ارادهٔ مشارکت در آن را دارد، بانک غیر مقیم باشد، وجود تصدیق نامه که جدیداً توسط تنظیم کنندهٔ بانک‌های کشوری که دفتر مرکزی بانک غیر مقیم در آن واقع است، تائید کند که بانک غیر مقیم دارای جواز انجام فعالیت‌های داد و ستد، دریافت سپرده‌ها وسایر وجوه قابل باز پرداخت از عموم بوده و مخالفتی با اکتساب مورد نظر ندارد.

(۴) د افغانستان بانک در خلال سه ماه بعد از تاریخ دریافت درخواست، اجازه را مطابق حکم مندرج فقره (۳) این ماده صادر می‌نماید. موارد آتی از این امر مستثنی است:

۱- عدم رعایت حکم مندرج فقره (۳) این ماده.

۲- عدم شایستگی و مناسب بودن یک یا بیشتر از مدیران نهاد حکمی که در نتیجهٔ مشارکت مورد نظر به شرکت تابع بانک تبدیل شده باشد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۳- عدم موجودیت اطمینان از مدیریت سالم و محتاطانه مشارکت مورد نظر و یا تشبث نهاد حکمی به فعالیت‌های جنائی.

۴- عدم انجام وظایف نظارتی دافغانستان بانک، به علت این‌که تشبث غیر مقیم که در نتیجهٔ اکتساب جزء بانک گردیده و در کشوریکه دفتر مرکزی آن واقع است، بطور مؤثر نظارت نمی‌شود یا این‌که مقامات نظارتی آن کشور با د افغانستان بانک همکاری نمی‌نمایند.

(۵) د افغانستان بانک می‌تواند در صورت صدور جواز، میعاد مهلت حد اکثر جهت اکتساب مشارکت را تعیین نماید. در صورت رد درخواست دافغانستان بانک مکلف است دلایل آن‌را ارایه نماید.

(۶) بانکی که بدون رعایت احکام مندرج این ماده و بدون اجازهٔ کتبی قبلی د افغانستان بانک، مشارکت را اکتساب نموده و یا از رعایت میعاد مهلتی که از طرف د افغانستان بانک تعیین شده است تمرد نموده باشد، د افغانستان بانک به وی دستور می دهد که قبل از انقضای تاریخی‌که در دستور تعیین گردیده است، تمام یا قسمتی از سهم استحقاقی ذیصلاحیت خود را بفروشد و یا به نحو دیگری از آن منصرف گردد.

(۷) د افغانستان بانک می‌تواند حین حصول اطمینان از تشبثی که بانک در آن سهم استحقاقی ذیصلاحیت دارد و مرتکب فعالیت‌های جنائی گردیده یا مدیریت سالم و محتاطانهٔ بانک به خطر مواجه گردیده یا جواز بانکداری خود را از دست داده یا بانک غیر مقیم در کشوری که دفتر مرکزی آن واقع است بطور مؤثر نظارت نمی‌شود و یا این‌که مقامات نظارتی آن با د افغانستان بانک همکاری نمی‌نماید، به بانک دستور دهد که قبل از انقضای تاریخ تعیین شده در دستور، تمام یا قسمتی از سهم استحقاق خود را بفروشد و یا به نحو دیگری از آن منصرف گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فصل چهارم
ایجابات وظیفوی (التزامات عملیاتی)

اصول عمومی بانکداری

مادۀ سی و دوم:

(۱) بانک مکلف است امور اداری و فعالیت‌های خود را به‌صورت سالم و محتاطانه طبق احکام قانون، شرایط و محدودیت‌های منضمۀ جواز بانکداری یا اجازه نامه و سایر احکام، رهنمودها و دساتیری‌که توسط دافغانستان بانک صادر می‌شود، انجام دهد.

(۲) بانک مکلف به نگهداری منابع کافی سرمایوی وجهی قابل دسترس، تدارکات برای استهلاک دارایی‌ها، پرداخت دیون و جبران ضررهای احتمالی، حفظ و نگهداری اسناد و سوابق حسابداری داد و ستد، اتخاذ تدابیر مؤثر جهت جلوگیری از ضرر احتمالی ریسک و حصول اطمینان از سرمایه گذاری متنوع به منظور جلوگیری از ضرر دارایی‌های خود می‌باشد.

(۳) د افغانستان بانک می‌تواند معیارها و طرزالعمل نظارت احتیاطی بانک‌ها را پیشبینی و توسط مقررات وضع نماید.

(۴) رئیس هیئت عامل یا مسئول اداری مکلف است، درصورتی که سرمایۀ الزامی بانک کمتر از مقدار معینه طبق قانون و مقررات نافذه باشد موضوع را فوراً به د افغانستان بانک اطلاع دهد.

(۵) د افغانستان بانک می‌تواند به منظور تطبیق بهتر احکام مندرج این فصل در مورد فروع بانک‌های غیر مقیم مقررات جداگانه وضع نماید.

فعالیت های بانکداری

مادۀ سی و سوم:

(۱) بانک می‌تواند طبق احکام این قانون و شرایط وضع شده در جواز بانکداری آن، فعالیت‌های ذیل را انجام دهد:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- دریافت سپرده های پولی مانند سپرده‌های عندالمطالبه وسایر سپرده ها و یا سایر وجوه قابل باز پرداخت خواه تکتانه به آنها تعلق بگیرد یا نگیرد.
۲- اعطای اعتبار چه بوسیلهٔ رهن یا حق حبس مال،تضمین شده باشد و یا نه، بشمول اعطای اعتبارات مصرفی و رهنی بدون محدودیت، تمویل معاملات تجارتی به شمول خرید اسناد قابل معامله با تنزیل و بدون حق حصول از ظهر نویس، خرید حق حصول دین با تنزیل یا بدون حق حصول از فروشنده و اجارهٔ وسایل و تجهیزات، به شرط این‌که قیمت آن الی اختتام مدت اجاره پرداخته شود و اجاره دهنده مسئول ترمیم و سایر مصارف مربوط به آن، نباشد.
۳- خرید و فروش موارد آتی به نفع خود یا مشتریان به شمول خریداری اسهام مشتری جهت فروش مجدد آن و تهیهٔ خدمات دلالی:
- اسناد بازار پول به شمول چک، برات، حجت وگواهنامهٔ سپرده.
- اسعار خارجی.
- فلزات گرانبها و سنگ‌های قیمتی.
- اسناد مربوط به اسعار خارجی و تکتانه.
- سهام و سایر اسناد بهادار.
- قرار دادهای پیش خرید، قرارداد مستقبلی، قرارداد اختیار و سایر مشتقات مربوط به اسعار.
- موافقتنامه های معاوضه.
- اوراق قرضه.
۴- امضای تعهدات مشروط، شامل ضمانت‌ها و ورقه های اعتبار L/c به نفع خود یا مشتریان.
۵- تأمین خدمات تصفیوی یا خدمات انتقال پول، اسناد بهادار و اسناد پرداخت شامل چک ها، کارت‌های اعتباری و دبتی و سایر کارت‌های پرداخت، چک مسافرتی، برات بانکی، انتقالات تلگرافی الکترونیکی، دبت‌ها و کریدت‌های از قبل مجاز شده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۶- دلالی پول.
۷- حفاظت و نگهداری اشیای گرانبها، به شمول اسناد بهادار.
۸- فراهم آوری خدمات به‌حیث مدیر انتخاب کنندهٔ اسناد بهادار، مشاورت مالی یا نمایندگی مالی.
۹- فراهم آوری اطلاعات مالی و خدمات راپور دهی اعتبار، به شمول معلومات عمومی در مورد اقتصاد بازار.
۱۰- سایر فعالیت‌های فرعی ناشی از اجزای (۱ الی ۹) این ماده.

فعالیت های ممنوعه

مادهٔ سی و چهارم:

(۱) بانک نمی‌تواند به‌عنوان عامل، نماینده و شریک در تجارت عمده یا پرچون فروشی، به فعالیت های صنعتی یا تولیدی، حمل و نقل، زراعت، ماهی‌گیری، معدن، ساختمان، بیمه یا سایر فعالیت‌های تجارتی بپردازد. فعالیت‌های مندرج مادهٔ سی و سوم این قانون از این حکم مستثنی است.
بانک می‌تواند به اجازهٔ کتبی قبلی د افغانستان بانک به‌طور مؤقت در انجام یا مشارکت در انجام چنین فعالیت‌ها تا آنجایی که برای حصول مطالبات اش لازم باشد، ادامه بدهد.
د افغانستان بانک صلاحیت دارد آخرین میعاد دوام فعالیت را در انجام و مشارکت چنین فعالیت‌ها تعین نماید.

ایجابات احتیاطی

مادهٔ سی و پنجم:

(۱) بانک نسبت‌های حد اقل و حد اکثر آسیب پذیری ها و اشکال مدیریت ریسک وسایر ایجابات احتیاطی خود راجع به دارایی‌ها، اقلام خارج از بیلانس شیت و انواع مختلف سرمایهٔ ذخیرهٔ خویش را در مطابقت با مقررات د افغانستان بانک تنظیم نموده و مقررات و طرزالعمل‌هایی‌که در محاسبه این نسبت‌ها به‌کار می رود، تجویز می‌نماید. مقررات مذکور بعد از انقضای مدتی که برای بانک

(c) ketabton.com: The Digital Library

فـرصت بدهد تا نسبت دارایی‌ها و بدهـی‌های خود را با احکـام مقـرره هماهنـگ سازند، قابـل انفاذ می‌باشد.

(۲) بانک مکلف است دساتیر دافغانستان بانک را در موارد ذیل رعایت نماید:

۱- اتخاذ تدابیر لازم در مورد میزان منابع وجوه قابل دسترس در رابطه بـا ارزش یا تغییر ارزش دارایی ها به شمول ضمانت‌ها و گروی های دریافــت شـده یـا بـه میزان یا تغییر در میـزان دیون یا بدهی های بانک به بانک اجـازه داده مـی‌شـود که این ایجابات را توسط نگه داشتن سپرده های پولی نزد د افغانستان بانـک کـه ارزش معادل دارند، تأمین نماید.

۲- اتخاذ تدابیر لازم در رابطه به تعیین حد اکثر کل مبلغ اعتبار و سرمایه گذاری بانک‌ها و یا انواع به‌خصوص این اعتبارات و سرمایه گذاری‌ها.

۳- اتخاذ تدابیر لازم در رابطه به تعیین نرخ تکتانه، سر رسید و سایر شـروط کـه به انواع و اشکال مختـلف تمویل، اجـرا یا دریافت می‌گردد به شمول سپرده‌هـا و دیون مشـروط که در اوضاع و احوا ل استثنائی تجویز می‌شوند.

۴- اتخاذ تدابیر لازم در رابطه به طبقه بندی و ارزیابی دارایی‌ها و سایر تدارکات.

۵- رعایت شرایط ممنوعیت و محدودیت در موارد آتی:

- در مورد انواع یا اشکال اعتبار و سرمایه گذاری انجام شده و بدهـــی‌های قبول شده چه به شکل مشروط و یا غیر مشروط.

- در مورد هماهنگ ساختن سر رسید نرخ تکتانهٔ دارایی‌ها یـا سـر رسـید و نـرخ تکتانهٔ دیون.

- در مورد بیلانس خالص تحفظ ناشده، (تحفظ بـه ایـن مفهـوم عبـارت اسـت از اقدام مـالی که خطرات ناشی از تغـییرات در قیمت‌ها را جلوگیـری نماید)، اسعار خارجـی، فلزات گرانب‌ها و سنگ‌های قـــیمتی، اسـناد مبـــادله و نـرخ تکتـــانهٔ سهام و دیگـر اسنـاد بهادار، قراردادهای پیش خرید، موافقتنامـه هـای معاوضـه، قرارداد مـــستقبلی، قرارداد اخـتیار و سایر مـشتقات مربـوط بـه اسعـــار، سـهام، اوراق قرضه، فلزات گرانبها و نرخ های تکتانه کـه از یـک نـسبـت خـــاص تجـاوز کند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) بانک مکلف است ارزش سرمایه تنظیماتی را به شمول سرمایه و ذخایر دست نخوردهٔ آن معادل به حد اقل دوازده فیصد ارزش مجموعی دارایی‌های تعدیل شده نسبت به ریسک یا فیصدی بیشتر که عبارت از حد اقل نصف سرمایهٔ تنظیماتی مرکب از سرمایهٔ اصلی می‌باشد و توسط مقررات وضع شدهٔ د افغانستان بانک تعیین می‌گردد، تأمین نماید.

(۴) بانک در موارد آتی نمی‌تواند به شخص اعتبار اعطا نماید:

۱ – در صورتی‌که مقدار مجموعی اصل قرضه های حصول ناشده که به شخص اعطاء گردیده معادل (۱۵) فیصد سرمایهٔ دست نخورده و ذخایر بانک یا هر فیصدی بیشتر که توسط مقررات د افغانستان بانک تعیین گردیده باشد، تجاوز نماید.

۲- در صورتی‌که مقدار مجموعی اصل قرضه های حصول ناشده، خطرات بزرگ اعتبار بانک، طبق مندرجات مقررات د افغانستان بانک از دو صد فیصد سرمایه دست نخورده و ذخایر بانک یا هر فیصدی بیشتر که توسط مقررات صادر شده د افغانستان بانک تعیین گردیده است، تجاوز نماید.

(۵) محدودیت‌هایی که در جز (۲) فقرهٔ (۴) این ماده تصریح شده، نمی‌تواند در مورد آن اصل قرضه ای تطبیق گردد که کلاً بوسیله رهن و فروش سریع در بازار، طبق مقررات د افغانستان بانک تضمین گردیده است. بانک نمی‌تواند اعتبار تضمین شده را اعطا نماید که به اساس آن مقادیر کلی دریافت ناشده تمام اعتبارات تضمین شده به آن اشخاص از (۱۵) فیصد سرمایه دست نخورده و ذخیره وی بانک یا فیصدی بلندی که طبق مقررات مربوط د افغانستان بانک تعیین می‌گردد، تجاوز نماید.

(۶) به منظور تطبیق احکام مندرج این ماده، شخص می‌تواند شامل سایر اشخاص گردد که با وی به شکل مستقیم و یا غیر مستقیم طوری رابطه داشته که سالمیت مالی یکی از آنها بر سالمیت مالی دیگر آن یا عین عامل یا عوامل بالای سالمیت مالی بعضی یا تمام آنها اثر بگذارد، یا در نتیجهٔ ساختار این رابطه، شخص، مسئول پرداخت اعتبار واجب الادای آن گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

روابط بانک و مشتریان

مادۀ سی و ششم:

(۱) روابط بانک و مشتریان تابع موافتنامـه هـای عقـد شـده بـین آن‌هـا اسـت و شرایط و ضوابط آنها یک جانبه قابل فســخ نمی‌باشد، مگر این‌که در مـــوافتنامه هــــا طور دیگری ذکر شده باشد.

(۲) بانک می‌تواند شرایط و ضوابطی را که بر اساس آن با مــشـتریانش معـاملات را انجام می‌دهد، ذریعه موافقتنامه ترتـیب نماید. این موافقتنامـه‌هـا شـامل نـرخ هـای تکتانه، فیس‌ها و مـصارفی است که توسط بانک از بابـت مبـالغ موجـود در حساب‌های بانکی یا توسط مشتریان از بابـت اعـتبارات یـا خـدمات دیگـری کـه بانک تأمین می‌کند، قابل پـرداخت می‌باشند. شرایط بـــاز پرداخـــت اعتبـاراتی که بانک تأمین می‌کند، تکتانه وسایر مصارف از بابت مبلغ بدهی به بانـک صـرف برای روز هـای که چنین مبلغی حصول نشده است، قابل پرداخت می‌باشند.

(۳) بانک مکلف است در مورد شرایط و ضوابط مربوط به سپرده‌ها، پس اندازها و اعتبارات بانکی، مطابق مقررات وضع شدۀ د افغانستان بانک به مشتریان اطلاعات کافی ارایه نماید.

(۴) منازعات بین بانک داخلی و مشتریان داخلی و کلیه دعاوی مشتریان داخلـی علیه بانک غیر مقیم در رابطه به فعالیـت‌هـای دفـاتر نماینـدگی داخلـی، توسـط محاکم مربوط افغانستان حل و فصل می‌گـردد. حـل و فـصل منازعـاتی کـه از صلاحیت کمیسیون باشد، ازین امر مستثنی است.

(۵) در صورتی‌که سپرده‌های موجود در حـساب بـانکی بـه شـمول د افغانـستان بانک، تابع قواعد خاص باشـد، حـسابات فـوق غیـر فــعال شـمرده مـی‌شـود. در صورتی‌که دارندۀ یک حساب در ظـرف ده سـال در مـورد حـساب خـود ذریعـــۀ مـــعاملۀ ثبت شده یا مکاتبۀ رسمـی با بانک رابطه نداشته باشـد، در اولیـــن روز رسمی سال جدید، بانک ذریـعۀ پستـۀ راجـــستر شـده، اطلاعیـــه را بـه آخـرین آدرس دست داشتۀ دارندۀ حساب فرستاده و در آن جزئیات حساب غـیر فـعال را و اقلاً در یک روز نامۀ محلی، اسم دارندۀ حساب و جزئیـات حساب غـیر فعـال را

(c) ketabton.com: The Digital Library

به نشر می‌رساند. بعد از سپری شدن (۳۰) روز از اطلاعیه و نشریه، در صورتی‌که دارندهٔ حساب معلوم نگردد، بانک مکلف است راپور مفصلی را به د افغانستان بانک تقدیم و رقم موجود درحساب غیر فعال را به د افغانستان بانک تحویل دهد که در یک حساب خاص در د افغانستان بانک نگهداری شود. د افغانستان بانک می‌تواند وجوه این حساب خاص را در مواردی‌که لا زم بداند، مورد استفاده قرار دهد، هرگاه طی مدت ده سال دارندهٔ حساب یا ورثه وی، مدارک قناعت بخش در مورد مالکیت حساب غیر فعال خویش را به د افغانستان بانک ارایه نماید، دافغانستان بانک مکلف است مبلغ متذکره را مسترد نماید. بعد از انقضای مدت ده سال، تمام مبلغ موجود در حساب غیر فعال به وزارت مالیه انتقال و جزء عواید دولت محسوب می‌گردد.

پرداخت بدهی قبل از سر رسید

مادهٔ سی و هفتم:

(۱) بدهکار بانک می‌تواند کلیه یا قسمتی از قرضه های خود به بانک را در هر موقعی قبل از سررسید تاریخ موافقت شده بپردازد.

(۲) پرداخت های مندرج فقرهٔ (۱) این ماده در بدل فیس پیش پرداخت که به اساس موافقتنامهٔ جداگانه تعیین گردیده باشد، صورت گرفته می‌تواند.

(۳) بانک می‌تواند بدهی هایی را که طور اقساط قابل پرداخت باشد، به‌صورت جزء متناسب با اقساط یا تنها در قسط بعدی محاسبه نماید.

(۴) سایر موافقتنامه هایی که حق پیش پرداخت های مندرج فقره های (۱، ۲ و ۳) این ماده را رد یا محدود نماید، فاقد اعتبار پنداشته می‌شود.

(۵) بانک مکلف است در موافقتنامه‌ای که به اساس اعتبار تأمین می‌گردد، اندازهٔ فیس پرداخت را (در صورتی‌که موجود باشد) قبل از موعد اصل پول اعتبار آن، معین نماید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

قروض تضمین شده

مادۀ سی و هشتم:

(۱) بانک می‌تواند از مشتریان خـویش تقاضـا نمایـد کـه بـدهی هـای مربـوط را توسـط رهن، ضمانت یا تعهد دیگـری تـضمین نمایـد، بانـک نمـی توانـد سـهام سـرمایه سـهامی خـود را بعنـوان تـضـمین بـدهی بـدون اجـازۀ کتبـی قبـلی دافغانستان بانک قبول نماید.

(۲) در صورتی که از پرداخت بدیهی که توسط رهن یا حق حبس مـال منقول و رهن غیر منقول و سایر کالا های ثبت شـده، تـضمین گردیـده، تخطـی صـورت گیرد، دارایی منقول و غیر منقول تضمین شده به اسـاس مزایده یا از طریـق دلا ل در بازار عمـومی مطابق قانون به فـروش مـی‌رسـد، بانـک مـی‌تـواند جهـت خریداری دارایی مذکور سهیم گردد.

(۳) در صورتی‌که دارایی های مندرج فـقرۀ (۲) این ماده، به اساس مزایـده یـا در بازار عمومی معادل قیمت حد اقل مـبلغ بدهی و مصارف فروش، به فروش نرسد، طرفین می توانند طبق موافقتنامۀ جداگانه، دارایی را طور دیگر بفروش برسـانند، در صورت عدم موافقه بنابر درخواست یکی از طرفین، محکمۀ مربـوط صـلاحیت دارد در رابطه به فروش آنها تصمیم اتخاذ نماید.

(۴) درحالت مندرج فقرۀ (۳) این ماده بانک می‌تواند دارایی ها را خریداری نماید.

(۵) بانک مکلف است بعد از وضع مبلغ بـدهی حـصول نـا شـده و مـصارف آن و پرداخت بدهی های سایـر اشخاص که دارایی متذکره تحت رهن آنهـا قـرار داده شده است، باقی ماندۀ آنرا به مـالک بپردازد.

(۶) در صورتی‌که ماحصل فروش دارایی مذکور بعد از وضع مصارف فروش، کمتر از مقدار مقروضیت حصـول ناشـده باشد، مبلغ باقی مانده چنین قرضه ها، بدهی شخص مدیون به بانک محسوب می‌گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اسناد معاملات و تعهدات

مادۀ سی و نهم:

(۱) بانک مکلف است مدارک و اسناد ذیل معاملات مربوط را برای مدت حد اقل ده سال در دوسیه‌ها نگهدارد:

۱- درخواست و کلیه مدارک قرارداد مربوط به معامله به شمول موافقتنامه‌های اعتبار، ضمانت و رهن.

۲- اسناد و سوابق مالی طرف‌های مقابل بانک به شمول قرض گیرنده‌ها و ضامن‌ها و مدارک مستند دیگر که بانک در تصویب معامله به آنها استناد نموده است.

۳- سند کتبی امضاء شده مبنی بر منظوری معامله توسط بانک.

۴- موافقتنامه‌های مربوط به حساب بانکی مشتریان.

۵- سایر مدارک که در مقررات دافغانستان بانک تجویزگردیده است.

(۲) اسناد مندرج فقرۀ (۱) این ماده به شکل الترونیکی نیز نگهداری می‌گردد.

اعتبار بانکی به اشخاص وابسته

مادۀ چهلم:

(۱) بانک نمی‌تواند به شخص وابسته در موارد آتی اعتبار اعطاء کند:

۱- در صورتی‌که شرایط و ضوابط مالی اعتبار توسط هیئت عامل یا هیئت نظار بانک تصویب نگردیده باشد.

۲- در صورتی‌که اعتبار به یک مدیر یا کارمند بانک اعطا شده باشد و مبلغ مجموع اعتبار پرداخته شده حصول ناشده از معادل (۳۵) فیصد حقوق سالیانه وی تجاوز نماید یا مبلغ مجموع اعتباراتی‌که به سایر اشخاص وابسته پرداخته شده و حصول نشده از معادل (۱۰۰) فیصد سرمایه و ذخایر دست نخورده بانک تجاوز کند.

۳- شرایط مندرج فقرۀ (۲) این ماده در مورد قرضه‌ها و اعتبارات تضمین شده مطابق به معیارهای تعیین شدۀ مندرج مقررات دافغانستان بانک و یا اعتبارات

(c) ketabton.com: The Digital Library

رهن شده در برابر املاک عقاری که ارزش برآورده شدۀ آن از اصل مبلغ مجموع قرضه به اندازه یک سوم اضافه باشد، تطبیق نمی‌شود.

۴- در صورتی که اعتبارات به اشخاص وابسته با شرایط وضوابطی اعطاء شود که مفیدیت آن به بانک از مفیدیت اعتباراتی که بشکل معمول به عامۀ مردم اعطاء می‌شود، کمتر باشد.

(۲) بانک مکلف است از اعطای اعتبار به اشخاص وابسته فوراً به هیئت بررسی اطلاع دهد، در صورتی‌که اعتبار به یک شخص وابسته بدون رعایت حکم مندرج فقره (۱) این ماده اعطاء شده باشد، چنین اعتبار فوراً باز پرداخت می‌شود. اعضای هیئت عامل و هیئت نظار به‌طور انفرادی و دسته جمعی بابت پرداخت اصل پول، بهره و سایر مصارف مربوط دیگر اعتباری که مغایر حکم فقره (۱) این ماده با آگاهی و بدون اعتراض به آنها اعطاء شده باشد، شخصاً مسئول می‌باشند.

(۳) شخص وابسته به منظور این ماده عبارت است از:

۱- مدیر بانک.

۲- شخصی که با یکی ازمدیران بانک به سبب ازدواج، نسب، خون شریکی یا خویشاوندی حد اکثر تا درجه دوم، تبنی و رضاعی رابطه داشته باشد.

۳- شخصی‌که به تنهایی یا طور شراکت با یک یا چند شخص یا از طریق یک یا چند شخص دارای سهم استحقاقی ذیصلاحیت در بانک یا هر تشبث دیگر باشد. مدیر چنین بانک و تشبث نیز شامل این حکم است.

منع خدمات بانکی در رابطۀ ارتکاب جنایات

مادۀ چهل و یکم:

(۱) بانک نمی‌تواند برای اشخاص که هویت‌شان مجهول باشد، حساب و خدمات بانکی را فراهم نماید.

(۲) بانک مکلف است هویت مشتریان خود را که حساب بانکی را افتتاح می-نمایند یا به نحوی از بانک جهت فعالیت‌های بانکی به شمول انتقال وجوه یا اسناد بهادار یا معاملات اسناد بهادار، پرداخت اسناد قابل معامله یا طبق مقررات از سایر فعالیت های د افغانستان بانک استفاده می کنند، ثبت نماید. بانک مکلف

(c) ketabton.com: The Digital Library

است از مشتری تقاضا نماید تا اطلاعات کافی در مورد هویت هر شخص دیگر که در چنین حساب‌ها ذینفع می‌باشد، یا چنین فعالیت‌ها به نفع آن‌ها انجام می-گیرد، به بانک ارایه نماید. بانک‌ها هویت هر یک ازین اشخاص را ثبت و اسناد مدارک مربوط به هویت آن‌ها را حفظ می‌نمایند.

(۳) بانک نمی‌تواند حساب یا خدمات بانکی را برای یا به نفع یک شخص فراهم کند. بانک مکلف است تقاضا و یا درخواست مبنی بر نگهداشت حساب بانکی و انجام خدمات بانکی را برای یا به نفع چنین شخص به د افغانستان بانک اطلاع دهد.

فصل پنجم

حسابداری، راپور دهی و تفتیش

صورت حسابات مالی و راپور های احصائیوی

مادهٔ چهل و دوم:

(۱) بانک مکلف است حسابات ثبت ها و اسناد را نگهداشته و صورت حسابات ربع وار و سالانه را مطابق مقررات د افغانستان بانک که در بر گیرنده معیارهای سالم و قبول شده حسابداری که منعکس کنندهٔ دقیق فعالیت‌ها و شرایط مالی بانک می‌باشد، تهیه نماید.

(۲) صورت حسابات مالی بانک منعکس کنندهٔ فعالیت‌ها و شرایط مالی شرکت های تابع انفرادی یا دسته جمعی می‌باشد.

(۳) بانک غیر مقیم دارای یک یا بیشتر از یک فرع یا دفتر نمایندگی، مکلف است احکام مندرج این ماده را غرض تهیه حسابات اسناد جداگانه و پروفورمه صورت حسابات مالی برای هر دفتر رعایت نماید.

(۴) بانک‌های مشغول فعالیت در کشور مکلف اند، راپورهای سالانه، ربعوار یا راپور های با فاصله زمانی کمتر خود را که در برگیرنده احصائیه های پولی، راپور عواید و مخارج، قرضه های صعب الحصول، خسارات ناشی از قرضه‌ها و تدارکات، وضعیت اسعار، نرخ تکتانه و امثال آن باشد، طبق مقررات د افغانستان بانک و در

(c) ketabton.com: The Digital Library

مطابقت به معیارها و عمل کردهای قبول شدۀ احصائیوی بین المللی تهیه و به دسترس د افغانستان بانک قرار دهند.

مؤسسات مالی غیر بانکی و نمایندگان آن‌ها که در کشور مشغول فعالیت هستند، نیز تابع این حکم می‌باشند.

(۵) د افغانستان بانک مکلف است معلومات جمع آوری شدۀ احصائیوی از بانک‌ها و دیگر مؤسسات مالی را مطابق نیازهای سیاست گذاری مورد ضرورت عامه و ایفای مسئولیت هایش در قبال ادارات بین المللی را جمع آوری و تنظیم نماید.

بانک‌ها وسایر مؤسسات مالی و نمایندگان آن‌ها مکلف اند معلومات در مورد معاملات افراد و یا شرکت های خاص مورد نیاز، جمع آوری احصائیه‌ها در امر سیاست گذاری، نظارت و مسئولیت‌های احصائیوی را تهیه و در اختیار د افغانستان بانک قرار دهد.

(۶) د افغانستان بانک نمی‌تواند معلومات احصائیوی را که در اثر آن شهرت و هویت اشخاص و شرکت‌ها به عامۀ مردم افشاء شود، نشر نماید، در صورت انتشار، مرتکب طبق احکام قانون مجازات می‌گردد، مگر این‌که معلومات قبلاً در اختیار عموم مردم قرار گرفته باشد.

(۷) د افغانستان بانک می‌تواند جهت انجام وظایف خوبتر نظارتی، معلومات مندرج فقره (۶) این ماده را به ناظرین و مقامات ذیصلاح فراهم نماید، مشروط براین‌که چنین نظارت کنندگان و مقامات ذیصلاح طبق قانون و مقررات محرمیت ثبت های بانکی و پولی، مجاز به دریافت چنین معلومات باشند.

(۸) د افغانستان بانک می‌تواند علیه بانک، مؤسسه مالی و نمایندۀ آن‌ها در صورت ارایۀ معلومات نامکمل، تأخیر در راپور دهی و عدم راپور دهی نادرست و ارایۀ راپور غلط و گمراه کننده، تعزیرات مالی و اداری وضع کند.

بررس مستقل بیرونی

مادۀ چهل و سوم:

(۱) بانک های داخلی مکلف اند یک نفر بررس مستقل بیرونی با تجربه را که مورد تائید د افغانستان بانک باشد انتصاب نماید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

بررس مکلف است طبـق معیارهـای وضـع شـده در مقـررات د افغانـستان بانـک وظایف ذیل را انجام دهد:

۱- کمک در تحـفظ سیستم‌ها و اصول منـاسب حسابداری بانک.

۲- کمک در تحفظ کنترول های مناسب مالی و سیستم وطرزالعمل ادارهٔ ریسک.

۳- تهیه و ارایهٔ راپـور سالانه برای هیئت نظار همراه با ارزیابی و بررسی گزارشات مـالی جهت دریافت یک تصویر کامل و منصفانه از وضع مـالی بانک در مطابقـت به احکام این قانون.

۴- اطلاع هر گونه تخلف از احکام این قانـون وسایر مقررات د افغانستـــان بانـک که از طرف نمایندهٔ بانک، کـارمنـد و یا مدیر ارتکـاب گردیـــده، بـه دافغانـستان بانک.

۵- اطلاع به د افغانستان بانک از هر گونه تخلفات و نـواقص اداری ایکـه موجـب بروز ضرر قابل توجه به بانک می‌گردد.

(۲) فرع یا نمایندگی داخلی بانک‌های غیر مقـیم نیـز مکلـف بـه رعایـت احکـام مندرج فقره (۱) این ماده می‌باشند.

انتشار صورت حساب‌های مالی و راپور بررس‌ها

مادهٔ چهل و چهارم:

(۱) بانک مکلف است در خـلال مدت سه مـاه بعـد از پایـان سـال مـالی صـورت حسابات مالی بررسی شده مجموعی خویش را همراه با راپور بررس‌های بیرونی به د افغانستان بانک، سهامداران و در صورت ضرورت به دسترس عمـوم مـردم قـرار دهند.

(۲) بانک غیر مـقیم دارای فرع یا دفتر نمایندگـی داخلی مکلف است در خـــلال سه مـاه بعد از پایان سال مـالی، صورت حسابات مـالی بررسـی شـده مجمـوعی، پروفورمه حسابات مـالی بررسی شده و مجموع راپورهای بیـــرونی خـود را بـه د افغانستان بانـک تسلـیم و در صورت ضرورت به دسترس عموم مردم قرار دهد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

گزارشات تفتیش

مادۀ چهل و پنجم:

(۱) بانک مکلف است راپور اداره و فعالیت، موجودیت وجوه قابل دسترس و پرداخت دیون و منافع احتمالی خود و شرکت های تابع خود را به دافغانستان بانک گزارش دهد، این گزارش مطابق شکل و تفصیل و فواصل زمانی که د افغانستان بانک طبق مقررات مربوط تجویز می‌نماید، تهیه و ارایه می‌گردد.

(۲) بانک داخلی و شرکت تابع آن توسط مفتشان د افغانستان بانک یا بررسان که از طرف د افغانستان بانک انتصاب می‌شوند، تفتیش می‌گردد.

این بررسان می‌تواند شامل کارمندان کشور دیگر که وظیفه نظارت پولی یا احتیاطی فعالیت‌های بانکی در آن کشور را دارد، بوده و مسئولیت تفتیش شرکت تابع، فرع یا دفتر نمایندگی داخلی یک بانک غیر مقیم که دفتر مرکزی آن در آن کشور قرار دارد، یا تفتیش یک بانک داخلی که دارای سهم استحقاقی ذیصلاحیت در چنین بانک غیر مقیم است، یا تفتیش بانک داخلی که چنین بانک غیر مقیم در آن دارای سهم استحقاقی ذیصلاح است، را به‌عهده گیرد.

(۳) د افغانستان بانک و بررسان آن در جریان تفتیش مطابق فقره (۲) این ماده دارای صلاحیت های آتی می‌باشند:

۱- دخول به دفتر بانک یا شرکت تابع آن و بررسی حساب‌ها، دفاتر، مدارک و سایر سوابق بانک یا شرکت تابع آن.

۲- کسب اطلاع از مدیران، کارمندان و نمایندگان بانک یا شرکت تابع آن در مورد موضوعات مربوط به اداره و فعالیت‌های بانک یا شرکت تابع.

۳- د افغانستان بانک می‌تواند غرض دسترسی به دفاتر، حساب‌ها و ثبت‌های بانک یا شرکت‌های تابع آن به منظور ارزیابی در صورت لزوم از نیروهای امنیتی تقاضای استعمال زور و قوت را نماید.

۴- فروع و دفتر نمایندگی داخلی بانک غیر مقیم مکلف اند راپورهای در مورد اداره و فعالیت خود را تهیه و به دافغانستان بانک ارایه کنند، این راپورها مطابق به شکل و تفصیل و در فواصلی‌که توسط د افغانستان بانک طبق

(c) ketabton.com: The Digital Library

مقررات مربوط تجـــویز، تهیه و ارایه می‌شود، طبق مفاد منـدرج فقـرات (۲ و ۳) این مـاده فرع و دفتر نمایندگی از طرف مفتشان د افغانستان بانک یا بررسان که توسط د افغـانستان بانک انتصاب گردیده در محل تحت تفتیش قرار می‌گیرند.

۵- بانـک داخلی و هر یک از شرکت هـای تـابع، فـروع یـا دفـاتر نماینـدگی آن مکـلف اند، به مفتشان د افغانستان بانک و بررسان که توسط د افغانـستان بانـک انتصاب می‌گردند، اجازه ورود داده و به طور کامل در انجام وظایف شان همکاری نمایند.

۶- د افغانستان بانک نمی‌تواند به تفتیش، تهیه گزارش و ارایۀ اطلاعات براسـاس درخواست اشخاص یا سازمان‌ها اقدام نماید.

تنظیم کننـدگان بانک خارجی، حکم منـدرج این قانون یا حکم محکمۀ ذیصلاح ازین امر مستثنی است.

۷- د افغانستان بانک می‌تواند راپور تفتیش خود را تهیه و یـک نسخـه آن را در خـلال یک ماه بعد از اتمام تفتیش بانک، شرکت تابع، فرع یا دفتر نمایندگی آن، به بانک یا دفـتر مذکور بفرستند.

فصل ششم
تدابیر اجرائی

اقدام بازدارنده

مادۀ چهل و ششم:

(۱) هرگـاه د افغانـستان بانـک بنـابر دلایـل مؤجـه و مـستند متـیقن شـود کـه موجودیت وجوه قابل دسترس و پرداخت دیون یک بانک بـه دلیـل اینکـه اداره و فعالیت های خود را به صورت نا سالم و یا غیر محـــتاطـانه به پیش برده یا ایـن-که به نحوی از احکام مندرج قوانین مربوطه، مقررات و دساتیر د افغانستان بانک، شرایط یا محدودیت‌های که به جواز، اجازه نامه یا اجازه که توسط د افغانـستان بانک به بانک بشکل ضمـیمه صـادر شده است تخطی کرده یـا بـه خطـر مواجـه

(c) ketabton.com: The Digital Library

است، د افغانستان بانک می‌تواند کتباً به بانک اطلاع داده و اخطار کتبی عـــنوانی آن صادر نماید.

(۲) هر گاه د افغانستان بانک تشخیص نماید که بانک اخطار کتبی منـدرج فقـره (۱) این ماده را رعایت نمی‌کند، می‌تواند به‌طور کتبی از بانک مطالبـه نمایـد کـه در خـلال دو هفته از تاریخ صدور امـریه، برنامه عمل جلوگیری از چنین تخلفات را به د افغـانسـتان بانک ارایه نماید.

(۳) در صورتی‌که بانک در ارایهٔ به موقع برنامهٔ عمل مندرج فقره (۲) ایـن مـــاده اهـمـال نماید یا دافغانستان بانک تشخیص نماید کـه برنامـه ارایـه شـده کـافی نمی‌باشد و یـا بعـداً بانـــک در اجـرای برنامـه مـذکور ســهل انگـاری نمایـد، د افغانستان بانک می‌تواند بانک را مکلف به اجرای اقـدامـات باز دارنده فوری سازد.

پلان انجام اقدامات اصلاحی

مادهٔ چهل و هفتم:

(۱) هر گاه د افغانستان بانک تشخیص نماید که موجودیت وجوه قابل دسترس یا پرداخت دیون بانک بنابر اداره یا فعالیت‌هـای ناسـالم و غیـر محتاطانهٔ بانـک یـا نسبـت عدم رعایت قانون، مقررات یا دسـاتیر دافغانستان بانـک مبنـی بـر وضـع شرط یا محدودیتی که به جـواز، اجازه نامه یا اجازه ضمیمه شده است، بـه خطـر مواجه باشد، دراین صورت دافغانستان بانک مکلف است به‌طـور کتبـی در مـــورد کشف موضوع به بانک اطلاع داده و دستور بدهد که در خلال مدت معینه برنامـه کتبی مبنی بر اقدامات اصـلاحی را ترتیـب و پیـشنهادات مـشرح جهـت رفـــع نواقـــص و ضعف‌های اداری بانک را در خـلال برنامه زمانی واقع بیـــنانه و اثـرات این اقدامات را در اداره، فعالیت ها و شرایط مالی بانک در جریـان اجـرای برنامـه ارزیابی نموده، به د افغانستان بانک تقدیم نماید.

(۲) د افغانستان بانک حین دریافت برنـامه منـدرج فقـره (۱) ایـن مـاده اعـضای هیئت عامل و هیئت نظار بانک را در صورتی‌که قضیه مربوط به فرع داخلی بانک غیر مقیم باشد، مدیر آن فرع را به جلسـه رسیدگی دعـوت مـی‌نمایـد تـا برنامـه اقـــدامات اصلاحی و طـرزالعمـــل اجرای آن مورد بحث قرار گیـرد، د افغانـستان

(c) ketabton.com: The Digital Library

بانک می‌تواند برخی یا کلیه مالکین بانک را به شرکت در جلسه رسیدگی دعوت کند.

جلسه رسیدگی هنگامی به پایان می‌رسد که یک برنامۀ قابل قبول برای د افغانستان بانک در آن تصویب شود، بعداً بانک با همکاری نزدیک د افغانستان بانک برنامه را عملی می‌نماید، در صورت لزوم با اجازۀ کتبی قبلی د افغانستان بانک در آن تغیرات و تعدیلات وارد آمده می‌تواند.

طرزالعمل اجرای اقدامات اصلاحی عاجل

مادۀ چهل و هشتم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف است در صورت کشف حالات آتی، بطور کتبی به بانک اطلاع داده و دستور اقدامات اصلاحی عاجل را جهت رعایت احکام این قانون، در مدت زمان معین که در دستور مشخص می‌شود صادر نماید:

۱- در صورتی که بانک از اجرای اقدامات اصلاحی مندرج مادۀ چهل و هفتم این قانون تخطی نموده باشد.

۲- در صورت موجودیت وجوه قابل دسترس و پرداخت دیون، بانک بنابر اداره یا فعالیت ناسالم و غیر محتاطانه به خطر مواجه شده باشد.

۳- قانون، مقررات و یا دساتیر دافغانستان بانک یا هر شرط و محدودیتی که به جواز، اجازه نامه یا اجازۀ د افغانستان بانک ضمیمه گردیده است، بانک آن‌را نقض نموده و برای جلوگیری آن اقدامات اصلاحی عاجل لازم باشد.

(۲) برعلاوه حکم مندرج فقره (۱) این ماده د افغانستان بانک دارای صلاحیت های ذیل می‌باشد:

۱- اعمال جریمه معادل حد اکثر یک فیصد مبلغ رسمی سرمایه پرداخت شدۀ بانک.

۲- اصدار دستور به بانک غرض استخدام یک بررس بیرونی به مصرف خودش برای انجام بررسی امور بانک که به د افغانستان بانک قابل قبول باشد.

۳- اصدار دستور به بانک مبنی بر انجام کلیه یا برخی از امور آتی:

- سبکدوشی مدیر، مامور یا کارمند بانک از وظیفه.

(c) ketabton.com: The Digital Library

- حصـول اطمینان مبنی بر این‌که بدون اجازهٔ د افغـانستان بانک مدیر، مامور یـا کـارمند در مدیریت یا اجرای داد وستد بانک شرکت نه نموده است.

- انتصاب شخص یا اشخاص مورد اعتماد د افغانستان بانک منحیـث اداره کننـدهٔ بانک برای مدت تعیین شده در دستور.

۴- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم اعـطای امتیازات مـالی به هیچ شخص.

۵- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم قبول سپرده هیچ مبلغ.

۶- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم اعطای قرضه.

۷- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم قبول هیچ پرداختی به حـساب سـرمایه و سهم.

۸- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم باز پرداخت هیچ مبلغ از بابت سهم.

۹- اصـدار دستور به بانک مـبنی بر عدم پرداخت هیچ مفاد سهم.

۱۰- اصـدار دستور به بانک مبنی بر عدم اعطای اعتبار و باز پرداخت.

۱۱- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم پرداخت یا انتقـال به هیچ شخص.

۱۲- اصدار دستور به بانک مبنی برعدم پـذیرش موافقتنامـهٔ مـشروط و یـا غیـر مشروط به منظور پرداخت و انتقـال مبالغ مندرج جزء (۱۱) فقرهٔ (۲) این ماده.

۱۳- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم پذیرش مسئولیت مـــالی مـشروط و یـا غیر مشروط از طرف هیچ شخص.

۱۴- اصدار دستور به بانـک مبنـی بـر عـدم افـزایش سـرمایهٔ آزاد تحـت تـأمین سهامداران بانک.

۱۵- اصدار دستور به بانک مبنی بر عدم وارد آوردن تغییرات در طرزالعمـل ادارهٔ بانک.

(۳) دساتیر مندرج فقره (۲) ایـن مـاده بـدون محـدودیت در مـوارد ذیــل قابـل تطبیق می‌باشد:

۱- در مـورد برخی یا کلیه موضوعات مندرج اجزای فقره (۲) این ماده.

۲- در مورد طبقه یا طبقات به خصوص موارد مندرج اجزای فقره (۲) این ماده.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴) د افغانستان بانک مکلف است رهنمود های مشخص در رابطه بـه طرزالعمـل استفاده از دساتیر مندرج اجزای (۱۰ و ۱۱) فقره (۲) این مـاده تنظـیم نمـوده و نشر کند.

استماع رسیدگی

مادۀ چهل و نهم:

(۱) حینی‌که د افغانستان بانک تصمیم بگیرد تا مطابق احکام مواد چهل و ششم، چهل و هفـتم و چهل هـشتم ایـن قـانون بـه یـک بانـک دسـتور صـادر نمایـد، یادداشتی‌کـه حاوی اتهامات مبنی بر نقض یا احـتمـال نقض این قانون، مـقررات و سایر دساتیر د افغانستان بانک بوده، ضم حکم یـا دسـتور مـورد نظـر و برنامـه زمانی اجرای دستورات جهت اتخاذ تصمیم در مـورد ارسال یا عدم ارسال دسـتور پیشنهاد شده، به بانک ابلاغ می‌شود.

اولین جلسه رسیدگی که حد اقل دو هفته بعد از ابلاغ آگاهی، وقت‌تر، یا چهـار هفته بعد از تاریخ ابلاغ آگاهی، ناوقت تر نباشد، تعیین می‌گردد.

د افغانستان بانک می‌تواند جلسات بعدی را توسـط آگـاهی، کـه حـاوی تـاریخ و محل اجلاس باشد، بطور کتبی، حد اقل دو هفته قبل از تاریخ انعقاد آن، به بانک اطلاع دهد، مگر این‌که بانک به ترتیبات دیگری موافقه کرده باشد.

رسیدگی هنگامی به پایان می‌رسد که د افغانستان بانک، بعـد از یـک جلـسه بـه بانک اطلاع دهد که به جلسات بعدی نیاز نیست.

(۲) هر گاه نمایندۀ با صـلاحیت بانـک در جلـسۀ رسـیدگی حاضرنـشود، چنـین پنداشته می‌شود که به دستور پیشنهادی د افغانستان بانک رضـایت دارد، دریـن صورت دستور پیشنهادی صادر و به بانک ابلاغ می‌گردد.

(۳) در خلال یک هفته بعد از پایان رسیدگی، د افغانستان بانک در مورد صدور و یا عدم صدور دستور تصمیم اتخاذ نموده و به‌طور کتبی به بانک اطلاع مـی‌دهـد. در صورتی که تـصمیم به صدور دستور اتخاذ شود، دسـتور فـوراً صـادر شـده و همراه با متن تصمیم به بانک ابلاغ می‌گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

دستور مؤقت

مادهٔ پنجاهم:

(۱) د افغانستان بانک طبق احکام مندرج مادهٔ چهل و نهم این قانون دستور مؤقت را قبل یا در جریان رسیدگی به اتکاء دلایل ذیل صادر می‌نماید:

۱- سرمایهٔ مربوط بانک به کمتر از (۷۵) فیصد سرمایه‌ای که طبق قانون یا مقررات د افغانستان بانک الزامی اعلان شده است، کاهش یافته یا مواجه به خطر کاهش باشد.

۲- دفاتر یا اسناد بانک طوری نا تکمیل یا غیر دقیق باشد که دافغانستان بانک قادر نگردد، از طریق روش های نورمال نظارتی، شرایط مالی بانک یا جزئیات معاملاتی را که تأثیر قابل توجهی بالای شرایط مالی بانک داشته باشد، ارزیابی نماید.

(۲) دستور مؤقت با صدور آن نافذ و در جریان رسیدگی کلاً رعایت می‌گردد، دستور مؤقت وقتی خاتمه می‌یابد که د افغانستان بانک آن را رسماً بی اعتبار اعلان نموده یا طبق احکام مندرج مواد چهل و ششم، چهل و هفتم و چهل و هشتم این قانون، دستور دیگری صادر نماید.

(۳) دستور مؤقت ضم یادداشت که دربر گیرنده تمام اتهامات مبنی بر تخلفات یا خطر وقوع تخلفات از طرف بانک می‌باشد، صادر گردیده و مطابق حکم مندرج مادهٔ چهل و نهم این قانون تاریخ رسیدگی تعیین و در مورد الغا یا تعویض دستور مؤقت تصمیم اتخاذ می‌شود.

صدور، انفاذ و اختتام دساتیر

مادهٔ پنجاه و یکم:

(۱) دستور دایمی یا مؤقت که مطابق این قانون به بانک صادر می‌شود، کتبی بوده و در برگیرنده تمام اقداماتی می‌باشد که بانک مکلف به انجام آن است.

دستور دایمی یا مؤقت می‌تواند وقت و یا مدت زمانی را که در طول آن بانک مکلف به رعایت آن می‌باشد تعیین نماید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) دستور دایمی یا مؤقت به دفـتر مرکزی بانک صادر می‌شود. هـر گـاه دستور دایمی یا مؤقت مربوط به یک فرع داخلی یا دفتر نمایندگی داخلی یک بانک غیر مقیم باشد، می‌تواند به آن دفـتر ابلاغ گردد. دستور دایمی یا مؤقت ضم یک نقل از متن تصمیم افغانستان بانک در مورد صدور دستور دایمی یـا مؤقـت مـدارک و دلایل صدور آن و مفاد قانونی که دافغانستان بانـک را مجـاز بـه صـدور دسـتور دایمی یا مؤقت می‌نماید ارسال می‌گردد.

(۳) دستوری را که د افغانستان بانک به سایر بانک‌ها صادر می‌نماید و مورد قبول آن بانک قرار نمی‌گیرد، در خـلال سی روز از تاریخ ابلاغ، جهت تجدیـد نظـر بـه کمیسیون محول شده می‌تواند.

(۴) دستور دایمی یا مؤقت از زمان ابـلاغ آن به بانک نافذ مـــی‌باشد، مگر این‌کـه تاریخ دیگری برای انفاذ آن تعییــن گردیده باشد. دستـور دایمی یـا مـــؤقت تـا زمانی‌که براساس شرایط مندرج خود خاتمه نیابد یـا اینـــکه دستـــور دایمـی یـا مؤقت دیـگر د افغانـستان بانک جایگزین آن نشود، یا این‌که در خـــلال تجـــدید نظر بر اساس تصمیم کمیسیون فـسخ نگردد، یا این‌که د افغانـسـتـان بانـک لغـو آن‌را کتباً به بانک ابـلاغ ننماید، به قوت خود باقی بوده و کلاً قابـل رعایـت مـی-باشد.

هر گاه نیازی به ادامه انفاذ دستور دایمی یا مؤقت نباشد، د افغانستان بانک آن‌را لغو می‌نماید.

(۵) دستور دایمی یا مؤقت دافغانستان بانک، احکام مندرج اساسنامه بانک، جـواز بانکداری، اجازه نامه یا اجازه را که توسط دافغانستان بانک به بانـک صـادر شـده است، قرارداد یا ترتیبات که بانـک طـرف آن اســت و مـوانعی در جهـت اجـرای دستور دایمی یا مؤقت ایجاد می کند را، ملغی مـی نمایـد، چـه ایـن قـرارداد یـا ترتیبـــات قبل و چه بعد از دستور دایمی یا مؤقت عقد شـده باشـــد. حکـم در مورد عدم پـــرداخت یا عـدم انتقـال مبلغ به اشخاص منـــدرج فقـره (۲) مـادۀ چهل و هشتم این قانون، یا حکم محـکمۀ مربوط مبنی بـه پرداخـت یـا انتقـــال

(c) ketabton.com: The Digital Library

پـول یا حکمی که به مصادرهٔ امـلاک خـارج از مجـرای قـضـائی صـورت گرفتـه باشد، ازین امر مستثنی است.

صلاحیت های د افغانستان بانک در رابطه به دساتیر دایمی یا مؤقت

مادهٔ پنجاه و دوم:

دســـاتیر دایمی یا مؤقت یا اقـدامات بـاز دارنـده یـا اصـلاحی قبلـی دافغانـستان بانـک، صلاحیت های مندرج این قانون را اخـلال نمی‌نمایـد. در صـورت تنـاقض دستورات دایمی یا مؤقت یا اقدامات باز دارنده، صـلاحیت‌هـای بعـدی متـــذکره مرجح دانسته می‌شود.

فصل هفتم

متولیت

دلایل انتصاب متولی

مادهٔ پنجاه و سوم:

(۱) در حالات آتـی د افغانستان بانک برای بانک متـولی انتصاب‌می‌نماید:

۱- در صورتی‌که بانـک دیون خود را در هـنـگام سررسید، پرداخت نه نماید.

۲- در صورتی‌که سرمایه الزامی بانک کمتر از (۷۵) فیصد سـرمایه ای گـردد کـه طبق مقررات د افغانستان بانک پیشبینی شده است.

۳- در صورتی‌که ارزش دارایی های بانک کمتر از ارزش بدهی‌های بانک باشد.

۴- در صورتی‌که درخواست جهت آغاز اقدامات ورشکستگی علیـه بانـک تـسلیم شده باشد.

۵- در صورتی‌که انحـلال داوطلبانهٔ بانک مطابق فقرهٔ (۳) مادهٔ شصت و دوم ایـن قانون توسط یک متولی تکمیل گردیده باشد.

۶- در صورتی‌که مدارکی مبنی بر انجام فعالیت‌های جنائی بانک به دسـت آمـده باشد، یا دلایل مبنی بر تـثبیت فعالیت‌های جنائی وجود داشته باشد.

۷- در صـورتـــی‌که احتمال لغو جواز بـانکداری بانک موجود بـاشد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۸- در صورتی که د افغانستان بانک تشخیص دهد که بانک از اجرای دستور صادره تخلف می ورزد.

(۲) سرمایه و ارزش دارایی‌ها و بدهی‌های بانک مطابق معیارها و اصول مندرج مقررات د افغانستان بانک و یا به نحوی که برای دافغانستان بانک قابل قبول باشد، تعیین می‌گردد.

(۳) احکام مندرج این فصل بالای تمام فروع و دفاتر نمایندگی داخلی بانک‌های غیر مقیم قابل تطبیق می‌باشد. جهت تطبیق احکام این فصل تمامی دارایی‌ها، بدهی‌ها، اقدامات و عدم اقدامات بانک غیر مقیم که در نتیجه و یا در رابطه به معلومات هر یک از فروع یا دفاتر آن ناشی می‌شود، متعلق به همان بانک واحد داخلی است.

انتصاب متولی

مادهٔ پنجاه و چهارم:

(۱) متولیان بانکها از طرف دافغانستان بانک مقرر می‌شوند.

(۲) شخص که طبق حکم مندرج مادهٔ بیست و هفتم این قانون واجد شرایط و انجام وظیفه بحیث مدیر بانک نباشد، به‌حیث متولی بانک نیز واجد شرایط پنداشته نمی‌شود. در صورتی‌که متولی شرایط لازم برای انجام وظیفه را از دست بدهد، دافغانستان بانک می‌تواند وی را تعویض نماید.

(۳) متولی برای مدتی‌که از (۱۸) ماه بیشتر نباشد از طرف د افغانستان بانک انتصاب می‌گردد. د افغانستان بانک می‌تواند مدت انتصاب را برای یک دورهٔ دیگر تمدید نماید. متولی از طرف د افغانستان بانک انتصاب و حقوق خود را از د افغانستان بانک دریافت می‌نماید. مصارفی که دافغانستان بانک از ناحیه متولیت متحمل می‌شود به عهدهٔ بانکی است که برای آن متولی منصوب شده است.

(۴) انتصاب متولی یا تمدید مدت خدمت آن کتبی بوده که دلایل انتصاب و وظایف اصلی در آن مشخص می‌گردد. این تصمیم به بانک مربوط ابلاغ و در دفتر ثبت آن درج می‌گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

اثرات انتصاب متولی

مادۀ پنجاه و پنجم:

(۱) تصمیم د افغانستان بانک مبنی بر انتصاب متولی از تاریخ اتخاذ آن نافذ می-گردد، مگر این‌که در تصمیم طور دیگری پیش بینی گردیده باشد.

(۲) به استثنای صلاحیت‌های مندرج اجزاء (۶ و ۱۴) فقره (۱) مادۀ بیست و سوم این قانون که در موقعیت‌ها و تحت شرایط و ضوابط خاص که توسط کمیسیون به اثر درخواست د افغانستان بانک به تصویب می رسد، د افغانستان بانک دارای کلیه صلاحیت‌های مجمع سهامداران می‌باشد.

(۳) صلاحیت‌های مدیران بانک با انتصاب متولی، تعلیق می‌گردد. متولی می‌تواند قسمتی از صلاحیت های خود را به سایر اشخاص (بشمول مدیران و کارمندان بانک) محول کند، مگر این‌که دافغانستان بانک طور دیگری تصمیم اتخاذ نماید.

د افغانستان بانک می‌تواند در غیاب یا در صورت ناتوانی متولی به انجام وظایف اش، صلاحیت‌های وی را اعمال کند.

(۴) بعد از انتصاب رسمی متولی اجراآت بانک صبغه قانونی ندارد. اقداماتیکه به اساس اجازۀ دافغانستان بانک یا متولی صورت گرفته و یا مطابق حکم مادۀ هفتاد و هفتم این قانون شامل دستورات انتقال پول یا اسناد بهادار باشند، ازین امر مستثنی است.

(۵) متولی در اجرای وظایف و اعمال صلاحیت‌های مربوط صرف نزد دافغانستان بانک مسئول بوده و تابع وظایف، قواعد و دستورات دافغانستان بانک و کمیسیون می‌باشد.

زمامداری امور بانک

مادۀ پنجاه و ششم:

(۱) متولی مکلف است بعد از انتصاب، زمام امور بانک را در دست گرفته و از دارایی ها، دفاتر و اسناد بانک مواظبت نماید.

(۲) متولی صلاحیت دارد، دارایی‌ها، دفاتر حساب اسناد بانکی و سایر دفاتر را کنترول نماید. مراجع امنیتی مکلف اند در صورت تقاضای متولی مبنی برتحت

(c) ketabton.com: The Digital Library

کنترول در آوردن عمارت بانک و در دست گرفتن دارایی‌ها، دفاتر و سایر اسناد بانک، در صورت لزوم از طریق توسل به زور با وی همکاری نمایند.

آگاهی تجدید نظر

مادۀ پنجاه و هفتم:

(۱) رئیس هیئت نظار بانک می‌تواند در خلال ده روز از تاریخ ابلاغ تصمیم در مورد انتصاب متولی نظریات کتبی خود را به دافغانستان بانک ارایه کند، در صورت عدم ارایه چنین پنداشته می‌شود که بانک به انتصاب متولی رضایت دارد.

(۲) در صورتی‌که رئیس هیئت نظار اظهارات خویش را در مدت معینه ارایه کند، د افغانستان بانک با در نظر داشت مندرجات اظهار نامۀ کتبی در مورد تائید یا رد انتصاب متولی، تجدید نظر نموده و دلایل تصمیم خود را به رئیس هیأت نظار بانک ابلاغ می کند.

(۳) هر گاه انتصاب متولی فسخ شود متولی زمام امور بانک، دارایی‌ها، دفاتر و سوابق آنرا به هیئت عامل بانک می‌سپارد.

(۴) طرفین (د افغانستان بانک و هیئت عامل بانکها) می‌تواند در خلال مدت سی روز از تاریخ ابلاغ تصمیم اعتراض خویش را علیه تصامیم یکدیگر غرض تجدید نظر به کمیسیون ارایه نماید.

تصمیم د افغانستان بانک مبنی بر انتصاب متولی الی اتخاذ تصمیم کمیسیون نافذ می‌باشد.

گزارش متولی و برنامه عمل

مادۀ پنجاه و هشتم:

(۱) متولی مکلف است گزارش شرایط مالی موجود و آینده بانک مربوط را که حاوی ارزیابی از مبلغ دارایی‌های که در نتیجۀ انحلال احتمالی بانک به دست می‌آید، تهیه و به د افغانستان بانک تسلیم نماید. متولی می‌تواند گزارش را به همکاری بررس بیرونی تهیه نماید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) راپور متولی با یک برنامه عمل پیشنهادی توأم می‌باشد که منافع و مصارف ناشی از اقدامات ذیل را مورد غور قرار می‌دهد:

۱– باز گرداندن بانک به تطبیق قانون از طریق اجرای برنامهٔ عمل اصلاحی.

۲– احیای مجدد بانک مطابق احکام مندرج مادهٔ شصت و یکم این قانون.

۳– اجرای انحلا ل داوطلبانه مطابق حکم مادهٔ شصت و دوم این قانون یا لغو جواز بانکی و انحلال اجباری بانک مطابق حکم مادهٔ شصت و سوم این قانون.

۴– آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک.

استمهال

مادهٔ پنجاه و نهم:

د افغانستان بانک می‌تواند، در صورت لزوم برای حفظ شرایط مالی بانک که برای آن متولی انتصاب شده، در هر موقع سپرده‌ها و سرمایه گذاری‌های عموم در بانک را به غیر از سپرده ها و سرمایه گذاری‌ها در حسابهای امانتی جدا شده، کلاً یا قسماً برای مدت حد اکثر سه ماه مسدود اعلام نماید. مشروط بر این‌که اقدامات اتخاذ شده طبق مطالبهٔ د افغانستان بانک، ارزش تقریبی سپرده‌ها و سرمایه گذاری‌ها را همراه با تکتانه که قبل از مدت استمهال یا در خلال آن به آن تعلق می‌گیرد، حفظ کند.

انقضای متولیت

مادهٔ شصتم:

(۱) متولیت در حالات ذیل منقضی می‌گردد:

۱- در صورتی‌که دوره متولیت طبق تصمیم تقرر آن یا در آخرین دورهٔ تمدید متولی به اتمام برسد.

۲- در صورتی‌که د افغانستان بانک به انقضای دورهٔ متولیت آن تصمیم اتخاذ نماید.

۳- در صورتی‌که مدیر تصفیه از طرف کمیسیون، طبق حکم مادهٔ هفتاد و دوم این قانون انتصاب گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) متـولی مکلف است به محض انقضاء مدت تعیین شـدهٔ متولیت طبـق احکام مندرج اجزاء (۱ یا ۲) فقره (۱) این مـاده زمـام امور بانـک و دارایـی‌هـا، دفـاتر و اسناد آن را به هیئـت عـامل بانک بسپارد.

فصل هشتم
احیای مجدد بانک

پروسهٔ احیای مجدد

مادهٔ شصت و یکم:

(۱) د افغانستان بانک می‌تواند جهت ثبات سیسـتم بانکـداری، پیـشنهاد احیـای مجدد بانکی را که توسط متولی سرپرسـتی مـی‌گـردد، بـه موافقـه وزارت مالیـه ترتیب و جهت تصویب به رئیس جمهور تقدیم نماید.

(۲) د افغانستان بانک پیشنهاد احیای مجدد بانک را ضم پلان اجباری مجـدد در مشورت با متولی ترتیـب نمـوده و نـواقص موجـود اداره و فعالیـت‌هـای بانـک را شناسائی و اقدامات واقع بینانه و برنامه مـالی برای احیای مجدد بانک را مشخص می‌نماید. این پلان استراتیژی انتقـال معاملات اساسی بانک را به یک بانک دیگـر که طبق احکام مندرج مادهٔ هفتاد و هشتم این قانون مجاز است مـرور و ارزیـابی نموده و امکانات سوء استفاده مالکین بانک را مسدود می‌سازد.

فصل نهم
انحـلال بانک

انحـلال داوطلبانه (اختیاری)

مادهٔ شصت و دوم:

(۱) انحـلال بانک به اساس تصمیم مالکین آن با ارایهٔ درخواسـت مــطابق حکـم مـادهٔ پانـزدهم این قـانـون صـورت گرفته مـی‌تواند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پروسـهٔ انحـلال توسط خود بانک مطابق احکام فقره های (۳ و ۴) ماده شـصت و چهارم این قانون تحت نظارت د افغانستان بانک صورت می‌گیرد.

(۲) بانک مکلف است مدارک و اطلاعات و زمینه دسترسی بـه عمـارات، دفـاتر و اسناد خود را حین ضـرورت برای کارمندان د افغانستان بانـک بـه منظـور انجـام مسئولیت‌های نظارتی آن‌ها فراهم نماید.

(۳) د افغانستان بانک در صورت عدم رعایت فقره‌های (۱ و ۲) این ماده از طـرف بانک، به منـظور اتمام انحـلال آن تحت نظـارت خود متولی تعیین می‌نماید.

انحــلال اجباری

مادهٔ شصت و سوم:

(۱) د افغانستان بانک در مورد لغو جـواز بانکــداری طبق حکم مـاده (۱۴) ایـن قانون که اقدامات ورشکستگی علـیه آن آغاز نشده باشد، بعد از انتصاب متولی به منظور انحلال بانک مـطابق احکام این ماده تصمیم اتخاذ می‌نماید.

د افغانستان بانک مکلف است این تصمیم را حـد اقـل در یکـی از روزنامـه هـای کثیرالا نتشار رسمی کشور به نشر بسپارد.

(۲) بعد از تصمیم مندرج فقره (۱) این مـاده، موارد آتی قابل تطبیق می‌باشد:

۱- تمام اقدامات بانک به استثنای آن‌هایی که توسط یا به اجـازهٔ متـولی صـورت می‌گیرد، یا اقداماتی که متولی برای املاک بانـک مفیـد دانـسته و تـصویب مـی نماید و سفارشات انتقـال پول و اسناد بهادار که مطابق حکم مادهٔ هفتاد و هفـتم این قانون صورت گرفته است، بـاطل و غیر قابل اجراء پنداشته می‌شود.

۲- توقیف های مالی متولی و توقیف های مربـوط بـه مـصادره امـلاک در مـورد دارایی‌های بانک رفع می‌گردد.

۳ – دارایی‌های بانک از توقیف و مصادرهٔ املاک، مصئون مـی‌باشـد. دارایـی‌هـای تحت رهن یا حق حبس مـال به اندازهٔ بدهی که توسط آن‌ها تضمین شده است، ازین امر مستثنی می باشد.

۴ – اقدامات ورشکستگی علیه بانک آغاز نه گردیده باشد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) انحلال بانک توسط متولی، به عنوان مدیر تصفیه، تحت نظارت دافغانستان بانک و کمیسیون در مطابقت به احکام مندرج مواد هفتاد و نهم و نود و دوم این قانون صورت می‌گیرد.
(۴) تأدیه مطالبات مربوط به سپرده‌ها در نزد بانک، از دارایی‌های بانک تا حد اکثر مبلغ (۲۰۰۰۰) افغانی برای هر سپرده گذار قبل از سایر مطالبات صورت می‌گیرد.
(۵) کمیسیون می‌تواند به اثر درخواست د افغانستان بانک متولی بانک را که جواز بانکی آن لغو شده، اجازه اجرای یک یا بیشتر معاملات مجاز مندرج ماده هفتاد و هشتم این قانون را بدهد.
(۶) احکام مندرج این ماده به فروع داخلی و دفاتر نمایندگی بانک غیر مقیم مانند اینکه بانک واحد داخلی را تشکیل می‌دهند، قابل تطبیق می‌باشد.
(۷) بانک غیر مقیم به حیث هیئت عامل و مجمع عمومی سهامداران، بانک واحد پنداشته شده و در مورد دارایی‌ها، بدهی‌ها، تصامیم و اشتباهات آن که در نتیجه یا در رابطه به معاملات فروع و دفاتر آن ناشی می‌شود، احکام مندرج این ماده قابل تطبیق می‌باشد.

فصل دهم

تصفیه بانک

عدم تطبیق قانون عمومی افلاس در مورد بانک

مادهٔ شصت و چهارم:

قانون ورشکستگی و سایر اسناد تقنینی مربوط بالای بانک‌ها قابل تطبیق نمی-باشد.

آغاز اقدامات ورشکستگی

مادهٔ شصت و پنجم:

(۱) اقدامات ورشکستگی علیه بانک می‌تواند به یکی یا بیشتر از دلایل آتی آغاز گردد:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- بانک مسئولیت‌های مـالی (قروض) خود را در هنگام سـر رسـید آن پرداخـت ننماید.
۲- سرمایه بانک کمتر از (۷۵) فیصد سرمایه ای باشد که مطابق حکم فقـره (۳) ماده سی و پنجم این قانـون الـزامی پنداشته شده است.
۳- ارزش دارایی‌های بانک از ارزش دیون آن کمتر باشد.

درخـــواست آغاز اقدامات ورشکستگی

مادهٔ شصت و ششم:

(۱) درخواست آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانـک طـور کتبـی بـه کمیـسیون تقدیم می‌گردد.
(۲) کمیسیون می‌تواند تحت شرایط آتی درخواسـت مبنـی بـر آغـاز اقـــدامات ورشکستگی علیه بانک را بپذیرد:
۱- درخواست ارائه شده حاوی صورت حساب مالی بانک و تصدیق شده از طـرف د افغانستان بانک، مبین یک یا بیشتر از دلایل مجوز آغاز اقدامات ورشکستگی از طرف د افـغانستان بانک باشد.
۲- سه یا بیشتر از سه تن دائنین بانک عریضه ایـرا بـه کمیـسیون ارایـه و ثبـت نموده و کاپی آن‌را به د افغانستان بانک تقدیم نموده باشـند و عریـضه همـراه بـا شواهد مستندی ارایه شده نشان بدهد که بانـک دیـون خـود را در هنگــام سـر رسید آن‌ها نپرداخته است.

انتصاب متولی

مادهٔ شصت و هفتم:

(۱) در صورت تحقق حالت مندرج فقره (۲) مادهٔ شـصت و شـشم ایـن قـانون، د افغانستان بانک طبق حکم مادهٔ پنجاه و ششم این قانون به دلیل عـدم پرداخـت به موقع دیــون بانک، می‌تواند یک متولی برای بانک مذکور انتصاب نماید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) متولی مندرج فقرهٔ (۱) این ماده بعد از انتصاب، مطابق حکم مـادهٔ پنجـاه و ششم این قانون اجراآت نموده، در مورد وی حکم مندرج مادهٔ پنجاه و هفتـم این قانون قابل تطبیق نمی‌باشد.
(۳) تصمیم د افغانستان بانک در رابطه به انتـصاب متـولی، از طـرف کمیـسیون تجدید نـظر شده نمی تواند.

دلایل رد درخواست

مادهٔ شصت و هشتم:

(۱) کمیسیون در صورت ثبت درخواست برای آغـاز اقـدامات ورشکـستگی علیـه بانک به منظور رسیدگی علنی به درخواست، از دافغانستان بانک سایر درخواسـت کنندگان و متولی مربوط دعوت به‌عمل می آورد. درحالات استثنایی، رسیدگی به شکل سری صورت گرفته می‌تواند.
رسیدگی دو روز بعد از ثبت درخواست آغاز می‌گردد.
(۲) در صورت ثبت درخواست توسط د افغانستان بانک، رسیدگی در ظـرف یـک هفته و در صورتی‌که ثبت تـوسـط دائنیـن و اعتبـار دهنـدگان صـورت گرفتـه باشد، رسیدگی در ظرف دو هـفته خاتمه می‌یابد. در ختم رسـیدگی، کمیـسیون می‌تواند درخواست را رد یا قبول نماید.

دلایل رد درخواست

مادهٔ شصت و نهم:

(۱) درخواست جهت آغاز اقدامات ورشکستگی علیه یک بانک تحت شرایط آتـی توسط کمیسیون رد می‌گردد:
۱- عدم مطابقت درخواست با احکام قانون.
۲- عدم موافقت د افغانستان بانک با درخواست بـا در نظرداشـت احکـام منـدرج فقره (۲) این ماده.
(۲) در صورتی‌کـه درخواسـت توسـط دائنـین بانـک بـه ثبـت رسـیده باشـد، د افغانستان بانک می‌تواند صرف در مواردآتی با درخواست مخالفت کند:

(c) ketabton.com: The Digital Library

۱- در صورتی‌که د افغانستان بانک متیقن گردد که دلایل قانونی برای آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک وجود ندارد. کمیسیون می‌تواند در حمایه از تصمیم خود از د افغانستان بانک، مدارک را به شمول راپور های تصدیق کنندۀ مالی بانک، مطالبه نماید.

۲ – در صورتی‌که د افغانستان بانک به کمیسیون ثابت نماید که قبل از ارایۀ درخواست جهت آغاز اقدامات ورشکستگی به دافغانستان بانک، جواز بانکی مورد نظر لغو شده و جهت انحلا ل آن متولی انتصاب گردیده است.

۳ – در صورتی‌که د افغانستان بانک جهت ثبات و منافع سیستم بانکداری، منظوری احیای مجدد بانک را از رئیس جمهور اخذ و مطابق حکم مادۀ شصت و یکم این قانون به کمیسیون تقدیم کند.

(۳) کمیسیون قبل از اتخاذ تصمیم در مورد درخواست، برای د افغانستان بانک در صورت تقاضا، جهت ارایۀ مدارک و دلایل، مدت دو هفته فرصت می‌دهد.

در صورت عدم ارایۀ مدارک و دلایل کمیسیون می‌تواند درخواست آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک را تحت شرایط آتی رد کند:

۱ – درخواست فاقد شرایط مندرج فقره (۲) مادۀ شصت و ششم این قانون باشد.

۲ – مدارک نادرست و غیر دقیق جهت تائید درخواست، به کمیسیون ارائه شده باشد.

۳ – هرگاه بانک به کمیسیون و دافغانستان بانک ثابت کند که پرداخت های اشتراکات ضمیموی به سرمایه بانک به‌صورت وجوهی که فوراً در دسترس می-باشد، توسط بانک حصول شده و برای از میان بردن دلایل آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک مطابق حکم ماده شصت و پنجم این قانون کافی می‌باشد.

عدم پذیرش درخواست‌های بیهوده

مادۀ هفتادم:

(۱) بعد از ثبت درخواست برای آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک توسط اعتبار دهندۀ بانک، کمیسیون می‌تواند درخواست را بدلیل بیهوده بودن قبل یا بعد از رسیدگی به‌طور کتبی رد کند، در این صورت می‌تواند به درخواست

(c) ketabton.com: The Digital Library

دهنده دستور دهد تا مصارف ناشی از ثبت درخواست را به د افغانستان بانک بپردازد.

(۲) شخصی‌که محکوم به ثبت درخواست بیهوده جهت آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک گردد، حسب احوا ل به حبسی که از یک سال بیشتر یا جریمه نقدی ایکه از بیست و پنج هزار افغانی بیشتر نباشد و یا هر دو محکوم به جزا می‌گردد.

انحلال اجباری در صورت عدم پذیرش درخواست اقدامات ورشکستگی

مادۀ هفتاد و یکم:

در صورتی‌که درخواست د افغانستان بانک جهت آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک به استثنای موارد مندرج مادۀ شصت و نهم این قانون رد شود د افغانستان بانک، جواز بانکی بانک را لغو و آنرا مطابق مادۀ شصت و سوم این قانون منحل می‌نماید.

فیصلۀ ورشکستگی

مادۀ هفتاد و دوم:

در صورتی‌که درخواست جهت آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک مورد قبول کمیسیون واقع گردد، بانک ورشکسته اعلان گردیده و با انتصاب مدیر تصفیه اقدامات ورشکستگی علیه بانک آغاز می‌گردد.

ابلاغ و انتشار فیصلۀ ورشکستگی

مادۀ هفتاد و سوم:

کمیسیون مکلف است تصمیم خویش در مورد قبول یا رد درخواست جهت آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک را به د افغانستان بانک اطلاع داده و آن‌را حد اقل در یکی از روزنامه‌های کثیرالانتشار رسمی کشور به نشر بسپارد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مدیر تصفیه

مادهٔ هفتاد و چهارم:

(۱) مدیر تصفیه که به اساس تصمیم کمیسیون مبنی بر آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک انتصاب می‌شود، می‌تواند متولی مندرج مادهٔ پنجاه و چهارم این قانون باشد. کمیسیون می‌تواند شخص دیگری را که واجد شرایط مندرج فقره (۲) مادهٔ متذکره باشد، به‌حیث مدیر تصفیه تعیین نماید.

کمیسیون حین اتخاذ تصمیم در رابطه به ورشکستگی، حقوق و شرایط استخدام مدیر تصفیه را مشخص و معین می‌نماید. سایر مصارفی که به علت انتصاب مدیر تصفیه ایجاب می‌نماید، از دارایی های بانکی که مدیر تصفیه برای آن انتصاب شده است، قابل پرداخت می‌باشد.

(۲) در صورتی که مصارف مجاز تصفیه به مدیر تصفیه از دارایی‌های بانک که به این منظور در نظر گرفته شده تجاوز نماید، د افغانستان بانک مکلف به پرداخت مصارف اضافی می‌باشد.

(۳) مدیر تصفیه مکلف است فعالیت های خود را تحت رهنمایی و نظارت کمیسیون و مشورهٔ د افغانستان بانک در مطابقت به حکم مادهٔ نود و پنجم این قانون انجام دهد. کمیسیون بعد از انتصاب مدیر تصفیه دساتیر و فهرست فعالیت‌هایی را که وی مکلف به انجام آنها است، کتباً مشخص و فراهم می‌نماید. مدیر تصفیه می‌تواند مطابق احکام این قانون رهنمائی‌های لا زمه را از کمیسیون مطالبه نماید.

(۴) مدیر تصفیه می‌تواند مطابق شرایط و ضوابط تصویب شدهٔ کمیسیون به استخدام حقوقدانان، حسابدار و سایر متخصصین به مصرف بانکی که مدیر تصفیه برای آن انتصاب شده است، طور مستقل اقدام نماید.

(۵) د افغانستان بانک می‌تواند در صورت عجز از انجام وظیفه، استعفاء و فوت مدیر تصفیه، شخص دیگری را الی انتصاب مدیر جدید توسط کمیسیون به این سمت طور مؤقت توظیف نماید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۶) کمیسیون می‌تواند در صورتی‌که مدیر تصفیه فاقد شرایط مندرج فقرهٔ (۲) مادهٔ پنجاه و چهارم این قانون جهت انجام وظیفه به حیث متولی باشد، شخص دیگری را به عوض وی انتصاب نماید.
(۷) انتصاب مدیر تصفیه جدید به اساس فهرست نامزادانی است که از طرف د افغانستان بانک به کمیسیون ارایه می‌گردد.
(۸) در صورت انتصاب مدیر تصفیه جدید، صلاحیت های مدیر تصفیه قبلی به وی تفویض و دفاتر، اسناد و دارایی های بانک که تحت حفاظت مدیر تصفیهٔ قبلی قرار داشته به مدیر جدید انتقال و تحت حفاظت وی قرار می‌گیرد.

صلاحیت‌های مدیر تصفیه

مادهٔ هفتاد و پنجم:

مدیر تصفیه، بعد از انتصاب، نمایندهٔ قانونی منحصر بفرد بانک بوده و کلیه حقوق و صلاحیت های سهامداران بانک را در رابطه به اسهام آنها در سرمایه سهامی بانک، هیئت نظار و هیئت عامل بشمول صلاحیت در مورد فعال نگهداشتن یا انحلا ل بانک، کسب می‌نماید. ادعا علیه بانک به مدیر تصفیه ابلاغ می‌گردد.

انفاذ فیصله ورشکستگی

مادهٔ هفتاد و ششم:

(۱) تصمیم کمیسیون مبنی بر آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک، از همان لحظه اتخاذ، نافذ می‌باشد.
(۲) اجراآتی که توسط یا از طرف بانک بعد از انفاذ تصمیم ورشکستگی صورت می‌گیرد، باطل و غیر قابل تطبیق می‌باشد، مگر این‌که توسط یا با اجازهٔ مدیر تصفیه بانک انجام گرفته و یا اجراآتی که برای املاک بانک به تشخیص مدیر تصفیه سودمند پنداشته شده و تصویب گردیده باشد.
(۳) در نتیجه فیصله ورشکستگی، کلیه اجراآت جاری قضائی علیه بانک متوقف گردیده، اجراآت قضائی جدید علیه بانک آغاز شده نمی‌تواند، مگر به اجازه و تحت شرایطی که کمیسیون تصویب می‌کند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۴) در نتیجهٔ فیصلهٔ ورشکستگی کلیه توقیف‌های مالی متولی و توقیف مالی مربوط به مصادرهٔ املاک از دارایی‌های بانک رفع شده و توقیف‌های مالی و اقدامات مصادرهٔ املاک بعد از انفاذ قانونی فیصلهٔ ورشکستگی باطل پنداشته می-شود. اقدام به مصادرهٔ املاک در مورد آن‌عده دارایی‌های که مطابق احکام مادهٔ هشتاد و پنجم این قانون، به اندازهٔ بدهی که توسط آن ضمانت شده است، تحت رهن یا حق حبس مال می‌باشند، از این امر مستثنی است.

(۵) بعد از این‌که تصمیم ورشکستگی نافذ می‌گردد، تکتانه و هیچگونه مصارف دیگری بر دیون یک بانک ورشکسته تعیین نمی‌گردد.

(۶) انتقالات سهام بانک ورشکسته که بعد از انفاذ فیصلهٔ ورشکستگی صورت می‌گیرد، باطل پنداشته می‌شود. انتقال‌های ایکه با رضایت قبلی کمیسیون انجام گردیده، از این حکم مستثنی است.

(۷) عمل بانک در رابطه به معاملات حقوقی که باعث ایجاد ضرر برای اعتبار دهندگان آن گردد، بانک و طرف معامله از موضوع آگاهی داشته و در خلال سه ماه قبل از تاریخ فیصله آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک صورت گرفته باشد، در صورت تحقق موارد آتی به اثر درخواست مدیر تصفیه توسط کمیسیون بی اثر و باطل پنداشته می‌شود:

۱- تحفه اخذ شده باشد.

۲- پرداخت یا انتقال مبلغ به مالک، مدیر یا کارمند بانک صورت گرفته باشد، مگر این‌که بانک، مدیر و یا کارمند، به کمیسیون ثابت نماید که چنین پرداخت و یا انتقال، حق الزحمه و حقوق مربوط به کارمندان وی در بانک بوده و یا از حساب وی که در بانک دارد، برداشت شده و اندازه آن غیر معمولی نمی‌باشد و یا ثابت کند که نمی‌دانست که این انتقال و پرداخت سبب ایجاد ضرر به منافع اعتبار دهندگان بانک می‌گردد.

۳- اجرای پرداخت یا انتقال قبل از تاریخ سررسید آن و یا انتقال مال تحت رهن در برابر قرضه، قبل از تاریخ سر رسید آن.

(c) ketabton.com: The Digital Library

۴- اجرای مسئولیت‌های بانک در اثر عقد قرارداد به طرف‌های قـرارداد سنــگین تر و پر مصرف تر باشد.

۵- انجام ترتیب میان بانک و یک یا چنــد شـخص دیگـر غیـر از قـرارداد مـالی مـندرج ماده هشتاد و دوم این قانون که اجازۀ متعادل کردن حقوق و مسئولیت-های بین بانک و طرف‌های مقابل را در حـالی‌کـه قبــل از فـیـصله ورشکـستگی مجاز پنداشته نشده، داده باشد.

قطعیت تســویه در سیســتم تسویه پرداخت و اسناد بهادار

ماده هفتاد و هفتم:

(۱) علی الرغم احکام مندرج فقره (۴) مادۀ پنجاه و پـنجم، جـزء (۱) فقـرۀ (۲) مادۀ شصت و سوم و فقرۀ (۲) و اجزاء (۲ و ۳) فقرۀ (۷) مادۀ هفتاد و شـشم ایـن قانون، مراتب آتی نیز قابل تطبیق می‌باشد:

۱- فرمایشات غیر قابل فسخ و انتقـال پول و اسناد بهادار که توسط بانک شـامل سیستم تسویه پرداخت یا اسناد بهادار صادر شده از طرف دافغانـستان بانـک بـه رسمیت شناخته شده باشد، بالای طرف‌های ثالث گرچه کمیـسیون فیـصلۀ آغـاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک را صادر نموده باشد، قابل اجـراء و تطبیـق مـی-باشد.

۲- در صورتی‌که بانک در همان روزی که فیصلۀ آغاز اقدامات ورشکـستگی علیـه آن نافذ گردیده است، فرمایشات غیر قابل فسخ انتقـال پول و اسناد بهـادار را در سیستم تسویه پرداخت یا اسناد بهادار شامل سازد، فرمایشات انتقـال نـسبت بـه طرف‌های ثالث، قابل اجراء و تطــبیق می‌باشد، مگر این‌کـه مـدیر تـصفیه ثابـت نماید که مجری سیستم قبل از این‌که به فرمایشات انتقـال غیر قابل فسخ توافـق کند، از تصمیم ورشکستگی آگاه بوده است.

(۲) فرمایش انتقـال که در سیستم تسویه پرداخت پول یـا اسـناد بهـادار شـامل می‌شود، در همان موقع مطابق لوایح آن سیستم، غیر قابل فسخ می‌باشد.

(۳) قراردادها و معاملاتی که قبل از فیصله آغاز اقدامات ورشکـستگی علیـه یـک بانک و انفاذ آن تـوسـط کمیسیون منعقد شده است، قابل تطبیق و اجراء بـوده و

(c) ketabton.com: The Digital Library

هیچ موردی سبب فسخ قرارداد تخلیص توسط سیستم تصفیه پرداخت یـا اسـناد بهادار که د افغانستان بـانک آن‌را به رسمیت شناخته است، شده نمی‌تواند.

در این ماده تخلیص عبارت است از تبـدیل مطالبـات و مـسئولیت هـای متعـدد ناشی از فرمایشـات انـتقال که ذریـعۀ یـک یـا چنـد شرکـت کننـده در یـک سیستم تسـویه به یک یا بیشتر از یک شرکـت کنندۀ دیگر در چنـین سیـستـم، پرداخت یا دریافت می‌شود.

انتقال سهام و بدهی های بانک

مادۀ هفتاد و هشتم:

(۱) کمیسیون می‌تواند به اثر درخواست د افغانستان بانک، جهت حفـظ منـافع سیستم بانکداری و بلند بـردن موقف بانـک بـرای اعتبـار دهنـدگان، بـه مـدیر تصفیه بانک دستور دهد که مطابق شرایط و ضوابـط پـیشبینی شـدۀ بانـک کـه توسط کـمیسیون به تصویب رسیده است، معاملاتی را که منجر بـه امـور آتـی مـی‌گردد، انجام دهد:

۱- انتقـال کلیه یا قسمتی از سهام سرمایه سهامی بانک.

۲- انتقـال کلیه یا قسمتی از دیون و دارایی‌های بانک.

(۲) بانک می‌توانـد هـر زمـانی بعـد از تثبیـت درخواسـت جهـت آغـاز اقـدامات ورشکستگی علیه بانک و انحـلال آن، طبـق حکـم منـدرج فقـرۀ (۱) ایـن مـاده درخواست انجام معامله را نموده و اجازۀ آن‌را کسب نماید.

(۳) معاملۀ مندرج فقره (۲) این ماده ایجاب موافقۀ بانک یا اعضای هیئت رهبری آن‌را می‌نماید.

کمیسیون مکلف است در جریان تجدید نظر، تقاضای مدیر تصفیه را جهـت اخـذ هدایت راجع به انتقـال قسمتی از دیون بانک که منافع عـدۀ از داینـین و اعتبـار دهندگان در آن شامل نباشد، در نظر بگیرد.

انتقـال دیون برای کلیه طرف های ذینفع یک روز بعد از انتشار اطلاعیه انتقـال، نافذ می‌گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

گزارش املاک و دارایی‌ها

مادهٔ هفتاد و نهم:

(۱) در خلال دو هفته بعد از تاریخ صدور فیصله کمیسیون مبنی به آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک، مدیر تصفیه راپور اموال و املاک بانک را که حاوی مطالب آتی می‌باشد، فهرست و به کمیسیون تقدیم می‌نماید:

۱- تشخیص دارایی‌های بانک، شامل مطالبات بانک از بابت حساب اشتراکات پرداخت شدهٔ سرمایهٔ سهامی بانک، موافقتنامه‌های قرضه و ضمانت، موافقتنامه-های خرید یا فروش و هم چنان ارزش‌های دفتری و ارزش‌های تخمینی انحلال دارایی‌ها.

۲- تشخیص قراردادهای که از اثر آن‌ها املاک بانک، در اختیار طرف مقابل می-باشد، به شمول موافقتنامه‌های کرایه، اجاره و رهن.

۳- قرارداد های که به اساس آن‌ها، بانک خدمات دریافت می‌دارد.

۴- معاملات قابل توجهی که بانک در طول سی روز از تاریخ فیصلهٔ ورشکستگی بدون وقفه به آن‌ها موافقت کرده است.

(۲) راپور مندرج فقرهٔ (۱) این ماده بعد از سه ماه قابل تجدید بوده و در اختیار اعتبار دهندگان بانک که مطالبات آن‌ها شامل فهرست مطالبات تصویب شده مطابق حکم مادهٔ هشتاد و یکم این قانون گردیده است، قرار داده می‌شود.

ثبت مطالبات

مادهٔ هشتادم:

(۱) به استثنای احکام مندرج فقره های (۱ و ۲) مادهٔ هشتاد و یکم این قانون، تمام مطالبات ذمت بانک ورشکسته کتباً نزد مدیر تصفیه در خلال دو ماه از تاریخی که فیصله کمیسیون در مورد آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک منتشر می‌شود، به ثبت می‌رسند.

کمیسیون می‌تواند این مدت را صرف یک مرتبه به مدت یک ماه برای اعتبار دهندگان تمدید نماید. در صورت درخواست، برای آن‌ها رسید ثبت داده می‌شود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) مطالبات همراه با مدارک مستند و حاوی معلومات آتی درخواست و به ثبت می رسد:

۱- نام و آدرس اعتبار دهنده (دائنین).

۲- مبلغ تکتانه وسایر مصارف جریمه‌ها و مالیات‌های که شامل مبلغ اصل پول مطالبه شده اند.

۳- جزئیات مربوط به رهن، حق حبس مال یا ضمانت که ادعا را تضمین می‌کند به شمول نام و آدرس ضامن.

(۳) فیصله کمیسیون مبنی بر آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک، هر گونه محدودیت زمانی موجود برای ثبت مطالبات در مورد سپرده های ثبت شده دفاتر یا اسناد بانک را ملتوی می‌سازد، ادعا به منظور کسب اعتبار نزد متولی ثبت می‌گردد.

محدودیت زمانی که طی آن سایر مطالبات معتبر پنداشته می‌شود، بعد از ثبت نزد مدیر تصفیه ملتوی می‌گردد.

قبول مطالبات

مادۀ هشتاد و یکم:

(۱) مطالبات به ثبت رسیده مطابق حکم مندرج مادۀ هشتادم این قانون قابل قبول می‌باشد.

به استثنای مطالبات در مورد سپرده‌های مندرج در دفاتر یا اسناد یا مطالبات مربوط به معاشات پرداخت ناشدۀ کارمندان بانک (بدون امتیازات، مبالغ واجب الادا حین انفکاک وسایر پرداخت های لازمی اضافه از معاشات اصلی کارمندان) که به اندازۀ مبالغ درج شده، بدون ثبت قابل قبول می‌باشند.

(۲) مطالبات درج شده توسط مدیر تصفیه در دفاتر یا اسناد بانک بدون ارایه سایر مدارک قابل قبول می‌باشد، آن‌عده مطالبات که برای مبلغ کمتر درج شده در دفاتر بانک، به ثبت می رسند، صرف برای مبلغ کمتر قابل قبول می‌باشد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۳) اعتبار دهندگان بانک که مطالبات شان در برابر رهن یا حق حبس مال از دارایی‌های بانک تضمین شده است، می‌توانند مطالبات خویش را برای مبلغی که از ارزش مورد توقع دارایی در یک مزایده همسانی بیشتر باشد، ثبت کنند.

این گونه مطالبات قابل قبول نمی‌باشد، مگر این‌که حق مالکیت دارایی به نحو دیگر، مطابق حکم ماده هشتاد و پنجم این قانون قابل انتقال باشد.

(۴) مطالبات دارای ارزش نامعلوم را در حدود ارزشی که مدیر تصفیه تخمین می‌نماید قابل قبول پنداشته می‌شود.

(۵) مدیر تصفیه مکلف است بعد از ارزیابی مطالبات ثبت شده که مورد قبول وی واقع گردیده است درج فهرست مطالبات قبول شده نموده، آن‌هایی را که مورد اعتراض وی قرار می‌گیرد با ذکر دلایل اعتراض درج فهرست جداگانه نماید. در فهرست های متذکره نام، آدرس، مبلغ مطالبات مدعیان و این‌که مطالبات توسط رهن تضمین شده اند یا نه، درج می‌گردد.

مطالباتی که جنبه مساوی دارند، در یک طبقه درج گردیده و به اساس حق تقدم فهرست می‌گردد.

(۶) فهرست‌های مندرج فقره (۵) این ماده در ظرف (۳۰) روز از آخرین تاریخ مطالبات تکمیل شده، جهت تصویب به کمیسیون ارسال می‌گردد. مدیر تصفیه مکلف است هر سه ماه فهرست‌های جدیدی برای تصویب به کمیسیون ارسال نماید.

قبل از تصویب فهرست ها، کمیسیون می‌تواند مطالبات را با مشاورت مدیر تصفیه از یک فهرست به فهرست دیگر انتقال دهد. کمیسیون می‌تواند مدارکی را که برای تصویب مطالبات مورد اعتراض لازم است، مشخص کند.

(۷) کمیسیون تاریخ رسیدگی به چگونگی مطالبات اعتبار دهندگان را که مورد اعتراض قرار گرفته است، تعیین می نماید که آن‌ها بتوانند در خلال آن برای اثبات مطالبات خویش، به مدیر تصفیه و کمیسیون مدارک ارایه کنند، مشروط براین‌که چنین رسیدگی ها در بیشتر از شصت روز بعد از تاریخ تسلیمی فهرست مطالبات مورد اعتراض به کمیسیون، انجام نگرفته باشد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

به اعتبار دهندگان در مورد تاریخ هر رسیدگی صرفاً یکبار توسط پست (که ممکن پست الکترونیکی را نیز در برداشته باشد) و آگاهی که توسط مدیر تصفیه نشر اطلاع داده می‌شود.

هرگاه اعتبار دهندگان به منظور رسیدگی مطالبات مربوط در کمیسیون که توسط پست به آنها خبر داده شده است، حضور نیابند، به عنوان مطالبات رد شده شناخته می‌شوند. مدیر تصفیه مکلف است در مورد مطالبات رد شده توسط کمیسیون کتباً به اعتبار دهندگان اطلاع دهد.

(۸) منظوری مطالبات توسط کمیسیون نهایی است. مطالباتی که توسط کمیسیون منظور می‌گردد، درج فهرست گردیده و توسط مدیر تصفیه نگهداری می‌شود.

مدیر تصفیه مکلف است در مورد مطالبات قبول شده توسط کمیسیون، کتباً به اعتبار دهندگان اطلاع دهد.

(۹) مدیر تصفیه نمی‌تواند هیچ پرداختی را به حساب مطالبات که توسط کمیسیون رد می‌شود اجراء نماید. اعتبار دهندگانی‌که مطالبات آن‌ها توسط کمیسیون رد می‌شود می‌تواند در ظرف دو هفته بعد از تاریخ دریافت آگاهی خواهان تجدید نظر بر فیصله کمیسیون گردند.

تعادل و تلخیص

مادهٔ هشتاد و دوم:

(۱) تصامیمی‌که مطابق احکام این قانون اتخاذ می‌شود، نمی‌تواند از تعادل مسئولیت‌ها بین بانک ورشکسته و طرف های مقابل آن که با قانون مطابقت دارد، جلوگیری به‌عمل آورد.

(۲) در تعیین حقوق و مسئولیت های بانک ورشکسته و طرف های قرارداد آن به احکام قراردادهای مالی واجد شرایط مفاد تمام ترتیبات پایانی و تعادلی (تصفیه شده) قراردادهای مالی واجد شرایط بین آن‌ها ترتیب اثر داده می‌شود، ارزش انقضایی (پایانی) خالص که طبق قرارداد مالی واجد شرایط بین آن‌ها تعیین

(c) ketabton.com: The Digital Library

می‌شود به شکل مطالبه بانک علیه طرف مقابل بوده یا بعد از ثبت، طلب طرف مقابل علیه بانک قبول می‌گردد.

ارزش انقضائی (پایانی) خالص، مبلغ خالص است که از متعادل کردن مسئولیت های (بدهی‌ها) متقابل بین طرفین یک قرارداد مالی واجد شرایط بدست می-اید.

قرارداد مالی واجد شرایط عبارت از موافقتنامه‌های آتی می‌باشد:

۱- موافقتنامه معاوضه اسعار یا نرخ های تکتانه.

۲- موافقتنامه معاوضه نرخ های ماخذی تکتانه.

۳- موافقتنامه های معاوضهٔ آماده، پیش خرید، مستقبلی وسایر موافقتنامه های اسعار.

۴- موافقتنامه تأمین معامله تعیین کننده حد اکثر یا حد اقل نرخ نوسانی تکتانه.

۵- موافقتنامهٔ معاوضهٔ قرارداد اجناس.

۶- موافقتنامه پیش خرید نرخ تکتانه.

۷- موافقتنامهٔ باز خرید یا باز خرید معکوس.

۸- موافقتنامه‌های معاوضهٔ آماده، پیش خرید، مستقبلی و سایر موافقتنامه های قرارداد اجناس.

۹- موافقتنامه‌های خرید، فروش، داد و ستد قرضه، اسناد بهادار، تسویهٔ معاملات اسناد بهادار و موافقتنامهٔ انجام خدمات به مثابه یک امین اسناد بهادار.

۱۰- هرگونه مشتق، ترکیب یا اختیار در رابطه با موافقتنامهٔ مشابه با موافقتنامه های مندرج اجزاء (۱ الی ۹) این فقره.

۱۱- موافقتنامه‌های فراگیر در رابطه به موافقتنامه‌های مندرج اجزاء (۱ الی ۱۰) این فقره.

۱۲- ضمانت دیون تحت موافقتنامه های مندرج اجزای (۱ الی ۱۱) این فقره.

۱۳- سایر موافقتنامه‌های که توسط مقررهٔ د افغانستان بانک تجویز می‌گردد.

(۳) ایجاد تعادل در مورد مطالبات کسب شده یا بدهی‌های قبول شده در رابطه به بانک بعد از انفاذ فیصلهٔ آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک یا مطالبات کسب

(c) ketabton.com: The Digital Library

شده و بدهی‌های قبول شده یا مصئونیت قبل از انفاذ فیصله، صورت گرفته نمی-تواند. موارد مندرج مادۀ هفتاد و هفتم این قانون ازین حکم مستثنی می‌باشد

فسخ قرارداد های جاری

مادۀ هشتاد و سوم:

تمام یا قسمت‌های از قراردادهای جاری بانک ورشکسته بـرای تحویـل اجنـاس و خدمات (بشمول قراردادهای فروش، کرایه، اجاره، خریـد اجـاره‌یـی و اسـتخدام) می‌تواند به‌صورت یک جانبه تـوسط مدیر تصفیه در خـلال مـدت زمـان مناسـب بعد از این‌که درخواست غرض آغاز اقدامات ورشکستگی قبول گردد، فـسخ مـی-گردد مشروط براین‌که طرف های مقابل بانـک مطالبـات خـود را جهـت حـصول جبران خسارات ناشی از تخطی از قرارداد، ثبت نموده باشند.

تفاهم در تصفیۀ مطالبات

مادۀ هشتاد و چهارم:

در صورت تصویب قـبلی کمیسیون، مدیر تصفیه بانک مـی‌توانـد در امـر تـصفیه مطالبات، با اعتبار دهندگان و مدیونین بانک وارد تفاهـم گردد، هـیچ تـصفیه ای قابل اعتراض و تجدید نظر نمی‌باشد.

مطالبات تضمین شده

مادۀ هشتاد و پنجم:

(۱) دارایی های که مطالبات منظور شده اعتبار دهندگان علیه بانک یا مـــطالبات بانـــک علیه دیگران را تضمین کند، توسط مدیر تصفیه از طریق مزایـده عمـومی به فروش می‌رسد. موارد آتی از این حکم مستثنی است:

۱- اسناد بهادار، اسعار و سایر دارایی های را که به آسـانی در بـازار قابـل فـروش می‌باشند، می‌توان در بازارهای که در آن تجارت می‌شوند، بفروش رسانید.

۲- اسناد بهادار، اسعار وسایر داریی‌های بانک که بدهی‌های بانک را تـضمین مـی کند و به آسانی در بازار قابل فروش باشد، توسـط اعتبـار دهنـده گـان کـه ایـن دارایی‌ها را در اختیار دارند می‌تواند بفروش برسد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۲) در صورتی‌که مدیر تصفیه تشخیص دهد که قیمت معقول برای دارایی‌های مندرج فقره (۱) این ماده در مزایده عمومی به‌دست آمده نمی‌تواند کمیسیون به مدیر تصفیه اجازه می‌دهد که دارایی‌ها را بطور خصوصی به قیمتی که کمیسیون منظور می‌نماید به فروش برساند.
(۳) کلیه دارایی‌های بانک ورشکسته به استثنای دارایی‌های مندرج جزء ۲ فقره (۱) این ماده در صورت تقاضای مدیر تصفیه در اختیار وی گذاشته می‌شود.
(۴) منازعهٔ ایجاد شده بین مدیر تصفیه و اعتبار دهنده، در مورد ارزش دارایی که ذریعهٔ آن یک طلب تضمین می‌گردد، توسط کمیسیون حل می‌گردد.
در صورتی‌که دارایی متذکره در بازار یا مزایدهٔ عمومی بفروش رسیده باشد، در آن حالت قیمت فروش که از بازار یا مزایده بدست می‌آید، در مورد ارزش دارایی قطعی شمرده می‌شود.

تقدم پرداخت ها

مادهٔ هشتاد و ششم:

دارایی‌های بانک ورشکسته میان اعتبار دهندگان آن به ترتیب اولویتهای ذیل توزیع می‌گردد:

۱- مطالبات از بابت سپرده‌ها که به‌صورت اسناد بهادار قرضه نباشد تا حد اکثر مبلغ بیست هزار افغانی برای هر سپرده گذار.

۲- مخارج و مصارف ناشی از اداره ورشکستگی.

۳- دیون بانک از بابت متولیت و احیاء مجدد.

۴- مالیاتی‌که قدامت بیشتر از دو سال از تاریخ تصمیم ورشکستگی نداشته و به سر رسیده باشد.

۵- مطالبات تضمین نشده اعتبار دهندگان به شمول معاشات اصلی کارمندان بانک که طلب ذمت بانک است.

۶- بقیه دارایی‌ها به مالکین بانک، متناسب به سهام ملکیت آن‌ها، منتقل می‌گردد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پلان انحلال

مادهٔ هشتاد و هفتم:

(۱) در خلال سه ماه بعد از تاریخ فیصله کمیسیون مبنی بر آغاز اقدامات ورشکستگی علیه بانک، مدیر تصفیه، پلان انحلال مفصل را تهیه و به کمیسیون جهت تصویب تقدیم می‌نماید. این پلان شامل اقدامات آتی می‌باشد:

۱- پروفورمه بیلانس شیت جاری که دارایی‌ها و بدهی‌های بانک را طبق ارزش تخمینی انحلال آن‌ها نشان می‌دهد و پروفورمه بیلانس شیت که دارایی‌ها و بدهی‌های منتظره بانک را طی مدت سه ماه آینده نشان بدهد، این بیلانس شیت‌ها، دیون بانک از قبیل مطالبات قبول شده اعتبار دهندگان، مطالبات منظور شده و مطالبات مورد اعتراض را مشخص می‌سازد.

۲- راپورهای ربعوار عواید و مصارف گذشته و احتمالی آینده بانک.

۳- راپور پیشرفت امور فروش و پلان فروش دارایی‌های عمده یا قسمتی از دارایی‌های بانک.

۴- راپور در مورد تعقیب قضائی یا خارج از حوزه قضائی مطالبات بانک، شامل اقدامات عدلی جهت فسخ موافقتنامه‌های فریب کارانه، انتقالات انجام شده و حقوقی که توسط آن‌ها ایجاد شده است.

۵- راپور در مورد فعالیت‌ها و اقدامات غیر قانونی مدیران بانک جهت وارد آوردن خسارات به بانک.

۶- راپور در مورد ادامه یا فسخ قراردادهای جاری، مانند قراردادهای بیمه، استخدام و خدمات بانک شامل تحلیل و تجزیه مفصل راجع به تدارکات مالی برای کارکنان بانک.

۷- راپور در مورد دیون بانک و برنامهٔ پرداخت‌های احتمالی به اعتبار دهندگان بانک در خلال سه ماه آینده.

۸- راپور در مورد مخارج و مصارف گذشته و آینده پروسه مدیریت تصفیه.

(۲) پلان انحلال، هر سه ماه یکبار تجدید می‌گردد و بعد از تصویب آن توسط کمیسیون جهت بررسی در دسترس اعتبار دهندگان بانک که مطالبات شان

(c) ketabton.com: The Digital Library

در فهرست مطالبات منظور شده، مطـابق حکم مادهٔ هـــشتاد و یکـم ایـن قـانون درج شده است، قرار می‌گیرد.

احیایی مجدد بانک ورشکسته

مادهٔ هشتاد و هشتم:

بانک ورشکسته به‌صورت کلی یا جزئی، احیاء مجدد شده نمـی‌توانـد مگـر طبـق احکام مندرج ماده شصت و یکم این قانون.

عدم سازش با اعـتبار دهندگان

مادهٔ هشتاد و نهم:

هیچ نوع سازش یا سایر ترتیبات با اعتبار دهندگان صورت گرفته نمی‌تواند. موارد مندرج مادهٔ هشتاد و چهارم ایـــن قانون ازین حکم مستثنی است.

جلسه عمومی و کمیــته اعتبار دهندگان

مادهٔ نودم:

(۱) اعتبار دهندگان نمی‌توانند در رابطه به انـحلال بانک ورشکسته جلـسه دایـر نمایند، مگر به اثر درخواسـت مـدیر تـصفیه، تائیـد د افغانـستان بانـک و فیـصلهٔ کمیسیون مبنی بر ضرورت تدویر جلسه.

(۲) اعتبار دهندگان نمی‌توانند در رابطه به انحـلال بانک ورشکـسته کمیتـه ایـرا تشکیل نمایند، مگر به اثر درخواست مـدیر تـصفیه، تائیـد دافغـانـستان بانـک و فیصلهٔ کمیـسیون مبنی بر مطلوب بودن تـشکیل کمیتـه بـه منظـور نماینـدگی حفظ منافع یک یا بیشتر از اعتبار دهندگان.

(۳) کمیسیون بعد از اخذ تصمیم مبنی بر مجاز دانستن تدویر جلسه یـا تـشکیل کمیتهٔ اعتبار دهندگان، وظایف و حدود صلاحیت‌های آنها را مشخص می‌نماید.

(c) ketabton.com: The Digital Library

پیش پرداخت فوری به سپرده گذاران

مادۀ نود و یکم:

مطالبات از بابت حسابات سپرده‌های عندالمطالبه در بانک ورشکسته که به صورت اسناد بهادار قرضه نباشد، الی مبلغ حد اکثر بیست هزار افغانی برای هر سپرده گذار تا آنجائی که ممکن باشد بعد از تماس و شناسائی سپرده گذاران پرداخت می‌شود. این پیش پرداخت به وسیله حق تعادل کردن بانک متأثر نمی-گردند.

توزیع

مادۀ نود و دوم:

(۱) مطالبات منظور شده که درجه مساوی دارند، در یک طبقه درج و به اساس حق تقدم آن فهرست گردیده و در یک برنامه توزیع، طبق حکم مادۀ هشتاد و ششم این قانون به ثبت می‌رسند، به استثنای احکام مندرج مادۀ نود و یکم این قانون مبالغ قابل پرداخت مطالباتی‌که در درجۀ مساوی قرار دارند به اساس مبلغ وجوه موجود، به عین فیصدی تعیین و پرداخت می‌گردند.

(۲) مدیر تصفیه می‌تواند مطابق حکم مادۀ هشتاد و ششم این قانون برنامۀ توزیع پرداخت را برای اعتبار دهندگان که مطالبات شان منظور شده است جهت تصویب به کمیسیون پیشنهاد نماید.

(۳) مدیر تصفیه مکلف است پرداخت‌های را که در برنامۀ توزیع فهرست شده و به تصویب کمیسیون رسیده باشد بدون معطلی انجام دهد.

مبالغ شامل برنامه توزیع که به علت عدم شناسائی و یا تماس با اعتبار دهندگان آن قابل پرداخت نمی باشد، تحت یک حساب به د افغانستان بانک سپرده می-شوند.

مدیر تصفیه با انتشار آگاهی در یک روزنامه کثیرالا نتشار کشور از اعتبار دهندگان دعوت می نماید که به بانک مراجعه نمایند، مبالغ سپرده شده جهت پرداخت به اعتبار دهندگان یا ورثه آن‌ها، نزد دافغانستان بانک الی انقضای مدتی که توسط قانون معین گردیده است، باقی می ماند.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مبالغ پرداخت نـشده به دولت انتقـال می‌یابد.

اقدامات ورشکستگی علیه فرع یا دفتر نمایندگی داخلی

مادۀ نود و سوم:

(۱) اقدامات ورشکستگی علیه فرع یا دفتر نمایندگی داخلی یک بانک غیر مقـیم تحت شرایط ذیل آغاز شده می‌تواند:

۱- یک یا بیـشتر از شرایط مندرج مادۀ شصت و پنجم این قانون بـالای فـرع یـا دفتر نمایندگی بانک غیر مقیم مانند بانک قابل تطبیق می‌باشد.

۲- اقدامات ورشکستگی علیه بانک غیر مقیم در کشوری که دفتر مرکـزی در آن واقع است یا معاملات خود را بیـشتر در آنجـا انجـام مـی‌دهـد، بـه درخواسـت د افغانستان بانک آغاز شده می‌تواند.

(۲) احکام مواد مندرج فصل دهم این قانون به فروع و دفاتر داخلی مانند این‌کـه آن‌ها به شکل مجموعی بانک داخلی را تشکیل می‌دهند، قابل تطبیق می‌باشد.

با بانک غیر مقیم مانند هیئت عامـل و مجمـع عمــومی سـهامداران یـک بانـک داخلی برخورد صورت می‌گیرد.

دارایی‌ها، بدهی‌ها، اقدامات و عدم اقدامات بانک غیر مقـیم کـه در نتیجـه یـا در رابطه به معاملات و داد و ستد فروع و دفاتر داخلی بوجود مـی‌آیـد، مربــوط بـه بانک واحد داخلی پنداشته می‌شود.

(۳) بعد از اطلاع فیصلۀ کمیسیون راجع به آغاز اقدامات ورشکستگی علیه فرع یا دفتر نمایندگی داخلی بانـک غیر مقــیم، به دفتر آن، بانک غیر مقیم نمی توانـد به انجام فعالیت‌های بانکداری در افغانستان بپردازد. فعالیـت‌هـای بانکـداری کـه توسط یا با اجازه کتبی قبلی مدیر تصفیه که به آن دفتر انتـصاب گردیـده اسـت صورت می‌گیرد، از این حکم مستثنی است.

(۴) در مورد تعادل و تخلیص مسئولیت‌های کـه در نتیجـۀ معـاملات بانـک غیـر مقیم در افغانستان به‌وجود می‌آید یا به نحو دیگری به آن مربوط است، در رابطـه به آغاز اقدامات ورشکستگی علیه فرع یا دفتـر داخلـی بانـک غیـر مقـیم، احکـام مندرج مادۀ هشتاد و دوم این قانون قابل تطبیق می‌باشد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

(۵) اقدامات ورشکستگی علیه فرع یا دفتر نمایندگی بانک غیر مقیم که در افغانستان آغاز می‌شود، حقوق اعتبار دهندگان بانک غیر مقیم را در رابطه به دارایی‌های خارجی آن بانک جهت حصول مطالبات شان محدود نمی‌سازد.

افلاس بانک خارج از مرز

مادۀ نود و چهارم:

به منظور ایجاد زمینۀ دسترسی مساوی اعتبار دهندگان داخلی و خارجی به مجموعۀ جهانی دارایی‌های بانک ورشکسته که فعالیت‌های خارج مرز دارد، اقدامات آتی صورت می‌گیرد:

۱- در صورتی‌که بانک داخلی ورشتکسته دارای فروع یا دفاتر نمایندگی در یک کشور خارجی باشد، د افغانستان بانک تا حد ممکن با مقامات آن کشور همکاری می‌نماید.

۲- در صورتی‌که اعتبار دهنده بانک داخلی ورشکسته قسمتی از پرداخت مربوط به مطالبات اش را در کشور خارجی دریافت کرده باشد، بقیه مطالبات اش همراه با مصارف وارد آمدۀ آن جهت پرداخت در اجراآت ورشکستگی افغانی شامل شده می‌تواند.

۳- کمیسیون در مورد حدود به رسمیت شناختن تصامیم ورشکستگی خارجی، اقدامات متولیت و احیاء مجدد بانکهای غیر مقیم در رابطه به فروع و دفاتر نمایندگی داخلی شان تصمیم می‌گیرد.

۴- در صورتی که بانک غیر مقیم در کشوری که دفتر مرکزی اش در آن واقع است، یا داد و ستد خود را بیشتر در آن جا انجام می‌دهد، در حال انحلال باشد، کمیسیون می‌تواند به اثر درخواست د افغانستان بانک و این‌که آن‌را به صلاح و اعتبار دهندگان ان بانک بداند، اجازۀ انتقال دارایی‌های بانک غیر مقیم را به مراجع منحل کننده آن کشور بدهد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

مشاورت بین کمیسیون و دافغانستان بانک

مادهٔ نود و پنجم:

کمیسیون قبل از اتخاذ تصمیم در مورد بانکی که ورشکسته اعلام می‌شود، فیصله پیشنهادی خود را به د افغانستان بانک غرض ارایهٔ مشوره اطلاع داده و حین فیصله مشوره‌های د افغانستان بانک را در نظر می‌گیرد.

کمیسیون مکلف است در صورت عدم پذیرش تمامی یا قسمتی از مشوره‌های د افغانستان بانک، دلایل آن‌را در متن فیصلهٔ خود ذکر نماید.

پایان اقدامات ورشکستگی

مادهٔ نود و ششم:

(۱) مدیر تصفیه بعد از ختم وظایف اش با ارایهٔ راپور در مورد تصفیه، به اساس فیصلهٔ کمیسیون از وظیفهٔ مدیریت منفصل می‌گردد.

در فیصلهٔ دستور حفظ و نگهداری دفاتر و اسناد بانک و مدیریت تصفیه نیز درج، می‌گردد.

(۲) اقدامات ورشکستگی علیه بانک توسط فیصلهٔ کمیسیون هنگامی پایان می-یابد که کلیه دارایی‌های بانک منحل شده و عایدات آن به اعتبار دهندگان بانک پرداخته شده یا دافغانستان بانک مطابق حکم فقره (۳) مادهٔ نودم این قانون جهت در دسترس بودن آن برای پرداخت به اعتبار دهندگان، سپرده شده باشد.

(۳) فیصلهٔ کمیسیون در مورد پایان دادن به اقدامات ورشکستگی علیه بانک توسط کمیسیون به نشر می‌رسد.

(c) ketabton.com: The Digital Library

فصل یازدهم
احکام نهائی

استقلال صلاحیت‌های د افغانستان بانک

مادۀ نود و هفتم:

د افغانستان بانک در انجام وظایفاش دارای صلاحیت‌های مستقل می‌باشد. کلیه مقررات، دساتیر و رهنمودهای که توسط د افغانستان بانک وضع می‌شود و به پیش از یک مؤسسه رابطه دارد، منتشر شده و از تاریخ نشر و یا تاریخ دیگری که در مقرره، دستور و یا رهنمود معین می‌نماید، نافذ می‌گردد. د افغانستان بانک مکلف به ثبت و نگهداری چنین مقررات، دساتیر و رهنمودها می‌باشد.

معیارهای ادارۀ شایسته

مادۀ نود و هشتم:

(۱) د افغانستان بانک مکلف است از صلاحیت‌های قانونی خویش طور عادلانه و یکسان مطابق به اصول سالم اداری و به منظور تحقق اهدافی که این صلاحیت‌ها برایش تفویض گردیده استفاده نماید.

(۲) تصامیم د افغانستان بانک که مطابق احکام این قانون اتخاذ می‌شود، بی-طرفانه و مبتنی بر ملاحظات عینی و منطقی بوده و احکام این قانون را منصفانه تطبیق می‌نماید.

(۳) د افغانستان بانک در انجام وظایف خویش مکلف به رعایت احکام این قانون می‌باشد.

فشار و محدودیتی‌که بر یک شخص و یا در انجام فعالیت و تهیه خدمت وضع می‌کند، متناسب با منافعی باشد که از وضع این فشار و محدودیت انتظار برده می‌شود.

(c) ketabton.com: The Digital Library

احکام انتقالی

مادهٔ نود و نهم:

(۱) بانکی که قبلاً جواز بانکداری رااز د افغانستان بانک اخذ نموده، مکلف است در خلا ل سه ماه بعد از تاریخ انفاذ این قانون جهت تجدید جواز بانکداری به د افغانستان بانک درخواست تقدیم نماید.

جواز قبلی از تاریخ تجدید یا رد آن از جانب د افغانستان بانک فاقد اعتبار می-گردد.

(۲) بانکی که درخواست تجدید جواز بانکداری آن رد می‌شود، مطابق احکام مندرج مادهٔ شصت و سوم این قانون توسط متولی که از طرف د افغانستان بانک تعیین می‌شود منحل می‌گردد، مگر این که د افغانستان بانک در تفاهم با وزارت مالیه تصمیم بگیرد، صرفاً به حیث یک مؤسسه مالی که در داد و ستد دریافت سپرده‌ها وسایر وجوه قابل باز پرداخت از عموم، به منظور اعتبار سرمایه گذاری برای حسابات خویش اشتغال نداشته باشد، به فعالیت‌های خود ادامه بدهد، درین حالت عنوان بانک از نام اداره حذف می‌گردد.

انفاذ:

مادهٔ صدم:

این قانون از تاریخ توشیح نافذ و در جریدهٔ رسمی نشر گردد.

الغای قوانین

مادهٔ یکصد و یکم:

با انفاذ این قانون، قانون بانکداری منتشرهٔ جریدهٔ رسمی شمارهٔ (۷۷۰) مؤرخ ۱۳۷۳/۸/۱۶ وسایر اسناد تقنینی مربوط و احکام مغایر آن ملغی پنداشته می-شود.

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library